

Nordiska ministerrådet
Planer och budget 2005

Nordiska ministerrådet Planer och budget 2005

Nordiska ministerrådet - Planer och budget 2005

ANP 2004:791

© Nordiska ministerrådet, Köpenhamn 2004

Tryck: Akaprint a/s, Århus 2004

Upplaga: 800

Printed in Denmark

Tryckt på miljövänligt papper som uppfyller kraven i den nordiska miljömärkningen.

Nordiska ministerrådet

Store Strandstræde 18
DK-1255 Köpenhamn K
Telefon (+45) 3396 0200
Telefax (+45) 3396 0202

www.norden.org

Nordiska rådet

Store Strandstræde 18
DK-1255 Köpenhamn K
Telefon (+45) 3396 0400
Telefax (+45) 3311 1870

Nordiska ministerrådet

inrättades 1971 som ett samarbetsorgan mellan de nordiska ländernas regeringar. Ministerrådet lägger fram förslag till Nordiska rådets sessioner, vidarebefordrar rådets rekommendationer, rapporterar till Nordiska rådet om samarbetets resultat samt leder arbetet inom olika sektorer. Statsministrarna har ett överordnat ansvar för samarbetet, som i övrigt koordineras av samlagsministrarna och den nordiska samlagskommittén. Ministerrådet sammanträder i olika sammansättningar beroende på vilka frågor som skall behandlas.

Nordiska rådet

bildades 1952 som ett samarbetsorgan mellan parlamenten och regeringarna i Danmark, Island, Norge och Sverige. Finland anslöt sig 1955. Färöarnas, Grönlands och Ålands delegationer ingår i Danmarks respektive Finlands delegationer. Rådet består av 87 valda medlemmar (parlamentariker). Nordiska rådet är initiativtagare och rådgivande samt har kontrollerande och pådrivande uppgifter i det nordiska samarbetet. Nordiska rådets organ är plenarförsamlingen, presidiet och utskotten.

BESLUTNING

Nordisk Ministerråd godkender, med forbehold for de nationale parlamenters godkendelse, vedlagte budget for år 2005 på totalt 817,517 MDKK (2004 -prisniveau).

Ministerrådet finansieres for langt størstedelens vedkommende gennem bidrag fra de nordiske landene efter en fordelingsnøgle, som årlig fastsættes af Ministerrådet som de respektive landes andel af den samlede nordiske bruttonationalindkomst. Derudover har Ministerrådet indtægter fra øvrige aktiviteter, der udgør ca. 1 % af budgettet.

Fordelingsnøglen for landenes indbetalinger for år 2005 er:

Danmark	22,8 %
Finland	17,9 %
Island	1,1 %
Norge	26,3 %
Sverige	31,9 %

Aftalen om overenskomst om tilgang til højere uddannelse påvirker landenes indbetalinger til det nordiske budget ved at selve betalingsordningen håndteres via Ministerrådets budget. Betalingsordningen gælder Danmark, Finland, Norge og Sverige. Island, Grønland, Færøerne og Åland deltager ikke i betalingsordningen. Det er taget hensyn til de berørte landes gensidige betalinger jf. overenskomsten i de involverede landes endelige bidrag til Ministerrådets budget.

Ved fastsættelsen af budgettet anvender Ministerrådet det aritmetiske gennemsnit af Danmarks Nationalbanks månedsgennemsnitskurser i perioden 01.01-31.09.2004:

100 EUR	=	744	DKK
100 ISK	=	9	DKK
100 NOK	=	88	DKK
100 SEK	=	81	DKK

Til prisopregning af institutionernes og projektmidler benyttes følgende opregningsfaktorer:

1. Omregningsfaktorerne for bidrag til institutionerne for år 2005 er:

Danmark	1,7 %
Finland	1,8 %
Island	3,5 %
Norge	2,3 %
Sverige	1,4 %

2. Omregningsfaktoren for projektmidler er 2,0 % for år 2005.

Landenes indbetalinger til budgettet for år 2005 sker i henhold til tidligere fastlagt rutine (Økonomireglementet, § 7).

Ministerrådet har bemyndiget generalsekretæren til

- at tage beslutning om institutionernes budget, når det gælder omregning til anden valuta
- at tage beslutning om omdisponeringer op til 300.000 DKK indenfor totalrammen.

Samarbejdsministrene fastsætter rammen for kultur/uddannelse/forskning til 358.023 TDKK (2004-prisniveau). De ansvarlige ministerråd skal inden for denne ramme fastsætte detailfordelingen for deres respektive områder i henhold til Aftalen om kulturelt samarbejde artikel 15.

Indholdsfortegnelse

Förord	10
A - Planer for virksomhedsåret 2005	12
<i>Indledning</i>	<i>12</i>
<i>Overordnede temaer.....</i>	<i>13</i>
<i>Andre temaer.....</i>	<i>16</i>
B - Budget 2005.....	19
<i>Indledning</i>	<i>19</i>
<i>Større ændringer på budgetpostniveau</i>	<i>19</i>
<i>Udviklingen i udsponerede midler 2000-2003</i>	<i>22</i>
<i>Flerårig planleggingsramme for Nordisk Ministerråd.....</i>	<i>23</i>
<i>Flerårig planlægningsramme fordelt på ministerråd.....</i>	<i>24</i>
<i>Budgettets udvikling i perioden 1995 – 2005</i>	<i>25</i>
<i>Budgettets indtægter.....</i>	<i>25</i>
<i>Historisk likviditetsudvikling.....</i>	<i>26</i>
<i>Fordringer på landene</i>	<i>27</i>
<i>Betalingsordningen for højere uddannelser</i>	<i>28</i>
<i>Indbetalinger fra landene</i>	<i>29</i>
<i>Sammenstilling af budget 2005 og 2004.....</i>	<i>29</i>
<i>Budgettets fordeling på forskellige budgetpostkategorier 2005 og 2004.....</i>	<i>30</i>
<i>Forklaringer til budgetstruktur og budgetpostkategorier</i>	<i>33</i>
<i>Udgifter som ikke er direkte aktivitet og projekt relaterede.....</i>	<i>33</i>
<i>Oprettelse, afvikling og sammenlægning af budgetposter.....</i>	<i>34</i>
<i>Tabel med alle budgetposter</i>	<i>35</i>
<i>Det nordiske budget ud fra et ligestillingsperspektiv</i>	<i>39</i>
<i>Frivilligsektoren og andre modtagere, som ikke er offentlige eller private virksomheder.....</i>	<i>42</i>
<i>Indsatser for børn og unge</i>	<i>44</i>
<i>Minsterrådets samlede nærområdeaktiviteter.....</i>	<i>45</i>
<i>Forskningsindsatser</i>	<i>49</i>
<i>Budgetposter hvor fælles informationsaktiviteter er en væsentlig del.....</i>	<i>51</i>
Kulturpolitik	53
<i>Generel indledning.....</i>	<i>53</i>

<i>Generelle kulturindsatser</i>	58
<i>Børn og unge</i>	60
<i>Film og medier</i>	63
<i>Kunstmrådet</i>	70
<i>Nordiske kulturhuse</i>	79
<i>Andre kultursatser</i>	85
Uddannelses- og forskningssamarbejdet	88
<i>Utbildnings-, og forskningspolitik</i>	88
<i>Generelle forsknings- og uddannelsesindsatser</i>	93
<i>Politikudvikling m.v.</i>	93
<i>Mobilitets- og støtteprogrammer</i>	103
<i>Institution</i>	109
<i>Forskning: projekter og programmer</i>	111
<i>Institutioner</i>	122
<i>IT-Ministerråd</i>	128
Miljø- og ressourcepolitik samt nærområderne	130
<i>Nærområderne og arktis</i>	130
<i>Energi</i>	140
<i>Miljø samarbejdet</i>	145
<i>Regionalpolitik</i>	151
<i>Transport</i>	154
<i>Jord- og skovbrug, fiskeri og levnedsmidler</i>	156
<i>Jord- og skovbrug</i>	159
<i>Fiskeri</i>	166
<i>Levnedsmidler</i>	169
Velfærds- og erhvervs politik	172
<i>Arbejdsmarked og arbejdsmiljø</i>	172
<i>Social- og helse</i>	177
<i>Jæmstæthed</i>	192
<i>Narkotikasamarbejde</i>	196
<i>Næring</i>	198
<i>Økonomi- og finans politik</i>	203
<i>Byg- og bolig</i>	206
<i>Konsument</i>	208

<i>Lovgivning på justitssektorens område</i>	<i>212</i>
Sekretariat og andre fællesaktiviteter.....	215
Bilag 1: Flerårig planlægningsramme, samlet.	233
Bilag 2: Budgettet konverteret til EURO.....	239

Förord

Detta är budgeten för Nordiska Ministerrådet 2005.

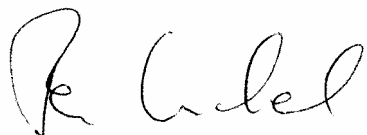
Budgeten utgår från de direktiv som fastställdes av de nordiska samarbetsministrarna den 22 januari 2004. Budgeten har därefter diskuterats av ämbetsmannakommittéerna på de olika fackområdena. Nordiska rådet har varit konsulterad kring både budgetens förutsättningar och förslag till budget.

Budgeten utgår från de överordnade prioriteringar för det nordiska samarbetet som redan 2001 fastställdes i "Ny nordisk dagsorden". Inom denna ram återspeglar budgeten den allt starkare europeiska anknytning som också det nordiska samarbetet utvecklar. Som en konsekvens av detta kommer det bl.a. att bli en ökad fokusering på en gemensam nordisk forskningsinsats, där samarbetet mellan forskning och innovation ger ny nordisk styrka. En annan konsekvens blir, att arbetet med att ta bort gränshinder mellan de nordiska länderna intensifieras bl.a. genom en ökad fokusering på näringslivets villkor. Båda insatserna stärker Norden i Europa.

Under 2005 förnyas samarbetet med Estland, Lettland och Litauen respektive Nordvästryssland, inte minst i ljuset av de baltiska ländernas EU-medlemskap. Över sommaren 2004 har samarbetet diskuterats politiskt och nu föreligger nya riktlinjer för samarbetet, vilket kommer att resultera i ett tätare politiskt samarbete med Estland, Lettland och Litauen på lika villkor. Samtidigt upprioriteras samarbetet med Nordvästryssland. I det sammanhanget kan man dra nytta av de tidigare erfarenheterna från arbetet i Estland, Lettland och Litauen.

Under budgetåret kommer det danska ordförandeskapsprogrammet för 2005 att ge viktiga bidrag till budgetens närmare användning inom de olika fackministerrådens områden.

Köpenhamn den 22. november 2004

Per Unckel
Generalsekreterare

A - Planer for virksomhedsåret 2005

A - Planer for virksomhedsåret 2005

Indledning

Retning og rammer for nordisk ministerråd

Nordisk Ministerråds budget skal understøtte arbejdet med at nå de politiske mål for det nordiske samarbejde, som regeringerne tillægger prioritet. Budgettet præges derfor såvel af videreførelse af tidligere igangsat aktivitet som iværksættelse af ny indsats eller forskydning af vægten mellem forskellige samarbejdsformål. Budgetlægningsprocessen inddrager aktivt de forskellige ministerråd, embedsmandskomitéer samt Nordisk Råd. Denne tilrettelæggelse bidrager til gennemsigtighed i processen - sammen med forhåndsangivelse af centrale budgetforudsætninger. Budgetlægningen er lige så fleksibel, som der er politisk vilje til at prioritere.

De overordnede prioriteringer blev lagt i Ny Nordisk Dagsorden (2001) og kommer til udtryk gennem samarbejdsministrenes tværgående beslutninger og gennem de enkelte ministerråds strategier og handlingsplaner. I denne forbindelse er udvidelsen af den Europæiske Union med 10 nye medlemslande fra 1. maj 2004 den største enkelthændelse i de senere år, som sætter nye betingelser også for det nordiske samarbejde – såvel det nordiske samarbejde i sig selv som i dets relationer til omverdenen. Derfor er den nordiske dagsorden hele tiden under proaktiv tilpasning. Dette har konsekvenser for budgettet.

Væsentlige pejlinger af den ny, accelererende internationalisering af både politiske og økonomiske relationer blev manifesteret i Nordisk Ministerråds (samarbejdsministrenes) strategiske satsninger i ”Ny Nordisk Dagsorden”. Behovet for øget samarbejde på regionalt plan blev yderligere fremhævet i ”Norden – en samarbejdende region” (2002), mens et samlet retningsgivende syn på nordisk samarbejde i et nyt, samlet Europa blev angivet i ”Det Internationale Norden – nordisk samarbejde i europæisk ramme” (2003). I forlængelse har der været udarbejdet nye retningslinier for Nordisk Ministerråds samarbejde med de nye baltiske EU-medlemslande – Estland, Letland og Litauen - henholdsvis med Nordvest-Rusland. Også det nordiske samarbejde mod vest er i fokus, ”Vest-Norden i det nordiske samarbejde” (2003). En række fokuseringer kan fremhæves.

I september 2003 enedes Samarbejdsministrene om et sæt vejledende retningslinjer - ”Det Internationale Norden – nordisk samarbejde i europæisk ramme” - for den fortsatte udvikling af Nordisk Ministerråds samarbejdsvirksomhed i relation til Nordens hele omverden, med primær anledning af den forventede udvidelse af den Europæiske Union (EU). Nu er udvidelsen en realitet. Fra 1. maj 2004 omfatter EU i alt 25 lande, heraf 10 nye medlemslande fra Centraleuropa og Baltikum. EU udgør i enhver henseende en afgørende politisk ”rammebetingelse” for det nordiske samarbejde, uanset om der fokuseres på det indre-nordiske samarbejde eller på nordisk samarbejde med Estland, Letland og Litauen respektive Nordvest-Rusland – eller med andre parter. Et centralt aspekt i den forstærkede omverdensorientering består i at etablere et tættere og – i den udstrækning det vurderes hensigtsmæssigt – mere struktureret samarbejde med andre internationale organisationer, som er aktive i det nordlige Europa.

I direkte sammenhæng med den nye europæiske situation arbejder Nordisk Ministerråd med en intensivering af samspillet med EU og med en konsekvensjustering af samarbejdet med Nordens nærområde.

Intensiveringen af samspillet med EU falder i forlængelse af statsministrenes samrådspraksis (den såkaldte Imatra-model, besluttet 2001) samt enkelte fagministerråds særlige tradition for samnordisk

rådslagning om EU-spørgsmål. Der findes ikke én bestemt model for det nordiske sektorsamarbejde med EU. Derfor udveksles erfaringer gennem netværk og i form af Sekretariatets formidling af, hvorledes EU-samarbejdet på ministermøde-niveau bedst forberedes og struktureres, under hensyn til det enkelte fagområdes særpræg.

I 2003 afgav Nordisk Ministerråd på baggrund af invitation fra EU-Kommissionen bidrag til Kommissionen vedrørende Nordisk Ministerråds rolle i gennemførelsen af "Handlingsplan for den Nordlige Dimension 2004-2006" (NDAP). Nordisk Ministerråds udspil bidrog væsentligt til EU-handlingsplanen, hvilket yderligere er synligt i sekretariatets statusrapport, april 2004 "Nordiska ministerrådets genomförande av den andra handlingsplanen för Nordliga Dimensionen 2004-2006."

Dialogen mellem Nordisk Ministerråd og EU-Kommissionen er under udvikling på flere planer, ofte uformelt og netværkspræget. Fokus er på udvikling af samarbejde inden for nærmere afgrænsede områder (projekter, programmer, partnerskaber – f.eks. vedrørende grænseregionalt samarbejde, folkesundhed og livskvalitet, eller samarbejde om nøgleelementer i informationssamfundets udvikling i Nordeuropa, "Northern eDimension"). Samtidig er sigtet, at der på basis af konkret projektsamarbejde etableres et langt mere integreret samvirke mellem Nordisk Ministerråd og EU-Kommissionen på områder, hvor det fællesnordiske samarbejde kan komplementere og understøtte landenes interesser, f.eks. på forskningsområdet i form af bestræbelserne på at etablere et fremstående, fællesnordisk rum for forskning og højere uddannelse.

Overordnede temaer

Ny nordisk dagsorden, nye strategiske satsninger

"Nye Strategiske Satsninger" (2001) udpeger fem prioriterede satsningsområder:

1. Teknologisk udvikling, særligt informationssamfundets spørgsmål samt nordisk spidsforskning
2. Velfærd inkl. nordboers rettigheder og muligheder for at leve, arbejde, studere i et andet nordisk land, samt demografi- og migrationsspørgsmål
3. Det indre marked i Norden inkl. samarbejde for at fjerne grænsehindringer
4. Samarbejdet med nabolande og naboregioner
5. Miljø og holdbar udvikling

Neden for omtales eksempler på, hvorledes hver af de fem prioriteringer følges op gennem konkret samarbejdsvirksomhed, som samtidig er tyngdepunkter i den pågående internationale orientering af det nordiske samarbejde:

Forskning og innovation i Norden

Arbejdet med at virkeliggøre et fælles nordisk uddannelses- og forskningsrum pågår intensivt med sigte på, at de nordiske lande kan udnytte deres komparative fordele og derved udbygge Nordens internationale konkurrenceposition ikke mindst inden for EU. En såkaldt "hvidbog" om det fremtidige nordiske forsknings- og innovations-samarbejde (2003) ligger til grund. Udviklingen af nordisk spidsforskning er længst fremme på det naturvidenskabelige område i form af pilotprojekt (2002-2006). Et nordisk spidsforskningscenter omfatter netværk af forskningsgrupper på højt kvalitetsniveau (virtuelt center) eller en højkvalificeret, anerkendt forskningsenhed, som hver især kan tilbyde forskere gunstige betingelser.

En særskilt undersøgelse af de samnordiske forskningsinstitutioner dannede grundlag for Ministerrådets beslutning (2003) om at de fællesnordiske budgetressourcer fremover primært skal anvendes som

incitament for at nationale institutioner og netværk arbejder ”nordisk”, dvs. med områder, som prioriteres af Nordisk Ministerråd. I konsekvens heraf er et betydeligt antal samnordiske forskningsprægede institutioner under omlægning til nationale enheder, forankret i domicillandets forskningsmiljø. Udfordringen i næste fase bliver at føre ledende nordiske forskningsfinansierer sammen for at finde nordisk synergi på grundlag af nationale prioriteringer.

Parallelt hermed arbejdes der på det næringspolitiske område med at reformere tilrettelæggelsen af det nordiske innovationssamarbejde. Sigtet er, at et samlet syn på forskning & innovation kan maksimere effekten/nyttens for både forsknings- og anvendelses-miljøerne, såvel i et nationalt som et nordisk perspektiv. Forandringen af den fællesnordiske politik for forskning og innovation skal resultere i, at de nordiske lande og hele Østersøområdet bliver en stærk vækstregion i Europa.

Velfærdsstaten – demografi og migration

Velfærdsundersøgelser, også i Nordisk Ministerråds regi, viser, at de nordiske lande har bemærkelsesværdigt ensartede samfundsstrukturer og velfærdsstatslige kendetegn. Synet på individet og familien er i alt væsentligt overensstemmende – og det samme gælder forholdet mellem individets og samfundets ansvar. Finansieringen af velfærdsordninger er altovervejende offentlig og skattebetalt. Men dermed står de nordiske lande også over for dybtgående udfordringer af beslægtet karakter. De nordiske lande står under et indre demografisk pres i form af vigende folketal og en relativ aldring af befolkningen. Dette stiller spørgsmål ved samfundenes langsigtede evne til at videreudvikle velfærdsstaten. Tilgang af kvalificeret arbejdskraft udefra kan bidrage positivt. Men samtidig indebærer globaliseringen et ydre pres på de nordiske samfund, blandt andet som følge af øget migration samt ændring i de sikkerhedspolitiske betingelser.

Det igangværende velfærdsforskningsprogram kulminerer i 2005-2006, og det er vigtigt at opnået indsigt finder anvendelse. Det drejer sig dels om at forstå de nordiske lande i et europæisk perspektiv, dels at indkredse de afgørende behov og muligheder for tilpasning af den ”nordiske model”, således at de nordiske lande fortsat kan ligge i front internationalt – og samtidig styrke den nordiske kulturidentitet og samfundsform. Et led heri vil være særskilte oplæg til debat og indsats for formidling af forskningsresultater, herunder aktiv anvendelse af elektroniske medier. Meget vil også kunne læres af forskelle mellem de nordiske lande.

Et grænseløst Norden

Trods mange års arbejde med at fjerne grænsebarrierer bl.a. gennem nordiske traktater/konventioner vedrørende sociale, uddannelses- og arbejdsmarkedsmæssige forhold m.v., består der fortsat væsentlige grænsehindre mellem de nordiske lande. Hindringerne har betydning både for individer, familier og virksomheder, som ønsker at være aktiv på tværs af grænserne i Norden. Det indre marked i Norden kan gennem bedre udnyttelse af sine komparative fordele gå endnu længere end generelt i EU - og skabe en særlig vækstregion i Europa.

Under det svenske formandskab i 2003 iværksattes en omfattende indsats for at fjerne bestående grænsehindre mellem de nordiske lande. I spidsen for indsatsen indtrådte formandskabets særlige repræsentant, fhv. statsminister Poul Schlüter, som ved Nordisk Råds session i oktober 2003 aflagde beretning om de resultater, som var opnået indtil da. Samtidig blev det understreget, at Nordisk Ministerråd ville fortsætte indsatsen med uformindsket styrke under det islandske formandskab i 2004 - med den særlige repræsentant knyttet til Samarbejdsministrene.

De grænsebarrierer, som hidtil er blevet fjernet eller formindsket har i første række drejet sig om forhold, der har direkte betydning for den enkelte nordiske borger, som ønsker at bo, arbejde eller studere i et andet nordisk land. Parallelt med denne indsats sættes i 2004 fokus på grænsehindre i Norden, som har særlig betydning for virksomheder og næringsdrivende. De nordiske lande er et udvidet 'hjemmemarked' for hovedparten af brancher i Norden. Bl.a. er det indre-nordiske omfang af fusioner og virksomhedsopkøb omfattende og voksende. Effekten er velfærdsfordele. På alle områder er fjernelse af grænsebarrierer afgørende.

Iværksættelse af denne ny indsats samt intensiv opfølgning af de hidtidige problemområder indebærer, at Nordisk Ministerråd i 2005 forventer at opretholde en samlet grænsepolitisk indsats på det nuværende høje aktivitetsniveau og baseret på en videreførelse af de seneste års budgetniveau, hvor det grænsepolitiske arbejde har været højt prioriteret i de berørte ministerråd og på overordnet, tværgående plan. Det er derfor afgørende, at bestræbelserne følges op også i de kommende år i landene og inden for Nordisk Ministerråd gennem proaktiv indsats afpasset efter hvert enkelt områdes særlige forhold og betydning.

Ny retning for nærområdeindsatsen

Nye retningslinjer for Nordisk Ministerråds samarbejde med dels de nye baltiske EU-medlemslande, dels med Nordvest-Rusland vil gælde både for de forskellige ministerråds og de samnordiske institutioners samarbejde med myndigheder/partnere i disse lande. De nye retningslinjer bliver implementeret sideløbende med at nuværende samarbejdsprogrammer udløber i 2005. En særskilt nydannelse så dagens lys i 2004 i form af aftalen mellem de nordiske og de baltiske regeringer om et fremtidigt fuldt medlemskab for de baltiske lande i Nordisk Investeringsbank (NIB).

Den fællesnordiske indsats i nærområderne vil fortsat have til formål at komplettere de nationale indsatser og skabe nordisk nytte ved at bidrage til en stabil udvikling i nærområderne gennem styrkelse af demokrati og værdifællesskab, udvikle regulerede markedsøkonomier samt understøtte mulighederne for bæredygtig udvikling. Med Estland, Letland og Litauen forventes i stigende grad et almindeligt myndighedssamarbejde - på lige fod, også hvad angår finansiering. På statsministrenes anmodning videreføres en vurdering af, hvorvidt andre samnordiske institutioner kan være egnede for et eventuelt baltisk medlemskab. Samlet set har disse indsatser til formål at skabe et dybere nordisk-baltisk politisk fællesskab.

Det fremtidige samarbejde med Nordvest-Rusland skal lægges til rette efter de særlige hensyn, som gør sig gældende bl.a. for de forskellige russiske regioner, fra Murmansk i nord over St. Petersburg til Kaliningrad som "særlig økonomisk zone" og enklave i syd, inden for EU. Nordisk Ministerråd er fortsat interesseret i at etablere et informationskontor i Kaliningrad, såfremt de russiske myndigheder åbner mulighed herfor. Det nordiske samarbejde - først og fremmest med NV-Rusland - kan ses som integrerede dele af Nordisk Ministerråds bidrag til mål og handlingsplaner inden for EU's "Nordlige Dimension". Nordisk Ministerråd tilbyder her en koordinerende indsats i relation til andre aktører, bl.a. gennem de nordiske informationskontorer. Eksempelvis varetager kontoret i St. Petersburg samordning af Nordisk Ministerråds aktiviteter på børn/unge-, social/helse-, narkotika- og ligestillingsområdet med partnerskabet for folkesundhed og livskvalitet inden for EU's nordlige dimension.

Bæredygtig udvikling – næste skridt

Det nordiske samarbejde for bæredygtig udvikling har siden 2001 fundet sted inden for rammerne af den tværsektorielle strategi "Bæredygtig udvikling – En ny kurs for Norden" (BU). Strategien omfatter 20-årige mål og mere kortsigtede, konkrete mål og indsatser inden for 6 fagområder hhv. tværfaglige

områder for perioden til og med 2004. I 2003 færdiggjordes bl.a. et pionérarbejde med formulering og accept af et sæt operationelle indikatorer, hvormed den faktiske udvikling i Norden kan måles i relation til målene for bæredygtighed. Indikatorudviklingen og -anvendelsen skal gøre det muligt at træffe styrende politiske beslutninger og at fastholde et politisk ansvar. Samtidig kan indikatorerne tjene til påvirkning af det internationale samarbejde i videre forstand.

Allerede ved Ministerrådets godkendelse af bæredygtighedsstrategien i 2001 blev det forudset, at strategien skulle revideres i løbet af få år – dels for at gøre brug af de første erfaringer, dels for at supplere strategien på områder, som i første omgang blev udeladt. I perioden 2003-2004 har en vidtrækkende revision og supplerung af strategien fundet sted – herunder er sociale og økonomiske parametre inddraget i bæredygtighedspolitikken, dvs. forhold, som har en væsentlig anden karakter end den miljømæssige kerne, hvormed strategiudviklingen tog sin begyndelse. Helhedsorienteringen stiller store krav til opfølgning og faktisk udførelse, såfremt strategiens politiske troværdighed skal sikres. Den reviderede strategi træder i kraft i 2005.

Den politiske iværksættelse af strategien sker gennem de berørte fagministerråd og beror på, at den praktiske indsats sker i landene på regeringernes initiativ. Den samnordiske strategi for bæredygtig udvikling har hidtil vakt interesse internationalt, bl.a. ved topmødet i Johannesburg i september 2002 og i arbejdet med miljø og bæredygtighed inden for den Europæiske Union (EU). Den reviderede strategi bør på tilsvarende måde kunne stimulere andre lande og regioner internationalt til en mere bæredygtig udvikling.

Andre temaer

Kultursamarbejdet – en vej til fællesskab

Det nordiske samarbejde i Nordisk Ministerråd omfatter et bredt spektrum af mål. Dette gælder ikke mindst det nordiske kultursamarbejde, som hører blandt de mest rodfæstede indre-nordiske samarbejdsområder med vægt på kulturel mangfoldighed inden for en nordisk identitetsforståelse - kulturen som vej til fællesskab. Blandt redskaberne har støtteordninger hidtil spillet en betydelig rolle. Med den hastige økonomiske globalisering og internationalisering af relationer – også gennem migration – har det nordiske kultursamarbejde en central opgave med at understøtte de nordiske folks særpræg, men samtidig - udadvendt – at bidrage til at styrke det samarbejdende Europa gennem dets kulturelle mangfoldighed. Derfor pågår udformning af en ny handlingsplan for Nordisk Ministerråds kulturengagement samt forberedelse af en samlet revision og ændring af støtteordninger på dette område.

Andre prioriteringer

Andre fællesnordiske politiske prioriteringer er for eksempel kønspolitik/ligestilling mellem kønnene, mobilitet for børn og unge, uddannelses- og holdningspåvirkende aktiviteter, identitetsdannelse og sprogfællesskab i Norden, fremme af Vest-Norden i det nordiske samarbejde, herunder nordisk samarbejde med naboer til Vest-Norden, kvalitet i sundhedsvæsenet, anvendelse af informationsteknologi på social- og sundhedsområdet, bevarelse af genressourcer, trafiksikkerhed, sikre fødevarer – og mange andre hensyn. Det efterfølgende budget viser en særdeles bred variation i samarbejdsområder.

En spredning af givne ressourcer på mange formål kan medføre risici for, at det nordiske samarbejde taber reel gennemslagskraft på det enkelte indsatsområde. Der kan være grund til nærmere politisk overvejelse af denne problemstilling. Samtidig må det erindres, at der ikke uden videre er tale om ækvivalens mellem forskellige aktiviteter ressourcetildeling og deres politiske betydning. Eller sagt med andre ord gennem et eksempel: Finansiering af et nordisk minister-netværk (et fagministerråd) kræver i

sig selv begrænsede ressourcer, mens drift af en fællesnordisk institution med et vist antal medarbejdere normalt vil forudsætte et betydeligt budgetgrundlag. Den politiske prioriteringsopgaves kerne består i at skulle sammenligne usammenlignelige størrelser. En fokusering vil normalt kunne synliggøre valgmuligheder og fremme politisk stillingtagen.

B. Budget 2005

B - Budget 2005

Indledning

Budgettet for 2005 indebærer en videreføring af aktivitetsrammen for 2004 og er ialt 825,893 MDKK efter pris og valutaomregning. Samtidig er der besluttet et likviditetsbudget på 815,893 MDKK, som er 10 MDKK lavere end aktivitetsrammen. De 10 MDKK som ikke indbetales af landene, indebærer en fordring på landene med et tilsvarende beløb.

Prioriteringerne i årets budget er foretaget med udgangspunkt i Nordisk Råds rekommandationer, Ny Nordisk Dagsorden samt de prioriteringer som er konsekvenser af landenes ordførerprogrammer. Ministerrådets strategiske initiativer og midler til omprioritering er videreført fra 2004 budgettet, og udgør i 2005 10,200 TDKK. Disse midler skal principelt anvendes til engangsindsatser. Beslutninger om anvendelse til formål af mere varig karakter skal også omhandle den fremtidige finansiering.

Budgettet for 2003 blev udarbejdet for første gang efter den nye budgetproces, der blev vedtaget i 2002. Den nye beslutningsproces har i første omgang medført et mere konkret budgetdirektiv med økonomiske sektorrammer, en stærkere involvering fra sektorenes beslutningsorganer, fordybet budgetdialog med Nordisk Råd, og i mindre grad ændringer i udformningen af budgetdokumentet sammenlignet med tidligere budgetår. Budgettet for 2005 er udarbejdet i overensstemmelse med den nye beslutningsproces.

I budgettet findes særlige økonomiske redegørelser for områderne, ligestilling i Nordisk Ministerråds budget, samarbejde med frivilligsektoren, børn & unge, ministerrådets samlede nærområdeaktiviteter samt budgetmidler vedrørende information om det nordiske samarbejde. Baggrunden er den store opmærksomhed disse områder har fået igennem sin tværsektorielle karakter. Herudover vises der en oversigt med forskningsprogrammernes planlagte udvikling, pga. deres fremtidige ”bindinger” i budgetsammenhæng.

Større ændringer på budgetpostniveau

I budgettet er der stigninger på budgetposter som tilsammen beløber sig til totalt 76,643 TDKK i 2004-priser. Nedenfor vises en tabel med de største stigninger fordelt på de respektive budgetposter. Der er også vist de største reduktioner og hvilke budgetposter de henhører sig til. Til sammenligning var forandringerne i 2004-budgettet på 38,274 TDKK.

Større ændringer på budgetpostniveau (2004- priser)

Stigninger		Budget 2005	Budget 2004	Ændring
1-2270-3	Nordens hus i Reykjavik	7.231	6.746	485
1-2272-3	Nordens hus på Färöarna	10.775	10.135	640
1-2274-3	Nordens institut på Åland	2.044	1.854	190
1-2277-3	Nordens institut på Grönland (NAPA)	4.866	4.481	385
2-2505-1	Dispositionsmedel-Utbildning och forskning	3.955	1.793	2.162
2-3127-1	Politikudvikling voksnes læring	6.311	0	6.311
2-3111-1	Nordiske spidsforskningsenheder, globala förändringar	5.174	3.174	2.000
2-3128-1	Nordisk Forskningssamarbejde	8.018	0	8.018
2-3129-1	Nordisk videnskabelig information	2.500	0	2.500
2-3136-2	Forskningsprogram NORDUnet3	3.496	0	3.496
3-0820-2	Stipendieordninger	23.586	19.266	4.320
3-0870-1	Arktisk samarbeidsprogram	6.900	5.070	1.830
3-0910-1	Politiske initiativer i Nærområdet	3.137	0	3.137
3-0920-1	Prosjektvirksomhet i Baltikum	6.300	0	6.300
3-0930-1	Handlingsplan for Nordvest Russland	10.500	0	10.500
3-3320-2	NEFCOS Miljøudviklingsfond	9.153	5.753	3.400
3-6520-1	Nordiskt kontaktorgan for jordbruksforskning (NKJ)	1.000	710	290
4-4310-1	Projektmedel – Social- och hälsovårdspolitik	6.706	4.466	2.240
4-4383-3	Nord. nämnden för alkohol- och drogforsk. (NAD)	2.900	2.640	260
4-4480-3	Nordiskt institutt for kvinde og kønsforsk. (NIKK)	5.342	4.342	1.000
4-4510-1	Projektmedel - Narkotikasamarbejde	1.721	1.521	200
4-5130-1	Expo 2005	2.500	0	2.500
4-5180-3	Nordisk InnovationsCenter	66.938	55.794	11.144
5-0185-1	Nedbrydelse af grænsehindringer	2.250	0	2.250
5-0190-1	Reformer på institutionsområdet	500	0	500
5-0195-1	Europa og den nordlige dimension	500	0	500
	Andre mindre øgninger			85
Sum stigninger				76.643

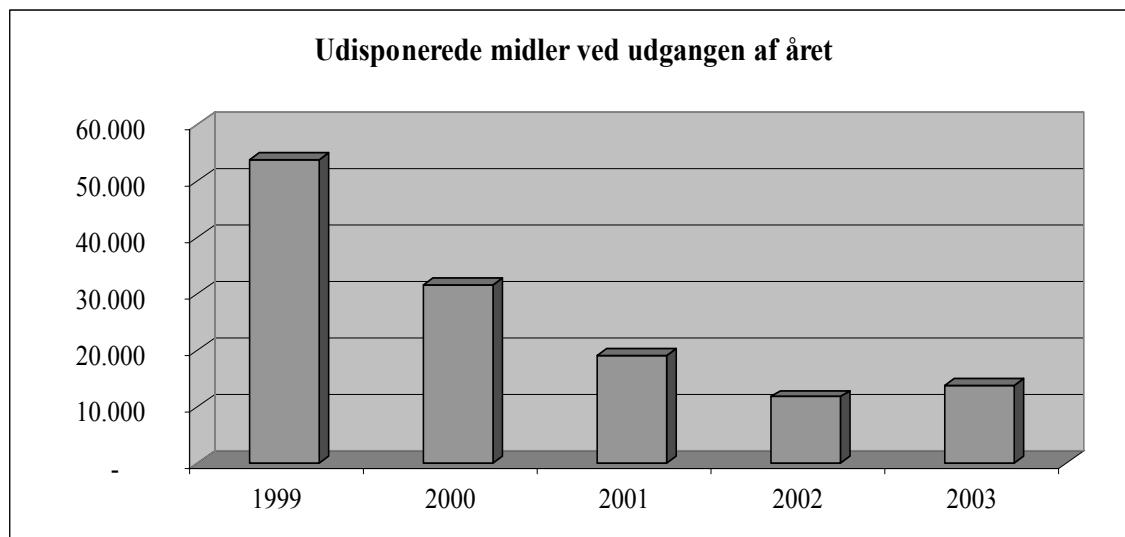
Reduktioner		Budget 2005	Budget 2004	Ændring
1-2203-1	Strategiske og kulturpolitiske satsinger	5.014	6.714	-1.700
2-2510-1	Nordiskt skolsamarbete (NSS)	2.514	3.142	-628
2-2520-1	Styringsgruppen for Voksnes Læring (SVL)	1.787	2.234	-447
2-2530-1	Ledn.gruppen för högre utbildning- HÖGUT	2.117	2.646	-529
2-3110-1	Nordiska forskningspolitiska rådet (FPR)	1.514	1.892	-378
2-3131-1	Nordisk forskningsprogram om køn och våld	0	3.861	-3.861
2-3132-1	Nordisk forskningsprogram om språkteknologi	0	5.157	-5.157
2-3185-3	Nordisk Samisk Institutt (NSI)	5.285	6.840	-1.555
2-2554-1	Udviklingsprojektet NORDUnet2	0	507	-507
2-2524-3	Nordens Folkliga Akademi (NFA)	0	6.311	-6.311
2-3183-3	Nord. samarbetsorgan för vetenskaplig information	0	5.489	-5.489
3-0830-1	Demokrati och medborgarpolitik	0	17.745	-17.745
3-0840-1	Kulturförmedling	0	3.600	-3.600
3-0860-1	Bärkraftig resurshushållning	0	10.140	-10.140
3-6510-1	Projektmedel- Jord- och skogsbruk	2.343	2.633	-290
4-4384-3	Nord. samarbetsorgan för handikappfrågor (NSH)	4.725	7.225	-2.500
4-4410-1	Projektmedel – Jämställdhet	3.009	4.009	-1.000
4-5181-3	Nordtest	0	11.144	-11.144
5-0445-1	Ministerrådets strategiske reserver	10.000	13.182	-3.182
	Andre mindre reduktioner			-480
Sum reduktioner				-76.643

Ud af de samlede ændringer på ca. 77 MDKK udgør ændringer på budgetposter på Nærområderne og Uddannelse og Forskning den største del. På uddannelses- og forskningsområdet skyldes ændringerne en omorganisering af redskaber fra institutioner til, dels politikudvikling f.eks. Netværk for voksnes læring og til dels forskningsaktiviteter, som led i opfølgningen på NORIA rapporten. Omorganiseringen er et led i den sidste del af implementeringen af ministerrådets beslutning i 2003 om, at de nordiske institutioner inden for uddannelses- og forskningssektoren enten skulle lukkes, som det var tilfældet for Nordinfo og NFA, eller skulle overføres til nationalt ansvar.

På Nærområderne er ændringerne en konsekvens af den forventede omstrukturering af aktiviteter som følge af Estlands, Letlands og Lithauens medlemsskab af EU fra 1. maj 2004. Et bidrag til Nordiske Ministerråds beslutningsgrundlag foreligger i form af den netop afsluttede evaluering af Ministerrådets nærområdeaktiviteter.

I denne forbindelse er der udarbejdet nye retningslinier for Nordisk Ministerråds fremtidige samarbejde med de nye baltiske EU-lande henholdsvis med Rusland. De nye retningslinier vil danne grundlag for en begyndende omlægning i løbet af 2005.

Udviklingen i udsponerede midler 2000-2003

Udsponerede midler ultimo 1999-2003

Sektor (TDKK)	1999	2000	2001	Endring 2000-2001	2002	Endring 2001-2002	2003	Endring 2002-2003
Kultursamarbejdet (NMR)	9.322	7.689	1.649	-6.040	2.200	551	2.615	-415
Nordisk Kulturfond	2.760	5.599	2.148	-3.451	0	-2.148	-	0
Utbildning og forskning	12.601	2.920	1.437	-1.483	2.411	974	1.218	-1.194
IT-ministerråd		1.020	89	-931	32	-57	69	36
Nærområderne	4.417	2.900	2.396	-504	2.218	-178	2.653	435
Energi	202	610	107	-503	-1.760	-1.867	1.239	2.999
Miljø	2.874	559	1.051	492	347	-704	663	316
Ekonomi	472	36	170	134	146	-24	297	151
Regionalpolitik	5.613	2.035	2.283	248	790	-1.493	3	-787
Transport	166	206	42	-164	15	-27	1	-14
Jord- og skogsbrug	3.151	164	346	182	123	-223	166	43
Fiskeri	102	41	116	75	184	68	3	-181
Arbetsmarknad och -miljö	1.365	1.432	760	-672	242	-518	311	70
Social- och hälsovård	541	447	310	-137	463	153	448	-15
Jämställdhet	37	284	806	522	72	-734	17	-55
Narkotikasamarbejde	403	46	157	111	610	453	85	-525
Välfärdsinitiativ	2.075	718	582	-136	582	0	582	0
Näring	732	152	475	323	68	-407	38	-30
Bygg- og bolig	0	282	24	-258	0	-24	59	59
Konsument	1.131	868	851	-17	1.569	718	229	-1.340
Levnedsmidler	0	478	317	-161	20	-297	12	-8
Lagstiftning	757	851	164	-687	308	144	360	52
Øvrig virksomhet	4.989	2.109	2.931	822	1.133	-1.798	2.756	1.623
SUM	53.710	31.446	19.211	-12.235	11.774	-7.437	13.824	2.050

Udsponerede midler er defineret som midler, hvor det ikke er foretaget en beslutning om anvendelse til et bestemt formål. Udsponerede midler kan alene forekomme under projektmidler og støtteordninger. Projektmidler og støtteordninger udgør totalt ca. 57 % af ministerrådets budget.

I detailbudgettet under hver sektor viser rubrikken ”Disp03/Bud 03” for budgetposter med projektmidler, hvor stor en andel af 2003-bevillingen, som er blevet disponeret i budgetåret 2003, under forudsætning af, at tidligere års midler allerede er disponeret. I fastlæggelse af bevillingsniveau for budgetpostene er omfanget af udisponerede midler fra sidste kendte regnskabsår og evt. erfaringer fra tidligere år for den respektive budgetpost anvendt. Dette er en led i Ministerrådets bestræbelser på at reducere omfanget af udisponerede midler. Tilbage fra 2003 har målet været, at maksimalt 5 % af de midler som planlægges til projekter og støtteordninger overføres udisponeret til næste budgetår. Anvendt på budgettet for 2005 medfører dette maksimalt ca. 41 MDKK i udisponerede midler.

I løbet af 2001-02 er de udisponerede midler i ministerrådet reduceret med 7,5 MDKK eller ca. 38%, men fra 2002 til 2003 er der sket en mindre stigning i de udisponerede midler på ca. 8 %, som har brudt de seneste års faldende tendens. Af det totale budget udgør de udisponerede midler ca. 1,6 %, og ligger således stadig komfortabelt under Ministerrådets målsætning om 5 %.

Flerårig planleggingsramme for Nordisk Ministerråd

Den flerårige planlægningsramme viser i et 3 års perspektiv, hvordan budgettet udvikler sig, hvis forudsatte forhold på budgetteringstidspunktet videreføres i budgetoverslagsårene (BO-årene). Det må understreges, at der er tale om en teknisk fremskrivning og ikke en politisk omprioritering. Der tages således ikke nogen stilling til hvordan midler, som bliver til rådighed, skal anvendes. Udover de midler som der redegøres for her, vil en betydelig del af de midler der bruges til projekter kunne omdisponeres enten indenfor eller mellem budgetposter.

Forudsætningerne for den flerårige planlægningsramme er følgende for den enkelte budgetpost:

- Hvis ikke andet er besluttet eller planlagt, vil aktivitetsniveauet i 2005-budgettet videreføres for BO-årene 2006 og 2007.
- Finansieringen af aktiviteter som efter planen skal afsluttes, er ikke taget med i BO-årene.

Oplysningerne i BO-årene er kun vejledende og viser udviklingen hvis det besluttede budget bliver videreført i de to efterfølgende år, samtidigt med at kendte og planlagte ændringer er medregnet. På den måde er det ikke et flerårigt budget hvor der er sikkerhed omkring beløb i BO-årene. Beløbet som er til disposition, er fortsat kun de årlige bevillinger knyttet til det aktuelle vedtagne budget. Totalrammen for budgettet fastsættes årligt og er ikke kendt for BO-årene. I opstillingen antages det, at rammen for BO-årene er den samme som for budgetåret 2005.

Oversigten i tabelform er en opsummering af budgetposterne for sektorerne. I bilag 1 findes en detaljeret oversigt på budgetpostniveau i bilag 1: Flerårig planlægningsramme samlet.

Begrebet ”Afvigelse i forhold til budgetniveau 2005” er differensen mellem totalbudgettet i BO-årene og 2005-budgetrammen. Når tallet er negativt, indebærer det et udækket finansieringsbehov. Et positivt tal betyder, at der er midler til rådighed.

I oversigten er der lavet en opstilling for de 4 hovedsamarbejdsområder under forudsætning af en uændret budgetramme.

Ved en uændret totalramme på 825,893 MDKK i BO-årene vil det være ca. 15,5 MDKK i 2006 og 23,4 MDKK i 2007 til rådighed i Nordisk Ministerråd totalt, med de forudsætninger som er nævnt ovenfor.

”Velfærd og erhverv” har ca. 5,9 MDKK og ca. 8,9 MDKK til rådighed i henholdsvis 2006 og 2007. Det skyldes den planlagte afvikling af velfærdsforskningsprogrammet (budgetpost 4-4620-1), samt at midlerne til Expo er en engangsbevilling i 2005.

De 2,7 MDKK som fremstår til rådighed indenfor ”Sekretariat og andre fællesaktiviteter” i 2006 skyldes, at forskningsprogrammet Vestnordisk Oceanclima har sine sidste bevillinger i 2005.

På Kultur, uddannelses- og forskningsområdet er der ca. 6,8 MDKK og 11,7 MDKK til rådighed i henholdsvis 2006 og 2007. Råderummet er en konsekvens af omorganiseringen af institutionerne på uddannelses- og forskningsområdet.

Flerårig planlægningsramme fordelt på ministerråd

SAMMENSTILLING AV BUDGET 2004 OG 2005 og BO-ÅRENE 2006 og 2007 (TDKK)

	Budget 2004	Budget 2005	BO 2006	BO 2007
Kultur-, uddannelse og forskningspolitik	359.450	363.888	357.048	345.344
Kultursamarbejdet	157.473	160.537	160.537	160.537
Utbildning och forskning	200.905	202.258	195.418	183.714
IT-ministerråd	1.072	1.093	1.093	1.093
Afvigelse i forhold til budgetniveau 2005			6.840	11.704
Miljø-, resourcepolitik og nærområderne	202.233	203.802	203.802	203.802
Nærområderne	88.942	84.956	84.956	84.956
Energi	7.213	7.291	7.291	7.291
Jord- og skogsbruk, fiskeri og levnedsmidler	37.670	38.371	38.371	38.371
Miljö	37.993	42.221	42.221	42.221
Regionalpolitik	29.357	29.884	29.884	29.884
Transport	1.058	1.079	1.079	1.079
Velfærds- og erhvervspolitik	144.547	145.031	139.082	136.082
Arbetsmarknad och -miljö	12.870	13.126	13.126	13.126
Bygg- og bolig	885	903	903	903
Ekonomi og finanspolitik	1.658	1.691	1.691	1.691
Jämställdhet	8.351	8.185	8.185	8.185
Konsument	8.330	8.497	8.497	8.497
Lagstiftning	1.315	1.341	1.341	1.341
Narkotikasamarbejde	1.521	1.755	1.755	1.755
Näring	68.039	67.780	65.230	65.230
Social- och hälsovård	41.578	41.753	38.354	35.354
Afvigelse i forhold til budgetniveau 2005			5.949	8.949
Sekretariat og andre fælles-aktiviteter	111.287	113.172	110.415	110.415

Afvigelse i forhold til budgetniveau 2005

2.757 2.757

TOTALT

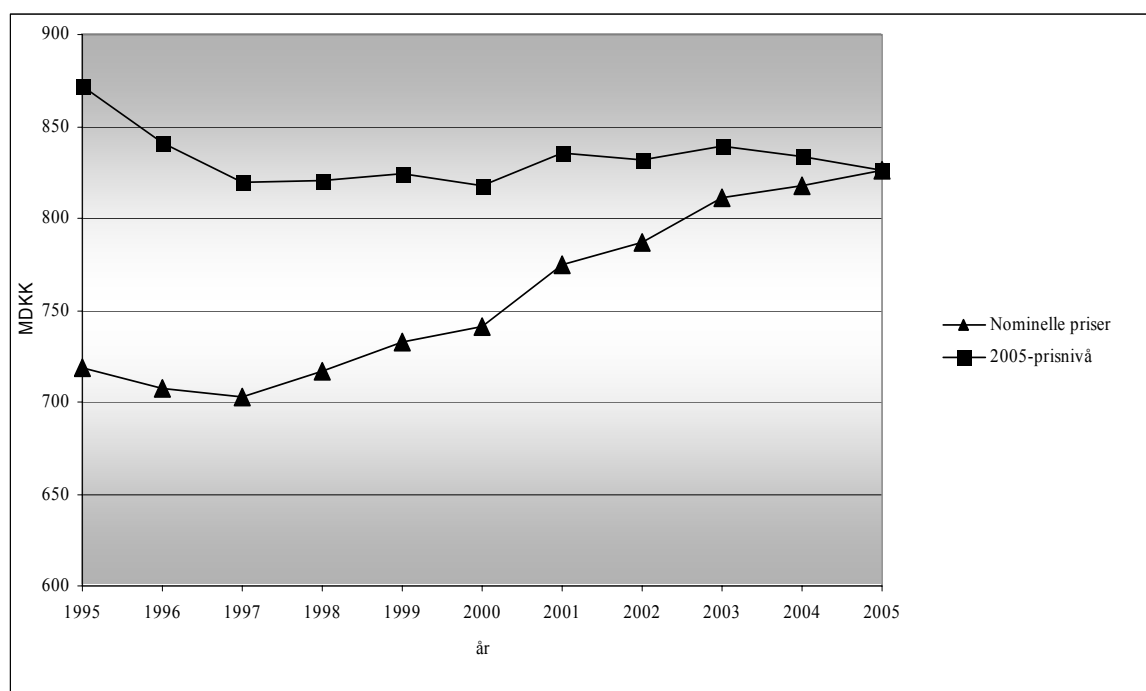
817.517 825.893 810.347 795.643

Afvigelse i forhold til budgetniveau 2005

15.546 30.250

1) Budgetposten 1-2545-2 Norden undervisning i udlandet er fra og med 1.1.2005 overført fra kultur til Uddannelses- og Forskning. Teknisk er også budgetbeløbet for 2004 flyttet mellem sektorerne, som medfører en diskrepans i forhold til rammerne for 2004 i budget 2004.

Budgettets udvikling i perioden 1995 – 2005

I faste priser har budgettet ligget på nogenlunde samme niveau de sidste 10 år, med undtagelse af 1995 og 1996, hvor aktivitetsniveauet var lidt højere. Det lavere aktivitetsniveau i 2005 priser i DKK i 2004 og 2005 skyldes bl.a. devalueringer af den norske krone.

Budgettets indtægter

Nordisk Ministerråds virksomhed finansieres i første række af direkte bidrag fra landene. Som udgangspunkt indbetaler landene et beløb svarende til aktivitetsrammen fratrasket afgift på løn, rentebetalinger og øvrige indtægter, som det er vist i nedenstående tabel. Landenes indbetalinger indbetales i henhold til en særskilt fordelingsnøgle, som er beregnet på basis af det respektive lands andel af den samlede bruttonationalindtægt i faktorpriser i Norden for de to seneste kendte år, dvs. 2001 og 2002.

INDTÆGTER TDDK	Regnskab 2003	Fordelings- nøgle 2003	Budget 2004	Fordelings- nøgle 2004	Budget 2005	Fordelings- nøgle 2005
Avgift på lønn	9.151		7.000		7.000	
Renteinntekter	6.275		5.760		4.600	
Øvrige inntekter/(ev. tap)	173		800		200	
Landenes bidrag*	795.783		803.957		814.093	
- Danmark	189.396	23,8%	183.302	22,8%	185.613	22,8%
- Finland	139.262	17,5%	141.496	17,6%	145.723	17,9%
- Island	8.754	1,1%	8.844	1,1%	8.955	1,1%
- Norge	186.213	23,4%	202.597	25,2%	214.106	26,3%
- Sverige	272.158	34,2%	267.718	33,3%	259.696	31,9%
Sum :	811.382	100,0%	817.517	100,0%	825.893	100,0%
Overskud**	119					

* Når det gælder landenes bidrag, er beløbene opgjort eksklusiv betalingsordningen for højere uddannelse, jf. teksten i afsnittet "Betalingsordningen for højere uddannelse".

**Er reguleret over landenes 2. indbetaling i 2004 efter fordelingsnøglen i år 2003.

Kommentarer:

Afgift på løn

Beregnes ud fra den afgiftspligtige lønsum for de ansatte ved sekretariatet

Renteindtægter

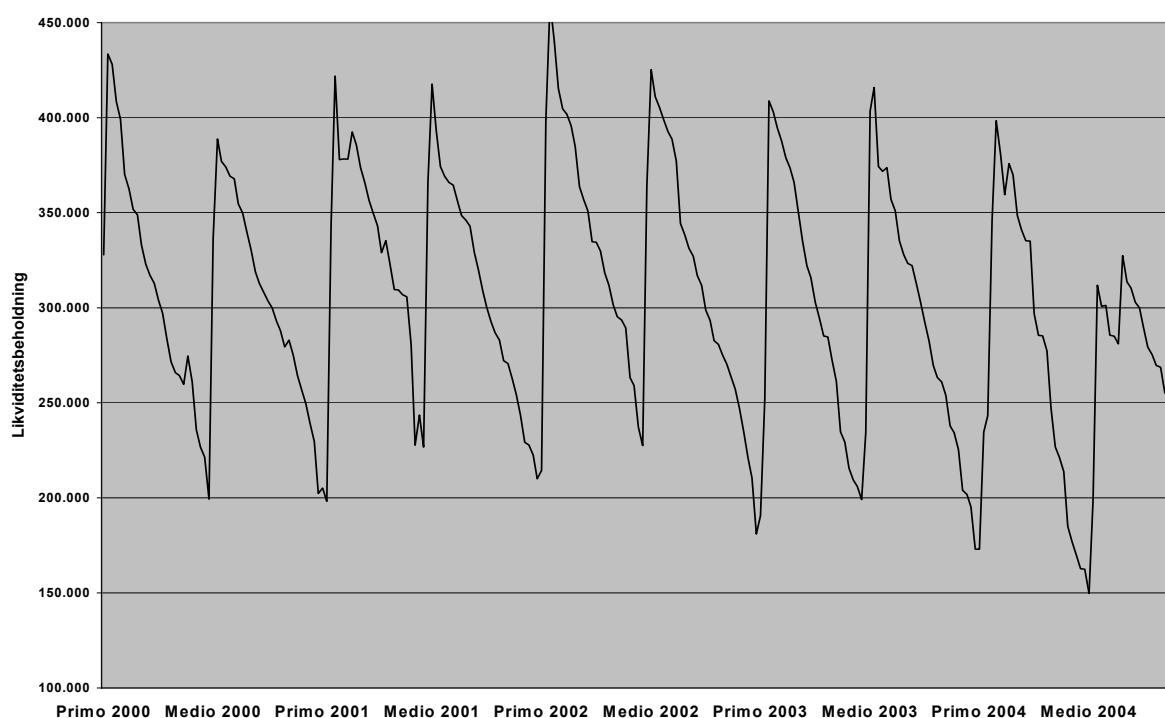
Det er budgetteret med en renteindtægt på 4,6 MDKK, som er beregnet ud fra en forventet gennemsnitlig placeringsrente på 2,0 % i 2004 og en gennemsnitslikviditet under året på 230 MDKK.

Øvrige indtægter

Denne post inkluderer morarenter, valutakursændringer og tilbagebetalinger af forældede midler.

Historisk likviditetsudvikling

Nedenfor er vist udviklingen i den historiske likviditet fra primo 2000 og frem til d. 22.11.2004.

Som det ses af grafen udviser Ministerrådets likviditet et symptomatisk mønster. Mønsteret er generet af at udbetalinger forløber nogenlunde jævnt over året og at landene foretager indbetalinger 2 gange årligt, primo og medio. Den jævne udbetalingstakt sammenholdt med at aktivitetsniveauet har ligget fast i faste priser betyder også at den gennemsnitlige likviditet har ligget nogenlunde på samme niveau i den skitseret periode, dog med en svagt faldende tendens i 2003 og 2004. Det var landenes synspunkt at Ministerrådets likviditet permanent var af en sådan størrelse, at der blev truffet foranstaltninger til at nedbringe den. I perioden 2001-2004 rekvirerede Ministerrådet således et beløb, som var 10 MDKK lavere end det egentlige bidrag fra landene. Denne praksis fortsætter i 2005.

Fordringer på landene

På grund af likviditetsnedsættelsen opbygger Ministerrådet fordringer på landene. Fordelingen mellem landene bestemmes af fordelingsnøglen for det respektive budgetår. Dette indebærer, at landene vil have en gæld til Nordisk Ministerråd som er rentefri. På nuværende tidspunkt er der ikke taget beslutning om, hvornår tilbagebetalingstidspunktet bliver. Fordringerne fordeler sig på landene i henhold til nedenstående tabel. Der er også angivet, hvor stor de samlede fordringer vil være ved udgangen af 2005.

Fordringer fordelt på land og budgetår (TDKK)	Fordringer 2001	Fordringer 2002	Fordringer 2003	Fordringer 2004	Fordringer 2005	Tilsammen 31.12.2005
Danmark	2.430	2.460	2.380	2.280	2.280	11.830
Finland	1.830	1.850	1.750	1.760	1.790	8.980
Island	110	110	110	110	110	550
Norge	2.200	2.160	2.340	2.520	2.630	11.850
Sverige	3.430	3.420	3.420	3.330	3.190	16.790
Likviditetsreduktion	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	50.000

Betalingsordningen for højere uddannelser

Det er besluttet i Overenskomsten om adgang till videregående uddannelse, at konsekvenserne af betalingsordningen for de nordiske lande skal reguleres over Ministerrådets budget, og påvirker derved landenes bidrag til det nordiske budget. Betalingsordningen gælder Danmark, Finland, Norge og Sverige. Island, Grønland, Færøerne og Åland står udenfor betalingsordningen. Der tages hensyn til landenes gensidige betalinger i landenes bidrag og aftalen påvirker alene den interne fordeling af bidragene mellem landene (Danmark, Finland, Norge og Sverige). Det blev i 2003 besluttet af forlænge overenskomsten om højere uddannelse til udgangen af 2006.

Af overenskomsten fremgår det, at der skal ske betaling for 75 % af det antal studerende, som modtager studiestøtte fra det land hvor den studerende er bosat efter gældende regler i det land, og som er indskrevet på en højere uddannelse i et andet land, som falder ind under Artikel 1 overenskomsten.

Forskningsuddannelser samt studerende på uspecificerede højere uddannelse medregnes ikke i beregningsgrundlaget. Den årlige erstatning pr. studerende er 22.000 DKK. pr år.

NMR modtager statistik fra de nordiske studiestøttemyndigheder, som er den der ligger til grund for beregning af antal studerende mellem de nordiske lande, der indgår i ordningen

I tabellen er vist fradrag og tillæg til de enkelte landes bidrag som følge af betalingsordningen.

Betalingsordning, højere uddannelse TDKK

	Regnskab 2003	Budget 2004	Budget 2005
Danmark	-30.377	-33.627	-34.238
Finland	14.075	14.206	15.312
Island	0	0	0
Norge	19.124	19.718	24.057
Sverige	-2.822	-297	-5.131
Sum:	0	0	0

Indbetalinger fra landene

Landenes indbetalinger til Nordisk Ministerråd efter likviditetsreduktionen på 10 MDKK og efter at der er taget højde for betalingsordningen for højere uddannelse er følgende:

INDBETALINGER, TDKK	REGNSKAB 2003*	BUDGET 2004	BUDGET 2005
Danmark	155.034	147.395	149.095
Finland	150.379	153.942	159.245
Island	8.572	8.734	8.845
Norge	201.586	219.795	235.533
Sverige	263.683	264.091	251.375
Sum:	779.254	793.957	804.093

*Landenes Indbetalinger for 2003 er korrigeret for resultatet for 2002.

Sammenstilling af budget 2005 og 2004

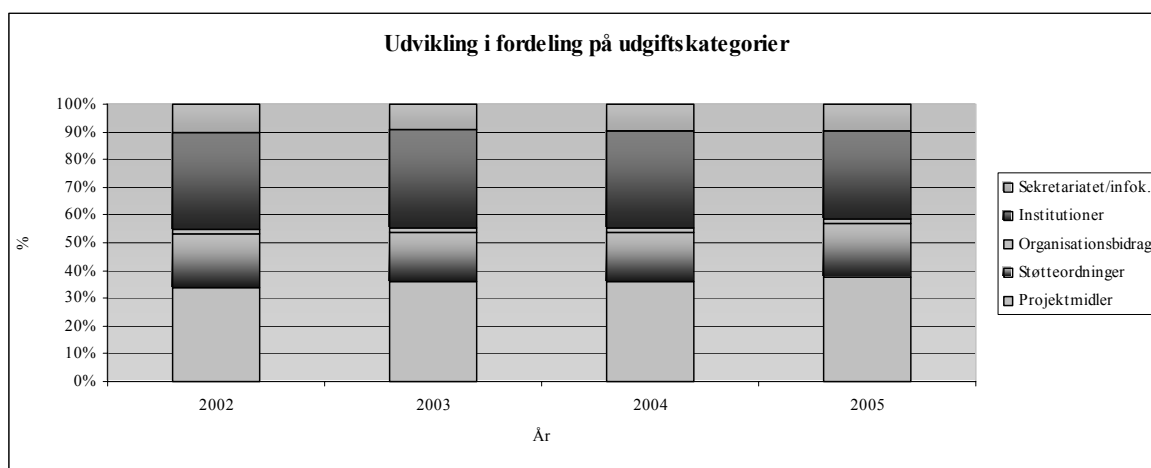
	BUDGET 2005	Andel	BUDGET 2004	Andel	Differanse +/- %	
Kultur-, uddannelse og forskningspolitik	363.888	44,1%	359.450	44,0%	4.438	1,2%
Kultursamarbejdet	160.537	19,4%	157.473	19,3%	3.064	1,9%
Utbildning och forskning	202.258	24,5%	200.905	24,6%	1.353	0,7%
IT-ministerråd	1.093	0,1%	1.072	0,1%	21	2,0%
Miljø-, resourcepolitik og nærområderne	203.802	24,7%	202.233	24,7%	1.569	0,8%
Nærområderne	84.956	10,3%	88.942	10,9%	-3.986	-4,5%
Energi	7.291	0,9%	7.213	0,9%	78	1,1%
Miljø	42.221	5,1%	37.993	4,6%	4.228	11,1%
Regionalpolitik	29.884	3,6%	29.357	3,6%	527	1,8%
Transport	1.079	0,1%	1.058	0,1%	21	2,0%
Jord- og skogsbrug, fiskeri og levnedsmid	38.371	4,6%	37.670	4,6%	701	1,9%
Velfærds- og erhvervs politik	145.031	17,6%	144.547	17,7%	484	0,3%
Arbetsmarknad och -miljö	13.126	1,6%	12.870	1,6%	256	2,0%
Social- och hälsovård	41.753	5,1%	41.578	5,1%	175	0,4%
Jämställdhet	8.185	1,0%	8.351	1,0%	-166	-2,0%
Narkotikasamarbejde	1.755	0,2%	1.521	0,2%	234	15,4%
Näring	67.780	8,2%	68.039	8,3%	-259	-0,4%
Økonomi og finanspolitik	1.691	0,2%	1.658	0,2%	33	2,0%
Bygg- og bolig	903	0,1%	885	0,1%	18	2,0%
Konsument	8.497	1,0%	8.330	1,0%	167	2,0%
Lagstiftning	1.341	0,2%	1.315	0,2%	26	2,0%
Sekretariat og andre fælles-aktiviteter	113.172	13,7%	111.287	13,6%	1.885	1,7%
TOTALT	825.893	100,0%	817.517	100,0%	8.376	1,0%

1) Budgetposten 1-2545-2 Norden undervisning i udlandet er fra og med 1.1.2005 overført fra kultur til Uddannelses- og Forskning. Teknisk er også budgetbeløbet for 2004 flyttet mellem sektorerne, som medfører en diskrepans i forhold til rammerne for 2004 i budget 2004.

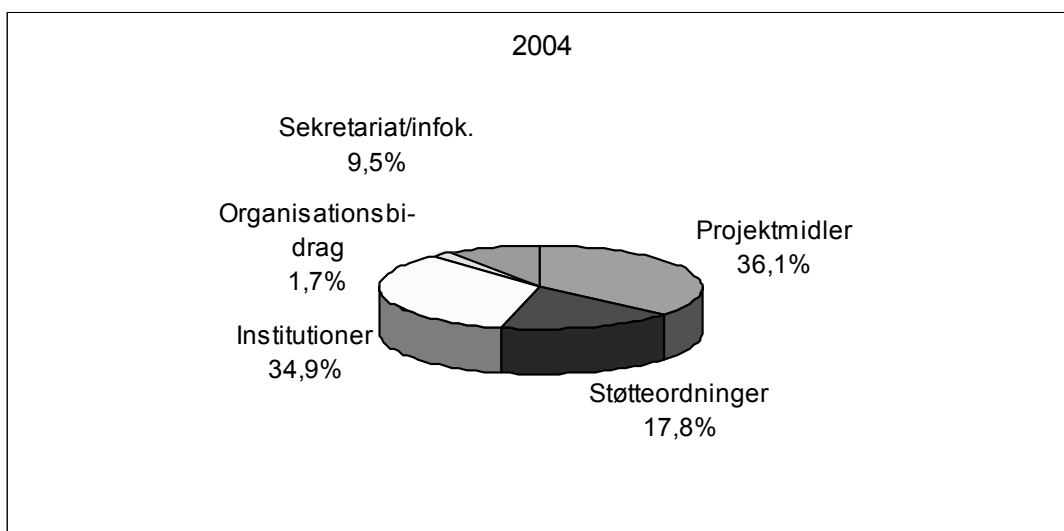
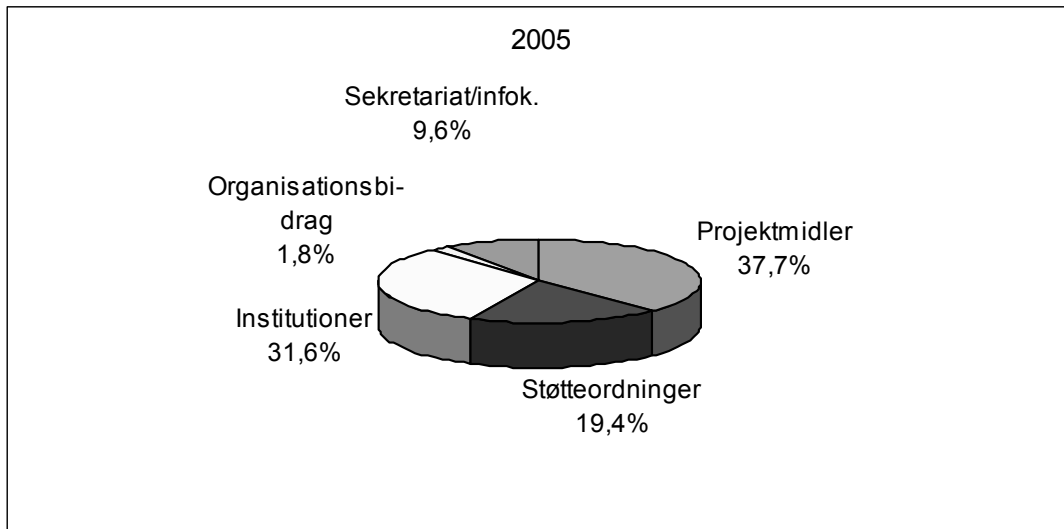
Budgettets fordeling på forskellige budgetpostkategorier 2005 og 2004

Kategoriseringen af budgetposterne er baseret på Budgetanalyse 2000 – Det nordiske budget, dvs. *projektmidler, støtteordninger, institutioner og organisationsbidrag*. Samtidig må det bemærkes, at flere budgetposter indeholder flere end én kategori af budgetmidler. Den mest væsentlige kategori er brugt som grundlag ved fordeling af budgetposter på kategorier.

Institutionerne er definerede ud fra organisering og ikke indholdsmæssige forhold. Det indebærer at støtteordningerne Nordisk Forskerakademi, Nordisk Innovationscenter og Nordisk projektekspertfond (NOPEF) indgår i institutionsandelen. Derudover er bevillingerne til ministerrådssekretariatet og informationskontorerne i St. Petersborg og de baltiske lande defineret som institutioner, men vist separat i diagrammerne nedenfor. Ministerrådssekretariatet som en del af *sekretariat og andre fællesaktiviteter*, mens informationskontorerne er en del af *miljø og ressource og nærområderne*.

Som det ses af ovennævnte figur har fordelingen mellem kategorier været relativt stabilt. Dog er der en tendens til stigning i midler til støtteordninger og projektmidler, og fald i midler til institutionsdrift. Denne tendens forventes at fortsætte efterhånden som reorganiseringen på uddannelses- og forskningsområdet udmøntes budgetmæssigt.

Tabel: Budgetpostkategorier

Løbende priser	TDKK	BUDGET 2005	Andel	BUDGET 2004	Andel
Kultur		160.537	19,4%	158.497	19,4%
Projektmidler		48.000	29,9%	48.759	30,8%
Støtteordninger		54.340	33,8%	54.299	34,3%
Institutioner		53.130	33,1%	50.472	31,8%
Organisationsbidrag		5.067	3,2%	4.967	3,1%
Uddannelse og forskningspolitik		203.351	24,6%	200.953	24,6%
Projektmidler		64.939	31,9%	46.345	23,1%
Støtteordninger		66.757	32,8%	60.928	30,3%
Institutioner		70.504	34,7%	92.552	46,1%
Organisationsbidrag		1.151	0,6%	1.128	0,6%
Miljø-, resourcepolitik og nærområderne		203.802	24,7%	202.233	24,7%
Projektmidler		116.750	57,3%	124.178	61,4%
Støtteordninger		33.394	16,4%	25.019	12,4%
Institutioner		53.658	26,3%	53.036	26,2%
Organisationsbidrag		0	0,0%	0	0,0%
Velfærds- og erhvervs politik		145.031	17,6%	144.547	17,7%
Projektmidler		42.694	29,4%	37.921	26,2%
Støtteordninger		2.244	1,5%	2.231	1,5%
Institutioner		97.808	67,4%	102.189	70,7%
Organisationsbidrag		2.285	1,6%	2.206	1,5%
Sekretariat og andre fællesaktiviteter		113.172	13,7%	111.287	13,6%
Projektmidler		38.700	34,2%	37.873	34,0%
Støtteordninger		3.187	2,8%	3.125	2,8%
Institutioner		65.221	57,6%	64.344	57,8%
Organisationsbidrag		6.064	5,4%	5.945	5,3%
I alt		825.893	100,0%	817.517	100,0%
Projektmidler		311.083	37,7%	295.076	36,1%
Støtteordninger		159.922	19,4%	145.602	17,8%
Institutioner		261.167	31,6%	284.347	34,8%
Organisationsbidrag		14.567	1,8%	14.246	1,7%
Sekretariat/infok.		79.154	9,6%	78.246	9,6%
		825.893	100%	817.517	100%

Forklaringer til budgetstruktur og budgetpostkategorier

Hovedinddeling	Budgettets hovedinddeling er den enkelte sektor. En sektor er de aktiviteter med tilhørende budgetposter som styres af det enkelte ministerråd. Sektoren indledes med en generel indledning af hele sektorarbejdet med fokus på politiske målsætninger, nye initiativ erog ændringer i forhold til foregående budgetår.
Budgetposter	De enkelte budgetposter præsenteres ensartet indholdsmæssigt ved hjælp af to budgetpost-typer; a) Projektmidler/støtteordninger/organisationsbidrag og b) Institutioner/virksomheder som styres gennem mål - og resultatkontrakter.
Nummerering	Hver budgetpost har en 6 cifret nummerering. Den første ciffer er samarbejdsområde, anden og tredje ciffer angiver sektor og de to næste er løbenummer indenfor sektoren. Det sidste ciffer viser hvilken type budgetpost det er; 1 = projektmidler, 2 = støtteordninger, 3 = institution, 4 = organisationsbidrag.

Specielle rubrikker	I budgetpostene for projekt/støtteordninger viser rubrikken Disp03/Bud03 hvor stor andel af 03-budgettet i procent, som er disponeret i løbet af 2003. En disponering er en beslutning om at bruge penge fra en budgetpost til et bestemt formål. Det disponerede beløb kan udbetales til formålet i budgetåret og i de 2 påfølgende år, og Nordisk Ministerråd har en forpligtelse overfor det angivne formål i denne tidsperiode. En ikke udbetalt disposition vil ved dispositions tidens udløb indtægtsføres i ministerrådets regnskab. Resultatrubrikken for budgetposterne er baseret på de resultater som konkret er kommet til udtryk i løbet af 2002. Resultaterne kan på denne måde både være finansieret af 2003-midler eller tidligere års bevillinger. I budgetpostene for institutioner styret med resultatkontrakt viser rubrikken, NMR fin. 03 den procentvis andel af institutionens totale indtægter i 2003 som blev finansieret af Nordisk Ministerråd (fra regnskabet). Finansieringen fra Nordisk Ministerråd omfatter både basisbevilling og eventuelle projektmidler.
----------------------------	---

Udgifter som ikke er direkte aktivitet og projekt relaterede

For at følge op på "Budgetanalyse 2000 – Det nordiske budgettet" bliver der i budget 2005 givet information om de udgifter, som ikke er direkte bundet til aktiviteter og projekter. Det vil sige, de udgifter som er nødvendige for at styre og , udvikle samarbejdsområder og sekretariatsbetjene støtteordninger samt samarbejdsorganer og institutioner. Der er valgt forskellige løsninger for de 3 kategorier.

Støtteordninger

I budgettet bliver administrationsudgifter til støtteordningerne, med undtagelse af Nordisk Film- og TV-fond og Nordisk Kulturfond hvor specielle forhold gælder, budgetteret separat. Det indebærer, at der på budgetniveau fastsættes et beløb for administration af den enkelte støtteordning. Administrationsudgifterne omfatter sekretariatsbetjening, information, ansøgningsbehandling og møder for ordningens beslutningsorgan. Det angives også hvem der er sekretariat for støtteordningen. Støtteordningerne betaler ikke udgifterne til sekretariatets betjening, når sekretariatsfunktionerne udføres af NMRS. I budgetposternes resultatrubrik gives information om størrelsen på de administrative udgifter i 2003.

Samarbejdsorganer

En række budgetposter i kategorien projektmidler, indeholder et eller flere samarbejdsorganer. En del af bevillingen vil derfor anvendes til at drive disse organer. I budgettet gives information om størrelsen af det beløb som planlægges anvendt til aktivitetsstyring og administration for de respektive samarbejdsorganer. Begrebet aktivitetsstyring og administration vil typisk omfatte udgifter til udvikling af samarbejdsorganets fagområde, initiering og opfølgning af aktiviteter/projekter, sekretariatsbetjening samt samarbejdsorganets møder og rejser. Nogle samarbejdsorganer får sine rejseudgifter dækket af landene. I de tilfælde er dette specielt oplyst. Samarbejdsorganerne betaler ikke udgifter til sekretariatets betjening, når sekretariatsfunktionerne udføres af NMRS. Det angives også hvem er sekretariat for samarbejdsorganerne. I budgetpostenes resultatrubrik gives information om størrelsen på udgifter til aktivitetsstyring/administration i 2003.

Institutioner

Når det gælder de nordiske institutioner, gives oplysninger vedrørende planlagte udgifter til ledelse og administration i budgetåret og sidste kendte regnskabsår (2003). Budgetårets oplysninger er baseret på gældende kontrakt for institutionen og informationen for 2003 fra institutionens årsrapportering. Institutionerne har i dag forskellige definitioner og systemer ved fordeling af udgifter til administration og ledelse. Dette indebærer, at sammenligning mellem institutioner ikke nødvendigvis giver nogen mening på grund af forskellige forudsætninger. Nogle institutioner har også ændret principper når det gælder ledelse og administrative udgifter fra en kontraktperiode til en anden. I de tilfælde kan sammenligning mellem år være mindre relevant. Ministerrådet arbejder med udvikling af standardiserede definitioner og systemer, der vil muliggøre sammenligning i fremtiden, mellem og over tid for den type udgifter ved institutionerne.

Oprettelse, afvikling og sammenlægning af budgetposter

I forhold til budget 2004 er der som følge af omstrukturen på Uddannelses- og Forskningsområdet afviklet budgetposter og nye er kommet til. Budgetposterne 2-2524-3 Nordens Folkliga Akademi og 2-3183-3 NORDINFO er nedlagt og budgetposten 2-2554-2 NORDUnet2 er afsluttet. Følgende poster er nye på Uddannelses- og Forskningsområdet: 2-3127-1 Politikudvikling voksnes læring, 2-3129-1 Nordisk videnskabelig information, 2-3128-1 Nordisk Forskningssamarbejde og 2-3136-2 NorduNET 3. Derudover har omstrukturen naturligvis givet anledning til en del beløbsmæssige ændringer på budgetpostniveau, hvoraf de vigtigste kan ses i tabellen side 6.

Den netop afsluttede Nærområdeevaluering har også betydet ændringer på budgetpostniveau, da den videre kurs for det fremtidige arbejde i Nærområdet fastlægges over sommeren og efteråret 2004. Følgende nærområdeposter er afviklet: 3-0830-1 Demokrati och medborgarpolitik 3-0840-1 Kulturförmedling og 3-0860-1 Bärkraftig resurshushållning, og erstattet af: 3-0910-1 Ny pulje, 3-0920-1 Projektvirksomhed i Baltikum og 3-0930-1 handlingsplan for NV Rusland.

På Velfærd og Erhverv er der sammenlignet med budgettet for 2004 oprettet budgetposten 4-5130-1 Expo 2005 og posten 4-5180-3 Nordisk Industrifond har fået nyt navn til Nordisk Innovationscenter efter sammenlægningen af Nordisk Industrifond og 4-5181-3 Nordtest.

Under sekretariatet og andre aktiviteter er oprettet tre nye budgetposter: 5-0185-1 Nedbrydelse af grænsehindringer, 5-0190-1 Reformen på institutionsområdet og 5-0195-1 Europa og den nordlige dimension.

Tabel med alle budgetposter

Kultur		Budget 2005	Budget 2004	Difference +/- %	
Kultursamarbeidet		160.537	157.473	3.064	1,9%
	<i>Generelle kulturinnsatser</i>	35.212	36.222	-1.010	-2,8%
1-2203-1	Strategiske og kulturpolitiske satsinger	5.114	6.714	-1.600	-23,8%
1-2205-2	Nordisk kulturfond	30.098	29.508	590	2,0%
	<i>Barn og unga</i>	13.694	13.426	268	2,0%
	<i>Prosjektmedel og generelle stödordningar</i>	13.694	13.426	268	2,0%
1-2210-1	Nordiskt idrottssamarbete	1.271	1.246	25	2,0%
1-2212-1	Nordiska ungdomskommittén	6.294	6.171	123	2,0%
1-2214-1	Ledningsgrupp för nord. barn- och ungdomskultur	6.129	6.009	120	2,0%
	<i>Film och media</i>	32.780	32.154	626	1,9%
	<i>Prosjektmedel och generelle stödordningar</i>	27.137	26.605	532	2,0%
1-2220-1	Styrgruppen för kultur- og massemediesamarbeid	5.655	5.544	111	2,0%
1-2222-2	Nordisk Film- og TV-fond	21.482	21.061	421	2,0%
	<i>Institutioner</i>	5.643	5.549	94	1,7%
1-2228-3	NORDICOM	2.237	2.200	37	1,7%
1-2229-3	Nordisk Journalistcenter (NJC)	3.406	3.349	57	1,7%
	<i>Konstområdet</i>	35.895	35.315	580	1,6%
	<i>Prosjektmedel och generelle stödordningar</i>	19.231	18.854	377	2,0%
1-2230-1	Nordisk litteratur og bibliotekskommitté (NORDBOK)	7.838	7.684	154	2,0%
1-2238-2	Sleipnir	2.760	2.706	54	2,0%
1-2239-1	Nordiska Museikommittén	1.227	1.203	24	2,0%
1-2246-4	Skandinavisk förenings Konstnärskollegium i Rom	856	839	17	2,0%
1-2256-1	Nordisk Musikkommitté (NOMUS)	6.550	6.422	128	2,0%
	<i>Institutioner</i>	16.664	16.461	203	1,2%
1-2255-3	Nordiskt Center för Scenkonst (NordScen)	7.205	7.085	120	1,7%
1-2257-3	Nordiskt Kunstnercentrum (Dalsåsen)	1.535	1.603	-68	-4,2%
1-2258-3	Nordiskt Institut för Samtidskonst (NIFCA)	7.924	7.773	151	1,9%
	<i>Nordiska kulturhus (institutioner)</i>	31.870	29.488	2.382	8,1%
1-2270-3	Nordens hus i Reykjavik	7.484	6.746	738	10,9%
1-2272-3	Nordens hus på Färöarna	10.958	10.135	823	8,1%
1-2274-3	Nordens institut på Åland	2.084	1.854	230	12,4%
1-2277-3	Nordens institut på Grönland (NAPA)	4.949	4.481	468	10,4%
1-2279-1	Vedlikehold kulturhusene	1.047	1.026	21	2,0%
1-2548-3	Nordens institut i Finland (NIFIN)	5.348	5.246	102	2,0%
	<i>Andra kultursatsninger</i>	11.086	10.868	218	2,0%
	<i>Prosjektmedel og generelle stödordningar</i>	11.086	10.868	218	2,0%
1-2234-4	Samisk samarbeid	4.211	4.128	83	2,0%
1-2296-1	Nordiska kulturprosjekt i utlandet	6.875	6.740	135	2,0%

Tabel med alle budgetposter
B - Budget 2005

Uddannelse, forskning og IT		Budget 2005	Budget 2004	Difference +/- %	
Uddannelse, forskning samt IT		203.351	201.977	1.374	0,7%
Uddanning og forskning		202.258	200.905	1.353	0,7%
	<i>Generelle uddannelses- og forskningsinnsatser</i>	4.034	1.793	2.241	125,0%
2-2505-1	Dispositionsmedel-Utbildning och forskning	4.034	1.793	2.241	125,0%
	<i>Politikudvikling m.v.</i>	20.648	13.395	7.253	54,1%
2-2510-1	Nordiskt skolsamarbete (NSS)	2.564	3.142	-578	-18,4%
2-2520-1	Styringsgruppen for Voksnes Læring (SVL)	1.823	2.234	-411	-18,4%
2-2530-1	Ledn.gruppen för högre utbildning-HÖGUT	2.159	2.646	-487	-18,4%
2-2540-1	Nordisk Språkråd	0	0	0	-
2-2544-1	Ledningsgruppen for språksamarbetet	2.069	2.028	41	2,0%
2-2550-1	Ministerrådets (MR-U) IT-policygrupp	563	552	11	2,0%
2-3110-1	Nordiska forskningspolitiska rådet (FPR)	1.544	1.892	-348	-18,4%
2-3127-1	Politikudvikling voksnes læring	6.437	0	6.437	-
2-3129-1	Nordisk videnskabelig information	2.550	0	2.550	-
2-3140-1	Nordisk komité for Bioetikk	939	901	38	4,2%
	<i>Mobilitets og støtteprogrammer</i>	107.665	107.810	-145	-0,1%
2-2512-2	Nordplus junior	20.309	19.911	398	2,0%
2-2514-2	Elevudveksling Vestnorden	0	0	0	-
2-2516-2	Nordplus-mini	0	0	0	-
2-2522-2	Nordplus Voksen	9.069	8.891	178	2,0%
2-2532-2	Nordplus (Högre utbildning)	32.769	32.126	643	2,0%
2-2534-4	Bidrag till Nordisk Sommaruniversitet (NSU)	1.151	1.128	23	2,0%
	<i>Nordiska kurser i språk och litteratur</i>				
2-2542-1	(NORDKURS)	0	0	0	-
2-2543-1	Nordplus språk	8.978	8.802	176	2,0%
	<i>Institution</i>	35.389	36.952	-1.563	-4,2%
2-3115-3	Nordisk forskerutdanningsakademi (NorFA)	35.389	36.952	-1.563	-4,2%
	<i>Forskning: projekter og programmer</i>	34.796	30.126	4.670	15,5%
	<i>Nordiske spidsforskningsenheder, globala</i>				
2-3111-1	förändringar	5.277	3.174	2.103	66,3%
2-3128-1	Nordisk Forskningssamarbejde	8.178	0	8.178	-
2-3130-1	Nordisk arktisk forskningsprogram	0	0	0	-
2-3131-1	Nordisk forskningsprogram om køn och våld	0	3.861	-3.861	-
2-3132-1	Nordisk forskningsprogram om språkteknologi	0	5.157	-5.157	-
2-3133-1	Nordisk forskningsprogram om epidemiologi	3.171	3.109	62	2,0%
2-3136-2	Forskningsprogram NORDUnet3	3.566	0	3.566	-
2-3138-1	Nordisk Forskerskoleprogram	2.534	2.484	50	2,0%
2-3139-1	Nordiske spidsforskningsenheder, medicin	3.051	2.991	60	2,0%
2-3184-3	Nordisk vulkanologisk institut (NORDVULK)	7.975	7.819	156	2,0%
2-2545-2	Norden-undervisning i utlandet	1.044	1.024	20	-26,5%
2-2554-1	Udviklingsprojektet NORDUnet2	0	507	-507	-
	<i>Institutioner</i>	35.115	47.781	-12.666	-26,5%
2-2524-3	Nordens Folklige Akademi (NFA)	0	6.311	-6.311	-
2-3180-3	Nordisk Institut for Teoretisk Fysik (NORDITA)	19.495	19.113	382	2,0%

Tabel med alle budgetposter
B - Budget 2005

2-3181-3	Nordiska Institutet for Sjørett (NIFS)	2.935	2.877	58	2,0%
2-3182-3	Nordisk Institutt for Asiastudier (NIAS)	7.294	7.151	143	2,0%
2-3183-3	Nord. samarbeidsorgan for vitenskaplig information	0	5.489	-5.489	-
2-3185-3	Nordisk Samisk Institutt (NSI)	5.391	6.840	-1.449	-21,2%
IT-ministerråd		1.093	1.072	21	2,0%
2-3410-1	Det Nordiske IT-samarbeid under MR-IT	1.093	1.072	21	2,0%

Miljø-, resourcepolitikk og Nærområdene		Budget 2005	Budget 2004	Difference +/- %	
Miljø-, ressurser og nærområdene		203.802	202.233	1.569	0,8%
<i>Nærområdene</i>		<i>84.956</i>	<i>88.942</i>	<i>-3.986</i>	<i>-4,5%</i>
3-0810-3	Informations- og kontaktverksamh.	13.933	13.902	31	0,2%
3-0820-2	Stipendieordninger	24.058	19.266	4.792	24,9%
<i>Prosjektmedel</i>		<i>27.374</i>	<i>36.555</i>	<i>-9.181</i>	<i>-25,1%</i>
3-0830-1	Demokrati og medborgarpolitikk	0	17.745	-17.745	-
3-0840-1	Kulturförmedling	0	3.600	-3.600	-
3-0860-1	Bärkraftig resurshushållning	0	10.140	-10.140	-
3-0870-1	Arktisk samarbeidsprogram	7.038	5.070	1.968	38,8%
3-0910-1	Politiske initiativer i Nærområdene	3.200	0	3.200	-
3-0920-1	Prosjektvirksomhet i Baltikum	6.426	0	6.426	-
3-0930-1	Handlingsplan for Nordvest Russland	10.710	0	10.710	-
<i>Institusjoner</i>		<i>19.591</i>	<i>19.219</i>	<i>372</i>	<i>1,9%</i>
3-5280-3	Nordiska Projektexportfonden (NOPEF)	19.591	19.219	372	1,9%
<i>Energi</i>		<i>7.291</i>	<i>7.213</i>	<i>78</i>	<i>1,1%</i>
3-3210-1	Prosjektmedel - Energi	6.279	6.156	123	2,0%
3-3220-3	Nordisk Energiforskning (NEPF)	1.012	1.057	-45	-4,3%
<i>Miljø</i>		<i>42.221</i>	<i>37.993</i>	<i>4.228</i>	<i>11,1%</i>
3-3310-1	Prosjektmedel - Miljø	32.885	32.240	645	2,0%
3-3320-2	NEFCOS Miljøutviklingsfond	9.336	5.753	3.583	62,3%
<i>Regionalpolitikk</i>		<i>29.884</i>	<i>29.357</i>	<i>527</i>	<i>1,8%</i>
3-6110-1	Prosjektmedel - Regionalpolitikk	19.695	19.309	386	2,0%
<i>Institusjoner</i>		<i>10.189</i>	<i>10.048</i>	<i>141</i>	<i>1,4%</i>
3-6180-3	Nordregio	10.189	10.048	141	1,4%
<i>Transport</i>		<i>1.079</i>	<i>1.058</i>	<i>21</i>	<i>2,0%</i>
3-6210-1	Prosjektmedel - Transport	1.079	1.058	21	2,0%
<i>Jord- og skogsbruk, fiskeri og levnedsmidler</i>		<i>38.371</i>	<i>37.670</i>	<i>701</i>	<i>1,9%</i>
<i>Prosjektmidler</i>		<i>6.571</i>	<i>6.442</i>	<i>129</i>	<i>-</i>
3-6410-1	Prosjektmidler - fellespulje	5.447	5.340	107	-
3-6530-1	Nordisk handlingsplan om livsmedelssikkerhet	1.124	1.102	22	2,0%
<i>Jord- og skogsbruk</i>		<i>21.356</i>	<i>20.989</i>	<i>367</i>	<i>1,7%</i>
<i>Prosjektmedel</i>		<i>12.423</i>	<i>12.179</i>	<i>244</i>	<i>2,0%</i>
3-6510-1	Prosjektmedel- Jord- og skogsbruk	2.390	2.633	-243	-9,2%
Nordiskt kontaktorgan for jordbruksforskning (NKJ)		1.020	710	310	43,7%
3-6540-1	Nordisk genbank for husdjur	3.242	3.178	64	2,0%

Tabel med alle budgetposter
B - Budget 2005

3-6581-1	Samnordisk skogsforskning (SNS)	5.771	5.658	113	2,0%
	<i>Institutioner</i>	8.933	8.810	123	1,4%
3-6580-3	Nordiska Genbanken (NGB)	8.933	8.810	123	1,4%
	<i>Fiskeri</i>	5.108	5.008	100	2,0%
3-6610-1	Projektmedel - Fiskeri	5.108	5.008	100	2,0%
	<i>Levnedsmidler</i>	5.336	5.231	105	2,0%
3-6810-1	Projektmedel - Levnedsmidler	5.336	5.231	105	2,0%

Vælfærds- og erhvervspolitik		Budget 2005	Budget 2004	Difference +/- %	
Næring og velferd		145.031	144.547	484	0,3%
	<i>Arbetsmarknad och –miljö</i>	13.126	12.870	256	2,0%
	<i>Projektmedel</i>	10.308	10.106	202	2,0%
4-4110-1	Projektmedel – Arbetsmarknad och miljø	6.668	6.506	162	2,5%
4-4120-2	Nordjobb	2.244	2.231	13	0,6%
4-4130-1	Informationsprojektet	1.396	1.369	27	2,0%
	<i>Institutioner</i>	2.818	2.764	54	2,0%
4-4180-3	Institut för vidareutb.inom arbetsmiljö (NIVA)	2.818	2.764	54	2,0%
	<i>Social- och hälsovård</i>	41.753	41.578	175	0,4%
	<i>Projektmedel</i>	15.986	13.433	2.553	19,0%
4-4310-1	Projekmedel - Social- och hälsovårdspolitik	6.840	4.466	2.374	53,2%
4-4320-1	Nordiska Handikappolitiska Rådet (NHR)	1.034	1.014	20	2,0%
4-4340-1	Nomesko og Nososko	1.713	1.679	34	2,0%
4-4620-1	Välfärdsforskning	6.399	6.274	125	2,0%
	<i>Institutioner</i>	25.767	28.145	-2.378	-8,4%
4-4381-3	Nordiska Hälsovårdshögskolan (NHV) *	33.218	32.760	458	1,4%
4-4382-3	Institutt for odontologisk materialprøvning (NIOM)	9.136	9.540	-404	-4,2%
4-4383-3	Nord. nämnden för alkohol- och drogforsk. (NAD)	2.956	2.640	316	12,0%
				-	-
4-4384-3	Nord. samarbeidsorgan for handikappfrågor (NSH)	4.791	7.225	-2.434	33,7%
4-4385-3	Uddannelsescenter for døvblindepersonale (NUD)	7.253	7.132	121	1,7%
4-4386-3	Nord. utbild.program for social service (NOPUS)	1.631	1.608	23	1,4%
	<i>Jämställdhet</i>	8.185	8.351	-166	-2,0%
				-	-
4-4410-1	Projektmedel – Jämställdhet	3.069	4.009	-940	23,4%
	<i>Institutioner</i>	5.116	4.342	774	17,8%
4-4480-3	Nordiskt institutt for kvinde og kønsforsk. (NIKK)	5.116	4.342	774	17,8%
	<i>Narkotikasamarbejde</i>	1.755	1.521	234	15,4%
4-4510-1	Projektmedel – Narkotikasamarbejde	1.755	1.521	234	15,4%
	<i>Næring</i>	67.780	68.039	-259	-0,4%
4-5110-1	Projektmedel – Næring	1.123	1.101	22	2,0%
4-5130-1	Expo 2005	2.550	0		-
	<i>Institutioner</i>	64.107	66.938	-2.831	-4,2%
4-5180-3	Nordisk InnovationsCenter	64.107	55.794	8.313	14,9%
4-5181-3	Nordtest	0	11.144	-11.144	-
	<i>Økonomi og finanspolitik</i>	1.691	1.658	33	2,0%
4-5210-1	Projektmedel- Økonomi og finanspolitik	1.691	1.658	33	2,0%

Det nordiske budget ud fra et ligestillingsperspektiv
B - Budget 2005

	<i>Bygg- og bolig</i>	903	885	18	2,0%
4-5310-1	Projektmedel – Bygg och Bolig	903	885	18	2,0%
	<i>Konsument</i>	8.497	8.330	167	2,0%
4-6710-1	Projektmedel – Konsument	6.212	6.124	88	1,4%
4-6720-4	SVANEN – Nordisk miljömärkning	2.285	2.206	79	3,6%
	<i>Lagstiftning</i>	1.341	1.315	26	2,0%
4-7110-1	Projektmedel – Lagstiftning	1.341	1.315	26	2,0%

Sekretariat og andre fellesaktiviteter		Budget 2005	Budget 2004	Difference +/-	%
		113.172	111.287	1.885	1,7%
5-0180-3	Ministerrådets sekretariat (NMRS)	65.221	64.344	877	1,4%
5-0185-1	Nedbrydelse af grænsehindringer	2.295	0	2.295	-
5-0190-1	Reformer på institutionsområdet	510	0	510	-
5-0195-1	Europa og den nordlige dimension	510	0	510	-
5-0410-4	Föreningarna Nordens Förbund	3.303	3.238	65	2,0%
5-0425-4	Bidrag för Västnorden	2.761	2.707	54	2,0%
5-0430-1	Nordiskt statistiskt samarbete	1.812	1.776	36	2,0%
5-0435-1	Generalsekretærens disponeringsreserv	597	585	12	2,1%
5-0445-1	Ministerrådets strategiske initiativer	10.200	13.182	-2.982	22,6%
5-0450-2	Stöd till frivillig sektorn	1.240	1.216	24	2,0%
5-0460-1	Holdbart Norden	4.029	3.950	79	2,0%
5-0461-1	Nordisk Sikkerhetspolitisk Forskningsprogram	0	0	0	-
5-0462-1	Nordiskt forskningsprogram om Oceanografi	2.757	2.703	54	2,0%
5-1010-1	Informationsverksamhet	3.882	3.806	76	2,0%
5-1020-1	Informationsverksamhet utanför Norden	993	974	19	2,0%
5-1025-1	Norden i Fokus (info.vindue)	4.964	4.867	97	2,0%
5-1030-1	Hallo Norden	4.536	4.447	89	2,0%
5-1040-1	Översättning och tolkning	1.103	1.081	22	2,0%
5-1050-2	Tjänstemannautbyte	1.947	1.909	38	2,0%
5-8030-1	Publikationsverksamheten	512	502	10	2,0%

1) Budgetposten 1-2545-2 Norden undervisning i udlandet er fra og med 1.1.2005 overført fra kultur til Uddannelses- og Forskning. Teknisk er også budgetbeløbet for 2004 flyttet mellem sektorerne, som medfører en diskrepans i forhold til rammerne for 2004 i budget 2004.

Det nordiske budget ud fra et ligestillingsperspektiv

Gennem en årrække har Nordisk Ministerråd haft en formuleret politik for ligestilling inden for det officielle nordiske samarbejde. Politikken understøttes af konkrete retningslinjer for kønnenes repræsentation i de forskellige samarbejdsorganer og for vurdering af køns- og ligestillingskonsekvenser i forbindelse med nye beslutninger eller ændring af tidligere truffede beslutninger.

Den udadvendte aktivitet omkring nordisk ligestillingssamarbejde har baggrund i programmet ”Nordiskt jämställdhetssamarbete 2001-2005”, som udmøntes gennem årlige handlingsplaner. Overordnede ledetråde er udviklingen af demokratiske og lige muligheder for begge køn samt integrering af køns- og ligestillingsperspektiver i samfundslivet (Gender Mainstreaming). Heri ligger

også ønsket om at frigøre de evner og ressourcer, som netop er betinget af kønnet. Der fokuseres på tre satsningsområder: Integrering af et køns- og ligestillingsperspektiv i nordisk økonomisk politik; mænd og ligestilling hhv. vold mod kvinder.

I budgetåret 2003 startede Ministerrådet et initiativ for at indarbejde et køns- og ligestillingsperspektiv i budgettet. I starten blev nogle få sektorer udvalgt som pilot sektorer. Det blev besluttet at fokusere på aktiviteter, hvor det er relativt nemt at indsamle data om brugere af serviceydelser, og hvor forbruget kan måles efter køn. Dette arbejde videreudvikles i 2005-budgettet, bl.a. vil der for første gang præsenteres sammenhængende kønsfordelt statistik.

Der findes nu kønsfordelt information for 36 budgetposter eller lidt under en tredje del af samtlige budgetposter. Der er stor variation i forhold til hvilken type information der fremstilles, men den mest almindelige information bygger på antal kvinder og mænd der deltager i følgende aktiviteter:

- Forskning og netværk
- Projektvirksomhed
- Kursusvirksomhed
- Mobilitet og stipendier

Der kan være tilfælde hvor informationen kun omfatter en del af de aktiviteter der foregår inden for rammerne af en budgetpost. Selvom informationen i enkelte tilfælde er begrænset, giver den alligevel anledning til nærmere overvejelser og analyser.

I tabel 1 vises en oversigt over fordeling af aktiviteter i forhold til kvinder og mænd inden for udvalgte budgetposter. Tabellen viser en betydelig variation i forhold til hvorvidt aktiviteterne har fokus på henholdsvis kvinder eller mænd. Ud af de 36 budgetposter er der 17 (47%) hvor aktiviteterne henvender sig 60% eller mere til det ene køn (og dermed 40% eller mindre til det andet) og ud af disse 5 (14%) hvor aktiviteterne henvender sig 75% eller mere til det ene køn (og dermed 25% eller mindre til det andet).

Selvom variationen mellem de forskellige budgetposter er stor er det samlede billede alligevel balanceret. Faktisk er det sådan at fordelingen er præcis lige.

Tabel 1: Oversigt over fordeling af aktiviteter i forhold til kvinder og mænd for budgetår 2003

Budgetpost	Kvinder	Mænd
Nordisk uddannelse af Døvblindepersonale	83%	17%
Nordisk institut for kvinde- og kønsforskning	83%	17%
Nordjobb	75%	25%
Nordens institut i Finland	70%	30%
Nordisk Medicinalstatistisk og Sosialstatistisk komité	67%	33%
Nordens inst. på Åland	66%	34%
Nordisk forskeruddannelses akademi	64%	36%
NORDPLUS	61%	39%
Sleipnir	61%	39%
Nordisk kunstnersenter Dalåsen	56%	44%
Nordens hus i Reykjavik	54%	46%
Nordisk Journalist center	54%	46%
Støtte til frivillig sektoren	53%	47%
Tjenemandsutbytte	53%	47%
NORDBOK	50%	50%
Nordisk insitut for asiastudier	50%	50%
Nordisk nævn for alkohol og narkotika forskning	50%	50%
NOMUS	50%	50%
Nordisk Handicappolitiska Rådet	50%	50%
Nordens hus på Färöarna	49%	51%
Konstgalleriet i Rom	49%	51%
Nordens inst. i Grönland	47%	53%
Nordisk vulkanologisk institut	45%	55%
Nordisk forskningsprogram for Longitunell epidemiologi	42%	58%
NORDICOM	41%	59%
Nordisk samisk institut	41%	59%
Nordisk institut for samtidskunst	41%	59%
Nordregio	40%	60%
Nordisk sikkerhedspolitisk forskningsprogram	38%	62%
Nordisk Genbank for Husdyr	34%	66%
NORFA	32%	68%
Nordisk institut for søret	30%	70%
NORDTEST	25%	75%
Nordisk Kontaktorgan for jordbruksforskning	25%	75%
Samnordisk skogforskning	22%	78%
Nordisk Energiforskning	20%	80%
Vægtet gennemsnit	50%	50%

Den fordeling der vises i tabellen kan give anledning til forskellige tolkninger. Ofte ser fordelingen ud til at reflektere situationen i samfundet i øvrigt. Det er således ikke overraskende at Nordisk Institut for uddannelse af Døvblindepersonale, fokuserer på kvinder efter som det personale der arbejder med døvblinde er overvejende kvinder. På samme måde er det sandsynligt at energiforskning generelt er domineret af mænd.

Mere overraskende er at kvinder udgør 75% af de som får støtte gennem en mobilitetsordning som Nordjobb. Forklaringen kan være at der er mere udbud af sommerarbejde inden for traditionelle kvindefag. Det er også interessant hvor meget en institution som Nordisk Forskningsakademi, NorFa ser ud til at stå for aktiviteter der domineres af mænd.

Der findes dog eksempler hvor Nordisk Ministerråd ser ud til at klare sig bedre end samfundet i øvrigt. Faktisk er det sådan at for flertallet af budgetposter ser der ud til at være god ligevægt mellem kvinder og mænd. Dette kan være et resultat af at Nordisk Ministerråd og de pågældende ordninger og institutioner har gjort en særlig indsats for ligestilling. Men det er også muligt at der findes andre konkurrerende ordninger der er mere attraktive og der domineres af mænd. Der er under alle omstændigheder klart at tolkninger af informationen kræver en mere dybtgående analyse.

De næste skridt som Nordisk Ministerråd har planlagt at tage på dette område er at sikre at alle ministerråd redegør for hvordan de planlægger at integrere køn og ligestilling i deres budgetter. Alle ministerråd skal aflevere relevant information og statistik senest i år 2005 (budget 2006). Sektorerne skal i særdeleshed være aktive i at vurdere, hvorvidt der er behov for ændrede prioriteringer eller nye strategier i forhold til de samarbejdsområder de er ansvarlige for. Som der blevet fremhævet forudsætter dette i mange tilfælde nærmere analyse af samarbejdet inden for de enkelte budgetposter.

Frivilligsektoren og andre modtagere, som ikke er offentlige eller private virksomheder

Der er også i år udarbejdet en økonomisk opgørelse over samarbejdet med frivillig sektoren. Siden budgettet for 2003 er den økonomiske redegørelse opdelt i 3 undergrupper med udgangspunkt i indholdet af samarbejdet med organisationer som hverken er offentlige eller private, herunder frivillige. Ministerrådets samarbejde med den frivillige sektor er baseret på at der ikke foreligger nogle entydige formelle krav eller kriterier for at omfattes af begrebet frivillig sektor. Dette gælder specielt i forhold til hvad betegnes som en frivillig organisation. I denne sammenhæng er det valgt at lade støtteordninger, som både kan have enkelt personer/ikke formaliserede grupper samt frivillige organisationer som modtagere indgå i oversigten. Det afgørende i denne sammenhæng er en afgrænsning om modtagere af budgetmidlerne er offentlige og private virksomheder

Dette giver 3 kategorier som er lagt til grund for den økonomiske opgørelse:

1. Budgetmidler til direkte drift af frivillige organisationers virksomhed/aktiviteter
2. Budgetmidler hvor frivillige organisationer udfører et opdrag på vegne af NMR
3. Støtteordninger/stipendieprogrammer åbne for frivillige organisationer/enkeltpersoner/ikke-formaliserede grupper

I den følgende tabel vises hvilke budgetposter med tilhørende økonomiske størrelser som indeholder midler i samsvar med ovennævnte kategoriinddeling. Det skal understreges, at de økonomiske størrelser for hver enkelt budgetpost er en skønsmæssig vurdering, og derfor ikke er direkte budgetmæssigt bindende. Vurderingerne udtrykker forventninger og er baseret på erfaringer fra tidligere år og de planer som foreligger indenfor de forskellige sektorer for 2005.

Frivilligsektoren og andre modtagere, som ikke er offentlige eller private virksomheder
B - Budget 2005

Budgetpost		Budget 2005	Budget 2004	Disp. 2003
<i>Budgetmidler til direkte drift af frivillige organisasjoners virksomhet/aktiviteter</i>				
1-2210-1	Nordisk idrettsamarbejd	1.271	1.246	1.280
1-2212-1	Nordiska ungdomskommittén	1.500	1.500	1.500
1-2220-2	Styringsgruppen for Nordisk kultur og mediesamarbejd	1.200	1.200	1.200
1-2255-3	Nordiskt center for scenkunst (NordScen)	790	800	789
1-2256-1	Nordisk musikkommitté – NOMUS	800	789	750
1-2270-3	Nordens hus i Reykjavik	150	150	144
1-2272-3	Nordens hus på Færøylene	200	200	185
1-2274-3	Nordens Institutt på Åland	150	150	162
1-2277-3	Nordens Institutt på Grønland	120	120	120
1-2296-1	Kulturprojekter i udlandet	200	200	200
1-2234-1	Samisk samarbejd	4.211	4.128	4.071
2-2534-4	Bidrag til Nordisk Sommeruniversitet (NSU)	1.151	1.128	1.112
3-3310-1	Projektmedel – Miljø	1.500	1.500	1.400
4-4310-1	Projektmidler - Sosial og helsepolitikk	500	500	500
4-4410-1	Projektmidler – likestilling	200	450	200

Budgetpost		Budget 2005	Budget 2004	Disp 2003
<i>Budgetmidler til direkte drift af frivillige organisationer virksomhed/aktiviteter</i>				
4-6710-1	Projektmedel – Konsument	0	163	0
5-0410-4	Föreningarna Nordens Förbund	3.303	3.238	3238
5-0435-1	Generalsekretærens disponeringsreserv	175	175	175
SUM		17.421	17.637	17.026

<i>Budgetmidler hvor frivillige organisationer udfører et opdrag på vegne af NMR</i>				
1-2212-1	Nordiska ungdomskommittén	500	500	275
1-2214-1	Ledningsgrupp för nord. barn- och ungdomskultur	2.500	2.500	400
4-4120-2	Nordjobb	2.244	2.230	1.840
4-6710-1	Projektmedel – Konsument	350	450	400
5-0445-1	Ministerrådets strategiske initiativer	0	70	200
5-1025-1	Norden i Fokus (info.vindue)	4.964	4.867	4867
5-1030-1	Hallå Norden	3.000	3.000	2.400
SUM		13.558	13.637	10.382

<i>Støtteordninger/stipendieprogrammer åbne frivillige organisationer/enkeltpersoner/ikke-formaliseret grupper</i>				
1-2203-1	Strategiske kultursatsinger	0	1.000	500
1-2205-2	Nordisk kulturfond	13.450	13.450	13.000
1-2212-1	Nordiska ungdomskommittén	2.400	2.400	2.745
1-2214-1	Ledningsgrupp för nord. barn- och ungdomskultur	-	-	1.909
1-2231-2	Sleipnir	2.760	2.706	2.600
1-2246-2	Skandinavisk kunstnerkollegium i Roma	839	839	839
1-2257-3	Nordisk Kultursenter Dalsåsen	800	800	800
1-2258-3	NIFCA	950	900	1000
2-2522-2	Nordplus Voksen	9.069	8.891	-
2-2543-2	Nordplus Sprog	8.978	8.802	-
3-0820-2	Stipendieordninger (herunder Nordplus Nabo)	10.000	10.000	-
4-4384-3	Nordisk samarbeidsorgan för handicapfrågor	1.700	1.700	1.700
5-0450-2	Stöd till frivillig sektorn	1.240	1.216	1216
SUM		52.186	52.704	26.309
TOTALT		83.165	83.958	53.717

Indsatser for børn og unge

Den følgende tabel viser hvilke budgetposter som indeholder indsatser for børn og unge. Det understreges at de økonomiske størrelser for hver enkelt budgetpost er en skønsmæssig vurdering, og derfor ikke er direkte budgetmæssigt bindende for budgetpostene. Vurderingerne udtrykker forventninger og er baseret på erfaringer fra tidligere år og de planer som foreligger indenfor de forskellige sektorer for 2005.

Budgetpost	Budget 2005	Budget 2004	Disponeret 2003
1-2203-1 Strategiske kultursatsinger	2000	2.000	600
1-2205-2 Nordisk kulturfond	6200	6.200	6.200
1-2210-1 Nordisk idrottsamarbete	1.271	1.246	1.280
1-2212-1 Nordisk Ungdomskommité	6.294	6.171	6.596
1-2214-1 Styringsgruppen (BUK)	6.129	6.009	6.040
1-2220-1 KM-gruppen	500	500	500
1-2230-1 NORDBOK	600	500	1000
1-2239-1 Museikommittén	200	150	100
1-2255-3 Nordiskt center for scenkunst (NordScen)	400	400	440
1-2256-3 NOMUS	1.600	1.500	1.600
1-2270-3 Nordens Hus i Reykjavík	300	300	160
1-2272-3 Nordens Hus på Færøerne	500	500	903
1-2274-3 Nordens Institut på Åland	100	100	128
1-2277-3 Nordens Institut på Grønland	800	800	1.975

Minsterrådets samlede nærområdeaktiviteter
B - Budget 2005

1-2296-1	Kulturprojekter i udlandet	500	500	500
1-2548-3	NIFIN	2.100	2.000	1.900
Sum Kultur		29.226	28.876	29.922
2-2510-1	Nordisk Skolesamarbejde	2.564	3.142	4.599
2-2512-2	Nordplus junior, herunder Nordisk Skolenet	20.309	19.911	18.136
Sum Uddanning og forskning		22.425	23.053	22.735
3-3310-1	Projektmedel – Miljø	800	1.000	200
Sum Miljø		800	1.000	200
3-6530-1	Nordisk handlingsplan om livsmedelssikkerhet	150	450	550
Sum jord- og skogbrug, fiskeri, levnedsmidler		150	450	550
3-4310-2	Projektmidler helse & sosial	1.300	1.300	750
3-4384-3	NSH	1.500	1.500	1.500
3-4385-3	NUD	2.500	2.500	2.500
3-4386-3	NOPUS	500	-	-
Sum Helse & sosial		5.800	5.300	4.750
4-6710-1	Konsument	850	0	855
Sum konsument		850	0	855
2-0830-2	Demokrati- og medborgarpolitik	0	2.900	3.060
Sum Nærområdeprogrammet		0	2.900	3.060
5-1025-1	Norden i Fokus (info.vinduerne)	600	600	600
Sum Sekretariat og andre fællesaktiviteter		600	600	600
SUM BARN & UNGE SATSINGER I NMR		60.567	62.179	62.672

Minsterrådets samlede nærområdeaktiviteter

Minsterrådets nærområdeaktiviteter finansieres dels over sektorenes egne budgetmidler og dels over nærområdeprogrammet. De procentandele, som angives for de enkelte sektorer for 2004 og 2005 er en skønsmæssig vurdering af de økonomiske midler som forventes at blive brugt til nærområdeaktiviteter, finansieret af sektorenes egne budgetmidler. Dette viser en mindre reduktion fra 2004 til 2005 i de samlede nærområdeaktiviteter. Når det gælder resultaterne for 2003, er dette baseret på registrering af den enkelte projektbevilling på bevillingstidspunktet, samt rapportering fra institutioner, samarbejdsorganer og støtteordninger i forbindelse med deres årsrapportering for 2003.

I løbet af 2005 må der forventes en begyndende omlægning af nærområdeasmarbejdet som følge af de nye retningslinier for Nordisk Ministerråds samarbejde med de nye baltiske EU-lande hhv. med Rusland. Omlægningen vil ske parallelt med at det nuværende rammeprogram udløber i 2005.

Minsterrådets samlede nærområdeaktiviteter
B - Budget 2005

Løbende priser, TDKK	Budget 2005		Budget 2004		Resultat 2003	
	%-andel	Beløb	%-andel	Beløb	%-andel	beløb
Kultursamarbejdet	8%	12.843	8%	12.680	6%	9.397
Uddannelse og forskning 1)	1,7%	3.438	2,1%	4.200	1,7%	3.443
IT-ministerråd	0%	0	0%	0	0%	0
Nærområderne	100%	84.956	100%	88.942	100%	85.951
Energi	50%	3.645	60%	4.328	50%	3.100
Miljø	25%	10.555	30%	11.398	38%	15.250
Økonomi	0%	0	15%	249	0	0
Regionalpolitik	15%	4.482	15%	4.404	10%	2.921
Transport	14%	151	10%	106	14%	150
Jord- og skogbrug, fiskeri og levnedsmidler	16%	6.139	7%	2.698	9%	3.291
Arbetsmarknad och –miljö	8%	1.050	2%	257	7%	900
Social- och hälsovård	1,2%	501	1,2%	500	0,5%	200
Jämställdhet	7%	573	10%	818	7%	550
Narkotikasamarbejde	45%	790	60%	913	33%	500
Näring	2%	1.356	2%	1.361	2%	1.300
Bygg- og bolig	10%	90	3%	27	13%	113
Konsument	6%	510	10%	833	2,3%	200
Lagstiftning	8%	107	10%	132	35%	440
Sekretariat og andre fælles aktiviteter	7 %	7.922	7%	7.790	7%	7.440
TOTALT	16,8%	139.108	17,3%	141.636	16,7%	135.146

¹⁾ Som følge af en dobbeltkonteringsfejl var tallene i planer og budget 2004 for høje.

SEKTOR	EKSEMPLER PÅ AKTIVITETER PLANLAGT I 2005
KULTUR 12.843 TDKK	Barn og unge: <i>Idrottssamarbetet:</i> Stødet till idrottsaktiviteter bland samiska barn- och ungdomar omfattar även den samiska befolkningen i NV Ryssland. <i>Nordisk ungdomskommitté:</i> Uppföljning av den tvärssektoriella handlingsplanen ”Norden inn i ett nytt årtusen”, som bl.a. innebär ett ökat samarbete med ungdomsorganisationer i närområdena. <i>Styrningsgruppen för nordisk barn- och ungdomskultur:</i> Fortsatt arbete med uppföljning av handlingsplanen för barn och unga i närområdena. De nordiska kulturhusen och instituten: Projekt och konstnärliga arrangemang i samarbete med närområdena., t.ex. temaveckor, artistuppträdanden och utställningar. Film og media: <i>Styrningsgruppen för nordiskt kultur- och mediasamarbete:</i> Stödjer samarbete på medieområdet mellan Baltikum och de nordiska länderna. Konstområdet: Inom resestipendieordningen för yngre konstnärer – <i>Sleipnir</i> – beräknas ca en fjärdedel av stipendierna utgå till resor till Baltikum och Ryssland. <i>NordScen</i> och <i>NOMUS</i> har öppnat sina stödordningar för sökande från närområdet. <i>NIFCA</i> undersöker möjligheten att fortsätta gästateljéverksamheten i Nordvästryssland. Samarbete med Baltikum och Ryssland ske också indenfor kulturarvsområdet.
FORSKNING & UTDANNING 3.438 TDKK	På baggrund af ny nordisk nærområdestrategi og et nyt arktisk samarbejdsprogram udarbejdes sammen med regeringerne og myndighederne i de baltiske lande ved at få udarbejdet en fælles handlingsplan for perioden 2005-2007. De politiske hovedmålsætninger er at udvikle et fælles nordisk-baltisk uddannelses- og forskningsområde. Fokus er særligt på ordinær mellemstatelig samarbejde mellem Baltikum og Norden på uddannelses- og forskningsområdet, når det gælder mobilitets- og netværksprogrammerne og forskningsinstitutionerne. Handlingsplanen skal fra 2005 forvaltes af en fælles kontaktgruppe, som også skal se til at Nordplus Nabo (uddannelsessamarbejdet) og Norfa Nabo (forskningssamarbejdet) udnyttes optimalt. Tilsvarende proces gennemføres i forhold til samarbejdsområder for Nordvestrusland.
ENERGI 3.645 TDKK	Inom det regionale energipolitiska samarbetet i Östersjöregionen är avsikten att fokusera på a) uppbyggande av nätverk, b) konkret projektverksamhet med speciellt kunskaps- och kapacitetssupplegande projekt och Östersjöregionen som testing ground för flexibla mekanismer på klimatområdet, c) analyser och utredningar samt d) informationsverksamhet. Fokus är speciellt på Ryssland, stöd till det regionala samarbetet inom BASREC (Baltic Sea Region Energy Co-operation), stöd till utvecklandet av CBEM (Common Baltic Electricity Market) samt samarbete med regionala organisationer och EU på energiområdet
MILJØ 10.555 TDKK	Samarbejde omkring effektiv nedbringelse af kvælstofniveauet, udvikling af et program for beskyttelse af vandfugle, nordisk-baltisk kemikaliesamarbejde, workshops omkring afgrænsede temaer, integreret produktpolitik.
REGIONAL 4.482 TDKK	Grenseregionalt nettverk i nærområdene. Kurs for baltiske planleggere. Håndbok for ”spatial planning” i Russland (Nordregio)
JORD- OG SKOGBRUK, FISKERI, LEVNEDSMID-	MR-Fiskeri, Jord/skov og Levnedsmidler Fortsat udvikling af samarbejdet mellem de nordiske og baltiske lande på alle niveauer inden for NMR’s struktur. Forberedelse af ministermøde, der vil finde

LER 6.139 TDKK	sted i 2006, for samtlige jordbrugs-, skovbrugs-, fiskeri- og levnedsmiddelministre fra de nordiske og baltiske lande. Desuden fokuseres på opfølgning af ministerdeklaration om økologisk produktion. Jordbrug og skovbrug Fortsat udvikling af samarbejde vedr. skovforskning og plantegenetiske ressourcer; herunder fokus på øget kompetenceudvikling og videnudveksling. Fiskeri Dialogforum for forvaltere, forskere og fiskeriets organisationer fra Østersøens stater. Levnedsmidler Opfølgning af nordisk-baltisk ministerdeklaration om øget fødevarer sikkerhed, herunder samarbejde vedr. fødevarekontrol, dioxiner, sporbarhed og zoonoser. Desuden fokuseres på samarbejde vedr. temaet kost og ernæring.
TRANSPORT 151 TDKK	Trafiksikkerhet i Nærområdet
NÆRING 1.356 TDKK	Utvikling av små- og mellomstore foretak i de baltiske land.
Byg & Bolig 90 TDKK	Opfølgning på en handlingsplan for et øget udbytte på byggeområdet mellem de nordiske lande og baltiske lande samt Polen. Etablering af systemer som vil øge demokratiet i boligejendomme i Nordvestrusland og derved forbedre levevilkårene for beboerne.
Jämställdhet 573 TDKK	Samarbetsprojekt kring teman som är prioriterade i samarbetsprogram genomförs. Speciellt fokuseras på samarbetet med myndigheter, som arbetar med jämställdhet i hela närområdet. Projekt som fokuserar på arbete mot handel med kvinnor prioriteras och det arrangeras olika aktiviteter i samarbete med myndigheter och NGOs för att stimulera den allmänna diskussionen och främja utvecklad kunskap kring människohandel. Konferensen WoMen & Democracy arrangeras i St Petersburg och tar upp teman om politik och inflytande, kvinnor och näringslivet, våld mot kvinnor, inkl. människohandel. NIKK:s nordiska forskarskola i tvärvetenskaplig könsforskning är inne på sitt andra år. I projektet deltar 34 universitet från Norden och närområden.
Konsument 510 TDKK	Ambitionen är att utveckla befintligt samarbete mot bakgrund av att de baltiska länderna blir EU-medlemmar. Årsikten är att vidareutveckla samarbetet med frivilligorganisationer och myndigheter i nordvästra Ryssland, på underlag av ett första kontaktmöte på ämbetsmannanivå som hålls under 2004. I linje med den övergripande målsättningen att bidra till en stabil och säker utveckling, att stärka demokratin och utvecklingen av en fungerande marknadsekonomi, är samarbetet på konsumentområdet angeläget.

Forskningsindsatser

På forskningsområdet præges den internationale udvikling af stigende investeringer i forskning, der skal sikre fortsat udvikling af det kundskabsbaserede samfund. Det resulterer i øget konkurrence mellem universiteter, forskningsinstitutioner og forskningsbaserede virksomheder om ressourcer og om at ansætte de bedste studerende, forskere og andre medarbejdere. På europæisk plan vurderes mulighederne for at udbygge et europæisk forskningsrum, European Research Area, (ERA), og Norden står over for en udfordring; at udvikle regionens samlede forskningspotentiale.

Det nordiske samarbejde om forskning og forskeruddannelse bør være udadrettet og bidrage til at styrke nordiske forskeres internationale position. En vigtig proces blev derfor igangsat i 2002, hvor ministerrådet for uddannelse og forskning (MR-U) fulgte op på en rekommendation fra Nordisk Råd om at fremlægge en hvidbog som behandler mulighederne for at styrke Norden som forsknings- og innovationsregion i lyset af tilsvarende diskussion på europæisk plan.

Hvidbogen NORIA (Nordic Research and Innovation Area) forelå i slutningen af 2003 og angav nogle konkrete forslag til fremtidige aktiviteter som fører til, at det nordiske forskningsrum udbygges og forstærkes, inden for det europæiske forskningsrum ERA. Opfølgningen af anbefalingerne blev politisk behandlet på MR-U 1/04, hvor Forskningspolitiske Råd også fremlagde deres principielle synspunkter om hvidbogens anbefalinger for ministerrådet. MR-U stillede sig bag ved de fremlagte anbefalinger.

På baggrund af beslutning på MR-U 1/04 bliver den endelige organisering af det fremtidige nordiske forskningssamarbejde efter 1. januar 2005 færdigbehandlet i løbet af 2004. Udgangspunktet er at skabe et nordisk koordinerende organ for forskning som på grundlag af nationalt udvalgte prioriteringer skal søge nordiske synergier. Det er tanken, at dette koordinerende organ også skal have ansvaret for de forskningsmidler, som i dag findes under MR-U. Satsningerne på et tydeligere nordisk forskningsfokus skal sammen med fornyelsen af den nordiske innovationspolitik fremme udviklingen av Norden og Østersø-området som en region i Europa med høj vækst.

Det nordiske forskningsbudget

Det nordiske forsknings- og udviklingssamarbejde (FoU) har i dag et budget på ca. 200 MDKK, hvilket er betydeligt under 1% af de samlede nationale forskningsmidler i Norden. Ministerrådets forskningssatser må derfor hovedsagelig bidrage til afprøvning af nye koncepter og stimulering af specifikt nordiske aktiviteter, der må samordnes og koordineres med nationale prioriteringer. Dette bliver det nye koordinerende organs opgave at sørge for, at den nordiske forskningsbudget udnyttes mest effektivt.

Nordisk Ministerråds FoU indsats i dag fordeler sig på tre typer af virksomhed:

- Nordiske forskningsinstitutioner
- Fonde og stipendieordninger (Nordisk Forskeruddannelsesakademi, NorFA).
- Tidsbegrænsede forskningsprogrammer, forskerskoler og spidsforskningsenheder (NCoE).

Nordiske forskningsinstitutioner.

De nordiske forskningsinstitutioner er institutioner, der er højt specialiserede på fagområder, hvor de nordiske lande har en fordel i at samarbejde. Af Ministerrådets 31 institutioner anvender 13 institutioner mere end 50% af sit budget på forskning og innovation, mens yderligere 6 institutioner anvender mellem 10 og 50 % af budgettet på forskning. Som eksempel på rene forskningsinstitutioner

kan nævnes: Nordisk Institut for Asienstudier (NIAS), Nordisk institut for Sjørett (NIFS) og Nordisk institut for Teoretisk Fysik (Nordita).

Midler til forskningsinstitutioner er faldet i forhold til 2004 og kommer over de kommende par år frem mod 2007 at blive nedtrappet. Tilsvarende er det besluttet, at afvikle NordInfo senest ved udgangen af 2004. En del af de frigivne midler, som har været bundet til NordInfo, bliver anvendt under andre redskaber for forskning. Nedtrapningen i de efterfølgende år hænger sammen med den sidste del af implementeringen af ministerrådets beslutning i 2003 om, at de nordiske institutioner inden for uddannelses- og forskningssektoren skal overføres til nationalt ansvar. Institutionerne skal overføres til nationale værtsinstitutioner, f.eks. universiteter, som selvstændige enheder med egen bestyrelse. Den nordiske profil skal bevares og eventuelle nordiske interessenter kan deltage i samarbejdet i henhold til værtslandets lovgivning.

Den nordiske finansiering vil derefter maksimalt kunne være 50 % af institutionens indtægter. Også de frigivne midler fra denne proces forudsættes at blive inden for forskningen og dermed forstærke de midler, som det nye forskningskoordinerende organ vil komme til at få til rådighed.

Nordisk Forskeruddannelsesakademi (NorFA)

Nordisk Forskeruddannelsesakademi (NorFA) har ansvar for at udvikle og administrere samarbejdsaktiviteter og støtteordninger med hovedvægt på forskeruddannelse og forskermobilitet. I den fremtidige nordiske forskningsorganisation forudsættes det, at NorFAs nuværende opgaver kommer til at indgå i det mandat, som bliver tildelt det nye forskningskoordinerende organ.

Forskningsprogrammer 2003-2008 i TDKK

Forskningsprogrammer	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Arktisk forskning	6.132	-	-	-	-	-
Velferdsforskning	5.314	6.274	6.399	3.000	-	-
Kjøn og vold	3.808	3.861	-	-	-	-
Språkteknologi	5.086	5.157	-	-	-	-
Epidemiologi	3.066	3.109	3.171	3.171	3.171	-
Sikkerhedsforskning	1.599	-	-	-	-	-
Vestnordisk Océanklima	2.666	2.703	2.757	-	-	-
Spidsforskningsenhed, Global forandring (NOS -N)	3.130	3.174	5.277	5.277	5.277	-
Spidsforskningsenhed, Molekylær medicin (NOS-M)		2.991	3.051	3.051	3.051	3.051
Forskerskoler (NOS-H/S)		2.484	2.534	2.534	2.534	2.534
NORDUet3			3.566	3.566	3.566	3.566
Nordic Marine Academy		1.000	1.020	1.020	1.020	1.020
Nordisk Forskningsamarbejde			8.178	8.178	8.178	8.178
Nodvulk			7.975	7.134	4.756	4.756
Norden undervisning i udlandet			1.044	1.044	1.044	1.044
Nye aktiviteter				6.997	12.375	20.823
Total	30.801	30.753	44.972	44.972	44.972	44.972

Oversigt over igangværende og foreslåede forskningsprogrammer for perioden 2003-2008 i TDKK. 2003 og 2004 er i løbende priser og perioden 2005-2008 er opgjort i 2005 priser. Planlægningsrammerne for 2005-2008 er udarbejdet under forudsætning af, at NMR's budgetramme til forskningsprogrammer for 2005 videreføres på uændret reelt niveau i de kommende år.

Forskningsprogrammer, forskerskoler og spidsforskningsenheder

Nordiske tidsbegrænsede forskningsprogrammer, nordiske forskerskoler og spidsforskningsenheder (NCoE) er indtil nu blevet iværksat på højt prioriterede områder, hvor de nordiske lande har speciel ekspertise og interesse. Skabelsen af programmer, forskerskoler og spidsforskningsenheder skal blandt andet bidrage til at:

- fremme dannelse af netværk og forskermobilitet samt at sikre en kritisk masse
- sikre en effektiv udnyttelse af nordiske ressourcer
- fremme arbejdsdeling og specialisering i Norden
- fremme nordisk deltagelse i europæisk og internationalt FoU samarbejde

Det samlede budget for medfinansiering af forskningsprogrammerne er på ca. 45 MDKK i 2005, se tabel på foregående side.

Tilgangen af frie midler til forskningsprogrammerne er delvis påvirket af frigivne midler fra afsluttede forskningsprogrammer. I 2005 er der f.eks. tale om frigivelse af midler fra programmerne ”Køn og Vold” og ”Sprogteknologi”, som bliver fastholdt i forskningen, blandt andet under en ny post ”Nordisk Forskningssamarbejde”, hvor der bliver reserveret midler til fremtidig disposition af det tiltænkte forskningskoordinerende organ.

Derudover vil der i de kommende år også komme en tilgang af midler til forskningen fra frigivne midler fra de nordiske forskningsinstitutioner, jævnfør omtalen oven for. Et eksempel er Nordvulk hvor er i 2006 og 2007 frigives henholdsvis 841 TDKK 2.378 TDKK. Et andet eksempel på frigivne midler fra de nordiske institutioner er nedlæggelsen og afviklingen af NordInfo senest ved udgangen af 2004, som netop øger budgettet til forskningsprogrammer under posten Nordisk Videnskabelig Information og Nordisk Forskningssamarbejde. Tilsvarende er det planlagt, at der efterfølgende bliver frigivet midler fra de øvrige nordiske forskningsinstitutioner fra 2005 og frem til 2007, som også kommer til at blive fastholdt til forskning. Da institutionsprocessen fortsat er under politisk behandling er de fremtidige planlagte frigivne midler ikke langt ind i tabellen for forskningsprogrammer.

IT-samarbejdet fokuser på nye vilkår og muligheder, som knytter sig til øget brug af informations- og kommunikationsteknologi (IT). Ministerrådet retter i stigende grad opmærksomheden mod den samlede IT-infrastruktur f.eks. styrkelsen af samarbejdet med NORDUnet A/S (forskningens dedikerede Internetforsyning). Det nordiske forskningsråds tekniske- og naturvidenskabelige samarbejdsorgan (NOS-N) har til ministerrådet for uddannelse og forskning (MR-U) præsenteret et præliminært forslag til en videreudvikling af det nordiske Nordunet-samarbejde (Nordunet3). MR-U har efterfølgende bedt forskningsrådene præsentere et endeligt forslag, som vil blive politisk behandlet i løbet af 2004. MR-U har reserveret nordiske midler under forudsætning at der findes national finansiering også.

Budgetposter hvor fælles informationsaktiviteter er en væsentlig del

En betydelig andel af Ministerrådets budget anvendes til informationsaktiviteter i forskellige former dvs. udgivelser af tidsskrifter/rapporter, seminarer/konferencer, pressemøder og hjemmeside med daglige nyheder. Disse aktiviteter har forskellige formål. Det kan være information om projekter og resultater opnået igennem det nordiske samarbejde, men også information om det nordiske samarbejde som sådan.

Ministerrådssekretariatet har fælles informationsafdeling sammen med Nordisk Råds sekretariat. Denne afdeling samfinansieres af de to parter. NMR finansierer 60% af udgifterne vedrørende afdelingen.

Følgende er en sammenstilling af forskellige informationsaktiviteter med selvstændige budgetposter i budgettet for 2005. Dette drejer sig i første række om aktiviteter som er fælles for hele Ministerrådet. Samtidig må det understreges, at en betydelig del af informationsaktiviteterne finansieres direkte over de enkelte sektors budgetposter og af de nordiske institutioner. Dette fremgår ikke af oversigten, blandt andet fordi resurser til information ofte er en integreret del i den ordinære virksomheden.

LØBENDE PRISER TDKK	BUDGET 2005	BUDGET 2004	DIFFERENCE +/-	%
3-0810-3 Informations- og kontaktsvirksomhed. 1)	13.933	13.902	31	0,2%
5-0410-4 Foreningerne Nordens Forbund 2)	3.303	3.238	65	2,0%
5-1010-1 Informationsvirksomhed 3)	3.882	3.806	76	2,0%
5-1020-1 Informationsvirksomhed udenfor Norden	993	974	19	2,0%
5-1025-1 Norden i Fokus	4.964	4.867	97	2,0%
5-1030-1 Hallo Norden 4)	4.536	4.447	89	2,0%
5-8030-1 Publikationsvirksomheden 5)	512	502	10	2,0%
Tilsammen	32.123	31.736	387	1,2%

1) Informationskontorerne i Baltikum og St. Petersborg har også opgaver vedrørende styring af projekter på vegne af sekretariatet i København.

2) Bidrager med finansiering af Foreningen Nordens Forbunds driftsudgifter og de regionale informationskontorerne i de nordiske lande samt informationspunktet i Sydslesvig.

3) Budgetposten finansierer Nordisk Ministerråds andel af informationsafdelingen, mens personaleudgifterne vedrørende Nordisk Ministerråds andel finansieres over budgetpost 5-0180-3 Ministerrådets sekretariat. I sekretariatsbudgettet for 2004 forventes disse udgifter at udgøre 5,68 MDKK.

4) Hallo Norden har fra at være en informationstelefon udviklet sig til en dynamisk webbaseret informationstjeneste, som informerer om nordiske borgers muligheder for internordisk mobilitet samt fjernelse af grænsehindre. Dertil kommer information om andre nordiske temaer.

5) Publikationsvirksomheden finansieres i første række af sektorerne ved køb af tjenester samt salg af publikationer samt direkte bidrag fra Nordisk Ministerråd og Nordisk Råd.

Kulturpolitik

Generel indledning

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	ÆNDRING 04-05
DKK	160.537.000	157.473.000	151.397.000	1,9%

Indledning

Generelle indsatser

De nordiske kulturministrarna (MR-K) har initierat en utredning av kultursektorn i syfte att finna en struktur som är bättre anpassad till dagens behov och förväntningar på ett modernt nordiskt kultursamarbete. En extern expert har anlåtats som kommer att lägga förslag på en ny struktur. Förslaget kommer därefter att behandlas av MR-K och Nordiska rådet. Enligt den preliminära tidsplan som kulturministrarna antagit kommer strukturändringarna att få effekt från och med budgetåret 2006.

Parallellt med strukturreformen utarbetas en ny strategisk handlingsplan med målsättningar och prioriteringar för det nordiska kultursamarbetet de närmaste åren.

Nordisk Kulturfond

Den stora spännvidd som fondens bidragsverksamhet inrymmer gör fonden till ett viktigt drivhjul i det nordiska kultursamarbetet. Inte minst med tanke på att kulturlivet blir allt mer gränsöverskridande mellan olika konstformer och samhällsområden.

Antalet giltiga ansökningar till fonden år 2003 ökade med 13% jämfört med året innan. Av 760 ansökningar beviljades 260. Totalt utdelade fonden 28.411 milj. i olika projektbidrag år 2003. Inkluderat 2.0 milj. till satsningen Årets nordiska utställning. Fondens satsar allt mer på mindre projekt. Drygt 80% av de beviljade bidragen ligger numera under 150 000 DKK. Ungefär 50% av fondens bidrag beviljas till föreningar och informella nätverk. Fondens utdelning under år 2003 motsvarade 98% av anslaget från ministerrådet.

Ungdomars förståelse av de skandinaviska spåken kommer att stå i fokus i fondens verksamhet under år 2005. Utgångspunkten blir fondens stora språkundersökning som genomförs av Nordiska språkrådet och Lunds universitet. Under år 2005 öppnar också fondens stora satsning Årets nordiska utställning.

Børn og Unge

Børn og unge er højt prioriteret inden for alle sektorer.

Ministerrådet ønsker at give børn og unge i Norden kendskab til og interesse for vores nordiske kulturer, baseret på demokrati og andre fælles værdier, og derved også styrke de unges muligheder for at deltage aktivt i udviklingen af samfundet. Dette mål understreges i den tværsektorielle handlingsplan for nordisk børne- og ungdomspolitisk samarbejde "Norden inn i et nyt årtusen" fra 2001. Handlingsplanen er en overordnet ramme for samarbejdet på det børne- og ungdomspolitiske område, mens hver enkelt sektor har ansvaret for at udforme hver sin sektorspecifikke plan for, hvordan intentionerne i den overordnede, fælles handlingsplan kan omsættes til konkrete aktiviteter.

Med udgangspunkt i den tværsektorielle handlingsplan vedtog kulturministrene i 2002 en handlingsplan for børne- og ungdomskulturområdet 2002-2006 med titlen ”Det unge Norden – fællesskab og mangfoldighed”. Denne plan bygger videre på erfaringerne fra handlingsplanen ”Ett kommande Norden” fra 1996-2000.

Formålet med kulturhandlingsplanen er at styrke børn og unges deltagelse i det nordiske kultursamarbejde i 2002-2006 ved at sætte særligt fokus på:

- Børn og unges mulighed for at deltage aktivt og skabe deres egne kulturudtryk
- Etablering af mødepladser for børn, fagfolk og kunstnere fra alle de nordiske lande
- At inddrage skolen som en mere aktiv kulturarena, fordi den spiller så central en rolle i alle børns hverdag
- Børns mulighed for at bruge de nye medier, blandt andet til at skabe nye udtryksformer
- Ligestilling
- Kunst- og kulturlivets betydning, rolle og ansvar for børnekulturen
- Sprogforståelse og nordisk identitet
- Det flerkulturelle samfund
- Indsatser mod fremmedfjendtlighed
- Globalisering og internationalisering

Planen tager udgangspunkt i et udvidet og bredt kulturbegreb, som fokuserer både på den kultur, børn og unge selv skaber, og på den kultur, som voksne skaber til børn og unge. Dertil kommer aktiviteter for og med børn og unge, som stimulerer dem til og giver dem bedre mulighed for at skabe og gennemføre deres egne kulturaktiviteter

Planen sætter ikke kun fokus på de klassiske kulturområder, men også på børne- og ungdomsarbejdet inden for idrætten og de frivillige foreninger og organisationer på kulturområdet.

I realiseringen af planen er det desuden vigtigt, at børn og unge får medbestemmelse og deltager aktivt i arbejdet med at planlægge og gennemføre projekterne.

At udvikle og formidle kundskaben om børn og unges kulturudtryk til de voksne, som arbejder med børn og unge, er også et centralt indsatsområde. På kulturområdet er der udarbejdet en selvstændig handlingsplan for børne- og ungdomskulturområdet med titlen ”Det unge Norden – fællesskab og mangfoldighed”.

Mediepolitik

Nordisk ministerråd arbejder for et nordisk samarbejde på det mediepolitiske område i Norden såvel som i forhold til internationale organer og institutioner. Samarbejdet består først og fremmest i at varetage informationsformidling og erfaringsudveksling omkring medieudviklingen i Norden og internationalt, samt gennemføre fællesnordiske initiativer på områderne film og medier, såsom støtte til samarbejdsorganer, samarbejdsprojekter, udredninger, seminarier, konferencer m.m. Målet er at styrke og udvikle det nordiske samarbejde på film- og medieområdet. Dette gælder også i forhold til EU, idet mange af spørgsmålene på området for film og medier i de nordiske lande er aktuelle spørgsmål, som behandles i EU-sammenhæng; hensigten er blandt andet at øge de nordiske landes muligheder for at påvirke mediespørgsmål, som er aktuelle på EUs dagsorden.

På medieområdet er et af de strategiske satsningsområder fortsat digital indholdsproduktion, som det fremføres i ”Ny Nordisk Dagordning”. Det drejer sig især om følgende spørgsmål; nye digitale medier og Nordens konkurrencemuligheder i den digitale indholdsproduktion, specifikt digital indholdsproduktion til børn og unge i form primært af computerspil, ophavsretlige spørgsmål gældende nye medier samt konsekvenserne af konvergensudviklingen mellem medie-, tele- og IT-sektorerne for nordisk medie- og kulturudbud. Film- og medieområdet arbejder videre indenfor rammerne af Nordisk Råds rekommandationer samt det årlige nordiske formandskabsprogram, hvorved et særligt formandskabsprogram for medieområdet tillige med en årlig handlingsplan tages op af ministerrådets rådgivende organ i kultur- og mediepolitiske spørgsmål: Styringsgruppen for Nordisk Kultur- og Medie-samarbejde.

Der vil være følgende prioriteringer indenfor området i 2005:

- Digital indholdsproduktion – herunder udredning af et fællesnordisk medieprogram som i første fase tager sigte på udviklingsstøtte til digital indholdsproduktion rettet imod børn og unge; eksempelvis computerspil.
- Etablering og gennemførelse af Nordisk Råds filmpris.
- Diskussion af public service virksomhed i de nordiske lande.
- Diskussion af digitalisering og mediekonvergens, interaktive og nye medier.
- Diskussion af ophavsretlige spørgsmål vedr. nye medier.
- At sikre kvalitetsproduktion for børn og unge indenfor film og medier generelt.

Konstområdet

Det nordiska samarbetet inom konstområdet har som mål att lyfta fram resultaten av det konstnärliga skapandet i hela Norden och att främja det konstnärliga utbytet mellan de nordiska länderna. I konsten och kulturen kommer människans kreativa förmåga och behov av att kommunicera till uttryck. Nordiska ministerrådet arbetar för att förnya och förstärka den nordiska gemenskapen genom att skapa möjligheter för möten mellan nordiska konstnärer och publik.

Det finns ett starkt behov av att finna effektivare arbetsformer och av att anpassa kultursamarbetet till de nordiska ländernas behov och önskemål. Inte minst viktigt är det att det nordiska samarbetet i högre grad blir lyhört för aktuella tendenser inom området. Därför har kulturministrarna (MR-K) beslutat om att vidta strukturändringar inom vissa delar av kultursektorn. De konkreta ändringarna kommer att få effekt på budgeten fr.o.m. år 2006.

Sekretariatsfunktionen för Nordiska musikkommittén - NOMUS handhas fr.o.m. den 1 januari 2004 av Föreningen Norden i Sverige. Den hittillsvarande generalsekreteraren är dock kvar på sin post och sekretariatet har samma adress. Till följd av den pågående strukturreformen har kontraktet för NIFCA förlängts t.o.m. den 31 december 2004. Nordiska litteratur och bibliotekskommittén - NORDBOK har sedan år 2003 sitt sekretariat hos ABM-utvikling i Oslo. Kommittén har formulerat en handlingsplan för arbetet under åren 2004 - 2005. Handlingsplanen godkändes av Ämbetsmannakommittén för nordiskt kulturellt samarbete (ÄK-K) i februari 2004. Även museikommittén har fattat beslut om en ny handlingsplan för motsvarande period. Nordiskt center för Scenkonst - NordScen har fortsatt sitt arbete med att effektivisera behandlingen av ansökningar och samtidigt koncentrera resurser mot färre och mer

slagkraftiga projekt.

Digital förmedling, minoritetskulturer och barn- och unga är några av de prioriteringar som präglar konstområdet. Ambitionen att finna tvärsektoriella samarbeten mellan olika konstnärliga fält och satsningar på nyskapande projekt är generell för hela området. Likaså strävan efter effektivitet och öppenhet gentemot brukarna, samt ett jämställdhetsperspektiv i verksamheten.

De nordiske kulturhuse

De fire nordiske kulturhuse og institutter i Island, Færøerne, Grønland og Åland tilføres i 2005 sammenlagt 1,25 MDKK for at styrke deres aktiviteter. Husenes aktiviteter har stor betydning både for formidling af Nordisk kultur i Vestnorden og de selvstyrende områder og for formidling af kultur fra Island, Færøerne, Grønland og Åland til det øvrige Norden.

De fire huse og institutter får dermed mulighed for en fortsat udvikling og styrkelse af deres netværk og samarbejde om kulturprojekter, herunder også samarbejdet med Norden i Fokus og styringsgruppen vedr. kulturprojekter uden for Norden.

Aktiviteter for og med børn og unge vil fortsat være højt prioriterede sammen med udviklingen af informationsindsatsen.

Kulturprojekter udenfor Norden

Budgetposten utgör basen för samnordiska målinriktade kulturprojekt i syfte att öka kunskapen om nordisk kultur internationellt och att befrämja det nordiska kultursamarbetet med länder och regioner utanför Norden.

År 2005 kommer den nordiska utställningen Scandinavian Design Beyond the Myth att fortsätta turnera i Europa. Kring den arrangeras seminarier och annan verksamhet som riktar intresset mot design och det nordiska kultursamarbetet. Det andra stora projektet som fortsätter år 2005 är ett kulturprojekt med Väst-Balkan. Projektet syftar till att bygga nätverk med kulturlivet i Väst- Balkan. Balkan-projektet består av ett 30-tal olika projekt som genomförs i samarbete med de nordiska samarbetsorganen inom kultursektorn såsom NIFCA, NOMUS, NordScen, Nordiska museikommittéen.

Ledningsgruppen för kulturprojekt utanför Norden kommer inte att starta projekt för år 2006. Ledningsgruppen avvaktar resultatet av den organisationsreform som kommer att göras inom kulturavdelningen.

En strävan är att framledes öka samordningen mellan ministerrådets olika internationella aktiviteter. På så sätt kan t.ex. det internationella kulturverksamheten utnyttjas för att bättre synliggöra verksamhet också inom andra ministerråd.

Kulturel diversitet

Kulturlandskapet i Norden förändrar sig. Konstnärer från många länder och nya nordbor med andra och blandade kulturella rötter/historia arbetar och verkar i Norden och upprättar nya globala gemenskaper.

Mot denna bakgrund startade kulturministrarna ett samarbete i 1999 vars mål är att integrera den kulturella mångfalden i Norden i den institutionella verkligheten och

stärka en nordisk kulturell identitet, som bygger på mångfald, kulturel diversitet, tolerans och förtroende.

Ett redskap i processen har været att stödja uppkomsten av nätverk på nordisk nivå med erfarenhetsutväxling och diskussion om strategier. Nätverket indrar också den kunskap, som finns i länder utanför Norden. Vidare er der blandt andet givet støtte till skapande av nya produktionsmiljöer.

Generelt for kulturområdet gælder i øvrigt, at de forskellige kunstkomitéer og institutionerne indenfor kunstmrådet alle – i varierende omfang – løbende retter deres opmærksomhed mod spørgsmål, som virker for at fremme kulturel diversitet.

Kulturministrene afsatte i budgettet for 2002 DKK 7.319.000 til en på kulturområdet generel indsats under temaet det multikulturelle samfund i Norden. Kulturministrene valgte også for 2003 blandt andet at støtte projekter vedrørende det mangekulturelle samfund/urbefolkninger i Norden. Puljen var på 2.000.000 DKK. En del af disse projekter løber videre i 2004 og 2005.

Sprogindsatser.

Kulturministrene vil i 2005 sætte fokus på sprog som en del af indsatserne på kunstmrådet.

Generelle kulturindsatser

1-2203-1 Strategiske og kulturpolitiske satsinger

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	BUD.DISP AV
DKK	5.114.000	6.714.000	6.621.000	MR-K/EK-K

Formål	Budsjettposten ble opprettet i 2001 for å gi kulturministrene et økonomisk råderom og direkte innflytelse på beslutninger om strategiske og betydningsfulle prosjekter og å sikre mulighet for hurtig respons på politisk interessante initiativer. Etter de erfaringer som er gjort siden 2001, og ut fra at kultursamarbeidet gjennomgås med tanke på en ny handlingsplan for kulturministrene og endring i strukturen på kultursektoren, prioriteres midlene i 2005 til engangskostnader i forbindelse med omstruktureringen, til aktiviteter under formannskapsprogrammet og til andre politiske initiativ kulturministrene ønsker å prioritere.
Prioriteringer i 2005	Av bevilgningen dekkes også utgifter til det årlige formannsmøtet. Bevilgningen brukes til engangskostnader i forbindelse med omstrukturering av kultursamarbeidet, til aktiviteter under det danske formannskapsprogrammet og til andre politiske initiativ kulturministrene prioriterer, samt til det årlige formannsmøtet. • Engangskostnader i forbindelse med omstrukturering av kultursamarbeidet • Aktiviteter under det danske formannskapsprogrammet • Andre kulturpolitiske initiativer • Det årlige formannsmøtet for kultursektorens samarbeidsorganer og institusjoner
Resultater i 2003	Konferanse om unge og integrasjon (Utbildningsdepartementet, Sverige) NUKs mangfoldighetsprosjekt (Nordisk Ungdomskomite) Media Societies Around the Baltic Sea (Nordisk informasjonssenter for medie- og kommunikasjonsforskning) Nordiske nettverk for mangekulturell musikk og dans (Nordisk Musikkomite) Nordisk - mer enn skandinavisk - (Nordbok) Nordic Handshape – kulturarv i nye former (Nordisk Museums Komité) Living Letters – en udforskning af nye scenerum (Nordisk Center for Scenekunst, NordScen) Nordiska Gränssnitt (NIFCA, Nordic Institute of Contemporary Art)

1-2205-2 Nordisk kulturfond

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	BUD.DISP AV
DKK	30.098.000	29.508.000	29.101.000	Fondsstyret

Formål	Nordiska Kulturfondens syfte är att främja det kulturella samarbetet mellan de nordiska länderna genom att bevilja bidrag till samarbetsprojekt inom allmänkultur, konst, utbildning och forskning.
---------------	--

Fondens verksamhet baserar sig på ett särskilt avtal mellan de nordiska länderna, vilket ingicks år 1966. Prioriterade områden är bland annat projekt för och med barn och ungdomar, projekt som främjar nordisk språkförståelse, projekt som befrämjar användningen av nya medier samt projekt som syftar till att minska främlingshat och rasism. Härtill prioriteras projekt som initieras av frivilligsektorn, tvärspektoriella projekt och projekt som genomförs utanför huvudstadsregionerna.

**Prioriteringar i
2005**

Sedan fonden bildades år 1966 har man haft som princip att ett projekt skall omfatta minst tre nordiska länder/självstyrande områden för att kunna beviljas bidrag. För att motverka att de nordiska samarbetet uppdelas i ett "baltiskt" och ett "atlantiskt" samarbete beslutade fonden år 2003 att frångå sin trelandsregel. Under åren 2004 – 2006 kommer fonden godkänna bilaterala projekt om dess syfte är att förstärka sammanhållningen mellan östra och västra Norden. Med ungefär tio års mellanrum har fonden, på eget initiativ, initierat en extern utvärdering av sin verksamhet. Den senaste genomfördes år 1996. Fonden planerar därför att under år 2005 göra en ny utvärdering som skall redovisa i samband med fondens 40-års jubileum år 2006.

- Med utgångspunkt i att Nordiska rådet prioriterar insatser för en ökad språkförståelse, så initierade fonden ett stort språkprojekt år 2003. Projektet omfattar en undersökning av den faktiska språkförståelsen av de skandinaviska språken. Totalt deltagar 1 175 ungdomar från hela Norden i undersökningen. I början av år 2005 kommer dess resultat att presenteras i samband en konferens.
- År 2003 initierade fonden också en ny satsning med namnet Årets nordiska utställning. Det är ett särskilt bidrag som kan sökas av ett eller flera museer i Norden. Under hösten år 2005 kommer den första utställningen att öppnas efter att have været under produktion næsten 1 år. Temat är Kongo: vilken bild av Norden har vi förmedlat i Kongo och vilken bild av Kongo har vi förmedlat i Norden.

**Resultater i
2003**

Antalet giltiga ansökningar under år 2003 var 760. Det är en ökning med 100 jämfört med tidigare år. Totalt beviljades 260 ansökningar, vilka sammanlagt motsvarade 26.4 milj. DKK. Härutöver kan tillföras 2.0 milj. DKK till satsningen Årets nordiska utställning. Kontrollkommittéen har tidigare efterlyst en snabbare uppföljning av redan beviljade ansökningar. Numera avslutas 95% av de beviljade projekten inom två år. Som ett led i Nordiska rådets önskemål om att fonden bör underlätta för frivilligsektorn att söka om bidrag, har fonden infört sex ansökningstillfällen/år för ansökningar som understiger 100 000 DKK.

Børn og unge

1-2210-1 Nordiskt idrottssamarbete

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	1.271.000	1.246.000	1.229.000	91%	MR-K/EK-K

Formål Hovedformålet med bevillingen er at støtte idrætssamarbejdet mellem Grønland, Island og Færøerne, samt mellem de vestnordiske lande på den ene side og det øvrige Norden på den anden side ved at lette børn og unges deltagelse i idrætsstævner og arrangementer.

Prioriteringer i 2005 Bevillingen bruges hovedsageligt til at sikre vestnordisk deltagelse i større idrætsbegivenheder i Norden i overensstemmelse med nedennævnte prioriteringer.

På baggrund af en kortlægning af støtteordningens anvendelse fra 2001 til 2003 vil der i 2004 ske en revision af statutterne for samarbejdet.

Det forventes, at prioriteringerne i 2005 vil være:

- Børn og unge
- Ligestilling
- Integration af handicappede

Resultater i 2003 Nordisk Fælleskomité (Rigsidrætsforbundenes samarbejdsorgan) har prioriteret indsatser for børn og unge, indsatser for at fremme kvinders stilling inden for idrætslivet og handicappedes integration i almene idrætsorganisationer.

Nordisk skoleidræt og samiske idrætsforeningers børne- og ungdomsarbejde blev støttet med henholdsvis 100 og 50 TDKK. Den resterende bevilling blev fordelt på følgende måde: Island 50%, Grønland 22% og Færøerne 28%.

Kontrakt-status Opfyldt

Sekretariatsfunktion Sekretariatsfunktionen varetages af de nationale rigsidrætsforbund i henholdsvis Grønland, Island og Færøerne som har forpligtet sig til at stå for administrationsudgifterne.

Ministerrådssekretariatet administrerer den lille del af budgetposten, som går til nordisk skoleidræt og samisk idrætssamarbejde.

1-2212-1 Nordiska ungdomskommittén

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	6.294.000	6.171.000	6.086.000	98%	Komitéen

Formål Nordisk Ungdomskomiteé er Ministerrådets rådgivende og koordinerende organ i nordiske og internationale ungdomspolitiske spørgsmål, og skal virke for at øge kendskabet til og forståelsen for kulturelle, politiske og sociale spørgsmål blandt børn og unge i de nordiske lande samt fremme samarbejdet på området i international sammenhæng. Komiteéns virksomhedsområde omfatter alle Ministerrådets sektorer. Komiteén har ansvar for fordeling af projekt og organisationsstøtte til nordiske ungdomsorganisationer og nordiske ungdomsgrupper.

Prioriteringer i 2005 Implementeringen af den tværsektorielle handlingsplan "Norden inn i et nytt årtusen" 2001-2005 er fortsat ungdomskomiteéns hovedopgave. Der vil blive arbejdet på at øge børn og unges deltagelse i nordisk samarbejde inden for alle sektorer.

Ca. 60% af komiteens midler går til støtteordningerne. For at give mere tid til arbejdet med gennemførelsen af handlingsplanen er administrationen fra 1. januar 2004 blevet udlagt til CIRIUS i København. Dette giver samtidig mulighed for fra 2004 at kunne udarbejde kønsopdelt statistik for brugen af støtteordningerne.

Der vil blive arbejdet på at forbedre information til børn og unge om Nordisk Ungdomskomiteéns arbejde og muligheder i det nordiske samarbejde, især for at inddrage unge nyboere i nordiske aktiviteter.

Der vil fortsat være fokus på samarbejdet med Nærområderne, Østersøsamrådet og Europarådet/EU.

- Fortsat udvikling af det tværsektorielle arbejde på børne- og ungdomsområdet
- Udarbejdelse af tværsektoriel handlingsplan for børn og unge efter 2005
- Inddragelse af børn og unge inden for alle sektorer i det nordiske samarbejde

Resultater i 2003 Ungdomskomiteén arbejdede under det svenske formandskab meget med børns og unges deltagelse og indflydelse i demokratiprocessen. Et arbejde, der blev synliggjort igennem det svenske formandskabs konference "Involvera.nu".

Den tværsektorielle handlingsplan spillede en vigtig rolle i komiteéns arbejde og komiteén intensiverede samarbejdet med de øvrige sektorer i ministerrådet. Desuden blev der brugt en del midler på egne projekter.

I 2003 blev der bevilget organisationsstøtte til 23 organisationer og projektstøtte til 57 projekter. I 2003 gennemførte NUK en evaluering af koordineringen af nordisk ungdomsforskning. På baggrund heraf, har NUK besluttet at fortsætte sit engagement på dette felt med en halvtids tjeneste.

Ledelse og adm. Planlagte udgifter: 530 TDKK

**Sekretariats-
funktion** Faktiske udgifter : 369 TDKK
Nordisk Ministerråds sekretariat i København

1-2214-1 Ledningsgrupp for nord. barn- og ungdomskultur

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	6.129.000	6.009.000	6.026.000	100%	STYR. GR.

Formål Styringsgruppen for Nordisk Børne- og Ungdomskultur (BUK) er Ministerrådets rådgivende, koordinerende og initierede organ i nordiske og internationale børne- og ungdomskulturelle spørgsmål. Styringsgruppen har hovedansvaret for gennemførelsen af handlingsplanen på børne- og ungdomskulturområdet "Det unge Norden - fællesskab og mangfoldighed" 2002-2006. Styringsgruppen initierer en række konkrete tiltag for at styrke og formidle en nordisk identitet på børne- og ungdomsområdet.

Prioriteringer i 2005 Med baggrund i den tværsektorielle handlingsplan for børne- og ungdomspolitik samarbejde "Norden inn i et nytt årtusen" 2001-2005 er der udarbejdet en egen handlingsplan for børne- og ungdomskulturområdet. BUK har desuden medansvar for handlingsplanen for børn og unge i Nordens nærområder. Styringsgruppen satser på et øget samarbejde med andre af kultursektorens organer, især de nordiske huse.

BUK's handlingsplan sætter fokus på følgende:

- De flerkulturelle samfund i Norden
- Nye medier og nye udtryksformer blandt børn og unge
- Viden og erfaringer vedrørende børne- og ungdomskultur
- Leg og legetraditioner

Resultater i 2003 Styringsgruppen ændrede i 2003 sin projektstøtteordning med finansiering af regionale børne- og ungdomskulturprojekter til en mere proaktiv ordning, hvor styringsgruppen i samarbejde med nordiske institutioner m.fl. tager initiativ til projekter, som fremmer kultursamarbejdets mål.
Med virkning fra 1. juli 2003 blev den hidtidige støtteordning derfor nedlagt. Der blev i 1. halvdel af 2003 bevilget støtte til 11 projekter af meget forskellig størrelse.
BUK afholdt i august 2003 et seminar med deltagelse af myndigheder og institutioner m.v., hvor det fremtidige samarbejde inden for de fire prioriterede områder blev drøftet. Resultaterne herfra vil i 2004 blive udmøntet i konkrete samarbejdsprojekter.
BUK var aktivt involveret i en børneteaterfestival i St. Petersburg og en multikulturel festival i Nuuk.
På informationssiden blev der arbejdet videre med en nyudvikling af web-sitet Valhalla i samspil med det nordiske skolenet.

Ledelse og adm. Planlagte udgifter: 400 TDKK
Faktiske udgifter : 399 TDKK

**Sekretariats-
funktion** Nordisk Ministerråds sekretariat i København

Film og medier

1-2220-1 Styrgruppen for kultur- og massemediesamarbejd

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	5.655.000	5.544.000	6.117.000	99%	Styregruppen

Formål	Styringsgruppen for Nordisk Kultur- og Mediesamarbejde (KM-gruppen) er rådgivende organ for Ministerrådet i kultur- og mediepolitiske spørgsmål. Det er KM-gruppens opgave at følge udviklingen på medieområdet i Norden og internationalt samt støtte og udvikle nordisk samarbejde indenfor film- og medieområdet, herunder; støtte til samarbejdsorganer og samarbejdsprojekter; tage initiativ til udredninger, seminarier, konferencer, projekt- og forsøgsvirksomhed rettet imod film, radio, TV, presse, multi-/interaktive samt nye medier; informationsvirksomhed om medieudvikling og nordisk film; distribution af nordiske film- og TV-produktioner; videreuddannelse på området for film og TV; filmkulturelle formål samt initiativ indenfor områderne børn og unge.
Prioriteringer i 2005	Flere af prioriteringerne er begrundet i NMR's Ny Nordisk Dagsorden, det islandske formandskabs program samt overordnede prioriteringsområder i øvrigt. • Forslag til evt. etablering af et fællesnordisk medieprogram, som i første fase tager sigte på udviklingsstøtte til digital indholdsproduktion rettet imod børn og unge, specifikt computerspil. • Etablering og gennemførelse af Nordisk Råds filmpris. • Generelt vil følgende områder og indsatser prioriteres: public service virksomhed i de nordiske lande, digitalisering og medie konvergens, multi/interaktive og nye medier, digital indholdsproduktion, ophavsretslige spørgsmål vedr. nye medier, samt børn og unge som målgruppe for film og medier generelt.
Resultater i 2003	I 2003 har KM-gruppen arbejdet med spørgsmål vedrørende public service virksomhed og en konference planlægges til afholdelse i maj 2004: public service i den digitale tidsalder. Andre aktuelle spørgsmål har været: nabolands-TV; samarbejdsminister Jan-Erik Enestams forslag om en nordisk udredning om forudsætningerne for et udvidet TV-samarbejde har ført til, at ambassadør Ole Norrback v/ Finlands Undervisningsministerium på opdrag af samarbejdsministrene har fremlagt rapporten: "Varför syns inte nordisk TV i nordbornas tv-apparater?" I arbejdet med nordisk digital indholdsproduktion gav KM-gruppen støtte til rapporten "Nordic Media Culture - actors and practises" udarbejdet af m-cult. Rapporten udkom under våren 2003. KM-gruppen iværksatte i begyndelsen af 2003 en statusrapport vedrørende konvergensudviklingen i Norden - med udgangspunkt i de tre nationale konvergensredegørelser fra Sverige, Norge og Danmark. Statusrapporten blev udarbejdet af KMPG Consulting.

Generelt har arbejdet været udført med henblik på, at følge den teknologiske udvikling både i Norden og internationalt, primært vedrørende digitalisering, konvergens mellem forskellige kommunikationsformer og nye interaktive medier samt at støtte det nordiske samarbejde indenfor film/ TV- og medieområdet.

Kontrakt-status	Vedtægter for Styringsgruppen for Nordisk Kultur- og Mediesamarbejde
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: 275.000 Faktiske udgifter : 188.000
Sekretariats-funktion	Nordisk Ministerråds Sekretariat

1-2222-2 Nordisk Film- og TV-fond

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	21.482.000	21.061.000	20.770.000	100%	Fondsstyret

Formål Nordisk Film- og TV-Fond (NFTF) har til opgave at fremme produktion og distribution af nordiske audiovisuelle værker (film og TV). Fonden kan deltage i finansieringen af audiovisuelle produktioner af høj kvalitet, omfattende alle former for fiktion (spillefilm, TV-fiktion, TV-serier) samt kreative dokumentarfilm, som er egnede for biografvisning, videodistribution, TV-visning og/eller andre distributionsformer, som anses for at have et tilfredsstillende markeds- /publikumspotentiale i Norden. Særligt hensyn tages til produktioner rettet mod børn og unge.

Prioriteringer i 2005 Aftalen for NFTF gælder for perioden 01.01.2000-31.12.2004. Aftalen er rettet mod at fremme produktion og distribution af nordiske audiovisuelle værker af høj kvalitet. NFTF ser det fremover som en vigtig opgave at inspirere og styrke det kreative samarbejde, således at man henover de nationale grænser udnytter det samlede talent, som findes i de nordiske lande. NFTF er især opmærksom på, at en sådan fokusering skal styrke nordisk børnefilm.

- At fremme produktion og distribution af nordiske audiovisuelle værker af høj kvalitet.
- At inspirere og styrke det kreative samarbejde på filmområdet indenfor de nordiske lande.
- At styrke produktion og spredning af kvalitative nordiske børnefilm.

Resultater i 2003 *Suksess for nordiske filmer - i Norden*
ARVEN (DK) har vært en stor suksess i hjemlandet med nær 380.000 besøkende. Filmen er også satt opp i Norge, og har til nå blitt sett av nær 80.000 nordmenn.
ONDSKAN (SE) har hatt en fantastisk suksess i hjemlandet med foreløpig over 900.000 besøkende. Den er nominert til Oscar for beste utenlandske film i 2003. BUDDY (NO) har hatt nasjonal suksess med 280.000 besøkende. Filmen har tatt publikumsprisen på en rekke festivaler i Europa, og vil bli lansert i Finland, Sverige og Danmark med støtte fra Nordisk Film- & TV Fond. NÓI ALBINÓI (IS) har hatt stor kinosuksess på Island. Filmen, som også er satt opp i Sverige, Norge og Finland, er solgt for kinovisning i 21

land. Den vant Göteborg Filmfestivals pris for Beste Nordiske Film. ELINA- SOM OM JAG INTE FANNS (FI) vant publikumsprisen under Kinderfilmfest i Berlin. Filmen har fått gode anmeldelser og har hatt premiere i Finland, Norge og Danmark i tillegg til Sverige.

Suksess for nordiske filmer - internasjonalt

I 2003 har nordiske filmer gjort seg bemerket på flere europeiske markeder og på prestisjefylte festivaler. DOGVILLE (DK) konkurrerte om Gullpalmen i Cannes i år, og selv om filmen ikke fikk prisen, skapte filmen debatt og var en av de mest omtalte filmene i den offisielle konkurransen. RECONSTRUCTION (DK) var en av overraskelsene i Cannes, og regissøren fikk debutant- prisen Camera d'Or. SALMER FRA KJØKKENET (NO) fikk også mye omtale i Cannes. Filmen vant den nyetablerte distribusjonsprisen, som sikrer distribusjon i over 50 land. Filmen har vært en suksess på kino i hjemlandet, og vil bli distribuert på kino i Sverige. Kortfilmen LOVE IS THE LAW (NO) fikk prisen for beste kortfilm i Cannes. SURPLUS (SE) vant prisen for beste dokumentarfilm under den prestisjetunge dokumentarfilmfestivalen IDFA i Amsterdam. DE FEM BENSPÆND (DK) har reist rundt på festivaler med stor suksess. Filmen har hatt kinopremiere i Danmark, er allerede solgt til mer enn 26 land og nominert til European Film Award 2003. Fondet har vært delaktig i finansieringen av alle disse prisvinnende filmene.

Barne- og ungdomsprosjekter

Det har i 2003 vært gitt produksjonsstøtte til 11 langfilmer, 4 tv-serier og 4 kortfilmer for denne målgruppen. Omregnet betyr dette at 41% av prosjektene som har mottatt støtte fra Fondet i 2003, er rettet mot barn og unge. Av andre tiltak for denne målgruppen har Fondet i år støttet barnefilmfestivalen BUSTER, både den internasjonale og den nordiske delen. Festivalen ble arrangert i København i oktober 2003. BUSTER søkte i konkurranse med de største barnefilmfestivalene i Norden om å få midler til å arrangere NNCF (New Nordic Children's Film). Avgjørelsen om å samle seg om BUSTER ble tatt av Fondet og Scandinavian Films. Man ønsker å utvikle denne internasjonale barnefilmfestivalen til det sentrale nordiske bransjetreffet for barnefilm. Forsøket på å etablere dette profesjonelle møtestedet for nordisk barnefilm drives i samarbeid med de nordiske filminstituttene.

Nordisk markedsføring

Fondet har i år arbeidet spesielt med distribusjon og har blant annet initiert et større nordisk testprosjekt med den norske ungdomsfilmen BUDDY. Filmen har hatt nær 280.000 kinobesøkende i Norge. I samarbeid med filmens distributør, Sandrew Metronome og I&A Research er filmen testet i Sverige, Danmark og Finland. Målet med dette er å undersøke hvordan man kan arbeide med å selge en norsk film i Sverige, en svensk film i Danmark osv. Det er gjennomført to tester i alle land, en kvantitativ test, som forteller noe om hvordan filmen vil bli mottatt, og en kvalitativ test som informerer om hvordan filmen best kan markedsføres i det enkelte land. Det endelige resultatet av prosjektet vil foreligge når filmen har hatt premiere i alle land og resultatene vil bli offentliggjort på Fondets nettsider.

Nordisk etterutdanning (Nordic master class)

De to første seminarer under Nordisk Etterutdanning ble arrangert i år etter at Fondet initierte og utviklet dette konseptet i 2002. Nordisk Etterutdanning henvender seg til de fremste fagfolkene innen det profesjonelle filmmiljøet i de fem nordiske landene. Målet

er å utvikle og utnytte den samlede nordiske kompetansen innenfor de enkelte filmfaglige områdene. Det første seminaret samlet en gruppe av våre beste lyddesignere og ble arrangert i Oslo i mars. Over 60 kvalifiserte lyddesignere fra hele Norden søkte og 20 ble valgt ut til å delta. Det andre seminaret var for klippere og ble avholdt i København i desember. Også her ble 20 topp kvalifiserte deltagere valgt ut. Begge arrangementene har fått meget positive tilbakemeldinger.

Nordiske talenter (Nordic talents)

I september arrangerte Fondet for tredje gang Nordiske Talenter. Arrangementet er rettet mot avgangselevne fra de nordiske filmskolene. Nær 170 deltagere var med på arrangementet i år, med over 100 produsenter fra hele Norden. Nordiske Talenter er blitt en sentral årlig begivenhet for idéutfoldelse, utvikling av nye prosjekter og nettverksdannelse. Arrangementet fyller på den måten et felles nordisk behov som ellers ikke ville blitt ivaretatt. Her presenteres de nye talentene for bransjen, produsentene gjør kur til de nyutdannede og produsenter fra film og tv har fått en møteplass hvor de også kan treffe filmkonsulenter og finansierer.

Fagseminarer

Nordiske Talenter tar sikte på avgangselevne fra de nordiske filmskolene. Nordisk Etterutdanning arrangeres for topp profesjonelle fagfolk. I tillegg til dette har Fondet også i år arrangert fagseminarer for utvalgte i bransjen. Fondet ønsker med disse seminarne å rette fokus mot konkrete områder innen industrien. Ved å samle de helt sentrale aktørene oppnår man å belyse et område og gi grobunn for nytenkning, utvikling av nettverk og konkrete tiltak på et nordisk plan. Seminarne har i år handlet om distribusjon, finansiering av dokumentarfilm og om internasjonal finansiering av spillefilm.

Prosjektstøtter - 2003

Det totale antall søknader til Fondet i 2003 har vært 308 mot 284 i 2002.

Produksjonsstøtte – fiksjon:

- Fondet har i 2003 gitt tilsagn til 29 langfilmer, 9 tv-produksjoner/serier, og 9 kortfilmer.

Produksjonsstøtte – dokumentarfilm:

- Fondet har i 2003 gitt tilsagn til 27 dokumentarfilmer.

Prosjektutvikling:

- 21 prosjekter har mottatt utviklingstøtte.

Distribusjon/versjonering:

Fondet har i 2003 gitt støtte til markedsføringstiltak eller distribusjon av i alt 11 titler. Disse filmene har mottatt støtte til distribusjon i ett eller flere nordiske land. Støtten er i første hånd gitt til filmer som gjennom nasjonal distribusjon har vist et stort publikumspotensiale.

I tillegg har Fondet støttet 2 DVD-utgivelser med hele Norden som marked.

Filmkulturelle tiltak/øremerkede midler fra Nordisk Ministerråd:

Fondet har i 2003 forvaltet midler fra Nordisk Ministerråd til filmkulturelle tiltak for

NOK 1.648.425,-. I tillegg har Fondet disponert NOK 1.746.828 av egne midler til dette formålet. Fondet har støttet 4 europeiske filmfestivaler med eget nordisk program, 16 nordiske filmfestivalprogram og finansieringsforum. Fondet har selv arrangert 1 stort og 3 mindre bransjeseminar.

Fondet har i tillegg forvaltet NOK 705.573 for Nordisk Ministerråd til støtte av etterutdanningstiltak i Norden.

Ledelse og adm. Planlagte udgifter: 5.516.495
Faktiske udgifter : 5.177.139

1-2228-3 NORDICOM

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	NMR FIN. 03	BUD.DISP AV
DKK	2.237.000	2.200.000	1.609.000	46%	Institutionen

Formål Nordicom har til opgave gennem informations- og dokumentationsvirksomhed at fremme og videreudvikle det nordiske samarbejde på forskningsområdet medier og kommunikation. Formålet er at bidrage til en frugtbar medieforskning, en konstruktiv mediepolitik og udvikling af mediebranchen i de nordiske lande, samt at styrke udvekslingen med europæiske og internationale mediemiljøer. Via forskellige kanaler skal Nordicom formidle viden om medieforskningen til forskellige brugergrupper i samfundet, samt fremme kontakterne mellem nordiske forskere og internationale forskningsmiljøer.

Prioriteringer i kontrakten Nordicoms verksamhet utmärks av tre arbetsområden:

- 1) Dokumentation av medieforskningen i de nordiska länderna
- 2) Dokumentation/monitoring av medieutvecklingen i de nordiska länderna
- 3)Förmedling av kunskap inom medieområdet till brukare i Norden, Europa och övriga världen.

- Att framställa underlag av relevans för kunskapsförmedling från forskningen om mediernas roll och villkor i samhället till olika brukargrupper i Norden, Europa och övriga världen.
- Att utarbeta statistik och analys rörande trender i medieutvecklingen i Norden för olika brukargrupper i Norden, Europa och övriga världen.
- Att tillgängliggöra kunskap om mediernas roll och villkor i samhället som är av god kvalitet och relevans för olika brukargrupper.

Resultater i 2003 Gennem 2003 har især 4 aktiviteter domineret Nordicoms arbejde:

- Kundskaftformidling på områderne: børn, unge og medier, samt medier og etnicitet
- Deltagelse i multinationale projekter med henblik på at styrke udvekslingen med internationale vidensmiljøer
- Kortlægning af det nordiske mediemarked med fokus på ejerskab og koncentration
- Forskellige aktiviteter som har til formål at øge kontakten mellem forskere og forskningens brugere

Kontrakt- periode	2003-05
Kontrakt- status	Resultatkontrakt 2004-2006 opfyldt
Økonomi	Ingen bemærkninger.
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: 262.000 Faktiske udgifter : 298.100

1-2229-3 Nordisk Journalistcenter (NJC)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	NMR FIN. 03	BUD.DISP AV
DKK	3.406.000	3.349.000	3.287.000	85%	Institutionen

Formål Nordisk Journalistcenter har som overordnet opgave at tilbyde efteruddannelse for journalister i de nordiske lande, de baltiske lande og Nordvest-Rusland. Institutionen arrangerer det årlige hovedkursus på otte uger, forskellige seminarer, korte kurser og konferencer for journalister ved dagspressen, radio, TV og andre medier. Målet er at opretholde en kerne af mediefolk med særlige forudsætninger for at se Norden som en kulturel og politisk enhed og som i dette perspektiv kan se Nordens plads i Europa.

Prioriteringer i kontrakten I NJCs indeværende kontrakt ønsker NJC i højere grad at udnytte netværket af de mest kvalificerede journalister, forskere och eksperter i de nordiske lande; at formidle deres viden i undervisningen ved institutionen. NJC vil tillige fortsætte og videreudvikle kursusvirksomheden i Baltikum og Nordvest-Rusland. I den sammenhæng prioriteres det at bistå landene med etablering af bæredygtige institutioner for efteruddannelse af journalister.

- Øge samarbejdet med andre nordiske institutioner
- Øge antallet af fællesnordiske arrangementer
- Øge fleksibiliteten med henblik på hvilke temakurser som skal udbydes

Resultater i 2003 I løbet af 2003 er afholdt 23 kurser, seminarer og lignende. Af disse aktiviteter var 8 rettet mod nordiske journalister og 15 henvendte sig til journalister i Nærområderne. Det totale deltagerantal var 508; 108 nordiske journalister og 396 journalister fra Nærområderne.

NJC arrangerede i 2003 følgende kurser og konferencer:

- Hovedkurset på 8 uger: "Århus 2003" i Århus, København, Kirkenes, Murmansk, Tromsø, Bruxelles, Strasbourg og Berlin
- Kulturtreff 2003 i Riga med fokus på udviklingen af Letlands kulturliv efter opløsningen af Sovjetunionen
- Verden set ovenfra III, i Arkhanengelsk og Narjan Mar
- Sri Lanka og freden - hvad nu? Om nordisk indsats i internationalt fredsarbejde

NJC har i 2003 gennemført følgende projekter:

- Sommerkursus for islandske journalister i samarbejde med universitet i Akureyri
- Den etniske redaktion, afslutningskonference i Göteborg

I Nærområderne er afholdt 15 kurser/konferencer, foruden 2 aktiviteter i Finland med journalister i Nærområderne som hovedmålgruppe.

Parallelt har været gennemført behovsanalyser i Nordvestrusland og i Letland. I Arkhanengelsk har NJC igangsat en analyse af informationsfrihedens grænser; en analyse som vil danne grundlag for et kursus i 2004.

NJC har opretholdt aktivitetsniveauet i Nærområderne sammenlignet med 2002.

I øvrigt har NJC fortsat sit samarbejde med de øvrige fællesnordiske institutioner, som informationskontorerne.

Kontrakt- periode	2003-2005
Kontrakt- status	Opfyldt
Økonomi	Store forbedringer fra foregående år.
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: 1.837.529 DKK Faktiske udgifter : 1.714.340 DKK

Kunstmrådet

1-2230-1 Nordisk litteratur och bibliotekskommitté (NORDBOK)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	7.838.000	7.684.000	7.578.000	100%	Kommittén

Formål NORDBOK är en av Nordiska ministerrådets konstkommittéer och har litteratur och folkbibliotek som sitt sakområde. NORDBOK skall utveckla kunskapen om och utbredningen av nordisk litteratur både för barn och vuxna, utveckla och stödja utbredningen av litteratur på minoritetsspråken i Norden samt samarbetet mellan folkbiblioteken i Norden, närområdet och Europa. Åtgärder för att stärka nordisk språkgemenskap och språkförståelse är prioriterade. Ett mål är att det skall finnas ett betydande utbud av kvalitetslitteratur från alla nordiska länder på flera nordiska språk. NORDBOK är rådgivande organ för Nordiska ministerrådet och Nordiska kulturfonden.

Prioriteringar i 2005 Kommittén har arbetat fram en verksamhetsplan för sitt arbete under åren 2004 – 2005. Verksamhetsplanen har den 18 februari 2004 godkänts av Ämbetsmannakommittén för nordiskt kulturellt samarbete (ÄK-K). DKK 942.000 av budgetposten (i 2004 års priser) används till Nordiska Rådets Litteraturpris. Det är avsatts högst 700.000 DKK (i 2004 priser) till genomförandet av den Nordiska Biblioteksveckan.

- Genom stöd till översättningar av litteratur mellan de nordiska språken göra Nordens invånare bekanta aktuell litteratur från grannländerna.
- Synliggöra Nordens kulturella, etniska och språkliga mångfald.
- Stimulera folkbibliotekens roll som litteraturförmedlare.
- Stimulera barns och ungas läsande samt stärka samarbetet mellan nordiska folkbibliotek och andra organisationer och institutioner inom litteraturfältet.
- Att använda Nordiska Rådets litteraturpris som en drivkraft i arbetet med att främjandaa nordisk litteratur.
- Att öka flexibilitet i resursanvändningen och förstärka dialogen mellan kommittén och folkbiblioteken och den litterära miljön.

Resultater i 2003 ABM-utvikling i Norge har sedan den 1 Januari 2003 ansvaret för administrationen av NORDBOK-sekretariatet. NORDBOK-kommittén är ansvarig för den innehållsmässiga och kulturpolitiska profilen på arbetet.

Kommittén har under året mottagit och behandlat 259 ansökningar, om totalt 10,7 miljoner NOK, gällande översättning mellan nordiska språk. Det beviljades totalt 2.045.000 NOK till 126 översättningar, 93 av dessa verk var skrivna av män och 57 av kvinnor. NORDBOK har beviljat 430.000 NOK till 25 översättningar av litteratur mellan de nordiska språken och de baltiska ländernas språk (estniska, lettiska och litauiska). Dessutom har kommittén givit stöd till flera kurser och seminarier för författare och översättare t.ex. på Nordens folkhögskola Biskops-Arnö, på Barents Literature Center och Östersjöns författar och översättarcentrum, Visby.

Av seminariedeltagarna var 78 % kvinnor och 22 % män. När det gäller författarkurserna var könsfördelningen bland deltagarna 52 % män och 48 % kvinnor.

NORDBOK har behandlat 33 ansökningar – till en sammanlagd summa av 5.547.000 NOK - om folkbibliotekssamarbete. Av dessa har 18 projekt till ett sammanlagt belopp av 1.130.000 NOK blivit beviljade. Dessutom har Den nordiska biblioteksveckan – ”Skumringstid” beviljats 800.000 DKK.

Kontrakt-status	Uppfyllt
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: 900 TDKK Faktiske udgifter : 940 TDKK
Sekretariats-funktion	ABM-utvikling, Norge

1-2238-2 Sleipnir

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	2.760.000	2.706.000	2.669.000	100%	Kommittén

Formål Programmetts målsättning är att öka rörligheten inom Norden bland unga professionella nordiska konstnärer inom alla konstarter, att uppmuntra dem att vistas i hela Norden och dess närområden samt att stimulera till kunskap om och nytänkande kring nordisk kultur, att främja nordisk identitet och språkförståelse och etablera nya samarbetsformer mellan konstnärerna. Stipendierna beviljas av Sleipnir-kommittén, som består av representanter för Nordiska ministerrådets fyra konstkommittéer (NORBOK, NOMUS, NIFCA, NordScen) samt Nordiska Film- och TV-fonden.

Prioriteringar i 2005 Arbetet med att effektivisera behandlingen av ansökningarna och samtidigt öka brukarvänligheten fortsätter. Sleipnir har till följd av det ökade antalet ansökningar valt att klarare definiera vilka prioriteringar man har i bedömningarna. Vid valet av vilka ansökningar om stipendier som beviljas används följande kriterier:

- Kontaktskapande resor, deltagande i evenemang med relevans för egen konstnärlig verksamhet.
- Fortbildning och forskning
- Övriga resor

Resultater i 2003 Resestipendier oavsett belopp kan sedan år 2003 sökas löpande under året. Programhanteringen har effektiviserats och svarstiderna kortats ned genom ett förenklat remissförfarande. Ett förslag till web-baserat ansökningssystem kommer att diskuteras i kommittén under år 2004.

Sammanlagt behandlades 656 ansökningar, till ett sammanlagt belopp av 770.021 EUR motsvarande ca 5.737.000 DKK. Antalet ansökningar steg med 15 % jämfört med år 2002. Totalt beviljades 282.300 EUR (= 2.103.361 DKK) till 326 ansökningar.

Fördelningen av beviljade bidrag mellan olika konstområden var: Teater 39 st (11 % av årets totala beviljningssumma), dans 41 st (14 %), bildkonst 136 st (43 %), design 16 st (4 %), arkitektur 2 st (0,5 %), musik 24 st (7 %), film 41 st (14 %), litteratur 10 st (2 %).

övriga 17 st (4,5 %)

Fördelningen mellan länderna var: Danmark 47 st (10,5 %), Finland 61 st (17 %), Island 23 st (10,5 %), Norge 91 st (30 %), Sverige 95 st (28 %), övriga 9 st (4 %). Av de beviljade stipendierna gällde 73 st, eller motsvarande 26 % av de totala bidragsbeloppet, resor till närområdena, vilket är en kraftig ökning jämfört med år 2002.

Totalt sökte 247 män (37,7 %) och 409 kvinnor (62,3 %) Sleipnir-stipendier år 2003. Stipendier beviljades till 128 män (39,3 %) och 198 kvinnor (60,7 %). Könsfördelningen är betydligt jämnare än år 2002

Behandlingstiden för stipendier var i genomsnitt en månad.

Ledelse og adm. Planlagte udgifter: 500.000 DKK
Faktiske udgifter : 500.000 DKK

1-2239-1 Nordiska Museikommittén

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	1.227.000	1.203.000	1.186.000	100%	Kommittén

Formål Museikommittén är en expertgrupp under Nordiska ministerrådet. Dess uppgift är att främja, och synliggöra det nordiska samarbetet inom hela sitt fackområde. I alla aktiviteter eftersträvas en tydlig nordisk profil, hög kvalitet och nordiskt mervärde. Kommittén fokuserar på att främja nätverksbyggande och erfarenhetsutbyte för att förbättra det nordiska samarbetet inom museiområdet. Museikommittén fungerar som ett rådgivande organ för Nordiska ministerrådet och Nordiska kulturfonden.

Prioriteringar i 2005 Museikommittén antog under år 2003 en strategisk plan för verksamheten under år 2004 – 2005. Den övergripande målsättningen för verksamheten är att genom att främja samarbete mellan de nordiska länderna inom musei- och kulturarvsområdet öka nordbors intresse för kulturarvsfrågor, främja en levande debatt i Norden kring kulturarvet och lyfta fram museernas roll som viktiga samhällsinstitutioner och förmedlare av kunskaper och upplevelser.

- Ta initiativ till konkreta samarbetsprojekt och skapa synergi.
- Etablera nordiska nätverk.
- Synliggöra museerna i det nordiska kultursamarbetet.
- Vara rådgivande organ för Nordiska ministerrådet och Nordiska kulturfonden.
- Främja gemensamma nordiska initiativ inom kulturmiljövård.

Resultater i 2003 Kommittén hade under år 2003 fyra huvudsatsningsområden:

1. Digitalisering, förmedling, dokumentation och bevarande med hjälp av nya media.
2. Minoritetskulturer/integrations- och mångfaldsfrågor.
3. Tillgänglighet, bl.a. entréavgifter på museer och
4. kompetensutveckling.

Kommittén stödde sammanlagt 10 projekt varav 4 seminarier/konferenser inom olika aktuella temaområden, 2 delstöd till utgivning av dokumentation och 4 andra typer av projektstöd. Viktiga större satsningar var stödet till den Nordiska museiledarutbildningens tredje kursomgång, en temakonferens om inträdesavgiften på museer, stöd till NODEM - en konferens och workshop om användningen av nya medier på museer, samt ett projekt om utveckling och implementering av kulturarvsförmedling via mobiltelefoner. Det sistnämnda projektet har fått sin huvudfinansiering från kulturministrarnas pulje för strategiska kultursatsningar år 2003.

Museikommittén har under år 2003 fördelat 1,2 miljoner DKK till projekt vilket är ungefär lika mycket som år 2002. Kostnader för resor och övrig administration har uppgått till DKK 200.000, vilket är högre än år 2002.

Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: 150.000 DKK Faktiske udgifter : 200.000 DKK
Sekretariatsfunktion	Nordiska minisisterrådets sekretariat i Köpenhamn

1-2246-4 Skandinavisk förenings Konstnärskollegium i Rom

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	856.000	839.000	827.000	100%	Kollegiet

Formål Kollegiets målsättning är att ställa uppehållslokaler till rådighet för nordiska konstutövare samt att tillvarata egendom och bibliotek som har tillhört "Skandinaviska föreningen i Rom för konstnärer och vetenskapsutövare". Kollegiet erbjuder lokaler från 1 till 2 månader

Prioriteringar i 2005 Kollegiet har i mitten av februari 2003 flyttat till nya lokaler då det gamla hyreskontraktet gått ut. De nya lokalerna ligger även de i centrala Rom och har plats för fem konstnärer samt bibliotek m.m. Man söker dock efter en mer permanent lösning på sina lokalbehov. Institutet har under år 2003 anställt en ny temporär föreståndare.

Resultater i 2003 Sammanlagt har 190 ansökningar inkommit till kollegiet, varav 60 % från bildkonstnärer. Totalt har 43 konstnärer utnyttjat kollegiets lokaler 21 av dessa var bildkonstnärer och 16 författare. Återstående stipendiater kommer från olika andra konstområden. 22 av stipendiaterna var män och 21 kvinnor.

Av stipendiaterna var 12 norrmän, 9 svenskar, 7 finländare, 10 danskar och 5 islänningar. Fördelningen av stipendier återspeglar i stort sett fördelningen av ansökare per land. Vistelsetiden har varit 1-2 månader per konstnär.

1-2256-1 Nordisk Musikkommitté (NOMUS)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
--------	-----------	-----------	-----------	--------------	-------------

DKK	6.550.000	6.422.000	6.333.000	100%	Kommittén
-----	-----------	-----------	-----------	------	-----------

Formål NOMUS är Nordiska ministerrådets konstkommitté med musik som sitt verksamhetsområde. Kommittén skall främja, vidareförmedla och utveckla kunskapen om det nordiska musikkivet och musiksamarbetet i Norden. Verksamheten omfattar musikkivets alla delar. Kommittén driver egna musikprojekt, deltar i samsarbeitsprojekt samt fördelar projektstöd. NOMUS informerar om nordiskt musikkiv inom och utanför Norden samt är priskommitté och administrerar Nordiska rådets musikpris. NOMUS är ett rådgivande organ för Nordiska ministerrådet och Nordiska kulturfonden.

Prioriteringer i 2005 Kommittén skall intensifiera samsarbetet med samnordiska musikinstitutioner och musiknätverk samt fördjupa kontakten med nationella institutioner och organisationer både inom och utanför musikområdet. Det eftersträvas en större öppenhet mot Baltikum och Ryssland, inte minst inom projektverksamheten. Ökade insatser skall göras för att samsarbetet mellan amatör/barn/ungdom och det professionella musikkivet skall stärkas. Tidskriften Nordic Sounds skall ges ökad spridning inom Norden. Under perioden görs även en särskild fokusering, huvudsakligen inom utbildningssektorn, på multikulturella uttryck i Norden.

Av beviljningen är DKK 1.500.000 avsatt till finansiering av Orkester Norden.

- Att lägga ökad vikt på större och mer synliga projekt.
- Att initiera egna projekt med stor relevans för det nordiska samsarbetet.
- Att skapa större flexibilitet i verksamheten och lämna utrymme för nya projekt.

Resultater i 2003 Den helt dominerande delen av NOMUS verksamhet är fördelningen av bidrag till det nordiska musikkivet i dess olika former. Under år 2003 behandlades 136 ansökningar på totalt motsvarande ca 8,7 MDKK. Av dessa beviljades stöd till 43 projekt, motsvarande en total summa på motsvarande 1,2 MDKK.

Av de beviljade ansökningarna gällde 15 stycken beställningsverk (motsvarande 38,5 % av stödbeloppet) - varav ett beställdes till Orkester Norden, 8 samnordiska turnéer (13 %), 12 festivaler/musikframträdanden (30 %), 5 konferenser och kurser (9,5 %) och 1 nätverksstöd (3 %). NOMUS har dessutom beviljat stöd till 2 ansökningar som gäller allmänna projektbidrag (6 %). NOMUS har med delfinansiering från puljen för strategiska kultursatsningar igångsatt projektet Verdensmusikken i Norden. Det är ett omfattande projekt vars tema är hur invandrade musikkulturer tas tillvara i de nordiska ländernas musiktundervisning.

Det bedöms att den genrella könsfördelningen bland projektdeltagare och stödmottagare är 50/50.

Nordiska rådets musikpris tilldelades den samiska artisten Mari Boine, Norge och Orkester Nordens verksamhet gavs stöd. Tidskriften Nordic Sounds utgavs med fyra nummer och en upplaga på 6 000 ex.

Föreningen Norden i Stockholm sköter fr.o.m. den 1 januari 2004 sekretariatsfunktionen för NOMUS, enligt villkor som bestäms i ett avtal mellan Nordiska ministerrådets sekretariat och föreningen. NOMUS hittillsvarande generalsekreterare fortsätter dock och sekretariatet bibehåller sin gamla post- och besöksadress. Kontraktet gäller för

kalenderåret 2004.

Kontrakt-status	Uppfyllt
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: 1.500 TDKK Faktiske udgifter : 1.500 TDKK
Sekretariats-funktion	Föreningen Norden, Sverige

1-2255-3 Nordiskt Center för Scenkonst (NordScen)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	NMR FIN. 03	BUD.DISP AV
DKK	7.205.000	7.085.000	6.953.000	82%	Institutionen

Formål NordScen är Nordiska ministerrådets samarbetsorgan inom området professionell teater, musikteater och dans. Institutionen eftersträvar en hög nordisk profil och har ambitionen att skapa ett nordiskt mervärde inom hela sitt verksamhetsområde. NordScen driver seminarieverksamhet främst på vidare- och efterutbildningsområdet, administrerar en stödordning för gästspel, gästanställningar och projekt mellan de nordiska länderna och bedriver informations- och rådgivningsverksamhet. NordScen är ett rådgivande organ för Nordiska ministerrådet och Nordiska kulturfonden.

Prioriteringar i kontrakten I mål- och resultatstyrningskontraktet för åren 2002 – 2004 finns fyra verksamhetsområden: Förmedling av scenkonst; Kompetensutveckling, vidareutbildning m.m.; Projektutveckling samt Service och administrativ verksamhet. Generella målsättningar är att effektivisera administrationen av stödordningarna och behandlingen av ansökningar och att förbättra kontakterna med kommitténs målgrupper. DKK 789.000 (i 2004 års priser) av budgetposten är avsatt till särskilt projektstöd till Nordiska Amatörteaterrådet.

- Att främja konstnärlig kvalitet och nordisk nytta inom scenkonstens område genom att ge stöd till gästspel och gästanställningar inom Norden, men också i viss utsträckning i närområdena och andra länder.
- Att främja kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte på ett nordiskt plan för yrkesfolk inom scenkonstområdet genom stöd till seminarier, kurser eller konferenser.
- Att årligen stödja scenkonstprojekt samt andra typer av samarbetsprojekt och forsknings-/utvecklingsprojekt och därigenom stärka den nordiska dimensionen i scenkonstsamarbetet och främja hög kvalitet och konstnärligt utvecklingsarbete.

Resultater i 2003 Institutionen har fr.o.m. augusti 2003 en ny generalsekreterare. Under året har kommittén antagit en ny handlingsplan som beskriver hur målsättningarna i kontraktet skall förverkligas. Ett nytt elektroniskt ansökningssystem ökar tillgängligheten och effektiviteten i ansökningsbehandlingen.

Inom området vidareutbildning/kompetensutveckling har 5 projekt i och utanför Norden fått stöd. Ett av dessa – ”Disturbances” - var mycket omfattande och fick stor

uppmärksamhet. NordScen fortsätter en linje som innebär satsningar på färre men större och slagkraftigare projekt inom området. Totalt har arrangemangen samlat ca 500 deltagare.

NordScen har behandlat 108 ansökningar om stöd till gästspel/gästanställningar och beviljat bidrag till 33 av dessa. Ca 14 % av beviljningarna gäller barn- och ungdomsprojekt.

Aktivitetsområdet Projektutveckling/forskning har liksom föregående år präglats av projekt som fått stöd från kulturministrarnas strategiska kultursatsningsmedel. Dessa två projekt är "Plads ved bordet"- omdöpt till "con:FUSIONS", ett konstnärligt integrationsprojekt som fick stöd år 2002 och "Living Letters", om beviljades medel år 2003 och är ett projekt kring en digital mötesplats för utveckling av scenkonstprojekt. Totalt har 13 projekt fått stöd inom verksamhetsområdet, 18 % av dessa till projekt riktade till barn och ungdomar. Institutionen bedömer att det är omöjligt att ge någon exakt könsuppdelad statistik men att det är ett visst överskott av kvinnliga deltagare/stödmottagare.

NordScen har varit rådgivande organ för Nordiska ministerrådet, remissorgan för Nordiska kulturfonden och Sleipnir.

Kontrakt- periode	2002-04
Kontrakt- status	Uppfyllt
Økonomi	Ingen bemærkninger.
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: 2.800 TDKK Faktiske udgifter : 3.000 TDKK

1-2257-3 Nordiskt Kunstnercentrum (Dalsåsen)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	NMR FIN. 03	BUD.DISP AV
NOK	1.744.000	1.705.000	1.685.000	65%	Institutionen
MODSVARER DKK	1.535.000	1.603.000	1.652.000		

Formål Nordiskt Kunstnercentrum Dalsåsen är en nordisk institution i form av en stiftelse, vars stadgar bygger på ett avtal mellan Nordiska ministerrådet och den norska staten. Huvudsyftet med verksamheten är att främja och utveckla det nordiska samarbetet inom konst-, konsthantverks-, och arkitekturområdet genom att driva gästateljéer och annan verksamhet med konstnårsanknytning. Centret omfattar fem ateljéer samt därtill hörande fem lägenheter, två gästrum, en träverkstad samt en administrationsbyggnad med lägenhet.

Prioriteringar i kontrakten Institutionen erbjuder sammanlagt 60 stipendiemånader för sina gästateljéer. Det organiseras mindre seminarier och föreläsningar.

Resultater i 2003	Dalsåsen har den 1 oktober 2003 fått en ny direktör. Centret har under året utvecklat sin hemsida och man har arrangerat "Åpen Dag" där allmänheten kunnat besöka centret. Dessutom har centret assisterat vid ett utställningsarrangemang i regionen och tagit emot besökande skolklasser. Under år 2003 har 6 gästföreläsare besökt centret. Totalt har Dalsåsen fördelat 54 stipendiemånader, som tagits i anspråk av konstnärer inom bildkonst, design, konsthantverk och arkitektur. Återstående 6 stipendiemånader har använts i samband med en workshop. Genomsnittlig vistelsetid har varit 3,2 månader. Totalt har 18 konstnärer vistats på Dalsåsen under år 2003. Fördelat per land har Danmark haft 3 stipendiat, Finland 4, Norge 4 och Sverige 1, Island har inte haft någon stipendiat under året. De utomnordiska stipendierna har kommit från Frankrike, Ungern, Ryssland, och Skottland. Av totalt 54 stipendiemånader har 30 använts av kvinnliga konstnärer och 24 av män. De administrativa kostnaderna är högre än föregående år vilket förklaras av kostnader för rekrytering av ny direktör.
Kontrakt-status	Uppfyllt
Økonomi	Ingen bemärkningar.
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: 400 TDKK Faktiske udgifter : 931 TNOK

1-2258-3 Nordiskt Institut för Samtidskonst (NIFCA)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	NMR FIN. 03	BUD.DISP AV
EUR	1.065.000	1.046.200	1.041.000	90%	Institutionen
MODSVARER DKK	7.924.000	7.773.000	7.735.000		

Formål NIFCAs mål är att synliggöra resultaten av konstnärligt skapande i Norden, i synnerhet samtida nordisk bildkonst. Institutionen främjar i detta syfte produktion, visning och kritik av samtida visuell kultur i Norden och utomlands.

Uppgifterna indelas i:

- Förmedling: NIFCA initierar, finansierar, koordinerar och producerar projekt och utställningar.
- Information och kritik: NIFCA informerar om den egna verksamheten och om nordisk samtidskonst, samt bidrar till en kritisk debatt kring den samtida konsten.
- Mobilitet: NIFCA administrerar och fördelar gästateljéer och resestipendier för konstnärer

NIFCA är rådgivande organ för Nordiska ministerrådet och Nordiska kulturfonden. Institutionen fungerar som sekretariat för Sleipnir, resestipendieordningen för unga konstnärer i Norden (under 36 år).

Prioriteringar i kontrakten I det kontrakt som gäller för perioden 2001 – 2003 (förlängt t.o.m. år 2004) har institutionen tre huvudområden: Förmedling, Information och kritik samt Mobilitet. Inom området Förmedling har projekt prioriterats som är gränsöverskridande och

inbegriper flera typer av konstnärligt skapande med fokus på nordisk identitet och det mångkulturella samhället. Information och kritik är ett område som bl.a. inbegripit en avancerad hemsida, publikationer och en informationstidskrift. Mobilitet: Inom detta område har prioriteringen varit att anpassa programmet efter de deltagande konstnärernas behov. Ett nytt kontrakt skall under år 2004 utarbetas för perioden 2005 och framåt.

- Att bygga nätverk mellan kulturinstitutioner och konstnärer i Norden
- Att utveckla verksamhetsdelen kommunikation/kritik.
- Att lägga ökat fokus på arkitektur och design.
- Att utöka samarbetet med andra nordiska samarbetsorgan.

Resultater i 2003

Sedan den dåvarande direktören lämnat institutionen under sommaren 2003 har den administrativa chefen ansvarat för institutionens dagliga ledning, med stöd från styrelsen när det gäller konstnärliga beslut.

Verksamheten inom området Förmedling har under år 2003 inriktats mot att bygga nätverk mellan olika nordiska aktörer inom konstområdet. Detta har inneburit en satsning på småskaliga projekt med potential att utveckla sig till större och mer långsiktiga samarbeten. NIFCA har fortsatt att uppmärksamma konstnärers och konstinstitutioners roll i samhället samt frågor kring integration, globalisering och det nya medielandskapet. Man räknar med att ca 100.000 personer besökt eller deltagit i arrangemang som NIFCA arrangerat eller delfinansierat. Totalt har NIFCA haft samarbete med 55 institutioner inom kulturområdet i Norden. 4 större och 11 mindre utställnings- eller konstprojekt har arrangerats. För området Kommunikation är den nyetablerade och avancerade web-platsen www.nifca.org viktig och den har haft ett ökat antal besökare jämfört med år 2002. Däremot har NIFCA minskat utgivningen av tidskrifter och annat tryckt material. Mobilitetsprogrammen har ökat i popularitet och ansökningarna har ökat från 598 st år 2002 till 623 år 2003. Sammanlagt har 146 stipendiemånader beviljats till 75 konstnärer.

Genom biblioteket i och Norden i Fokus-projektet presenterades en rad kända nordiska författare för en finländsk publik. I samarbete med Nordiska kulturfonden arrangerade NIFIN ett seminarium om nordisk kulturpolitik i Helsingfors. Den procentuella könsfördelningen bland deltagare, publik eller stödmottagare var fördelat på olika verksamhetsgrenar följande: Språk 20 % män - 80 % kvinnor, Kultur 30 % män - 70 % kvinnor, Info 40 % män - 60 % kvinnor.

Kontrakt- periode

2004

Kontrakt- status

Opfyldt

Økonomi

Høj egenkapital.

Ledelse og adm.

Planlagte udgifter: 280.000 Euro
Faktiske udgifter : 252.000 Euro

Nordiske kulturhuse

1-2270-3 Nordens hus i Reykjavik

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	NMR FIN. 03	BUD.DISP AV
ISK	83.156.000	74.956.000	70.912.000	89%	Institutionen
MODSVARER DKK	7.484.000	6.746.000	6.382.000		

Formål	Nordens Hus i Reykjavík startede sin virksomhed i 1968. Huset skal være et nordisk kulturcenter og et bindeled mellem Island og øvrige nordiske lande. I husets virksomhed bliver der lagt særlig vægt på formidling inden for kultur-, undervisnings- og forskningsområderne, samtidigt med at huset står for omfattende informationsvirksomhed om nordisk samfunds- og næringsliv.
Prioriteringer i kontrakten	Prioriterede virksomhedsområder i kontraktperioden 2002-2004 er kulturprojekter for børn og unge, litteratur, sprog og information, hvor biblioteket spiller en vigtig rolle, samt husets vedligehold og renovering. Et beløb på 150.000 DKK (2004) er reserveret i basisbevillingen til vedligeholdelse og investeringer. • Kulturprojekter for børn og unge • Litteratur • Sprog og information • Biblioteket • Husets vedligeholdelse • International virksomhed • Cafeteriet
Resultater i 2003	Huset fyldte i 2003 35 år og fik fra 1. januar ny direktør. På grund af en ganske anstrengt økonomisk situation blev sommer- og efterårsprogrammerne reduceret mest muligt, og der blev satset på programmer, der kun medførte små udgifter for huset. Nedtrapningen af sprogkonsulenttjenesten i 2003 førte til et væsentligt fald i besøg af børn og unge. Biblioteket blev holdt fri af besparelser og kunne i årets løb notere en stigning i udlånet på ca. 10%. Huset havde stor succes med Den internationale Litteraturfestival og præsenterede desuden 13 udstillinger i årets løb.
Kontrakt-status	Opfyldt
Økonomi	Institutionen tilskyndes til at regnskab og økonomistyringen sker i henhold til Vejledning om Nordisk Ministerråds regnskabsprincip.
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: 45.914 TISK Faktiske udgifter : 40.442 TISK

1-2272-3 Nordens hus på Färöarna

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	NMR FIN. 03	BUD.DISP AV
DKK	10.958.000	10.135.000	9.946.000	66%	Institutionen

Formål Nordens Hus på Færøerne startede sin virksomhed i 1983. Husets opgave er at formidle nordisk kultur på Færøerne og færøsk kultur i de øvrige nordiske lande, samtidig med at huset har en vigtig funktion som færøsk kulturhus. Færøernes Landsstyre finansierer dele af husets drift. Bidraget udgør 8% af husets basisfinansiering.

Prioriteringer i kontrakten I kontraktperioden 2002-2004 har institutionen de fem nedenstående prioriteringer. Et specielt beløb på 500.000 DKK (2004) er reserveret i basisbevillingen til husets vedligeholdelse og investeringer.

- Kulturprojekter for børn og unge
- Kulturprojekter for voksne
- IT, PR og Media
- Caféen
- Vedligehold af bygningen og det tekniske udstyr

Resultater i 2003 Huset har lagt vægt på programmer for børn og unge, som har givet mulighed for deltagelse og egen indsats i professionelle rammer, fx. "Ung i Føroyum" og "Prix Føroyar". I programmerne for voksne har huset haft store arrangementer som Listastevna Føroya (Færøernes kulturfestival) og udstillingen "Fangstkultur i Norden". I maj måned fejrede huset sit 20 års jubilæum med jubilæumskoncerter. Igennem hele året har der været et tæt samarbejde med kulturlivet på Færøerne og de andre nordiske huse og institutioner, og huset har desuden været med til at fremme præsentationen af færøsk kultur i udlandet. Huset har haft 41.090 gæster, fordelt på 300 arrangementsdage og 92 arrangementer uden for huset.

Kontraktperiode 2002-04

Kontraktstatus Opfyldt

Økonomi Underskud i 2003 har medført en negativ egenkapital, der skal bringes i balance i 2004.

Ledelse og adm. Planlagte udgifter: 4.250 TDKK
Faktiske udgifter : 3.646 TDKK

1-2274-3 Nordens institut på Åland, (NIPÅ)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	NMR FIN. 03	BUD.DISP AV
EUR	280.100	249.500	235.900	93%	Institutionen
MODSVARER DKK	2.084.000	1.854.000	1.753.000		

Formål	Nordens Institut på Åland (NIPÅ) blev oprettet i 1985. Instituttets opgave er at styrke det ålandske kulturliv i samspil med kulturlivet i det øvrige Norden og i samarbejde med lokale kulturorganisationer. Virksomheden foregår hovedsagelig inden for det almenkulturelle område, men også inden for undervisning/forskning og kontakt- og netværksopbygning. Ministerrådets bevilling dækker instituttets projektvirksomhed og direktørens løn. Øvrige udgifter, ca.85.000 EUR, dækkes af Ålands landskabsstyrelse.
Prioriteringer i kontrakten	Instituttet har en ny kontrakt fra 2003-2005. Prioriterede virksomhedsområder i kontraktperioden er: • Børne- og ungdomskultur med særlig vægt på kulturaktiviteter i yderdistrikterne på Åland • Udbredelse af information om Norden og formidling af kendskab om nordisk litteratur til den ålandske offentlighed • Samarbejdsprojekter med lokale kulturarbejdere og professionel kulturudveksling mellem Åland og det øvrige Norden og nærområderne.
Resultater i 2003	NIPÅ har i 2003 lagt vægt på børne- og ungdomskultur, samarbejdsprojekter, kulturudveksling og litteratur. Det er lykkedes at øge eksporten af ålandsk kultur, og der er sat flere netværksfremmende projekter i gang. I løbet af året har der været udveksling af projekt- og samarbejdsidéer med de nordiske informationskontorer i Riga, Tallinn og St. Petersburg. På litteraturområdet har der været et tæt og frugtbart samarbejde med NORDBOK. I alt 14.476 personer har deltaget i NIPÅ's arrangementer og projekter, fordelt med ca. 2/3 kvinder og 1/3 mænd.
Kontraktperiode	2003-05
Kontraktstatus	Opfyldt.
Økonomi	Underskud i 2003 har medført en negativ egenkapital, der skal bringes i balance i 2004.
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: 163 TEUR Faktiske udgifter : 164 TEUR

1-2277-3 Nordens institut på Grønland (NAPA)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	NMR FIN. 03	BUD.DISP AV
DKK	4.949.000	4.481.000	4.397.000	82%	Institutionen

Formål	Nordens institut i Grønland blev oprettet i 1986 i samarbejde med Grønlands hjemmestyre og Nuuk kommune. Instituttets opgave er at styrke det grønlandske kulturliv, fremme Grønlands aktive deltagelse i det nordiske samarbejde og udvikle samarbejdet mellem Grønland og de øvrige nordiske lande, med særlig vægt på kultur-, undervisnings- og forskningsområderne. Grønlands hjemmestyre finansierer en del af instituttets drift. I 2003 regnskabet udgjorde dette bidrag 676.000 DKK.
Prioriteringer i kontrakten	I kontraktperioden 2003-2005 har NAPA de nedenstående prioriterede virksomhedsområder. NAPA vil i kontraktperioden også koncentrere sig om at få et godt og tæt samarbejde med nogle få kommuner, som kan kopieres og anvendes i samarbejde med andre kommuner: • Børne- og ungdomsprojekter • Nordiske kulturarrangementer i Grønland • Grønlandske kulturarrangementer i Norden
Resultater i 2003	I 2003 trådte en ny 3-årig mål- og resultatkontrakt i kraft. Den har medført en større satsning på store arrangementer, der har givet instituttet en større gennemslagskraft i det grønlandske kulturliv. Et godt og tæt samarbejde med medierne, herunder KNR-TV (Grønlands TV), har været medvirkende til en stærkere profilering af NAPA som en levende og ungdommelig institution med vægt på kvalitet. Også samarbejdet med Katuaq, Grønlands Kulturhus, har fungeret meget tilfredsstillende. Med udstillingen "Fangstkultur i Norden" og den multikulturelle Norden festival nåede NAPA ud til det hidtil største antal besøgende/tilskuere i instituttets historie: 16.782 personer, fordelt med ca. 53% mænd og 47% kvinder.
Kontraktperiode	2003-05
Kontraktstatus	Opfyldt
Økonomi	Ingen bemærkninger
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: 2532 TDKK Faktiske udgifter : 2150 TDKK

1-2279-1 Vedlikehold kulturhusene

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	1.047.000	1.026.000	1.112.000	100%	MR-K/EK-K

Formål Formålet med denne budgetpost er at bidrage til at planlægge og dække større vedligeholdsopgaver hos de nordiske kulturhuse i Reykjavík og på Færøerne, som ikke kan rummes inden for husenes ordinære budgetrammer.

Prioriteringer i 2005 Budgetposten fordeles på baggrund af ansøgninger fra de to kulturhuse. I det ordinære budget for husene er der i tillæg reserveret DKK 150.000 til Nordens Hus i Reykjavík og DKK 500.000 til Nordens Hus på Færøerne.

Resultater i 2003 Budgetposten blev delt efter ansøgninger fra kulturhusene. Nordens Hus i Reykjavík afsluttede i 2004 reparationen af klinketaget, som i 2003 havde lagt beslag på størstedelen af budgetposten (800.000 DKK). Desuden anvendtes i 2004 penge til udendørs maling og slibning af parket i udstillingssalen. Størstedelen af bevillingen for 2004 (606.000 DKK) gik til Nordens hus på Færøerne til ny hoveddør og 1. etape af udskiftning af tilskuerpladser i den store sal.

Kontrakt-status Opfyldt

Sekretariats-funktion Nordisk Ministerråds sekretariat

1-2548-3 Nordens institut i Finland (NIFIN)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	NMR FIN. 03	BUD.DISP AV
EUR	718.800	706.100	702.100	89%	Institutionen
MODSVARER DKK	5.348.000	5.246.000	5.216.000		

Formål NIFINs syfte är att i Finland sprida kännedom om övriga nordiska länders språk och kultur och att till övriga Norden förmedla kunskap om det finska språket och Finlands kultur. Huvuduppgiften är att synliggöra det finska språket och kulturen i de nordiska länderna och samtidigt förmedla kunskap om och engagemang för nordiska språk och kulturer till den finskatalande befolkningen i Finland.

Prioriteringer i kontrakten Ett nytt kontrakt skall under år 2004 utarbetas för perioden 2005 - 2007. I det nuvarande kontraktet är följande områden prioriterade:

- Att i Finland synliggöra språk och kultur från andra nordiska länder.
- NIFINs bibliotek skall genom sin närvaro i gatuplan i centrum av Helsingfors lyfta fram, stöda och sprida information om nordiska kulturaktiviteter, främst litteratur, och därigenom belysa de nordiska språkens särart som kulturbärare.
- Att öka intresset för Norden bland ungdomar och den vägen öka intresset för de nordiska språken samt att stimulera studier i nordiska språk bland vuxna som via arbete och/eller i övrigt är i kontakt med andra nordiska länder.

- Att NIFIN blir till ett nordiskt fönster i centrum av Helsingfors med uppgift att informera om Norden och det nordiska samarbetet.

Resultater i 2003	Under år 2003 flyttade NIFIN till nya och mer ändamålsenliga utrymmen i Nordiska Investeringsbankens fastighet, vilket förbättrade synligheten och tillgängligheten och gav NIFIN fler besökare. NIFIN arrangerade åtta kurser i skandinaviska språk för finländare, två kurser i finska för skandinaver samt tre utbildningstillfällen för nordiska konferenstolkar. Genom biblioteket i och Norden i Fokus-projektet presenterades en rad kända nordiska författare för en finländsk publik. I samarbete med Nordiska kulturfonden arrangerade NIFIN ett seminarium om nordisk kulturpolitik i Helsingfors. Den procentuella könsfördelningen bland deltagare, publik eller stödmottagare var fördelat på olika verksamhetsgrenar följande: Språk 20 % män - 80 % kvinnor, Kultur 30 % män - 70 % kvinnor, Info 40 % män - 60 % kvinnor.
Kontrakt- periode	2005-2007
Kontrakt- status	Opfyldt
Økonomi	Ingen bemærkninger
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: 320 TEUR Faktiske udgifter : 320 TEUR

Andre kultursatsninger

1-2234-4 Samisk samarbeid

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	4.211.000	4.128.000	4.071.000	94%	MR/EK-K

Formål Formålet med bevillingen er 1) at styrke det samiske samarbejde på kulturområdet og 2) at støtte Samerådet, som er en paraplyorganisation for samiske organisationer i Finland, Sverige Norge og Rusland. Samerådet er en regeringsuafhængig og frit opererende organisation og et kulturpolitisk og politisk samarbejdsorgan, som skal arbejde for at fremme den samiske befolknings økonomiske, sociale og kulturelle stilling. Medlemmerne af rådet har NGO-status. Bevillingen til kultursamarbejdet forvaltes af et kulturudvalg udnævnt af samiske kunstnerorganisationer i Norden og af Samerådet.

En del af bevillingen er øremærket som støtte til Samisk Kunstnerråd, DKK 715.000 (i 2004 priser)

Budgetposten dækker såvel samisk kulturvirksomhed som nordisk same-samarbejde i øvrigt.

Prioriteringer i 2005 Også i 2005 vil hovedopgaven indenfor Samerådets kulturvirksomhed være at bevare og udvikle samernes fælles kulturelle sager og øge informationen om samisk kultur.

- Uddeling af kulturmidler og deres administrering er en af de vigtigste arbejdsopgaver. I tillæg har Samerådet planer om egne kulturprojekter, som indgår i kulturvisioner og kulturpolitiske planer.
- Samerådet planlægger at etablere et kontor på russisk side af Sápmi underlagt sekretariatet. Målet er at styrke Samerådets virksomhed på russisk side, samt at styrke kommunikationen og forenkle behandlingen af praktiske sager. Kontoret skal hjælpe samerne i Rusland til aktivt at være med i det samiske samarbejde og international virksomhed

Resultater i 2003 Samerådet har i løbet af 2003 blandt andet arbejdet med at hæve kompetencen til russiske urfolk.

Samerådet har lagt vægt på at styrke samarbejdet mellem NGOerne og Samisk Parlamentarisk Råd.

Samerådet fortsatte diskussionen om sine kulturpolitiske visioner. Endvidere har man sat fokus på rekruttering af ungdommen til samepolitisk arbejde og samarbejde. Samerådet har i udviklingsarbejdet lagt stor vægt på at slik aktiviteter gennemføres i et "urfolk til urfolk" perspektiv.

Samerådet har arbejdet på NGO nivå indenfor FN, hvor rådet særlig har arbejdet med urfolksdeklarationen og etableringen af Permanent forum for urfolkssager. I det arktiske området har Samerådet fortsat samarbejdet med urfolkene i området og taget del i arbejdet i Arktisk Råd.

Samisk kunstnerråd har i 2003 prioriteret arbejdet med at etablere en tættere kontakt med sine medlemsorganisationer. En organisationssekretær er ansat til dette arbejde. Projektet "Kunst og traditionelle kundskaber" er blevet afviklet. Projektet satte fokus på urfolks kunst i nordområderne. Gode kontakter er etableret med nenets og inuitt kunstnere gennem dette projekt

1-2296-1 Nordiska kulturprojekt i utlandet

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	6.875.000	6.740.000	6.947.000	96%	STYR. GR.

Formål Budgetposten utgöt basen för samnordiska målinriktade kulturprojekt utanför Norden i syfte att öka kunskapen om nordisk kultur internationellt och att befrämja det nordiska samarbetet med länder och regioner utanför Norden.

Prioriteringar i 2005 År 2005 är utställningen Scandinavian Design Beyond the Myth på fortsatt turné och den visas i Budapest, Glasgow, Riga, Köpenhamn och Göteborg, varefter den år 2006 att turnera bl.a. till New York och troligen Ottawa. I samband med utställningen arrangeras seminarier och annan verksamhet med målet att rikta intresse mot Norden som en intressant region vad som gäller formgivning och mot det nordiska samarbetet.

År 2004 inleddes ett kulturprojekt med Väst-Balkan. Projektet syftar till att bygga nätverk mellan kulturlivet i Norden och i Väst-Balkan. Projektet omfattar ca 30 delprojekt som implementeras av de nordiska samarbetsorganen såsom NIFCA, NOMUS, NordScen, Nordiska museikommittén och andra relevanta nordiska nätverk. Projektet riktar sig till unga professionella.

År 2004 evaluerades två tidigare kulturprojekt; Shuttle99, ett projekt med Sydafrika som genomfördes år 1999 och Network North, ett projekt med de brittiska öarna som genomfördes år 2002 -2003. Evalueringarna pekade på att det inom båda projekten fanns delprojekt där det nordiska kulturlivet kunde kapitalisera genom att med en liten insats följa upp ett par projekt år 2005.

- Designutställningen Scandinavian Design Beyond the Myth visas i Budapest, Glasgow, Riga, Köpenhamn och Göteborg år 2005. Kring utställningen arrangeras seminarier för fackmiljöerna i resp. mottagarland. År 2005 arrangeras en internationell kongress i Köpenhamn med design som tema. I samband med kongressen visas utställningen.
- Kulturprojekt med Väst-Balkan. Projektet består av delprojekt inom områdena bildkonst, litteratur, modern dans, musik, film, kulturarv. Projektet riktar sig till unga professionella och målet är att bygga nätverk mellan kulturlivet i Norden och kulturlivet i Väst-Balkan.
- Med utgångspunkt i evalueringarna av Shuttle99 och Network North kommer man att välja ett par projekt som följs upp under år 2005.

Resultater i 2003 År 2003 avslutades turnén med utställningen Vikings – The North Atlantic Saga, som

under åren 2000 – 2003 turnerat i USA och Kanada. Utställningen har setts av ca 5 miljoner besökare i Nordamerika. År 2003 avslutades också projektet Network North som handlade om kulturutbyte och nätverksbyggande med kulturlivet på de brittiska öarna. Projektet omfattade ca 60 delprojekt. Network North har evaluerats.

År 2003 beställde sekretariatet en evaluering av projektet Shuttle99, eftersom det var 4 år sedan det genomfördes. Evalueringen gav vid handen att Shuttle99 har bidragit till ett omfattande bilateralt kulturutbyte mellan Norden och Sydafrika.

Kontrakt-status	Sekretariatet ingår kontrakt med olika aktörer inom Norden och internationellt för att genomföra
Sekretariats-funktion	Nordiska ministerrådets sekretariat sköter sekretariatsfunktionerna. En stor del av delprojekten utliciteras till nordiska samarbetsorgan, nordiska nätverk eller nationella institutioner.

Uddannelses- og forskningssamarbejdet

Utbildnings-, og forskningspolitik

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	ÆNDRING 04-05
DKK	202.258.000	200.905.000	204.238.000	0,7%

Indledning

En ny 3-årig strategi for hele uddannelses- og forskningssektoren for perioden 2005-2007 er under udarbejdelse. Samtidig pågår en forandring og udvikling af det forskningspolitiske samarbejde i Norden. Derfor kan teksten og dispositionerne blive tilrettet som følge af den politiske behandling af strategien i ministerrådet for uddannelse og forskning og Nordisk Råd ligesom behandlingen af det fremtidige forskningssamarbejde.

Den nye strategi for uddannelses- og forskningsområdet skal angive de overordnede mål for de nordiske uddannelses- og forskningsministres samarbejde. For at Norden skal være et aktivt og fremtidsrettet forum for politisk behandling af aktuelle uddannelses- og forskningsspørgsmål, herunder også i et internationalt perspektiv, kommer strategien til blandt andet at fokusere på samtidighed, sammenhæng og synlighed i det nordiske samarbejde.

Der kommer til at blive angivet flere centrale indsatsområder i strategiens virksomhedsperiode fra 2005 til 2007. Det gælder dels nye centrale indsatsområder f.eks. voksnes læring, men også centrale indsatsområder, som skaber kontinuitet i forhold til den forrige strategi f.eks. fortsættelse af institutionsprocessen. Derudover vil der blive lagt vægt på tværsektorielle temaer inden for uddannelsesområdet, men også inden for forskningen. Formandskabets årlige temakonferencer behandler typisk aktuelle spørgsmål af mere tværsektoriel karakter. Tilsvarende vil strategien fortsat betone aktive formandskaber, som sikrer både kontinuitet og fornyelse.

En af forudsætningerne for en stærkere politisk forankring er at væsentlige spørgsmål løftes frem både for Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd. Et godt eksempel på samarbejde mellem Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd er arbejdet omkring Hvidbogen om udbygning af Norden til en international ledende region for forskning og innovation". Opfølgningen af hvidbogens konkrete rekommandationer vil fortsat være et centralt udviklingsområde inden for forskningssamarbejdet i de kommende år.

Inden for hver sektor findes der forskellige rådgivende grupper f.eks. HØGUT og styregruppen for voksnes Læring (SVL). Disse gruppers prioriteringer vil fremgå af deres årlige virksomhedsplaner. Virksomhedsplanene for 2005 vil dels afspejle prioriteringerne i den nye strategi, dels afspejle det danske formandskabs prioriteringer.

Uddannelses- og forskningssektoren har i 2005 uændret budgetramme i forhold til 2004. Sektorens budget på alt DKK 199.881 og kan inddeles i 4 hovedkategorier:

- Politikudvikling
- Mobilitets- og netværksprogrammer
- Institutioner
- Forskningsprogrammer

Andel opgjort i DKK tusind efter redskab og efter sektor

Redskab: Sektor:	Generelt	Politik- udvikling	Mobilitets- og netværkspro- grammer	Institutioner	Forsknings- programmer	I alt
Overordnet sektorene	4.034	-	-	-	-	4.034
Skole	-	2.564	20.309	-	-	22.873
Højere udd.	-	2.159	33.920	-	-	36.079
Voksenudd.	-	8.260	9.069	-	-	17.329
Sprog	-	2.069	8.978	-	-	11.047
IT	-	563	-	-	-	563
Forskning	-	5.033	35.389	35.115	34.796	110.333
I alt	4.034	20.648	107.665	35.115	34.796	202.258

MR-U dispositionsmidler er øget til DKK 3,955 mio., dels for at skabe mulighed for flere projekter på tværs af sektorerne. Dels for at have midler til finansiering af nye indsatser på området. Derfor er forskellige sektors midler til politikudvikling tilsvarende reduceret i mindre grad i forhold til sidste år.

For politikudviklingsmidlerne afholdes der blandt andet konferencer, igangsættes udredninger, udgives der publikationer, og midlerne administreres af forskellige rådgivende grupper og netværk.

Mobilitets- og netværksprogrammerne udgør den største budgetkategori med 54% og hvert år deltager omkring 15.000 personer i de fem programmer: Nordplus Junior (Grundskole-, og ungdomsuddannelser), Nordplus (Højere uddannelser), Nordplus Voksen (Voksenuddannelserne), Nordplus Sprog og Nordplus Nabo (samarbejdet med Baltikum og Nordvestrusland). Rammerne for de nuværende mobilitets- og netværksprogrammer er gældende for perioden 2004-2006.

Midler til institutioner er faldet i forhold til 2004, mens midlerne inden for hver sektor er nogenlunde uændret. Dette skyldes nedlæggelsen og afviklingen af institutionerne NFA og NordInfo senest den 1. januar 2005. De frigivne midler, som har været bundet til de to institutioner NFA og NordInfo bliver fastholdt i sektoren under andre redskaber, henholdsvis politikudvikling for voksenuddannelsessektoren, og programmer for forskningssektoren. Tilsvarende er midler fra to afsluttede forskningsprogrammer om "køn og vold" og "sprogteknologi" fastholdt i forskningssektoren blandt andet under en ny post "Nordisk Forskningssamarbejde, som bliver midler reserveret opfølgningen på NORIA-rapporten.

IT er i høj grad tværsektoriel og indgår derfor i mange af de øvrige sektorer. Derfor afspejler dette relative lille beløb ikke sektorens egentlig satsning på IT. Beløbet angiver midler til driften af den rådgivende gruppe "IT policygruppen", som rådgiver EK-U og de øvrige styregrupper på de andre sektorer.

I 2001-2004 har der været en omfattende gennemgang af tre af sektorens budgetmæssige

hovedkategorier: mobilitets- og netværksprogrammerne og institutionerne samt forskning. Den nye strategi vil fortsat have prioriteringer i opfølgningen for at skabe en større helhed, sammenhæng og synlighed.

En vigtig proces er igangsat i 2002, hvor ministerrådet fulgte op på en rekkommendation fra Nordisk Råd (omtalt ovenfor) om at fremlægge en hvidbog som behandler mulighederne for at styrke Norden som *forsknings- og innovationsregion* i lyset af tilsvarende diskussion på europæisk plan. Hvidbogen NORIA (Nordic Research and Innovation Area) forelå i slutningen af 2003 og angav nogle konkrete forslag til fremtidige aktiviteter som fører til, at det nordiske forskningsrum udbygges og forstærkes, inden for det europæiske forskningsrum ERA. Opfølgningen af anbefalingerne er under politisk behandling i 2004, herunder organiseringen af det fremtidige nordiske forskningssamarbejde efter 1. januar 2005.

Den nye overordnede målsætning med de nye *mobilitets- og netværksprogrammer* fastslår, at programmerne også fremover skal udgøre et vigtigt politisk instrument til at fremme kultur-, sprog- og værdifællesskabet, kundskab, kompetence, livslang læring og uddannelses- og forskningsfællesskabet, økonomien og konkurrenceevnen i Norden og dets nærområder. Målsætningen er også, at helhedssynet inden for princippet af livslang læring skal tilgodeses, at der skal være synergi mellem programmerne, bedre synlighed overfor relevante målgrupper i Norden og nærområderne, at programmerne skal være brugervenlige og lette at administrere og endelig skal programmerne kvalitetssikres. De nye programmer betød også indholdsmæssige forandringer med fokus på IKT, kvalitet, nordisk nytte samt synergi og klar arbejdsdeling i forhold til andre programmer. Endelig er der nu brugerinformation om alle programmer på alle nordiske sprog samt brugerkontakt i alle lande og selvstyreområder via et nordisk netværk af administratorer.

I 2005 vil der fortsat arbejdes på at få udbredt kendskabet til de mange nye muligheder i programmerne i alle lande og selvstyreområder og dermed få gode ansøgninger ind fra mange nye netværk m.v. i hele Norden.

Der vil være opfølgning og videreudvikling samt evaluering af de nye programmer med brugerne om udvikling af såvel indhold og administration, information og vejledning med videre.

I 2005 vil den sidste del af implementeringen af ministerrådets beslutning i 2003 om, at de nordiske *institutioner* inden for uddannelses- og forskningssektoren skal overføres til nationalt ansvar, fortsat være i gang. Institutionerne skal overføres til nationale værtsinstitutioner, f.eks. universiteter, som selvstændige enheder med egen bestyrelse. Den nordiske profil skal bevares og eventuelle nordiske interessenter kan deltage i samarbejdet i henhold til værtslandets lovgivning.

Tilsvarende blev det i 2003 besluttet, at institutionen NordInfo skal afvikles senest ved udgangen af 2004. Samtidig med afviklingen af institutionen udarbejder en arbejdsgruppe forslag til det fremtidige samarbejde inden for området videnskabelig bibliotek. Arbejdet i 2005 vil være at implementere de efterfølgende beslutninger på arbejdsgruppens anbefalinger.

Tilsvarende skal NFA afvikles og samarbejdet inden for *voksnes læring* skal omorganiseres. Og p.t. er den fremtidige organisering af det nordiske udviklingsarbejde

med voksnes læring forsat under udarbejdelse. Målsætningen bliver at der skal være en helheds strategi for voksnes læring med udvikling af livslang læring både inden for Norden og i EU-sammenhæng. Samtidig skal dette specielt knyttes til den folkeoplysende tradition, så den forsat kan være et vigtigt element inden for samarbejdet. Et nordisk netværk for voksnes læring skal skabes til at implementere den nye strategi. Arbejdet med og i netværket vil også finde sted i 2005.

Ministerrådet har fra 2004 sammenlagt sin *sprogvirksomhed* dels til et tværgående program Nordplus Sprog, dels til en ny rådgivende gruppe Norden Sprogråd. Nordplus Sprog baserer sig på den tidligere aktiviteter inden for Nordmålprogrammet, Nordkurs og Nordisk Sprogråd. Nordplus Sprog har som målsætning at fremme internordisk sprogforståelse, at øge kendskabet til de nordiske sprog, fremme en demokratisk sprogpolitik og – syn samt forstærke de nordiske sprogs stilling i og uden for Norden. Sprogvirksomheden styres af en styregruppe Nordens Sprogråd som har til opgave at fungere som rådgivende organ, når det gælder nordiske sprogs spørgsmål og sprogpolitik. Nordens Sprogråd skal derudover også fungere som samarbejdsorgan for de nordiske sprognavn samt fungere som styregruppe for Nordplus Sprog.

På baggrund af rapporten ”Nordbornas rättigheter” og den efterfølgende Schlüter-proces blev der i 2003 igangsat en detaljeret handlingsplan inden for uddannelsesområdet. Handlingsplanen skal politisk behandles i 2004 og opfølgning kommer til at ske i 2005. Et af fokusområderne er de nordiske aftaler i forhold til EF-og EØS-retten.

Et af udgangspunkterne for en strategi er at aktualisere samarbejdet og styrke den politiske forankring gennem at relevante *internationale problemstillinger* tages op på den nordiske dagsorden. Det kan f.eks. være at samme uddannelsespolitiske spørgsmål f.eks. bæredygtig udvikling er på dagsorden i det internationale fora som EU, OECD og UNESCO. Landene har allerede et godt samarbejde internt og vil gerne sammen påvirke udvalgte punkter på f.eks. den europæiske dagsorden i forhold til Københavnerprocessen. Uddannelses- og forskningsområdet kan påvise en særlig nordisk nytte ved at intensivere erfaringsudvekslingen mellem landene i centrale spørgsmål knyttet til prioriterede områder i den nye strategi.

På baggrund af ny nordisk nærområdestrategi og et nyt arktisk samarbejdsprogram er sektoren sammen med regeringerne og myndighederne i *de baltiske lande* ved at få udarbejdet en fælles handlingsplan for perioden 2005-2007. De politiske hovedmålsætninger er at udvikle et fælles nordisk-baltisk uddannelses- og forskningsområde. Fokus er særligt på ordinær mellemstatelig samarbejde mellem Baltikum og Norden på uddannelses- og forskningsområdet, når det gælder mobilitets- og netværksprogrammerne og forskningsinstitutionerne. Handlingsplanen skal fra 2005 forvaltes af en fælles kontaktgruppe, som også har det overordnede ansvar for Nordplus Nabo (uddannelsessamarbejdet) og Norfa Nabo (forskningssamarbejdet). Tilsvarende proces gennemføres i forhold til samarbejdsområder for *Nordvestrusland*.

IT-samarbejdet under uddannelses- og forskningssektoren fokuser på nye vilkår og muligheder, som knytter sig til øget brug af informations- og kommunikationsteknologi (IT). Ministerrådet retter i stigende grad opmærksomheden mod den samlede IT-infrastruktur f.eks. styrkelsen af samarbejdet med NORDUnet A/S (forskningens dedikerede Internetforsyning), opfølgning på forskningsprogrammet Nordunet2, en eventuel tilknytning af forskerskoler under NorFA, samt en eventuel udvidelse af

samarbejdet til at omfatte det nordiske nærområde. De nordiske forskningsråds tekniske- og naturvidenskabelige samarbejdsorgan (NOS-N) har til ministerrådet præsenteret et præliminært forslag til en videreudvikling af det nordiske Nordunet-samarbejde (Nordunet3). MR-U har efterfølgende bedt forskningsrådene præsentere et endeligt forslag, som vil blive politisk behandlet i løbet af 2004.

IT-samarbejdet har endvidere interesse for indikatorer til vurdering af effekten af den omfattende udbredelse og brug af IT i skolerne samt den deraf følgende evolution i "kompetencebegrebet". Inden for IT-samarbejdet foregår der en løbende analyse af nye teknologier, som vurderes til at have generelle samfundsimplicationer. Det drejer sig blandt andet om udviklingen af læringsobjekter, fjernundervisning, Open Source, peer-to-peer og GRID networking, IT sikkerhed, mediekonvergens, copyright, forskningspublicering med mere.

Sektoren rapporterer specielt på indsatsområde 1, teknologisk udvikling, specielt informationssamfundets spørgsmål og spidsforskning, i Ny nordisk dagsorden.

Ligestillingsperspektiv. Arbejdet inden for sektorens aktivitetsområder viser gennemgående en god kønsfordeling. De fleste mobilitets- og støtteprogrammer rapporterer om kvinder og mænds deltagelse, og der er meget som tyder på en overvægt af kvinder.

Andel af sektorens samlede budget opgjort i procent efter redskab og efter sektor

Redskab: Sektor:	Generelt	Politik- udvikling	Mobilitets- og støttepro- grammer	Institutioner	Forsknings- programmer	I alt
Overordnet sektorene	2%	-	-	-	-	2%
Skole	-	1,3%	10%	-	-	11,3%
Højere udd.	-	1,1%	16,8%	-	-	17,8%
Voksenudd.	-	4,1%	4,5%	-	-	8,6%
Sprog	-	1%	4,4%	-	-	5,4%
IT	-	0,3%	-	-	-	0,3%
Forskning	-	2,5%	17,5%	17,4%	17,2%	54,6%
I alt	2%	10,2%	53,2%	17,4%	17,2%	100%

Note: som følge af afrundninger summer procenttallene ikke nødvendigvis med i alt tallene.

Generelle forsknings- og uddannelsesindsatser

2-2505-1 Dispositionsmedel-Utbildning och forskning

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	4.034.000	1.793.000	1.736.000	100%	MR-U/EK-U

Formål Dispositionsmidlerne anvendes til at finansiere politisk relevante projekter, der initieres i det løbende budgetår og giver mulighed for at opfange og støtte vigtige tiltag, der ikke kunne forudses ved budgetteringen. Dispositionsmidlerne er således et vigtigt redskab til initiering og gennemførelse af formandslandets prioriteringer.

Prioriteringer i 2005 Dispositionsmidlerne vil blive anvendt til finansiering af prioriteringer fra formandskabet, der ikke dækkes af andre bevillinger, samt – i overensstemmelse med formålet – til at imødekomme pludseligt opståede behov.

Resultater i 2003 Der er blandt andet givet bevillinger til:

- Nordisk Centres of Excellence indenfor medicin,
- Gennemførelse af formandskabets temakonference 2004,
- Tillægsbevilling til formandskabets temakonference 2003,
- Tilskud til flytteomkostninger for NiFIN og Nordvulk
- Samt oversættelse af sektorens Web-sider til islandsk og engelsk.

Sekretariatsfunktion Nordisk Ministerråds sekretariat

Politikudvikling m.v.

2-2510-1 Nordiskt skolsamarbete (NSS)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	2.564.000	3.142.000	4.599.000	100%	Nordisk Skolesamarbejde

Formål Skolesamarbejdets overordnede mål er at gøre skolen bedre i Norden. Styregruppen for nordisk skolesamarbejde har følgende hovedopgaver:

- At rådgive MR-U i spørgsmål om nordisk skolesamarbejde
- At medvirke til at gennemføre MR-Us strategi for nordisk uddannelses- og forskningssamarbejde
- At udforme og gennemføre årlige virksomhedsplaner for skolesamarbejdet
- At have tilsynsfunktion i forhold til nordiske aftaler på området
- At være styregruppe for Mobilitets- og netværksprogrammet Nordplus Junior samt det nordiske skolenet.

Prioriteringer i 2005 En ny strategi for hele uddannelses- og forskningssektoren for perioden 2005-2007 er under udarbejdelse. Nordisk Skolesamarbejdes prioriteringer i den årlige

virksomhedsplan for 2005 vil dels afspejle prioriteringerne i den nye strategi, dels afspejle det danske formandskabs prioriteringer.

Resultater i 2003

Nordisk skolesamarbejdes virksomhed har i 2003 været koncentreret om følgende hovedområder:

Værdier: Som led i det svenske formandskab blev der afholdt en stor tværsektoriel konference i Stockholm "Ungas inflytande i ett mång-kulturellt Norden - integration och deltagande i samhällslivet". I denne konference var der også et skolespor, som var vellykket. I forlængelse af rapporten fra 2002 om forskning og tiltag for at undgå mobning og vold i skolen blev der i 2003 afholdt en konference om forskning i mobning.

Livslang læring: Den nordiske gymnasieaftale er blevet evalueret i 2003. Evalueringen skal blandt andet bruges til at udvikle en informations- strategi samt ajourføre selve gymnasieaftalen i 2004. Derudover er der blevet igangsat en kortlægning af status for anerkendelse af erhvervs- uddannelser i Norden, dels som led i at skabe et velfungerende nordisk arbejdsmarked, dels som bidrag til at holde Københavnerprocessen i gang.

Kvalitet: Der har dels været afholdt et seminar for ministerielle embedsmænd om kvalitetsarbejdet i grundskolen med fokus på erfarings- udveksling om udfordringer og løsninger. Dels igangsat en kortlægning af nationale deltagere og deres profil i indikatorgrupper nedsat af EU, OECD m.v. Arbejdet forventes færdigt i 2004.

Synliggørelse: En nyt nordiske skolenet Nordskol.org er blevet søsat som led i at sikre en sammenhæng mellem skolenettet og den nye mobilitets- og støtteprogram Nordplus Junior.

Mobilitets- og støtteordningerne: Mobilitetsordningerne er tilsvarende inde i en udviklingsproces, hvor der fokuseres på helhedssynet inden for livslang læring, synergi, brugervenlighed og synlighed. Fra og med 1. januar 2004 blev de tre hidtidige ordninger på skolesektoren sammenlagt til et nyt program Nordplus Junior – mobilitets- og støtteprogram for grundskole og ungdomsuddannelser i Norden.

Nærområdet: Projektet "A school for all", hvor det er hensigten at fremme kvaliteten af specialundervisningen på grundskole-/ungdomsuddannelsesniveaue i de baltiske lande, er blevet forlænget til 2004, hvor projektet afsluttes med en konference i Vilnius, Litauen.

Sekretariatsfunktion

Nordisk Ministerråds sekretariat.

2-2520-1 Styringsgruppen for Voksnes Læring (SVL)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	1.823.000	2.234.000	2.203.000	100%	SVL

Formål

SVL er rådgivende organ for Nordisk ministerråd i det nordiske samarbejde om voksnes læring. Det nordiske samarbejde om voksens læring skal i overensstemmelse med princippet om livslang læring bidrage til at fremme voksnes kunnskaper og kompetanse

som grunnlag for personlig utvikling og videre utvikling av arbeids- og samfunnsliv gjennom økt sysselsetting, næringsutvikling, verdiskaping og demokratisk deltakelse. Samarbeidet skal styrke det nordiske fellesskapet om voksnes læring og kunnskapen om voksnes læring i og utenfor Norden. SVL skal i sin virksomhet ta utgangspunkt i de politiske prioriteringer som kommer til uttrykk i Nordisk ministerråds overordnede strategier og handlingsplaner. SVL legger vekt på en aktiv dialog og erfaringer fra et mangfold av aktører og miljøer innen voksnes læring og skal i sitt arbeid ta spesielt hensyn til folkeopplysningens tradisjonelle miljøer.

Prioriteringer i 2005 Prioriteringene vil ha utgangspunkt i 3-årig strategiplan (2005-2007) for utdannings- og forskningssektoren og ettårig handlingsplan med utgangspunkt i det danske formannskapet. SVL vil i 2005 følge opp prosessen med utvikling av en helhetlig strategi og organisering av det nordiske samarbeidet om voksnes læring. Dette innebærer bl.a. oppfølging av Nordplus Voksen programmet og konkretisering/implementering av et nordisk Nettverk for Voksnes Læring (NVL) med en samordnende enhet/knutepunkt. Aktiviteter knyttes til voksnes lærings- og kompetansemuligheter – herunder metodeutvikling for fleksible læringsformer og ulike læringsarenaer, f.eks. arbeidsplassen som læringsmiljø. Fokus settes på effekten av voksnes læring og hvordan oppnådde resultater fra ulike aktiviteter og prosjekter kompletterer hverandre og kan nyttiggjøres i et helhetlig perspektiv.

Resultater i 2003 I 2003 har FOVU tatt initiativ til å øke fokuset på utfordringer knyttet til det framtidige nordiske samarbeidet om voksnes læring. Dette gjelder både spesiell spisskompetanse i ulike ekspertmiljøer og bred erfaringskompetanse i de tradisjonelle voksenopplæringsmiljøene. Utredningen "Nordiskt center för vuxnas lärande" ble ferdigstilt sommeren 2003. Som et resultat av utredningsarbeidet besluttet MR-U/MR-SAM at Nordens Folkliga Akademi (NFA) legges ned fra høsten 2004. FOVU har fulgt opp rapporten og igangsatt utredning av nordisk Nettverk for Voksnes Læring (NVL) med en samordnende enhet/knutepunkt. Synspunkter på det framtidige nordiske samarbeidet om voksnes læring er drøftet med representanter fra de nordiske interesse miljøene for voksnes læring i november 2003. Med bakgrunn i MR-Us beslutning sommeren 2003 om å omorganisere de tidligere støtteprogrammene, har mobilitets og nettverksprogrammet Nordplus Voksen blitt utformet for å være operativt fra 2004. EK-U besluttet i desember 2003 at FOVU gis nytt navn og nye vedtekter fra 2004. Nye vedtekter er utarbeidet og nytt navn er Styringsgruppen for Voksnes Læring (SVL).

I samsvar med fokuset som det svenske sektorprogrammet for nordisk utdannings- og forskningssamarbeid i 2003 har satt på integrasjon, har FOVU initiert og fulgt opp flere prosjekter: Validering av realkompetanse: Rapporten, "Validering av realkompetanse" ferdigstilt og fulgt opp med et arbeidsseminar. Integrasjon av invandrere – andrespråksopplæring: Som oppfølging av rapporten "Vi föds inte vid gränsen" arrangerte FOVU et seminar om andrespråksopplæring for voksne. Informasjons- og kommunikasjonsteknologi, IKT: FOVU har gjennomført et arbeidsseminar om IT som pedagogisk verktøy i utdanningen. Redaksjonsrådet for FOVU Dialog har utarbeidet en helhetlig vurdering av eksisterende informasjonsaktiviteter samt utredet en webbasert utvikling av FOVU Dialog. Dokumentasjon av voksenopplæringsfeltet: En nordisk utredning for å beskrive og dokumentere voksenopplæringsfeltet er på grunn av inntrufne omstendigheter hos oppdragstaker ikke blitt fullført i 2003. Utdanning og kriminalomsorg i et livslang læring perspektiv: Rapporten "Å lære bak murene" er

ferdigstilt og distribuert til en rekke interessemiljø over hele Norden. Rapporten følges opp med en konferanse i Norge våren 2004. Samarbeid med nærområdene: Et 3-årig NGO-ledertreningsprogram i Nordvest Russland, "Adult Learning Local Action", (ALLA-prosjektet) er fulgt opp. En nordisk-baltisk komparativ analyse av livslang læring policy ble fulgt opp med en konferanse om voksnes læring i Riga i mai 2003.

2-2530-1 Ledn.gruppen för högre utbildning-HÖGUT

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	2.159.000	2.646.000	2.609.000	96%	HÖGUT

Formål HÖGUT har som oppgave å fremme nordisk samarbeid innen høgre utdanning, samt utvikle og styrke det nordiske utdanningsfellesskap. Dette gjelder samtlige postgymnasiale utdanningsnivå ved universitet og høyskoler.

Prioriteringer i 2005 HÖGUTs nye arbeidsplan for 2005 relaterer seg til den nye treårige strategien som er utviklet for utdannings- og forskningsområdet for 2005-2007. Styringsgruppen har en bred tilnærming til utdanningsfeltet, men som videre oppfølgingen av Bolognaprosessen særlig fokusere mobilitet, kvalitet i høgre utdanning, fjernundervisning og internasjonaliserings-relaterte problemstillinger. Livslang læring er et overordnet perspektiv.

Nordplus-programmet vil fortsatt være et sentralt virkemiddel for å nå de overordnede utdanningspolitiske mål. HÖGUT legger vekt på best mulige nasjonale forankring av sine prosjekter, og styringsgruppens brukermiljøer spiller en sentral rolle i tillegg til utdanningsministrenes og ordførerlandets prioriteringer. HÖGUT vil fortsatt gi aktuelle innspill til den utdanningspolitiske debatten, og problemstillinger knyttet til internasjonalisering og virtuelle læringsmiljøer vil fortsatt ha stor oppmerksomhet.

Resultater i 2003 HÖGUT hadde et svært aktivt arbeidsår i 2003. I tillegg til at styringsgruppen fungerer som et godt nordisk forum for erfaringsutveksling, har HÖGUT også bidratt til og/eller gjennomført en rekke prosjekter. Spesielt kan nevnes utviklingen av en nordisk-baltisk antagningsmanual, oppdateringen av den nordiske antagningsmanualen, utviklingen av en handlingsplan for økt mobilitet mellom tekniske høyskoler og universitet i Norden, oppfølging av en handlingsplan for nordiske avtaler innen høgre utdanning og et prosjekt om hvordan utdanningsinstitusjoner arbeider med internasjonaliseringen av høgre utdanning.

HÖGUT tok initiativ til og gjennomførte tre konferanser i 2003. I august arrangertes "Konferens om förnyelse av främmande språk" i Lund, Sverige med ca 60 deltakere. I begynnelsen av november ble det arrangert en Nordplus-konferanse for koordinatorene i København med over 400 deltakere. Endelig arrangerte HÖGUT i samarbeid med Nordisk universitetssamarbeid (NUS) og Karlstads universitet en konferanse om kvalitetsarbeide i Norden med ca 90 deltakere i Karlstad, Sverige.

HÖGUT har ellers oppnevnt en rekke arbeidsgrupper og gitt mange oppdrag til kompetente utdannings- og forskningsmiljøer for å utarbeide forslag til oppfølging av

styringsgruppens arbeid. Styringsgruppens medlemmer har også deltatt i flere internasjonale konferanser og har gitt flere høringsuttalelser, blant annet om utviklingen av NORDUNET3, Hvitboken om forskning og innovasjon og etableringen av de nye Nordplus-programmene.

Sekretariats-funktion Nordisk Ministerråds sekretariat.

2-2540-1 Nordisk Språkråd

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	0	0	2026000	100%	Språkrådet.

Formål De nye programmet Nordplus språk erstatter från och med den 1 januari 2004 flera tidigare stödordningar och program, bland annat Nordiska språkrådets verksamhet. Se Nordplus språk.

Resultater i 2003 Se Nordplus språk.

2-2544-1 Ledningsgruppen for såråksamarbetet

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	2.069.000	2.028.000	0		Ledningsgr.

Formål Nordens språkråd är ledningsgrupp för det nordiska såråksamarbetet. Verksamheten skall syfta till att främja internordisk såråkförståelse och såråksbehärskning, stärka den nordiska såråkgemenskapen och kunskapen om såråken i Norden, främja en demokratisk såråkspolitik och såråksyn i Norden samt stärka de nordiska såråkens ställning i och utanför Norden. Nordens språkråd kan ta egna initiativ och bevilja stöd till alla former av insatser som medverkar till att uppnå dessa mål.

Nordens språkråds verksamhet grundar sig på fyra huvuduppgifter:

1. Att fungera som sakkunnigt organ åt Nordiska ministerrådet när det gäller nordiska såråksfrågor och nordisk såråkspolitik
2. Att fungera som ledningsgrupp för det tvärgående stödprogrammet Nordplus såråks
3. Att ansvara för samarbetet mellan de nordiska såråksnämnderna.
4. Att bedriva annan verksamhet som främjar målsättningen

Resultater i 2003 Nordens språkråd ersatte från och med budgetåret 2004 den såråkspolitiska referensgruppen och Nordiska språkrådet, vilka år 2003 hade följande resultat:

Den såråkspolitiska referensgruppen

Såråkspolitiska resultat:

- Arbetet med domänförluster fortsatte: En tvärspektoriell diskussion fördes med FPR och förberedelser för en konferens år 2004 genomfördes.

- Arbetet med inriktning mot de nordbor som inte har något av nordens språk som modersmål fortsatte: Uttalande till ÅK-U om Modersmålsundervisning och andraspråkstillägnande för invandrar- och minoritetsspråkstalande barn samt uppföljningen av den nordiska språkkonventionen.
- Nordens roll i det europeiska språkpolitiska samarbetet vidareutvecklades: Den språkpolitiska referensgruppen understödde det årliga mötet för den europeiska samarbetsorganisationen för nationella språkinstitut (EFNIL), som i oktober 2003 avhölls i Stockholm.
- Utvidgningen av den nordiska språkkonventionen följdes upp: En juridisk utredning om den nordiska språkkonventionen igångsattes, en förstudie utgavs hösten 2003. Utredningen avslutas våren 2004. Utredningen är ett led i arbetet med att riva ner gränshinder.

Organisatoriska resultat: Till följd av omorganiseringen av språkverksamheten inom sektorn för utbildning och forskning utarbetades en programbeskrivning för Nordplus språk-programmet och stadgar för Nordens språkråd.

Resultat för att stärka den nordiska språkförståelsen: Via Nordmålprogrammet (se Nordplus språk), som den språkpolitiska referensgruppen har varit ledningsgrupp, genomfördes totalt 35 projekt. Därtill har referensgruppen själv igångsatt projekt för att stärka den nordiska språkförståelsen.

Nordiska språkrådet:
Se Nordplus språk

2-2550-1 Ministerrådets (MR-U) IT-policygrupp

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	563.000	552.000	544.000	62%	IT-Policygruppen

Formål IT-policygruppen (IT-P) følger og fremmer udviklingen af spidskompetence inden for grænsefladen mellem informations- og kommunikationsteknologi på den ene side og forskning og uddannelse på den anden. IT-policygruppen er et rådgivende policyorgan for MR-U, og driver således ikke egen projektvirksomhed udover mindre udredningsopgaver.

IT-policygruppen søger at sikre den meste tidssvarende og fremadrettede rådgivning om videnssamfundets udvikling ved at følge og analysere udviklingen, samt formidle viden til MR-U og sektorens andre rådgivende organer. IT-policygruppen udarbejder endvidere forslag til initiativer og analyser på anmodning.

Prioriteringer i 2005 Nordisk Ministerråd for uddannelse og forskning (MR-U) har i februar 2004 påbegyndt arbejdet med MR-U's strategi for perioden 2005-2007. IT-policygruppen har således ligeledes påbegyndt arbejdet med at fastlægge de fremtidige IT politiske prioriteringer under uddannelses- og forskningssektoren. IT-policygruppen har mandat til udgangen af år 2004. Under forudsætning af at et nyt mandat gives, vil prioriteringerne for det fremtidige samarbejde forelægges ultimo 2004.

Resultater i 2003	Fem møder er blevet afholdt i løbet af året, hvert med eget fagligt tema. Hovedvægten i sagsporteføljen har været på såvel løbende som nye sagsområder. IT-policygruppen har i år 2003: • Været i dialog med Nordiska samarbetsnämnden för naturvetenskaplig forskning (NOS-N) om et præliminært forslag fra NOS-N til et nyt Nordisk forskningsprogram "Nordunet3 - A new Nordic internet research and development program", om Internet og Internetapplikationsforskning og udvikling • Initieret kontakt mellem Nordunet A/S, NorFA og NOS-N om samarbejde i regi af Nordunet3 • Initieret dialog med Ledningsgruppen för nordiskt skolsamarbete, NSS om at etablere nordisk samarbejde om indikatorer og kvalitetssikring for IT-brug i skolen • Deltaget i MR-U's arbejde med "Hvidbog om udbygning af Norden til en internationalt ledende forsknings- og erhvervsregion" • Initieret dialog med forskningsmyndighederne i St. Petersborg, Rusland, om mulighederne for at samarbejde om forskning inden for Internet og Internetapplikationer - eventuelt i regi af "Den Nordlige Dimension" • Fortsat dialogen med Nordisk Samarbejdsorgan for Vitenskapelig Informasjon (NORDINFO), og rådgivet EK-U om den fremtidige virksomhed på fagområdet videnskabelig information.
Sekretariats-funktion	Nordisk Ministerråds sekretariat.

2-3110-1 Nordiska forskningspolitiska rådet (FPR)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	1.544.000	1.892.000	1.866.000	100%	FPR

Formål Nordiska forskningspolitiska rådet (FPR) är ministerrådets rådgivande organ för långsiktiga forskningspolitiska frågor. FPR skall befrämja nordiskt samarbete inom forskning och forskarutbildning. FPR skall utifrån analyser om den forskningspolitiska utvecklingen både i Norden och i Europa, rådge om forskningspolitiska problemställningar som är relevanta för Norden.

Prioriteringer i 2005 Den Vitbok som de nordiska utbildnings- och forskningsministrarna låtit professor Gustav Björkstrand ta fram kallas NORIA (Nordic Research and Innovation Area) – Vitbok om nordisk forskning och innovation. I sitt yttrande till MR-U/MR-SAM om nordiskt forskningssamarbete 2005 och framåt, säger FPR att det centrala syftet med FPR:s rekommendationer är, att göra Vitboksförslagen operativa och förstärka samarbeidet mellom forskning og innovation. FPR:s rekommendation är därför først og fremst att oppfølgingen av Vitboken og næringsministrernes motsvarende Innovationsbok får høyeste prioritet. Dette i avsikt att stärka det regionala forsknings- og innovationssamarbetet i Norden som en plattform för ett europeiskt och internationellt samarbete. Det är avgörande att Norden uppfattas som en attraktiv forskningsregion. I ett utvidgat EU kommer forskningssamarbete att få en allt större betydelse och allt pekar på att ett utbyggt nordiskt samarbete är nödvändigt för att Norden skall kunna hävda sig i en framtida konkurrens. Etableringen av ett nordiskt forsknings- og innovationsrum, NORIA, är därför en foljdriktig rekommendation i Vitboken.

Resultater i 2003	FPR har deltaget meget aktivt i framtagandet av Vitboken og i den fortsatta processen. FPR har också varit representerat i den arbetsgrupp som granskat förslaget att inrätta en nordisk forskningsfond. FPR har avgivit yttrande till ministrarna och ämbetsmannakommittén om viktiga rapporter som tagits fram under året. Detta inkluderar den så kallade Institutionsutredningen av professor Dan Brändström, som såg på möjligheterna att öka forskningsinstitutens nationella tillknytning. FPR har det överordnande ansvaret för följande forskningsprogram: • Nordisktarktiskt forskningsprogram (NARP), 1999-2003 • Nordiskt säkerhetspolitiskt forskningsprogram, 2000-2003 • Nordiskt forskningsprogram om kön och våld, 2000-2004 • Nordiskt forskningsprogram om språkteknologi, 2000-2004 • Västnordiskt oceanklimat, 2001-2005 • Nordiskt forskningsprogram om longitudinell epidemiologi, 2003-2007 • FPR har arrangerat två seminarier. Ett seminarium i Bryssel med titeln "Seminar on the Nordic region's research collaboration and the development of ERA" med ca 60 deltagare och ett andra seminarium i Stockholm med ca 100 deltagare för att diskutera utkastet till Vitboken.
Ledelse og adm.	Faktiske udgifter : DKK 714.000
Sekretariats-funktion	Nordiska ministerrådet sekretariat

2-3127-1 Politikudvikling voksnes læring

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	6.437.000	0	0		SVL

Formål *NY budsjettpost som erstatter 2-2514-3 Nordens folklige akademi (NFA), Sverige Nordisk Nettverk for Voksnes Læring (NVL) med samordnende enhet/knutepunkt (under forutsetning av EK-Us og MR-Us behandling og godkjennelse, henholdsvis i EK-Us møte 12. mai og MR-Us møte 9.juni 2004.)*

Voksnes læring er et område som er i rask utvikling og involverer et bredt spekter av politikk områder og aktører. Det er derfor viktig å finne fram til nordiske samarbeidsformer som ikke stivner, men som til en hver tid tar opp i seg aktuelle utfordringer som de nordiske landene ønsker å samarbeide om. Organiseringen av det nordiske samarbeidet må både ha stabilitet (faglig minne), og fleksibilitet for å knytte til seg den fremste ekspertisen innen ulike områder for voksnes læring. Et nordisk Nettverk for Voksnes Læring (NVL) med en samordnende enhet/knutepunkt utredes for å binde sammen og støtte opp om miljøer/personer som er virksomme innom ulike deler av voksnes læring i de nordiske landene. Dette gjelder så vel spesiell ekspertkompetanse fra ulike spisskompetansemiljøer som bred erfaringskompetanse fra de tradisjonelle voksenopplærings- og folkeopplysningsmiljøene. Nettverket skal også gi innspill som grunnlag for SVLs prioriteringer og satsningsområder. Aktuelle oppgaver: følge og analysere utviklingen av området voksnes læring, initiere samarbeid og aktiviteter, bygge nettverk og organisere samarbeidsprosjekt, informere om nordiske samarbeidet

om voksnes læring, bidra til spredning av resultat/erfaringer, faglig rådgivning til Nordplus Voksen, lage underlag til SVLs beslutninger, initiere evalueringer og andre prosjektoppdrag for SVL.

Prioriteringer i 2005 Prioriteringer i 2005:
Forutsatt EK-Us og MR-Us beslutning om et nordisk Nettverk for Voksnes Læring (NVL) med en samordnende enhet/knutepunkt i mai/juni 2004 vil SVL arbeide videre med å operasjonalisere NVL.

Spesielle innsatsområder knyttes til strategiplan (2005 – 2007) og formannskapslandets/SVLs ettårige handlingsplan for 2005.

Med forbehold av beslutninger som ennå ikke er fattet, kan aktuelle samarbeidsområder i 2005 være metodeutvikling og fleksible læringsformer, f.eks. arbeidsplassen som læringsarena, e-læring, dokumentasjon og validering av realkompetanse, modeller for finansiering, datagrunnlag for effekt/utbytte av satsning på voksnes læring. Spesielt hensyn tas til folkeopplysningens tradisjonelle miljøer.

2-3129-1 Nordisk videnskabelig information

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	2.550.000	0	0		MR-U/EK-U

Formål På Samarbejdsministrenes møde den 29. oktober 2003, blev det besluttet at nedlægge Nordisk Ministerråds institution Nordiska Samarbetsorganet för Vetenskaplig Information (Nordinfo) per 1. juli 2004. Da samarbejdsområdet fortsat er prioriteret har Nordisk Ministerråd for uddannelse og forskning (MR-U) nedsat en arbejdsgruppe som skal udarbejde forslag til samarbejdsrådets fremtidige faglige fokusering, organisationsform og finansiering.

I en tid, hvor forudsætningerne for at drive biblioteksvirksomhed ændres radikalt af den informationsteknologiske udvikling, skal forslag sætte sig udover den aktivitet som til dato har været i Nordinfo og endvidere være fagligt og politisk mere fokuseret. Forslaget skal i relation til samarbejdets organisering og budget tage afsæt i Brändström-rapporten.

Forslaget til samarbejde på fagområdet er således under udformning, og det nærmere faglige indhold forventes præsenteret for Ministerrådet i efteråret 2004.

Resultater i 2003 Programmet forventes først operativt pr. primo 2005

2-3140-1 Nordisk komitè for Bioetik

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	939.000	901.000	889.000	100%	Kommittén

Formål Nordisk kommitté för bioetik upprättades 1989, som en nordisk referensgrupp på bioetikområdet i syfte att verka i nära samarbete med nationella rådgivande kommittéer. Den nordiska kommittén har som uppgift att identifiera etiska problem med genteknologisk eller annan bioteknologisk forskning och modifiering av mikroorganismer, växter, djur och människor. Kommittén har dessutom som uppgift att följa lagstiftning och reglering inom det bioteknologiska området samt bidra till ökad information och debatt i de nordiska länderna om bioetiska frågor.

Prioriteringar i 2005 Kommittén prioriterar bioetiska frågor i anslutning till biobanker, genresurser och stamcellsforskning, genetisk testning av foster och embryourval samt forskningsetik och kultur. Lagstiftningen i Norden har vissa gemensamma drag men skiljer sig också på många punkter. Därför är det viktigt att diskutera skillnaderna i lagstiftning och vad de betyder för nordiskt samarbete.

Kommittén strävar efter att främja ett nordiskt samarbete och informationsutbyte mellan forskare, parlamentariker och opinionsbildare om politiskt aktuella etiska aspekter av bioteknologisk forskning, utveckling och tillämpning. Dessutom skall information till offentligheten styrkas.

Det aktuella mandatet gäller för perioden 2004-2006.

Resultater i 2003 Kommittén har under 2003 hållit sju möten, två seminarier (How to best teach bioethics, kurs i samarbete med NorFa, och Biomedical Research Ethics), publicerat en rapport (Lagstiftning om bioteknologi i Norden), förnyat sin hemsida: www.ncbio.org, förnyat sin logotype och inlett internationellt samarbete. Sekretariat, förvaltning och kommitténs internetsidor administreras från Finland.

Kontrakt-status Nytt kontrakt 2004-2006

Ledelse og adm. Planlagte udgifter:
Faktiske udgifter : 325.421

Sekretariats-funktion Förvaltningen sköts av Vetenskapliga samfundens delegation i Finland.

Mobilitets- og støtteprogrammer

2-2512-2 Nordplus junior

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	20.309.000	19.911.000	10.220.000	100%	Nordisk Skolesamarbejde

Formål Målet med det nye mobilitets- og støtteprogram for grundskole og ungdomsuddannelser i Norden er gennem nordisk skolesamarbejde at stimulere interessen for, kendskab om og forståelsen af andre nordiske kulturer, sprog og livsvilkår og dermed styrke den nordiske dimension i grundskolen og ungdomsuddannelserne i de nordiske lande og selvstyrende områder samt fremme den nordiske samhørighed med udgangspunkt i vores fælles nordiske værdier, der hviler på samme menneske- og demokratisyn. Midlet er at give økonomisk bidrag til elevers og læreres mobilitet. Aktiviteterne skal have et pædagogisk indhold samt være forankret i læreplanen og i skolens plan samt i videst muligt omfang foregå på det nordiske skolenet. For klasser/grupper er der et tilbud om temaarbejde efter eget valg eller med emner prioriteret af ministerrådet. Samarbejdet skal også ske via det nordiske skolenet. For lærere er der et tilbud om udveksling (jobbytte) af lærere mellem to skoler samt rejselærerordning, hvor en lærer fra hvert land rejser i en periode rundt til forskellige skoler i et andet land for at undervise i sine fag. For elever er der et tilbud om individuel deltagelse i arbejdsforlagt undervisning/praktik eller deltagelse i undervisning enten inden for de små håndværksfag eller i gymnasiet.

Prioriteringer i 2005 I 2005 er der tre store prioriteringer for det nye Nordplus Junnior.

- Fortsat arbejde på at få udbredt kendskabet til de mange nye muligheder i programmet i alle lande og selvstyreområder samt på alle typer af grund- og ungdomsuddannelser. Få gode ansøgninger ind fra nye netværk af skoler i hele Norden.
- Opfølgning og videreudvikling samt evaluering af det nye program med brugerne om udvikling af såvel indhold og administration, information og vejledning med videre.
- Opfølgning og videreudvikling af de pædagogiske IKT skoleprojekter, som de deltagende elever og lærere skal have på det nordiske skolenet: nordskol.org i forbindelse med den fysiske mobilitet.

Resultater i 2003 Den nye program for Nordplus Junior erstatter flere tidligere ordninger: det tidligere Nordplus Junior (gymnasier/erhvervsskoler), Nordplus Mini, Elevudveksling Vestnorden samt Nordskol (som var en del af Nordmål). I 2003 var der følgende resultater:

- Nordplus Junior. Omkring 1.600 elever og 270 lærere modtog støtte i 2003. Antallet af bevilligede ansøgninger var 272 svarende til en bevillingsprocent på lidt over 80%, men en del ansøgninger har fået et reduceret beløb tildelt i forhold til det ansøgte beløb. Der var 333 ansøgninger i 2003. Det tidligere Nordplus-Junior havde et budget i 2003 på DKK 10,2 mio.
- Nordplus-Mini. Omkring 5.729 elever og 537 lærere modtog støtte i 2003. Antallet af bevilligede ansøgninger var på 253 skoleklasser svarende til en bevillingsprocent på

omkring 80% for de 310 ansøgninger. Nordplus-Mini havde et budget på DKK 6,1 mio. i 2003.

- Elevudveksling Vestnorden. Omkring 670 elever og lærere modtog støtte i 2003. Det daværende Elevudveksling Vestnorden havde et budget på DKK 1,8 mio. i 2003.

**Sekretariats-
funktion**

Administrationen varetages af et nordisk netværk af administratorer

2-2514-2 Elevudveksling Vestnorden

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	0	0	1.784.000	100%	Styret NSS

Formål Den nye program fra 1. januar 2004 Nordplus Junior erstatter flere tidligere ordninger, herunder Elevudveksling Vestnorden. Se Nordplus Junior.

Prioriteringer i 2005 Se Nordplus Junior

Resultater i 2003 Se Nordplus Junior

2-2516-2 Nordplus-mini

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	0	0	6.132.000	100%	Styret NSS

Formål Den nye program fra 1. januar 2004 Nordplus Junior erstatter flere tidligere ordninger, herunder Nordplus-Mini. Se Nordplus Junior.

Prioriteringer i 2005 Se Nordplus Junior.

Resultater i 2003 Se Nordplus Junior.

2-2522-2 Nordplus Voksen

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	9.069.000	8.891.000	8.768.000	100%	STYR. GR.

Formål Det nye mobilitets- og nettverksprogrammet Nordplus Voksen er et viktig redskap for å følge opp voksnes læring i treårig strategiplan (2005 - 2007) for utdannings- og forskningsområdet, samt SVLs overordnede prioriteringer for voksnes læring. Programmet skal stimulere videreutvikling og fornyelse gjennom støtte til fellesnordiske prosjekter om voksnes læring gjennom aktiviteter som fremmer og bidrar til sammenheng mellom politiske prioriteringer og prosjekter, ulike aktørers/målgruppers

målrettede samarbeid om å utvikle gode læringsarenaer for voksnes læring samt realisering av Norden som en foregangsregion for utvikling av menneskelige ressurser. Programmet trådte i kraft 1. januar 2004 og er ett av de fem mobilitets- og nettverksprogrammene i Nordplus familien. Hovedadministrator for Nordplus Voksen er Cirius, Danmark.

Prioriteringer i 2005 I oppbygging av Nordplus Voksen er det lagt vekt på å se de begrensede midlene som tidligere var delt opp i mindre program i en helhet. Dette for å sikre større åpenhet og gi mulighet for samarbeid mellom ulike miljøer som jobber med voksens læring. Sammenheng mellom prioriteringer i strategiplanen (2005 – 2007), ettårig handlingsplan for SVL/formannskapslandets prioriteringer og prosjektenes kvalitet er styrende for hvilke prosjekter som skal tildeles nordiske støtte i 2005.

Resultater i 2003 I forbindelse med utvikling av Nordplus Voksen har en arbeidsgruppe med deltakere fra interesse miljøene vurdert profil og innhold i det nye programmet. Et arbeidsseminar med interesse miljøene for utvikling av Nordplus Voksen er gjennomført. MR-U fattet vedtak om Nordplus Voksen i juni 2003. Veiledning til programmet er utarbeidet.

I 2003 var bevilgningen fordelt slik på de 3 kategorier: Tilskudd til de fem blokkorganisasjonene 3.500.000 DKK, enkeltprosjekter 3.068.000 DKK og folkehøgskolestipend 2.200.000 DKK.

Det ble tildelt 281 elevstipend, tilsvarende 65% av søknadene. 22 enkeltprosjekter ble tildelt støtte i 2003, en liten minskning fra året før. Antall gjennomførte blokkprosjekter er ikke endelig rapportert. I støtteordningens ulike deler rapporteres kvinners og menns deltakelse.

Administrative utgifter knyttet til fordelingsgruppe og arbeidsgruppe: 300.000 DKK

Som ekstra støtte til de fem blokkorganisasjonene og flerårige enkeltprosjekt i en overgangsperiode fram mot iverksettelse av Nordplus Voksen, er 1.000.000 DKK fordelt med henholdsvis 300.000 DKK til videreføring av 6 enkeltprosjekt og 700.000 DKK til planlagte og igangsatte prosjekter i regi av de fem blokkorganisasjonene.

2-2532-2 Nordplus (Högre utbildning)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	32.769.000	32.126.000	31.682.000	100%	HÖGUT

Formål Nordplus är ett program för nätverkssamarbete och mobilitet för studenter och lärare inom högre utbildning i Norden. Syftet med programmet är att genom ekonomiskt stöd, närmare knyta samman de nordiska utbildningsinstitutionerna för högre utbildning genom nätverk och skapa underlag för en helhetlig nordisk utbildningssamfund där institutioner, lärare och studenter kan utnyttja varandras speciella kompetens. Nordplus ger bidrag till bildande och utveckling av nätverk, student- och lärarmobilitet och till intensivkurser.

Prioriteringer i 2005 De prioriteringar som görs inom Nordplus-programmet relateras till ministerrådets och

HÖGUT:s (Ledningsgruppen för nordiskt samarbete inom högre utbildning) prioriteringsområden samt till respektive ordförandelands särskilda prioriteringar. Inom programmet skiljer man på dels generella riktlinjer, vilka i stort sett är konstanta år för år, och dels årliga prioriteringar. De generella riktlinjer för programmet är: Arbetsdelning och samarbete, balans, nätverk som representerar små och smala ämnesområden, ökat antal utresande från Sverige – fler inresande till Finland, deltagande av institutioner från Väst-Norden (Grönland, Färöarna och Island) samt studenter med funktionshinder.

- Gemensamma studieprogram
- Informations- och kommunikationsteknologi (IKT) som pedagogiskt verktyg gärna i kombination med mobilitet
- Lärarmobilitet – framför allt längre uppehåll
- Samarbete mellan universitet/högskola och näringsliv/offentlig sektor och NGO
- Intensivkurser – gärna med tvärvetenskapligt innehåll

Resultater i 2003

Nordplus-programmet administreras av en extern myndighet och år 2003 administrerades det av SIU (Senter for Internasjonalt Universitetssamarbeid) i Bergen. HÖGUT är huvudansvarig för programmets genomförande samt för dess innehållsmässiga och politiska profil. År 2003 utdelades 29,7 MNOK, därtill utdelades returmedel på 7,9 MNOK. Totalt ansökte 287 nätverk om 89,2 MNOK. Antalet inkomna ansökningar var en färre än året före, medan antalet partners i programmet har ökat från 1 323 år 1999 till 1 630 år 2003. Vad gäller mobilitet utdelades 3 000 stipendier. Flertalet studenter är på studieuppehåll i ett annat nordiskt land i 2,5 månader, medan de flesta lärarna utnyttjar sig av möjligheten att vara vid ett annat lärosäte i Norden under en veckas tid. Till detta kan läggas all mobilitet av administrativ personal i samband med nätverksaktiviteter av olika slag samt studenters och lärares mobilitet i samband med intensivkurser. Totalt beviljades 2003 medel till 54 intensivkurser. Utifrån rapporteringarna 2002 kan det konstateras att Sverige var det nordiska land som tog emot flest studenter, medan Finland tog emot flest lärare. Därefter följer Danmark och Norge vad gäller studenter samt Sverige och Norge vad gäller lärare. Flest utresande studenter i Norden kom från Finland och flest lärare från Norge.

2-2534-4 Bidrag till Nordisk Sommaruniversitet (NSU)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	1.151.000	1.128.000	1.112.000	100%	NSU

Formål NSUs hovedoppgave er å fremme det nordiske forskningssamarbeidet gjennom å styrke vitenskapelig idé- og nettverksutvikling innen tverrfaglige områder som ikke har gitt grunnlag for fellesnordiske forskningsprosjekter. Virksomheten bygger på at deltakere på tvers av fag, karriere, generasjoner, institusjoner og språk, samles om felles studier knyttet til tverrvitenskapelige problemstillinger. NSU er en idéell organisasjon som støttes med et virksomhetsbidrag fra NMR gjennom en årlig prosjektkontrakt.

Prioriteringer i 2005 Ministerrådets bidrag forutsettes benyttet til aktiviteter i form av nettverksskapende seminarer og aktiv publikasjons- og informasjonsvirksomhet. Administrative kostnader dekkes av egenfinansiering.

Resultater i 2003 NSU har oppfylt kontrakten med Nordisk Ministerråd for 2003 ved å gjennomføre en nordisk konferanse, 7 vintersymposier, 2 ad hoc symposier og kretsarbeid i 7 studiekretser, samt publikasjons- og informasjonsvirksomhet. NSU har besluttet at informasjonskanalen i hovedsak vil være internettbasert.

2-2542-1 Nordiska kurser i språk och litteratur (NORDKURS)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	0	0	2.095.000	100%	Nordkurs

Formål De nye programmet Nordplus språk ersätter från och med den 1 januari 2004 flera tidigare stödordningar och program, bland annat NORDKURS. Se Nordplus språk.

Resultater i 2003 Se Nordplus språk.

2-2543-1 Nordplus språk

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	8.978.000	8.802.000	6.559.000	100%	Nordens språkråd

Formål Nordiska ministerrådets språkpolitiska åtgärder har samordnats till ett tvärgående program Nordplus språk. Det övergripande målet för programmet är att den nordiska språkgemenskapen skall bestå och stärkas och att det nordiska samarbetet också i framtiden i huvudsak skall kunna föregå på nordiska språk. En förutsättning för detta är att de nordiska språken också nationellt bevarar sin ställning som kompletta och samhällsbärande språk.

Nordplus språk har därmed följande övergripande målsättningar:

- Främja internordisk språkförståelse
- Stärka kunskapen om språken i Norden
- Främja en demokratisk språkpolitik och språksyn i Norden
- Stärka de nordiska språkens ställning i och utanför Norden

Som ett tvärgående program har Nordplus språk en mycket bred målgrupp. Stöd kan beviljas till i huvudsak tre olika grupper av sökande, som har anknytning till undervisnings-, forsknings- och upplysningssektorn:

- Institutioner och organisationer
- Nätverk
- Enskilda personer

I gruppen enskilda personer ingår inte elever. Eleverna är i främsta hand en indirekt målgrupp i programmet via den kursverksamhet som ordnas för modersmålslärare, lärare i nordiska språk som främmande språk och andraspråk och studerande vid högskolor och universitet.

Resultater i Det nya tvärgående programmet Nordplus språk ersätter Nordiska språkrådet,

2003

Nordmålprogrammet och Nordkurs, vilka år 2003 hade följande resultat:

Språkligt samarbete i Norden, Nordmål

År 2003 inkom totalt 40 projektansökningar till Nordmålprogrammet. 20 sökanden beviljades stöd till totalt 35 projekt. Projektstöd beviljas i huvudsak till kursverksamhet, seminarier och konferenser, men också till publikationer och forskning.

Nordmålforum konferensen ordnades i november. Vid konferensen lanserades det nya Nordplus språk-programmet. Politiker, ämbetsmän och representanter från de nordiska språkmiljöerna deltog. Deltagarantalet uppgick till 60.

Administrative utgifter: 354.631 DKK

Nordkurs

Nordkurs ordnade 16 sommarkurser, inklusive de internationella kurserna i finska, i vilka också nordiska studeranden kan delta. Deltagarantalet uppgick till 297, varav 290 nordiska och 9 baltiska deltagare.

Administrative utgifter: 34 177 DKK

Nordiska språkrådet

År 2003 har Nordiska språkrådet avhållit möten, konferenser och symposier, både i egenskap av huvudarrangör och medarrangör. Temat för det 50. nordiska språkmötet var Språkvården på skolan och ordnades tillsammans med Forskningscentralen för de inhemska språken. I samarbete med Nordisk Forening for Leksikografi arrangerades ett symposium Ordbokskritik i Norden.

Nordiska språkrådet har administrerat två stora projekt: Moderna importord i språka i Norden samt Internordisk språkförståelse i en tid med ökad internationalisering igångsatt av Nordiska kulturfonden. De båda projekten avslutas 2005.

Nordiska språkrådet har beviljat stöd till 9 ordboksprojekt inom de små språkområdena i Norden, samt gett ut 6 skrifter och rapporter. Webbplatsen Språk och kultur i Väst-Norden har beviljats driftstöd.

Administrative utgifter: 238.400 DKK

**Sekretariats-
funktion**

Administrationen af programmerne varetages af et nordisk netværk af administratorer

Institution

2-3115-3 Nordisk forskerutdanningsakademi (NorFA)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	NMR FIN. 03	BUD.DISP AV
NOK	40.215.000	39.311.000	38.131.000	93%	Institutionen
MODSVARER DKK	35.389.000	36.952.000	37.368.000		

Formål NorFA har två huvudfunktioner, som stödorgan och som akademi. Som stödorgan skall NorFA stimulera till samverkan mellan forskarutbildningsmiljöer i Norden. Som akademi skall NorFA stärka nordisk forskarutbildning och forskning genom att skapa mötesplatser, stimulera till förnyelse och verka för utbyte av idéer och erfarenheter. Integreringen med närområdena har intensifierats genom NorFA Nabo.

Prioriteringar i kontrakten NorFA har under 2003 arbetat inom ett förlängt mål- och resultatkontrakt med ministerrådet. Ett nytt kontrakt kommer att upprättas från och med 2005. Kontraktet kommer att ta utgångspunkt i de förhandlingar som genomförs under 2004 och de politiska beslut som fattas angående en omorganisering av det nordiska forskningssamarbetet.

Resultater i 2003 NorFAs strategi för 2002-2005 och NorFA:s stadgar från år 2000 har varit vägledande för verksamheten. Målen för verksamheten preciserades i NorFAs verksamhetsplan för 2003.

NorFA har under 2003 beviljat stöd till forskarutbildningskurser, nätverk, gästprofessorer och två typer av personliga stipendier (kursstipendier och mobilitetsstipendier). NorFA har dessutom stött pilotprojekt och planläggningsmöten. Det totala antalet beviljade aktiviteter har varit oförändrat jämfört med 2002 medan antalet aktörer har ökat med ca 11% till nära 6300. NorFA:s insats i närområdena har också ökat jämfört med 2002 och den utgör nu 11% av de totala aktiviteterna. Könsfördelningen bland personer som mottagit en beviljning var år 2003 188 (62,3%) män och 114 (37,7%) kvinnor.

Stödverksamheten har utvecklats vidare med ökad tyngd på nätverkssamarbetet och ytterligare integrering av forskarmiljöer i närområdet. 61 nätverk var aktiva år 2003 vilket innebär en ökning på 5 nätverk jämfört med 2002. Antalet deltagande forskargrupper i NorFA:s nätverk är flera än 700 inkluderande drygt 4000 forskare och studerande. NorFA har fortsatt sina satsningar i Nordens närområde och NorFA:s stödformer har i det närmaste öppnats helt för dessa forskarmiljöer. Mer än hälften av NorFA-nätverken inkluderar forskargrupper i närområdet. NorFA beviljade under 2003 medel till 37 forskarutbildningskurser av vilka två hölls i närområdena. 20 gästprofessorer var verksamma i Norden och 7 i närområdena

NorFA:s verksamhet som akademi, med en rådgivande och policyskapande funktion, har också utvecklats under året.

NorFA är starkt engagerat i satsning på nordiska forskarskolor som ett instrument för att stärka forskarutbildningen i Norden. Två dylika pilotprogram finns redan (inom

naturvetenskap, globala förändringar och inom humaniora/samhällsvetenskap) och två andra är på kommande. De två nya programmen skall starta år 2004 och berör molekylär medicin och fiskeriforskning.

NorFA Nabo, ett nytt program för samarbete med de baltiska länderna och nordvästra Ryssland startade våren 2003 med ekonomiskt bidrag från ministerrådets närområdesprogram.

En statistikdatabas, kallad NORBAL, med översikt över nordisk och baltisk doktorgradstatistik lanserades i januari. Flera konferenser, kurser och seminarier har genomförts, bland annat en veckolång kurs i bioetik i samarbete med den nordiska bioetikkommittén. I samarbete med det danska Forskeruddannelsesrådet har NorFA genomfört en större konferens om kvalitetsutveckling av forskarutbildning.

NorFA har under 2003 förvaltat Nordiska ministerrådets fyra tematiska forskningsprogram, Kön och våld, Språkteknologi, Västnordiskt oceanklimatforskning och Longitudinell epidemiologi.

**Kontrakt-
status**

Uppfyllt

**Ledelse og
adm.**

Planlagte udgifter: 5.580 MNOK
Faktiske udgifter : 2.836 TNOK

Forskning: projekter og programmer

2-3111-1 Nordiske spidsforskningsenheder, globale forandringer

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	5.277.000	3.174.000	3.130.000	100%	Program styre

Formål De nordiske forskningsråden inom naturvetenskap, miljövetenskap och teknik (NOS-N) har i samarbete med Nordiska ministerrådet år 2001 initierat ett nordiskt pilotprogram för nordiska spetsforskningsenheter (nordiska Centres of Excellence, NCoE) på området globala förändringar. NorFA finansierar nordiska forskarskolor som kopplas till spetsforskningscentrerna. Programmet genomförs åren 2002-2007. Målet för det samnordiska programmet för spetsforskningsenheter är att göra den nordiska forskningen synligare och attraktivare i Europa och världen att garantera att de nordiska resurserna, i synnerhet kostsam infrastruktur, används så effektivt och smidigt som möjligt att stödja kreativa och effektiva forsknings- och forskarutbildningsmiljöer att skapa nordisk kritisk massa att öka rörligheten framför allt bland unga forskare att åstadkomma tvärvetenskapligt samarbete att åstadkomma en ändamålsenlig specialisering bland de nordiska länderna inom forskning och kompetens att integrera de nordiska spetsforskningsenheterna i de nationella forskningssystemen

Prioriteringar i 2005 Expertgruppen (scientific advisory board, SAB) som utnämnts av programmets styrelse skall göra en utvärdering av programmet i början av 2005. De fyra spetsforskningsenheternas resultat kommer att genomgå. Expertgruppen skall också evaluera forskarskolorna som är knutna till programmet.

Resultater i 2003 De fyra spetsforskningsenheterna har framgångsrikt fortsatt med sina forskningsprojekt. De fyra NCoE forskar i a)ekosystemen i klimatförändring, b)klimatförändringens effekter på biosfären, c)utbytet av koldioxid och metan mellan atmosfären och ekosystemen samt d)användning av luminiscensmetoden i datering. De tre förstnämnda NCoE består av omfattande nätverk av forskargrupper medan den sistnämnda ställer apparatur och infrastruktur till de nordiska forskarnas förfogande. NorFA har beviljat medel till två forskarskolor som är knutna till tre NCoE. Genom att koppla samman NCoE och forskarskolor stärks kvaliteten på forskarutbildningen.

Programstyrelsen (fem män och sju kvinnor) höll ett möte i februari där man beslutade vilka utländska experter som skulle utnämnas som medlemmar av programmets Scientific Advisory Board (SAB). SAB-gruppen dvs en liten expertgrupp skall följa med och rådge de nordiska spetsforsknings-enheterna och forskarskolorna i deras arbete. Fem experter, tre kvinnor och två män utsågs till expertgruppen, en amerikan, en tysk och tre engelsmän. Det första SAB-mötet hölls i november vid spetsforskningsenheten i Risö. Ledarna av alla NCoE deltog liksom forskare och forskarstuderande från de fyra NCoE. En broschyr som beskriver programmet och de fyra NCoE har tagits fram. Programmet har också presenterats i tidskrifter samt vid möten.

Programmet och de fyra projekten och två forskarskolor finns beskrivna på hemsidan www.aka.fi/ncoe.

Kontrakt-status	Uppfyllt
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: 140.000 DKK Faktiske udgifter : 138.652 DKK
Sekretariats-funktion	Programmets sekretariat är förlagt till Finlands Akademi

2-3128-1 Nordisk Forskningssamarbejde

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	8.178.000	0	0		FPR

Formål En vigtig proces er igangsat i 2002, hvor ministerrådet fulgte op på en rekkommendation fra Nordisk Råd om at fremlægge en hvidbog som behandler mulighederne for at styrke Norden som forsknings- og innovationsregion i lyset af tilsvarende diskussion på europæisk plan. Hvidbogen NORIA (Nordic Research and Innovation Area) forelå i slutningen af 2003 og angav nogle konkrete forslag til fremtidige aktiviteter som fører til, at det nordiske forskningsrum udbygges og forstærkes, inden for det europæiske forskningsrum ERA. Opfølgningen af anbefalingerne er under politisk behandling i 2004, herunder organiseringen af det fremtidige nordiske forskningssamarbejde efter 1. januar 2005.

Prioriteringer i 2005 Midler i denne budgetpost er reserveret opfølgningen af den politiske behandling af NORIA, når det fremtidige nordiske forskningssamarbejde efter 1. januar 2005 er besluttet.

2-3130-1 Nordisk arktisk forskningsprogram

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	0	0	6.132.000	100%	Program styre

Formål Avsikten med programmet (1999-2004) har varit att öka den nordiska kompetensen och forskningssamarbete inom tre prioriterade områden:

1. Naturprocesser - land, hav och klimat
2. Biologisk mångfald och miljöhot i det arktiska området
3. Arktiska folkgruppers levnadsvillkor

Prioriteringer i 2005 Programmets sista budgetår var 2003 och under 2004 slutfördes de projekt som beviljats medel under programperioden.

Resultater i 2003 Under programperioden har totalt 63 projekt fått medel. Alla projekt har haft deltagare från åtminstone 3 nordiska länder. Flera av projekten har samarbetspartner i närområdena (Baltikum och Ryssland) eller i andra europeiska länder. Några projekt har fått medel från EU:s femte ramprogram. Av projekten har 22 koordinerats från Norge, 12 från Danmark, 10 från Finland, 8 från Sverige, 8 från Island och 3 från Grönland. Projekten fördelar sig jämnt mellan de tre prioriterade områdena.

Ett tredje avslutande NARP-symposium avhölls i Tromsø, Norge i februari-mars i samband med en internationell konferens "Arctic -Alpine Ecosystems and People in a changing Environment".

Under 2003 var 37 projekt pågående. Könsfördelningen bland projektledarna visar att det var ca tre gånger flera män än kvinnor dvs 29 män (78,4%) och 8 kvinnor (21,6%). I 14 av de 37 projekten deltog forskare från närområdena. Deltagandet fördelade sig relativt jämnt mellan de tre prioriterade aktivitetsområdena.

Programmet har en hemsida med adressen <http://thule.oulu.fi/narp>.

Under våren 2004 utkommer en publikation som beskriver programprojekten och de resultat som uppnåtts.

Ledelse og adm. Faktiske udgifter : 340.000 DKK

Sekretariats-funktion Programmets sekretariat är beläget vid Thule institutet i Uleåborg (Oulu), Finland.

2-3131-1 Nordisk forskningsprogram om køn och våld

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	0	3.861.000	3.808.000	100%	Program styre

Formål Avsikten med programmet (2000-juni 2005) är först och främst att knyta samman små och spridda forskningsmiljöer i Norden och att styrka kompetensuppbyggningen och forskarutbildningen i de nordiska länderna på detta tematiska område. Programmet skall bl.a. bidra till att öka synlighet, höja status och bidra till bättre institutionalisering för forskningsområdet i Norden.

Prioriteringer i 2005 Programmets prioriterade forskningsområdena är:

- Makt, våld, sexualitet och offerskapande (victimization) som könsspecifik process
- Föräldraskap, kön och våld: föräldraskapet som könsbaserad samhällsinstitution
- Maskulinitet och våld som ömsesidigt konstituerande samt kulturella definitioner av sexualitet som överordnar mäns och underordnar kvinnors sexualitet
- "Kulturens" och "kultureernas" betydelse för sambandet mellan kön och våld

Resultater i 2003 Programmets samtliga medel har sedan tidigare fördelats genom tre utlysningar som arrangerats 2000-2002. Under år 2003 har 27 av de 29 projekten varit pågående. Två projekt är sedan tidigare avslutade.

16 nätverk och 13 enskilda projekt har beviljats medel och detta involverar ca 300 deltagare, varav drygt hälften är forskarstuderande. Majoriteten av deltagarna kommer från de nordiska länderna, men i projekten ingår också forskare/forskarstuderande från Estland, Lettland, Litauen, nordvästra Ryssland, samt flera andra europeiska länder. Ett antal av projekten har dessutom kontakter med andra europeiska och/eller internationella forskarnätverk. 15% av programmets aktiviteter involverar närområdena. Av deltagarna i programmet under år 2003 var 49 (16,7%) män och 249 (83,3%) kvinnor.

Utöver de pågående projekten har aktiviteterna i programmet under året bestått av utåtriktad information på hemsidan och i media (NIKK magasin nr. 1 2003). Vidare har programmets informationsbroschyr uppdaterats och utvidgats så att den innehåller såväl övergripande information om programmet som abstracts för samtliga projekt.

Programkommittén har beslutat att arrangera ett forskarseminarium i samarbete med NOVA år 2004. Seminariet skall behandla forskning om sexuella övergrepp mot barn. Programmet har en hemsida med adressen <http://www.norfa.no> (kön och våld)

Kontrakt-status	Uppfyllt
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: 240.000 DKK Faktiske udgifter : 239.000 DKK
Sekretariats-funktion	Nordisk Forskerutdanningsakademi (NorFA)

2-3132-1 Nordisk forskningsprogram om språkteknologi

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	0	5.157.000	5.086.000	100%	Program styre

Formål Avsikten med det femåriga programmet (2000-2004) är att profilera den nordiska språkliga gemenskapen och säkra/öka användningen av de nordiska språken inom språkteknologin. Samtidigt stöds de nordiska samfundet som en del av det större omgivande lingvistiska samfundet. Avsikten är också att säkra en god nordisk språkteknologi för användare. Programperioden har förlängts till 30.6.2005.

Programmet skall bidra till att:

- förbättra kommunikationen mellan nordiska språkteknologiforskare
- förbättra samarbetet inom Ph.D. utbildningen
- etablera faciliteter/dokumentationscentra för att säkra att forskningsresultat, textsamlingar, verktyg etc. finns lätt tillgängliga och kan brukas.

Prioriteringer i 2005 Programmet prioriterar följande forskningsområden

- Datorstödd inlärning av nordiska språk
- Tvärspråklig informationsbehandling på de nordiska språken
- Interaktion på ett naturligt språk mellan människa och datamaskin

Resultater i 2003 Under år 2003 har fyra nya nätverk igångsatts och ett tidigare nätverk fortsatt sin verksamhet. Programmet har härtills givit stöd till 5 nationella dokumentationscentra, 4 Ph.D stipendiater, 14 nätverk och 7 samarbetsprojekt.

Språkteknologiprogrammets tredje generella seminarium avhölls i Reykjavik i anknytning till de Nordiska datalingvistikdagarna. Årsbok 2003 "publiceras i februari 2004. Programmet har en hemsida med adressen: <http://www.norfa.no/sprogteknologi>

Ledelse og adm. Faktiske udgifter : 290.152

2-3133-1 Nordisk forskningsprogram om epidemiologi

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	3.171.000	3.109.000	3.066.000	100%	Program styre

Formål De nordiska länderna står i en särställning när det gäller välutvecklade befolkningsregister och andra databaser. Detta ger nordiska forskare internationellt sett en unik möjlighet att följa en väldefinierad befolkningsgrupp (kohort) under en längre tid. Det nordiska forskningsprogrammet som genomförs under perioden 2003-2007 stödjer framtagandet av helt nya data genom samkörning av olika databaser i de nordiska länderna. Resultaten förväntas leda till en större förståelse för olika riskfaktors betydelse och utgöra ett viktigt bidrag till internationell forskning.

Prioriteringar i 2005 Programmet skall leda till ett ökat samarbete mellan forskningsmiljöerna i Norden och en nätverksbildning. Nordiska forskare skall få tillgång till nya databaser i det egna landet och i andra nordiska länder. Nya komparativa studier blir möjliga genom samkörningar av nordiska databaser.

Resultater i 2003 Projektkommittén beslutade vid ett möte i mars att bevilja medel åt fyra projekt. De utvalda projekten ombads inkomma med reviderade forskningsplaner och budget.

Projekttitlarna är följande:

- Nordic Biological Specimen Banks working group on Cancer Causes and Control
- Attention Deficit and Hyperkinetic Disorders (ADHD) in a Lifelong Perspective. The Role of Prenatal Environment
- Pre- and childhood growth in relation to risk of cardiovascular disease
- Genes and Environments in Disease Development.: Nordic Twin and Adoption Studies

Av deltagarna i projekten är 58,7% (27) män och 41,3% (19) kvinnor. Forskare i närområdena är inte involverade i projekten.

Programkommittén beslutade också att en mid-term evaluering av projekten skall göras i slutet av 2004.

Programmet har en hemsida med adressen www.norfa.no. Epidemiologiprogrammet och de fyra projekten presenteras på hemsidan

Kontrakt-status Uppfyllt

Ledelse og adm. Planlagte udgifter: 100.000 DKK
Faktiske udgifter : 102.000 DKK

Sekretariats-funktion Nordisk Forskerutdanningsakademi (NorFA)

2-3136-2 Forskningsprogram NORDUnet3

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	3.566.000	0	0		MR-U/EK-U

Formål Ministerrådet har tidligere finansieret sekretariatet for et forskningsprogram, Nordunet2, om avanceret Internet applikationer. Forskningspuljen (MDKK 30 over tre år) blev finansieret nationalt. På baggrund af programevalueringen, anbefalinger fra IT-policygruppen, samt som opfølgning på uddannelses- og forskningssektorens hvidbogen "N O R I A Nordisk forskning och innovation – globalt ledande genom ökat samarbete", har Ministerrådet besluttet at støtte en opfølgning og har foreløbigt afsat MDKK 3,496 for år 2005. Budgetposten som udgør 33% af totalbudgettet, forudsætter at Nordiska samarbetsnämnden för naturvetenskaplig forskning (NOS-N) færdigbehandler det præliminære forslag om Nordunet3, som blev godkendt af EK-U december 2003. Programmet forventes endeligt vedtaget af MR-U medio 2004 og skal løbe over fire år med samme del finansiering fra Ministerrådet.

Prioriteringer i 2005 I følge forslaget fra NOS-N skal der forskes i videnssamfundets grundlæggende infrastruktur - den infrastruktur som avancerede offentlige Internetapplikationer bygges ovenpå, eksempelvis indenfor områderne: virtuelle universiteter, digitale biblioteker, digital forvaltning, telemedicin etc. Der foreslås forskning i de Internetteknologier som understøtter applikationerne.

- IT-sikkerhed ses som en almen forudsætning for en videreudvikling af Internettet og specielt de avanceret offentlige Internetapplikationer.
- Internettets grundlæggende design og Kommunikationsservices - herunder Internetprotokoller og sammensætningen af Internettets forbundne ressourcer (GRID-teknologi)

Sekretariatsfunktion Nordisk Ministerråds sekretariat

2-3138-1 Nordisk Forskerskoleprogram

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	2.534.000	2.484.000	0		FPR

Formål Programmet skall stödja nordiskt samarbete om forskarskolor och forskarkurser genom att bygga ut nätverkssamarbetet mellan nationella institutioner av en mera formell och förpliktande karaktär. En forskarskola skall utgöra en ram för forskarutbildningen och skall ge möjlighet för såväl djup som bredd i utbildningen. Forskarskolan skall vara av en viss storlek och ha en klar identitet. En forskarskola kan vara tematiskt inrättad och får gärna innehålla flera discipliner. Det är viktigt att en forskarskola har en ledning med en klar ansvarsfördelning och med en forskarskoleledare som normalt är anställd vid institutionen med huvudansvaret. Programmet är ett pilotprogram og programperioden är 2004-2008.

- Prioriteringer i 2005**
- Att stärka forskarutbildningen genom upprättandet av nordiska forskarskolor.
 - Att via pilotprogrammet utveckla modeller som förbättrar forskarutbildningen nationellt och i Norden som helhet.

Resultater i 2003

Programmet mottog 57 ansökningar av vilka tio gick vidare till en andra rond med en mera utförlig ansökan. Fem nya nordiska forskarskolor inom humaniora och samhällsvetenskap utsågs under 2003 av en referensgrupp. De nordiska forskarskolorna inkluderar alla nordiska länder och också deltagare i närområdena. Alla forskarskolor får en rambevillning på ca 1 MNOK per år under fem år. Följande forskarskolor startar sin verksamhet i januari 2004.

- Dialogues with the Past. Graduate School in Archaeology
- Nordic Research School in Library and Information Science
- Nordic Graduate School of Language Technology
- Nordic Graduate School of mathematics education
- Nordic Research School in Interdisciplinary Gender Research

Information om programmet finns på www.norfa.no (HUM/SAMF Forskerskoler)

Sekretariatsfunktion

Nordisk Forskerutdanningsakademi (NorFA) administrerar programmet

2-3139-1 Nordiske spidsforskningsenheder, medicin

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	3.051.000	2.991.000	0		FPR

Formål	De nordiska forskningsråden inom medicin (NOS-M) har i samarbete med Nordiska ministerrådet år 2003 och NorFA initierat ett nordiskt pilotprogram för nordiska spetsforskningsenheter (nordiska Centres of Excellence, NCoE) på området molekylär medicin. Forskarutbildning skall specifikt ingå i ett eller flera av spetsforskningsenheternas aktiviteter. Programmet genomförs åren 2004-2008 Målet för det samnordiska programmet för spetsforskningsenheter är att stödja forskning av excellent kvalitet att göra den nordiska forskningen synligare och attraktivare i Europa och världen att garantera att de nordiska resurserna används så effektivt och smidigt som möjligt att stödja kreativa och effektiva forsknings- och forskarutbildningsmiljöer att skapa nordisk kritisk massa att öka rörligheten framför allt bland unga forskare att åstadkomma tvärvetenskapligt samarbete att åstadkomma en ändamålsenlig specialisering bland de nordiska länderna inom forskning och kompetens att integrera de nordiska spetsforskningsenheterna i de nationella forskningssystemen.
Prioriteringar i 2005	De nordiska spetsforskningsenheter som utnämns i juni 2004 fungerar nu dynamiskt. Programstyrelsen planerar tillsammans med programmets expertgrupp en midterm evaluering av programmet.
Resultater i 2003	Programmet utlystes i november 2003. Sekretariatet mottog 25 ansökningar. Två eller tre nordiska spetsforskningsenheter kommer att utses under 2004 av en utländsk dvs icke-nordisk expertgrupp. Information om programmet finns på adressen www.vr.se/medicin.
Sekretariats-funktion	Programmet administreras av det svenska Vetenskapsrådet.

2-3184-1 Nordisk vulkanologisk institut (NORDVULK)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	NMR FIN. 03	BUD.DISP AV
DKK	7.975.000	7.819.000	7.629.000	80%	Institutionen
MODSVARER ISK		86.881.000	84.762.000		

Formål	Nordvulk är ett nordiskt kompetenscentrum för forskning i geodynamiska processer med fokus på vulkanologi och kontinentalplattornas förskjutning samt härill hörande miljörelaterade områden. Island används i detta sammanhang som ett geologiskt laboratorium för samtliga nordiska länder. Nordvulk skall bidra till forskarutbildning och samarbete mellan geologiska institutioner i Norden och internationellt.
---------------	---

Prioriteringer i 2005	Nordvulk har under 2003 arbetat inom ett förlängt mål- och resultatkontrakt med ministerrådet. Ett nytt kontrakt kommer att upprättas från och med 2005. Kontraktet kommer att ta utgångspunkt i de förhandlingar som genomförs under 2004. Under 2004 skall överförande av kontraktsansvaret för institutet till nationell myndighet (Islands universitet) underhandlas färdigt. Nordvulk skulle i slutet av 2003 flytta till Islands universitets lokalteter och samlokaliseras med andra naturvetenskapliga ämnesområden. Detta har framskjutits med några månader.
Resultater i 2003	Nordvulks forskningsgrupp bestod under 2003 av 20 personer. Två av dessa hade egna externa medel. Av de 20 personerna är 9 män och 11 kvinnor. 10 kommer från Island, 7 från de andra nordiska länderna och 1 från respektive USA, Italien och Kina. Verksamheten präglades av hög forskningsaktivitet samt ett ökat antal publikationer och presentationer vid internationella konferenser. Nordvulks forskare publicerade under året 15 artiklar i internationella tidskrifter och 11 populärvetenskapliga artiklar. Också de unga forskarna gavs i stor utsträckning möjlighet att hålla presentationer vid internationella konferenser. Sammanlagt 25 presentationer hölls av Nordvulks medarbetare. Dessa har också deltagit i flera radio- och televisionsprogram under året. Nordvulks direktör har blivit medlem av UNDAC (United Nations Disaster Assessment and Coordination Team). Den externa finansieringen till forskning och utbildning ökade bland annat via två europeiska samarbetsprojekt inom geofysik, RETINA och PREPARED, som Nordvulk deltog i under 2003. Flera utländska forskare besökte Nordvulk under 2003. Nordvulks program för unga forskare utvecklades genom en bättre koppling av Nordvulks forskning till ett formellt doktorsgradsarbete vid nordiska universitet. Tre av de fem unga forskarna använder sitt arbete vid Nordvulk som en del av sitt doktorsgradsarbete vid respektive Stockholms universitet, Islands universitet och Helsingfors universitet. En italiensk forskare deltar med extern finansiering i programmet för unga forskare. En sommarskola med temat koppling av vulkaner och jordskorpan rörelser ("magmatic-tectonic interaktion") avhölls i södra Island. Sommarskolan anordnades i samarbete med den amerikanska Science Foundation och med nordisk finansiering från NorFA. Verksamheten under 2003 färgades av frågan om Nordvulks framtid samt konklusionen att överföra Nordvulk till Islands universitet och integrera institutet med universitetets övriga geovetenskapliga verksamhet. Islands universitet och Nordiska ministerrådet underskrev en avsiktsförklaring om detta i november. Nordvulks flyttning till nya lokalteter på universitetsområdet kunde inte som planerat ske under 2003 eftersom den nya byggnaden ej stod färdig.
Kontrakt- periode	2004
Kontrakt- status	Uppfyllt

Økonomi	Ingen anmerkninger
Ledelse og adm.	Faktiske udgifter : 15,636 MISK

1-2545-2 Norden-undervisning i utlandet

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	1.044.000	1.024.000	1.010.000	100%	Samarb.nævnet

Formål Samarbejdsnævnet for nordenundervisning i udlandet er et samarbejdsorgan for de nordiske landes administrationer af sprogundervisning ved udenlandske universiteter. Nævnet er et rådgivende organ for Nordisk Ministerråd og andre instanser på sit sagsområde.

Samarbejdsnævnets hovedformål er at styrke og koordinere undervisningen i nordiske sprog og nordisk litteratur ved de udenlandske universiteter. Undervisning i nordiske sprog og nordisk kultur foregår ved over 200 universiteter forskellige steder i verden.

Prioriteringer i 2005 I 2003 blev igangsat en udredning af Samarbejdsnævnets virksomhed blandt andet på baggrund af omorganiseringen af sprogindsatserne på uddannelses- og forskningssektoren. Resultatet af udredningen vil foreligge klar maj 2004, hvorefter kulturministrene i samråd med undervisningsministrene træffer beslutning om prioriteringer og organisering af den virksomhed som hører under samarbejdsnævnet med virkning fra januar 2005.

Resultater i 2003 Nævnet har bevilget støtte til at fremme samarbejdet mellem de lektorer, som underviser i nordiske sprog ved udenlandske universiteter. På baggrund af 23 ansøgninger blev der bevilget midler til 14 projekter til et sammenlagt beløb på 647.000 DKK.

Nævnet har endvidere holdt et erfaringsudvekslingsmøde med lignende lektoratsadministrationer i Haag.

Af større regionale satsninger fortsætter projektet Modern Vikings – USA-satsning år 2002-2005. Nævnet har indgået aftale om en 3-årig satsning i USA. Otte højere læreanstalter, der repræsenterer Alaska, det nordvestlige USA og Canada, er gået sammen om et projekt med henblik på at synliggøre Skandinavien og promovere skandinavisk kultur i ovennævnte region

2-2554-1 Udviklingsprojektet NORDUnet2

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	0	507.000	500.000	26%	MR-U/EK-U

Formål Nordunet2 var et forskningsprogram om IT-infrastruktur og dets applikationer - fjernundervisning, digitale biblioteker, telemedicin og netværksservices. Nordunet2 har rådet over godt DKK 30 mio. i perioden 1999-2001, hvor kun finansieringen af

projektlederen er gået over det nordiske budget. Programmet er nu afsluttet men aktiviteten i en ny form er fortsat under Nordunet3.

Prioriteringer i 2005	Nordunet2-projektet har afsluttet alle sine aktiviteter primo 2003, men EK-U har besluttet (møde EK-U 2/02), at IT-policygruppen skal administrerer beløbet med henblik på at undersøge grundlaget for og eventuelt udarbejde forslag til profil og indhold for et fortsat og styrket nordisk samarbejde om "Internet- og applikationsforskning og -udvikling" (Nordunet3).
Resultater i 2003	Budgetposten har i år 2003 været administreret af IT-policygruppen med henblik på i væsentligt omfang, at blive brugt på ekspertudredninger, analyser og møder med sigte på at frembringe et forslag om profil og indhold for et fortsat og styrket nordisk samarbejde om "Internet- og applikationsforskning og -udvikling" (se Nordunet3)
Sekretariatsfunktion	Nordisk Ministerråds sekretariat.

Institutioner

2-2524-3 Nordens Folkliga Akademi (NFA)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	NMR FIN. 03	BUD.DISP AV
SEK	0	7.791.000	7.691.000	71%	Institutionen
MODSVARER DKK	0	6.311.000	6.230.000		

Formål MR-U/MR-SAM besluttet i oktober 2003 at Nordens Folkliga Akademi legges ned fra 1.august 2004. Der henvises til ny budsjettpost 2-3127-1 Politik udvikling voksnes læring, som erstatter 2-2524-3 Nordens folkliga akademi.

Resultater i 2003 Rapporten "Nordiskt center för vuxnas lärande" ble ferdigstilt sommeren 2003. Som resultat av utredningsarbeidet besluttet MR-U/MR-SAM at Nordens Folkliga Akademi (NFA) legges ned fra høsten 2004. FOVU har fulgt opp rapporten og igangsatt et arbeid med utredning av nordisk Nettverk for Voksnes Læring (NVL) med en samordnende enhet/knutepunkt. Synspunkter på det framtidige nordiske samarbeidet om voksens læring er drøftet med representanter fra de nordiske interesse miljøene for voksnes læring i november 2003.

Resultater i 2003 NFA

NFA har i 2003 arbeidet med konferanse/ seminarvirksomhet, dokumentasjon/formidlingsarbeid samt nordisk/internasjonalt nettverksbygging. Resultatet i 2003 ble 5.159 (2002: 6.431) kursdager med en belegningsgrad i internatet på 49%. Antall deltakere var 1.392 (2002: 1.185). Nedgangen i kursdager er en følge av beslutningen om at NFA legges ned fra august 2004. Biblioteket er økt med 400 volum. Sammenlagt deltok 59 personer i stipendiatmåneden. NFA har i 2003 deltatt i 5 EU-prosjekt, hvorav ett ble koordinert av NFA.

Kontrakt-status Opfylt

Økonomi Ingen anmerkninger

Ledelse og adm. Faktiske udgifter : 2.000 TSEK

2-3180-3 Nordisk Institut for Teoretisk Fysik (NORDITA)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	NMR FIN. 03	BUD.DISP AV
DKK	19.495.000	19.113.000	18.757.000	81%	Institutionen

Formål Norditas oppgitt oppgave er å utføre grunnforskning innen teoretisk fysikk, samt å fremme forsknings- og utdanningsvirksomhet i Norden, blant annet gjennom mobilitetsprogram. Instituttet bedriver et stipendiatprogram for unge nordiske forskere og utbilder doktorander ved kurser og forskarskoler samt gjennom forskarhåndledning. Nordita støtter utviklingen av nye forskningsområder i Norden og fremmer tilämpningar av

den teoretiske fysikens metoder på øvrige områder af samhällelig betydelse.

Prioriteringer i kontrakten	Nordita arbejder under åren 2003-2004 inom ett förlängt mål- och resultatkontrakt med ministerrådet. Enligt beslut i MR-U och MR-SAM den 29/10 2003 skall Nordita överföras till nationellt ansvar och anpassas till värdlandets rättliga förhållanden. Processen inleds med att institutets verksamhet utvärderas. Från och med 2005 kommer ett nytt resultatkontrakt att upprättas. Kontraktet tar utgångspunkt i resultaten från utvärderingen samt efterföljande förhandlingar.
Resultater i 2003	Nordita ordnar varje år kurser och symposier och 2003 var ett aktivt år med totalt fyra kurser och sex symposier, delvis med externt stöd. Kurser och symposier utgör en central del av Norditas verksamhet och bidrar till institutets synlighet och nordiska nytta. Fysikstuderande vid baltiska universitet och i Ryssland har också deltagit i dessa aktiviteter. Forskningen vid Nordita var under 2003 i hög grad präglad av internationellt samarbete. Fyra postdocs och tre doktorander vid Nordita deltog i projekt inom ramen för EU:s femte ramprogram och via "Marie Curie Training Site"-programmet. Institutet deltog även i två nätverkssamarbeten inom ramen för European Science Foundation. Nordita har en stab på sex seniora professorer varav fem med fast anställning, fyra biträdande professorer samt 2-4 nordiska lektorer. Norditas stab har som under tidigare år haft ett betydande antal förtroendeuppdrag från nationella forskningsråd, privata fonder och vetenskapliga föreningar. Professorerna har fungerat som opponenter vid doktorsexamina, redaktörer för vetenskapliga tidskrifter och i organisationskommittéer för internationella konferenser.
Kontrakt-periode	2005-2007
Kontrakt-status	Uppfyllt
Økonomi	Ingen anmerkninger
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: 4,9 MDKK Faktiske udgifter : 4,9 MDKK

2-3181-3 Nordiska Institutet for Sjørett (NIFS)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	NMR FIN. 03	BUD.DISP AV
DKK	2.935.000	2.877.000	2.965.000	22%	Institutionen
MODSVARER NOK		3.061.000	3.025.000		

Formål	Nordisk Institutt for Sjørett (NIFS) har til oppgave å fremme forskning og utdanning i de nordiske landene innen sjørett, allmen transportrett, olje- og gassrett samt tilgrensende områder. NIFS skal være et internasjonalt kompetansesenter innen sine fagfelt.
Prioriteringer i kontrakten	Nordisk Institutt For Sjørett har fram til 30. juni 2004 en prolongert kontrakt gjeldende fra 1999-2001. I samsvar med beslutningen i MR-U og MR-SAM 29. oktober 2003 skal NSI overføres til nasjonalt ansvar og tilpasses vertslandets rettslige forhold. Det vil bli

forhandlet fram en ny kontrakt gjeldende fra 1. juli 2004.

Resultater i 2003	Virksomheten ved NIFS har i 2003 forløpt som planlagt. NIFS har befestet sin posisjon som et unikt kompetansesenter i nordisk og europeisk sammenheng. Samtidig har arbeidet med å videreutvikle den internasjonale status fortsatt. Interessen for undervisnings- og etterutdanningsvirksomheten blant studenter og praktiserende jurister har fortsatt vært meget stor. NIFS' virksomhet i 2003 har vært preget av en ytterligere fokusering mot Europa. Videreutviklingen av det engelsk-språklige master-programmet er en viktig del av dette arbeidet. Som tidligere forestår NIFS ekspertbistand overfor offentlige myndigheter og praktiserende jurister og videreutvikler biblioteket, som fortsatt fremstår som et av verdens beste.
Kontrakt-periode	30. juni 2004
Kontrakt-status	Opfylt
Økonomi	Ingen anmerkninger
Ledelse og adm.	Faktiske udgifter : 3.622 TNOK

2-3182-3 Nordisk Institutt for Asiastudier (NIAS)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	NMR FIN. 03	BUD.DISP AV
DKK	7.294.000	7.151.000	7.018.000	64%	Institutionen
Formål	Nordiskt institut för asienstudier (NIAS) har som huvuduppgift att främja och utveckla det nordiska samarbetet inom forskning och studier i och om Asien. Syftet med NIAS är att genom en samlad nordisk insats optimera användningen av forskningsfaciliteter och kompetens om Asien samt fungera som ett resurscentrum för aktiviteter som annars inte skulle existera i de nordiska länderna. NIAS skall genom en samlad nordisk insats skapa ett nordiskt mervärde och ett bättre utnyttjande av resurser. Institutet skall också göra nordisk forskning och forskarutbildning om Asien mer konkurrenskraftig i internationella sammanhang samt bidra till att förbättra nordiskt beslutsfattande vad gäller de nordiska ländernas relationer till Asien på olika områden.				
Prioriteringer i kontrakten	NIAS arbetar under åren 2003-2004 inom ett förlängt mål- och resultatkontrakt med ministerrådet. Enligt beslut i MR-U och MR-SAM den 29/10 2003 skall NIAS överföras till nationellt ansvar och anpassas till värdlandets rättsliga förhållanden. Från och med 2005 kommer ett nytt resultatkontrakt att upprättas. Kontraktet tar utgångspunkt i de förhandlingar som genomförs under 2004. Under 2004 utvecklas formerna för institutets nya ägarkonstruktion och överförandet av kontraktsansvaret för institutet till nationell myndighet.				
Resultater i 2003	År 2003 koncentrerades NIAS' verksamhet på fortsatt utveckling av egen forskning med fokus på publicering av resultat, forskningsstödsaktiviteter för nordiska institutioner och				

forskare, ett omfattande konferens- och seminarieprogram samt på internationellt samarbete. Institutet har under året utvecklat nya administrativa procedurer och rutiner samt etablerat en ny IT-plattform och hemsida. NIAS har bevarat en hög aktivitetsnivå med gott produktionsresultat. Forskare har varit aktiva inom ett antal centrala forskningsteman samt på konferenser, föreläsningar och i media. Biblioteket (NIAS LINC) har haft en hög aktivitetsnivå med fokus på nya former för service, speciellt inom det elektroniska området. Aktiviteten inom publikationsverksamheten (NIAS Press) har varit något under förväntan 2003, men bättre än året innan. Inom NIAS Press har en plan utvecklats för att öka produktionen och för att på sikt bli självfinansierande. Antalet stipendiater, gästforskare, konferenser, seminarier och workshops har varit tillfredsställande. NIAS ekonomiska resultat har varit tillfredsställande och bättre än budgeterat. Sammanfattningsvis är NIAS ett internationellt erkänt forskningsinstitut med fast förankring i de nordiska asienforskningsmiljöerna.

Kontrakt- periode	2005-2007
Kontrakt- status	Uppfyllt
Økonomi	Ingen anmerkninger
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: 2,3 MDKK Faktiske udgifter : 2,3 MDKK

2-3183-3 Nordisk samarbejdsorgan for vetenskaplig information, (NORDINFO)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	NMR FIN. 03	BUD.DISP AV
EUR	0	738.700	735.100	87%	Institutionen
MODSVARER DKK	0	5.489.000	5.462.000		

Formål NORDINFO, det nordiske samarbejdsorgan for videnskabelig information, har som hovedopgave at fremme og videreføre nordisk samarbejde om videnskabelig information og dokumentation indenfor fag- og forskningsbibliotekssektoren. NORDINFO skal også formidle nordiske interesser i internationale fora. Samtlige NORDINFO's aktiviteter skal vise en høj nordisk profil og bidrage til nordisk nytte således at projekter i NORDINFO's regi skaber nordisk merværdi også ud over de rent faglige samarbejdsresultater.

Prioriteringer i kontrakten På Samarbejdsministrenes møde den 29. oktober 2003, blev det besluttet at nedlægge Nordisk Ministerråds institution Nordiska Samarbetsorganet för Vetenskaplig Information (Nordinfo) per 1. juli 2004.

Da samarbejdsområdet fortsat er prioriteret har Nordisk Ministerråd for uddannelse og forskning (MR-U) nedsat en arbejdsgruppe som skal udarbejde forslag til samarbejdsrådets fremtidige faglige fokusering, organisationsform og finansiering. I en tid, hvor forudsætningerne for at drive biblioteksvirksomhed ændres radikalt af den informationsteknologiske udvikling, skal forslag sætte sig udover den aktivitet som til dato har været i Nordinfo og endvidere være fagligt og politisk mere fokuseret. Forslaget

skal i relation til samarbejdets organisering og budget tage afsæt i Brändström-rapporten.

Forslaget til samarbejde på fagområdet er således under udformning, og det nærmere faglige indhold forventes præsenteret for Ministerrådet i efteråret 2004. Se også ny budgetpost Nordisk videnskabelige information.

Resultater i 2003	NORDINFO har medfinansieret en mængde projekter og aktiviteter i både nordisk og andet internationalt regi, herunder: • Nordisk policy-samordning • Forskning og udvikling • Kompetenceopbygning • Publicering og informationsvirksomhed NORDINFO har endvidere deltaget aktivt i arbejdet med at forny samarbejdets faglige og politiske fokusering under en ny struktur.
Kontrakt-status	Opfyldt
Økonomi	Ingen bemærkninger
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: Faktiske udgifter : 391 TEUR

2-3185-3 Nordisk Samisk Institutt (NSI)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	NMR FIN. 03	BUD.DISP AV
DKK	5.391.000	6.840.000	7.047.000	58%	Institutionen
MODSVARER NOK		7.277.000	7.191.000		

Formål	Nordisk Samisk Institutt (NSI) har som formål gjennom forskning å styrke og utvikle samisk språk, kultur og samfunnsliv.
Prioriteringer i kontrakten	Nordisk Samisk Institutt har fram til 30. juni 2004 en prolongert kontrakt gjeldende fra 1999-2001. I samsvar med beslutningen i MR-U og MR-SAM 29. oktober 2003 skal NSI overføres til nasjonalt ansvar og tilpasses vertslandets rettslige forhold. Det vil bli forhandlet fram en ny kontrakt gjeldende fra 1. juli 2004.
Resultater i 2003	Virksomheten ved Nordisk Samisk Institutt kan i 2003 vise til tilfredsstillende resultater. Aktiviteten i sin helhet og samarbeidet med andre institusjoner er relativt omfattende, sett i lys av institusjonens størrelse og budsjett. NSI har flere forskere i virksomhet. Nordisk Samisk Institutt opplever å få større oppmerksomhet i det samiske samfunn og i forskningsmiljøene for øvrig. På tross av økt konkurranse om midler innen forskningen, er ekstern finansiering på over av 43%. Prosjektbevilgninger i 2003 er noe økt i forhold til foregående år. NSI ser behov for å avklare fremtidig organisering, finansiering og styring av virksomheten. Dette for å skape stabile og langsiktige vilkår for instituttets fremtidige virksomhet.
Kontrakt-	30. juni 2004

periode

**Kontrakt-
status**

Opfyldt

Økonomi

Ingen anmerkninger

**Ledelse og
adm.**

Faktiske udgifter : 4.380 TNOK

IT-Ministerråd

Generel indledning

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	ÆNDRING 04-05
DKK	1.093.000	1.072.000	707.000	2,0%

Formål

Grundlaget for MR-IT er de nordiske samarbejdsministres ønske om at rette større fokus på informationsteknologi generelt, idet:

- Der i de nordiske lande findes en fælles forståelse for informationsteknologiens strategiske betydning for regionen. Man vil fokusere på den globale, regionale og nationale samfundsudvikling fra industrisamfund til videnssamfund,
- De nordiske lande har relativt ensartede kulturelle, materielle og politiske forudsætninger for tiltag i relation til konsekvenserne af videnssamfundets udvikling, herunder en af verdens mest veludbygget IT-infrastrukturer og højeste IT-optag,
- De nordiske lande ser, at de kan opnå en betydelig merværdi ved at samarbejde nordisk om problemstillinger, som man ellers ville stå alene med. Man vil opnå nytte - på nordisk niveau - i form af erfaringsudveksling, synergi, stordriftsfordele og allianceskabelse.

MR-IT som en selvstændig IT-sektor, skal ikke duplikere, overtage, eller styre de nordiske IT-samarbejdsområder, som findes i andre sektorer, men derimod supplere og styrke disse ved at fokusere på de overordnede tværfaglige rammebetingelser. MR-IT skal være en drivende kraft i den politiske diskussion af IT-problemstillinger. Der er på denne baggrund, for årene 2002 til 2004, udpeget en række aktuelle problemstillinger til videre drøftelser og mere konkrete tiltag:

1. Den digitale todeling - et videnssamfund for alle,
2. Indikatorer for og benchmarking af videnssamfundet,
3. Digital forvaltning,
4. Bredbånd og digitalt indhold,
5. IT-sikkerhed og tillid.

Der fokuseres på de væsentligste rammebetingelser for en gunstig udvikling af den nordiske kompetence og konkurrenceevne specifikt og den nordiske samfundsmodel, kultur og identitet generelt. MR-IT har også en internationale profil, der skal ses som en del af såvel det nationale som internationale arbejde. MR-IT finder det centralt ikke at duplikere arbejde som allerede foretages i andre internationale fora, men søger derimod at styrke nordiske synspunkter ind i de internationale fora, herunder særligt EU og Østersørådet. MR-IT skal her søge at identificere og styrke de fællesnordiske interesser inden for IT-området.

MR-IT vil i løbet af efteråret 2004 initiere drøftelse af samarbejdets fortsatte prioriteringer. På baggrund af drøftelserne, vil en ny handlingsplan blive udarbejdet til efterfølgelse af den nuværende, som udløber ved udgangen af 2004.

2-3410-1 Det Nordiske IT-samarbejd under MR-IT

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	1.093.000	1.072.000	707.000	100%	MR-IT/EK-IT

Formål Det skall initieres aktiviteter som direkte forbereder og giver grundlag for ministrenes diskussion om aktuelle spørgsmål af betydning for videnssamfundets udvikling. Aktiviteterne skal gennem det nordiske samarbejde give tydelig synergieffekt og skabe merværdi i internationalt perspektiv.

IT-spørgsmål behandles også under andre sektorer. Det er derfor vigtigt at samarbejdet tydeligt profilerer området politisk ved at satse på et tværsektorielt og overordnet IT-samarbejde samt på helhed ved opbygningen af samarbejdsrelationer til de andre nordiske ministerråd, der beskæftiger sig med IT.

Prioriteringer i 2005 Fokus vil være rettet mod prioriteringerne i MR-IT's nye handlingsplan som først vil foreligge ultimo 2004. Det forventes dog at de nuværende fokuseringer fortsat vil være repræsenteret i varierende grad:

- Den digitale todeling - et videnssamfund for alle
- Indikatorer for og benchmarking af videnssamfundet
- Digital forvaltning
- Bredbånd og digitalt indhold
- IT-sikkerhed og tillid

Resultater i 2003 Ministerrådet har i år 2003:

- Afholdt et temaseminar om "Digital förvaltning och nordisk integration", i forbindelse med det årlige ministermøde i MR-IT,
- Konkluderet projekt IT-infrastrukturstudie om nordisk bredbåndspolitik med publikation,
- Etableret et "Nordisk digital signatur netværk", blandt andet som opfølgning på Nordisk Råds rekommandation 11/2000 (A 1226),
- Deltaget i udarbejdelsen af en projektplan for et projekt om "Språkteknologi og IKT-næringsudvikling", blandt andet som opfølgning på Nordisk Råds rekommandation 13/2000 (A 1228),
- Udbygget det nordiske statistiksamarbejde på IKT-området, herunder startet metodeudvikling indenfor området "ICT investments in enterprises"

Sekretariatsfunktion Nordisk Ministerråds sekretariat

Miljø- og ressourcelpolitik samt nærområdene

Nærområdene og arktis

Generel indledning

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	ÆNDRING 04-05
DKK	84.956.000	88.942.000	85.951.000	-4,5%

Indledning

Nærområdesektoren 2005

Arbeidet som Nordisk Ministerråd gjør i Nærområdet hviler på en rekke politiske vedtak, først og fremst på den reviderte Nærområdestrategien "Nærmere Norden" og "Ny nordisk dagsorden", en oppfølging av Vismannsrapporten fra år 2000, de til enhver tid gjeldende formannskapsprogram samt rekommendasjonene fra Nordisk Råd.

Nordens nærområde er i dag definert som Litauen, Latvia, Estland og Nordvest-Russland. Hva angår Nordvest-Russland er dette området identisk med den Russiske Føderasjons administrative enhet med samme navn, men hvor Nordisk Ministerråd velger å konsentrere sine innsatser i grensenære områder.

De overordnede målsetningene for Ministerrådets samarbeid med Nærområdene er å bidra til en i alle henseender sikker og stabil utvikling, å styrke demokratiet, å øke verdifellskapet med den nordlige delen av Europa, samt å medvirke til utviklingen av en markedsøkonomi og økt økonomisk samarbeid i området. Den nordiske innsatsen i nærområdene skal i størst mulig grad styrke og komplettere de nordiske lands nasjonale innsatser, ikke duplisere disse.

Innsatsen som nedlegges i Nærområdet defineres således i treårige rammeprogram, hvor detaljene for virksomheten kommer til uttrykk i de årlige arbeidsprogrammene, som også inneholder detaljerte prosjektbeskrivelser. Denne todelingen bidrar til smidighet og tilpassningsevne, ikke minst i forhold til de vekslende formannskapenes prioriteringer. Nordisk Ministerråds arbeid i nærområdene går i 2005 inn i det siste året av den 3-årige rammeplanen for Nærområdet 2003 – 2005.

Det samlede nærområdearbeidet inom Nordiska ministerråd har blitt evaluert første halvår 2004. Vurderingen har første rekke fokusert på nærområdesamarbeidet i et aktuelt og fremtidsorientert perspektiv. Vurderingen av nærområdevirksomheten har tjent som grunnlag for Nordisk Ministerråds (Samarbeidsministrenes) stillingtagen til både retningen og relevansen av de pågående og påregnede fremtidige fellesnordiske samarbeidsaktiviteter i relasjon til Baltikum hhv. Nordvest-Russland. Vurderingen har ut fra en forståelse av fellesnordiske politiske interesser angitt begrunnede refleksjoner over både innholdet og formen for nordisk nærområdeinnsats i fremtiden.

Selv om nærområdestrategien "Nærmere Norden" og "Ny nordisk dagsorden", fortsatt har aktualitet, forventes aktiviteten i 2005 - foruten prioriteringene i det foreliggende formannskapsprogram - i størst mulig grad å ta hensyn til de nye retningslinjene for nærområdesamarbeidet.

Allerede i 2005 vil man se et tydeligere skille mellom den felles nordiske virksomheten i Nordvest-Russland og virksomheten i Baltikum. Erfaringene fra det langvarige samarbeidet med de baltiske landene vil kunne være ett av flere utgangspunkt for utviklingen av det tettere samarbeidet med Nordvest-Russland.

Budsjettfordelingen:

Budsjettdirektivet viser til at Nærområdene er et av tre høyt prioriterte områder for Nordisk Råd. Det er dog for 2005 foretatt en reduksjon i det samlede budsjettet på TDKK 2.500, som følge av at frigjorte midler fra innsatsen i Baltikum ikke benyttes til nye prosjekter.

Budsjettet for Nærområdesektoren i 2005 er inndelt i til dels andre hovedkategorier enn tidligere år:

Politiske initiativer i Nærområdet til at følge op på konklusjonerne fra evalueringen.

Den foreslåtte puljen kan så senere på året anvendes for å kunne følge opp relevante målsetninger, nye så vel som gamle.

Reduksjonen av nærområdeprogrammet skjer utelukkende fra avsluttede prosjekter i Baltikum. Disse midler skytes ikke umiddelbart inn i nye prosjekter i Baltikum eller Nordvest-Russland.

Den tidligere inndelingen i de tre prosjektbudsjettpostene, hhv:

- 2-0830-2 Demokrati og velferd/medborgerpolitikk
- 2-0840-2 Bærekraftig ressursutnyttelse,
- 2-0860-2 Kulturformidling,

- er i 2005 fraveket til fordel for en geografisk fordeling av midlene. Prioriteringene for disse emnene i 2005 blir således å finne under "Stipend- og utvekslingsordninger" og de to nye budsjettpostene, hhv. "Handlingsplan for Nordvest-Russland" og "Prosjektvirksomhet i Baltikum".

Nærområdesverksamheten finansieres förutan över nærområdeprogrammet också över respektive ministerråds anslag. De nye retningslinjene for det framtida nærområdesamarbetet gjelder all nærområdeverksamhetet och därmed påverkes också andre budgetposter än nærområdeprogrammet.

3-0810-3 Informations- och kontaktverksamhet

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	13.933.000	13.902.000	14.000.000	100%	MR-SAM/NSK

Formål

- Finansiering og drift av 4 eksisterende informasjonskontor i hhv. Estland, Latvia, Litauen og Nordvest-Russland, samt eventuell opprettelse av ett kontor i Kaliningrad.
- Etablering av nettverk mellom Norden og nærområdene.
- Formidling av nærområdenes behov og prioriteringer til nordiske samarbeidspartnere.

- Forankring av Ministerrådets aktiviteter i nærområdene.
- Samarbeide, informasjonsutveksling og lokal koordinering av Ministerrådets aktiviteter i forhold til andre aktører i Nærområdene.

Prioriteringer i 2005 Nordisk Ministerråd er representert i nærområdene med 4 informasjonskontor hvis rolle ikke kun er å være implementerende part for NMRs prosjektsamarbeid i nærområdene og administrere de forskjellige utvekslingsordningene. Kontorene fungerer også som knutepunkt for kontakten mellom Nordisk Ministerråd, de lokale myndigheter og de nordiske ambassadene, og forventes i 2005 å legge økt vekt på nettverksbygging og opinionsdannende virksomhet. I Estland, Latvia og Litauen kan informasjonskontorene dessuten i økende grad fungere som bindeledd mellom nordiske og baltiske myndigheter, etter hvert som det nordisk-baltiske samarbeidet utvikles til et likeverdig samarbeid. Denne virksomheten avgjøres av evalueringens konklusjoner vedr. hvilken retning det overordnede arbeidet i nærområdene skal ha.

- Slutføre formalitetene vedr. etableringen av Ministerrådets kontor i Kaliningrad, samt sette dette i drift.
- Slutføre det treårige rammeprogrammet 2003-2005 for aktiviteter i nærområdet
- Økt mottagerstyring og informasjon om Ministerrådets virksomhet i Nærområdet
- Deltagelse i grenseregionale samarbeidsstrukturer spesielt i det baltisk-russiske grenseområdet
- Øke informasjonen om det nordiske samarbeidet i nærområdene

Resultater i 2003 I løpet av året er bl.a. følgende blitt gjennomført:

- Kulturell markering av 300-års jubileum for St. Petersburg og Petrozavodsk
- Sterkere profilering av Informasjonskontorene overfor baltiske myndigheter
- Økt informasjon om det nordiske samarbeidet overfor russiske myndigheter
- En rekke relevante seminarer med deltagelse fra hele nærområdet
- Videreføring av handlingsplan for likestilling og bekjempelse av handel med kvinner
- Initiert handlingsplan for narkotikabekjempelse i nærområdene
- Økonomistyringsprosjekt for informasjonskontorenes virksomhet

Ledelse og adm. Planlagte udgifter: 725.000

3-0820-2 Stipendieordninger

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	24.058.000	19.266.000	18.356.000	100%	MR-SAM/NSK

Formål Å bidra til mobilitet, langsiktig kompetanseheving og nettverksoppbygging mellom Norden og Nærområdene.

Stipendordningene er primært rettet mot deltagere fra nærområdene, men enkelte av ordningene åpner også for at deltagere fra Norden oppholder seg i Nærområdene.

Siden 2003 er denne posten blitt gradvis øket i takt med at stipend- og

utvekslingsordninger som startet opp som prosjekt er blitt omgjort til faste ordninger. Denne utviklingen, som er av ren teknisk karakter, videreføres i 2005. Dette er gjort for å synliggjøre omfanget av Nordisk Ministerråds utvekslingsordninger med nærområdet.

**Prioriteringer i
2005**

- Synliggjøre samtlige eksisterende utvekslingsordninger.
- Stipend og utvekslingsordningene skal i større grad enn tidligere tilgodese søkere fra Nordvest-Russland.
- Ordningen vil i 2005, som er det siste året i den treårige rammeplanen for Nærområdene, fortsatt omfatte søkere fra Baltikum, men begrenset til 35 % av deltagerne.
- Ved rapportering fra virksomheten skal også kjønnsfordelt statistikk utarbeides
- Nordpluss Nabo og Norfa Nabo skal bidra til langsiktig samarbeide mellom Norden og nærområdenes høyere/akademiske læreinstitusjoner, samt innen den ideelle sektoren. Ordningen skal styrke samarbeidet ved nettverksbygging og omfatter støtte til utveksling av forskere, lærere og studenter. En del av stipendieordningen berører frivilligsektoren
- Tjenestemannsutvekslingen administreres av Ministerrådets informasjonskontor for bedre å kunne imøtekomme behovene i nærområdene. For Russlands vedkommende søker man å støtte en demokratisk, stabil og forutsigbar utvikling ved å bidra til utviklingen av styringssystem og administrative strukturer i den offentlige forvaltningen, ved kompetanseheving innen demokratiutvikling og medborgerpolitikk
- Stipendieprogrammet for parlamentarikere administreres av Nordisk Råd hvor målet er å formidle erfaringer fra nordisk parlamentarisk arbeid og representativt demokrati. Det vil i 2005 bli lagt størst vekt på Nordvest Russland som målområde.
- Avhengig av utfallet av evalueringen av nærområdet, vil ordningen bli utvidet med en egen sum reservert for utveksling av politisk aktive ungdommer
- NordProLink har til formål å tilby unge fra nærområdene studieopphold i nordiske bedrifter, for derved å tilføre dem viten og erfaring i, hvordan man driver moderne næringsvirksomhet under frie markedsforhold. Utvekslingsordningen administreres av informasjonskontorene i nærområdet.
- Sleipnir-Nærområdet er et reisestipendprogram som har til formål å øke mobiliteten blant unge kunstnere og oppmuntre til virksomhet innenfor Norden. Mobilitetsprogram har vist seg å være en vellykket måte å bygge opp kontakter mellom Norden og nærområdene og kommer derfor fortsatt å være en viktig del av kulturformidlingen
- Kulturutveksling for Barn og Unge er en av de eldste aktivitetene i Nærområdet og har tidligere vært oppført som et prosjekt under ”demokrati og velferd”. Ordningen administreres av informasjonskontorene og er forbeholdt deltagere som er 18 år eller yngre. Virksomheten foregår både i Norden og i Nærområdene, men hovedvekten av deltagerne kommer fra Nærområdene.
- Journalistutveksling er et kurs- og stipendprogram rettet mot journalister i nærområdet, som blir gitt innblikk i allmenn presseskikk og -metoder. Aktiviteten har tidligere vært oppført som et prosjekt under ”demokrati og velferd”. Ordningen administreres av Nordisk Journalisthøyskole i Århus.
- Energidialogene med hhv. Nordvest-Russland og de baltiske landene har som formål å skape konkrete kontakter mellom energimyndighetene i landene for å forbedre forutsetningen for en bærekraftig energiforsyning

Resultater i

- Antall stipend- og utvekslingsordninger har øket gradvis de siste 4 årene

- 2003**
- Budsjettmidlene utnyttet maksimalt og er sterkt etterspurt
 - Samtlige ordninger har oppfylt målsetningene mht antall stipendiater pr. år

3-0830-1 Demokrati och medborgarpolitik

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	0	17.745.000	18.495.000	95%	MR-SAM/NSK

Formål Samarbeide om en stabil utvikling i Norden og nærområdene ved formidling av relevante aspekter ved og erfaringer fra den nordiske velferdsmodellen og ved å styrke demokratiske strukturer i nærområdene.

Disse midlene er i 2005 flyttet / fordelt til hhv. "Handlingsplan for Nordvest-Russland" og "Prosjektvirksomhet i Baltikum" og til "Stipendordninger"

- Resultater i 2003**
- Formidlet erfaringer fra den nordiske velferdsmodellen
 - Implementert og fulgt opp handlingsplanen for barn og unge i nærområdene
 - Initiert samarbeid om utvikling av den ideelle sektor og nødvendige nettverk mellom de frivillige organisasjonene, spesielt i Russland.
 - Fulgt opp samarbeid med nærområdene om bekjempelse av vold og organisert kriminalitet
 - Videreutviklet den Nordiske Journalisthøyskolens opplæring/utveksling av journalister fra nærområdene
 - Samarbeidet med kvinneorganisasjonenes paraplyorganisasjoner i nærområdene
 - Integrert likestillingsperspektivet i nærområdeaktivitetene

3-0840-1 Kulturförmedling

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	0	3.600.000	2.830.000	86%	MR-SAM/NSK

Formål Formidling av nordisk kultur og verdifelleskap til nærområdene samt presentasjon av nærområdenes kulturtradisjon og kulturtilbud i Norden.

Disse midlene er i 2005 flyttet / fordelt til hhv. "Handlingsplan for Nordvest-Russland" og "Prosjektvirksomhet i Baltikum" og til "Stipendordninger"

- Resultater i 2003**
- Kulturell markering av 300-års jubileet for hhv. St. Petersburg og Petrozavodsk
 - Videreført den nordiske poesifestivalen i Estland
 - Utviklet kulturens infrastruktur og den kulturpolitiske ekspertisen i forvaltningen i dialog med de baltiske landene
 - Folkelig samarbeide

3-0860-1 Bärkraftig resurshushållning

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	0	10.140.000	11.042.000	95%	MR-SAM/NSK

Formål Å fremme bærekraftig ressurs utnyttelse i nærområdene ved hhv. politisk innsats i Norden og internasjonalt ved kompetanseheving, erfaringsutveksling og metodeutvikling.

Disse midlene er i 2005 flyttet / fordelt til hhv. "Handlingsplan for Nordvest-Russland" og "Prosjektvirksomhet i Baltikum" og til "Stipendordninger". Midlene er dog fortsatt øremerket til kulturaktiviteter.

Resultater i 2003

- Kompetanseheving i de ressursforvaltende administrasjonene, og erfaringsutveksling med de baltiske land angående nødvendige regelverk i forbindelse med tilpassning til EU.
- Støtte til reduksjon av miljøbelastning med spesiell vekt på minskning av grenseoverskridende miljøforurensning.
- Enerkipolitisk samarbeide i Østersjøregionen. Kompetanseheving innen energieffektivisering, energiøkonomi og planlegging
- Samarbeide om regional utvikling, spesielt grenseregionalt samarbeid i det baltisk-russiske grenseområdet.

3-0870-1 Arktisk samarbeidsprogram

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	7.038.000	5.070.000	3.577.000	90%	MR-SAM/NSK

Formål Å sikre mulighetene til økonomisk og samfunnsmessig utvikling på naturens vilkår i de arktiske områdene.

Å bidra til at urbefolkningene kan videreføre sin kulturelle arv, utvikle sine tradisjonelle næringsveier i tråd med markedsvilkårene, samt å forbedre sine livsvilkår.

Prioriteringer i 2005 Innsatsen i Arktis utarbeides i et separat program, men inngår fortsatt i budsjettammen for nærområdet. Arktis er høyt prioritert og budsjettet avsatt til dette samarbeidet har øket jevnt siden 2001. Budsjettmidlene går i stor grad til samfinansiering av prosjekt i regi av Arktisk Råd.

- Fortsatt utvikling av nettverk mellom universitet og høyskoler i Arktis, inklusive utvikling av virtuelle undervisningsformer
- Fullføre den nordiske handlingsplanen for natur- og miljøvern i Arktis
- Regional utvikling og næringslivsutvikling i Arktis
- Levevilkår og generell velferd spesielt blant urbefolkninger
- Økt antall fellesnordiske satsinger, slik at budsjettposten ikke kun fungerer som delfinansiering av prosjekt initiert, implementert og fullført i regi av Arktisk Råd

**Resultater i
2003**

I løpet av året er følgende blitt gjennomført:

- Den nordiske handlingsplanen for natur- og miljøvern i Arktis- Grønland, Island og Svalbard er blitt fulgt opp. Ett antall tverrsektorielle aktiviteter er innledet.
- Oppfølgingsarbeidet innenfor rammen av den arktiske miljøvernstrategien AEPS (Arctic Environment Protection Strategy) har fortsatt. Prosjektstøtte er bevilget til overvåkningsarbeidet som drives av AMAP (Arctic Monitoring and Assessment Programme) og naturvernarbeidet som drives av CAFF (Conservation of Arctic Flora and Fauna).
- Relevante faser med tanke på definisjonen av levevilkårsindikatorer, fra de nordiske urbefolkningenes synsvinkel er blitt gjennomført i utviklingen av levevilkårsstatistikk for urbefolkninger.
- Støtte er bevilget til nordisk handlingsplan for natur- og miljøvern i Arktis og til oppfølgingen av miljøarbeidet under Arktisk Råd.

3-0910-1 Politiske initiativer i Nærområdet

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	3.200.000	0	0	-	NSK/MR-SAM

Formål

Under denne budsjettposten ligger de prosjektmidler som blir frigitt ved at prosjekter i nærområdet, både i Baltikum og i Russland avsluttes i 2004. Summen skal benyttes til aktiviteter som samarbeidsministrene anser som spesielt viktige. Av de opprinnelige TDKK 9.805 er TDKK 500 anført under stipendordninger til opprettelse av en ny utvekslingsordning for unge politisk aktive i Nordvest Russland. TDKK 4600 er overført til NEFCO, og TDKK 1568 er overført til NOPEF.

**Prioriteringer i
2005**

Nordisk Ministerråd v/Samarbeidsministrene identifiserte i 2003 en rekke områder som hver for seg og til sammen ble betegnet som særskilt strategisk interessante for utviklingen de kommende år i Norden, i Europa og globalt. Ett av disse områdene var samarbeid med landene i Nærområdet, som ble høyt prioritert og følgelig konkret nedfelt i en rekke strategiske mål. Pr. 01.01.2005 vil disse strategiske mål kun delvis være oppnådd. Under efteråret 2004 ble nye retningslinjer for samarbeidet med Estland, Letland och Litauen samt Nordvestrusland fastlagt. "Nye Politiske Initiativ" vil bli benyttet til å oppfylle samarbeidsministrenes målsetninger, nye så vel som gamle. Derudover skal budsjettposten sikre en fleksibilitet i budsjettet til å fange opp aktuelle samarbeidsmuligheter både i Russland og i Baltikum, inklusive det nordisk-baltiskeintitusjonssamarbeidet.

- Norden skal fortsatt agere proaktivt og synlig som aktør i gjennomføringen og utviklingen av EUs handlingsplan for den Nordlige dimensjon med innspill og forslag til nevnte handlingsplan.
- Økt samarbeid med Nordvest Russland og Kaliningrad: Det er fortsatt behov for å videreutvikle og utdype eksisterende nettverk både med NGOer og med myndighetene på de forskjellige nivåer.
- Utvikling av et Arktisk Vindu: Det Arktiske samarbeidet skal gis større synlighet enn

tidligere. Nordisk Ministerråd vil gjøre en særskilt innsats for å identifisere relevante prosjekt.

- Omstrukturering av samarbeidet med de baltiske land, basert på medfinansiering og direkte samarbeid om felles innsatser.
- Bedret samarbeid og arbeidsfordeling mellom de ulike regionale og internasjonale aktørene i Nærområdet i form av en tettere dialog med Barentsrådet (BEAC), Østersjørådet (CBSS) og Arktisk Råd (AC).

3-0920-1 Prosjektvirksomhet i Baltikum

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	6.426.000	0	0	-	NSK/MR-SAM

Formål Hva angår samarbeidet med Estland, Latvia og Litauen så bedöms påbegynte prosjektene som utløper i 2005 böra fullføres, men det startes ikke opp nye prosjekt i Baltikum som finansieres 100% av Nordisk Ministerråd.

Prioriteringer i 2005 Imøtekomme anbefalingene fra konklusjonene av evalueringen av nærområdet, og fullføre påbegynte aktiviteter som i flg. Rammeplanen 2003-2005 utløper i 2005.

Trappe opp baltisk medfinansiering av aktivitetene

Stipend- og utvekslingsordninger fortsetter, i størst mulig grad med baltisk medfinansiering

Flerårige handlingsplaner/prosjekt 2005:

- Handlingsplan Barn og Unge
- Handlingsplan Narkotikabekjempelse
- Handlingsplan likestilling / trafficking
- Grenseregionalt samarbeid med Nordvest-Russland

3-0930-1 Handlingsplan for Nordvest Russland

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	10.710.000	0	0	-	NSK/MR-SAM

Formål Samarbeidet med Nordvest-Russland blir allerede i 2005 basert på en samlet handlingsplan, for derved bedre å kunne fokusere og synliggjøre dette samarbeidet. De midler som foreløpig ligger i denne budsjettposten tilsvarer de midler som allerede i 2004 er allokert til flerårige prosjekt i samarbeid med Nordvest-Russland.

Eventuelle nye prosjektmidler må hentes fra den nye puljen.

Prioriteringer i 2005 Imøtekomme anbefalingene fra konklusjonene av evalueringen av nærområdet, og synliggjøre eksisterende og fremtidig felles nordisk samarbeid med Nordvest-Russland.

Stipend- og utvekslingsordninger utvides til å omfatte flere russiske deltagere.

Flerårige prosjekt 2005:

- Handlingsplan Barn og Unge
- Handlingsplan Narkotikabekjempelse
- Handlingsplan likestilling /trafficking
- Nordisk Råds initiativ for helsetiltak m.m.
- Demokrati og velferd
- Kulturformidling
- Bærekraftig. ressursutnyttelse
- Grenseregionalt samarbeid med Baltikum

3-5280-3 Nordiska Projektexportfonden (NOPEF)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	NMR FIN. 03	BUD.DISP AV
EUR	2.633.200	2.586.700	2.375.700	50%	Institutionen
MODSVARER DKK	19.591.000	19.219.000	17.651.000		

Formål NOPEFs syfte är att stärka små och medelstora företags internationella konkurrenskraft genom att ge förmånliga villkorslån till projektstudier och förberedande affärsaktiviteter som bidrar till att främja företagets internationalisering och deltagande i projekt internationellt. För ändamålet samarbetar NOPEF bl.a. med NIB, NEFCO och NDF. NOPEFs resurser används i verksamheten bl.a. till förmånliga villkorslån för delfinansiering av förstudier, till projektidentifisering i egen regi, projektexport och till informationsverksamhet bland nordiska företag.

Prioriteringer i kontrakten NOPEFs eksisterende kontrakt gjelder kun for 2001 – 2004. Under 2003 utvärderades NOPEF:s verksamhet. Rapporten har diskutert i Nordiska samarbeidskommittén under våren 2004. Diskussionen har gjennomført utifrån spørsmålstillinger kring NOPEFs målsætninger, geografisk inriktning, budget, nasjonale bidrag til budjetten samt ulike organisatoriske spørsmålstillinger. Ett förnyat kontrakt kommer att baseras på denna diskussion

Den för 2005 angivne budjetten utgör en återgång til vad som gjaldte for ministerrådets finansiering 2003. Beroende på de fortsatte overvejandene om NOPEFs fremtid kan denna budjettpost komme att ökas.

Resultater i 2003 Resultatet under året blev væsentligt bättre än budjetterat i kontraktet med NMR. Under året beviljades 184 lån til et belopp av 6,5 M€. År 2002 beviljades totalt 5,4 M€ til 165 lån. Det totalt beviljade beloppet ökade därmed från föregående år med 20%. 166 lån har avslutats og medført att 1,2 M€ återförts til NOPEFs disponibla medel for nye beviljninger medan 4,2 M€ har efterskänkts. Av de 166 avslutade lånen har 78 projekt realiserats. Antallet realiserade projekt i forhold til antal avslutade lån oppgår til 47 %. Sedan avtalsperiodens början den 1 januar 2001 har antallet beviljninger økat med ca 30 %. Forklaringen til økningen ligger i den sterke økonomiske tillvæksten i NOPEFs prioriterte projektländer. en annen væsentlig orsak är att även nordiska mindre og medelstora företag behöver søke nye marknader og særskilt de mindre bolagene har

større behov av kunnskap, nettverk og mulighet til finansiering av forstudier. Samtidig har NOPEF även ett bättre utfall gjennom at flere prosjekter realiserats. Det forbedrede resultatet har varit möjligt tack vare en fortsatt utveckling av hanteringen av ansökningar och beviljningar, vilket ökat kvaliteten i projekten. Den av NMR under året genomförda utvärderingen av verksamheten har i alla väsentligt givit NOPEF ett gott betyg.

Tjänster, handel, IT och telekom utgjorde 21 % av beviljningarna, mekanisk industri 19 %, bygg och entreprenad 14 %, träförädling 11 %, plast och kemi 12 %, livsmedel 10 % samt textil och konfektion 8 %. Resterande 5 % fördelas på andra områden.

Kontrakt- periode	2001-04
Kontrakt- status	Uppfylld
Økonomi	Inga anmärkningar
Ledelse og adm.	Faktiske udgifter : 765 TEUR

Energi

Generel indledning

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	ÆNDRING 04-05
DKK	7.291.000	7.213.000	6.160.000	1,1%

Indledning

Målsætningen med det nordiske energipolitiska samarbejdet er at fremme en effektiv, konkurrencraftig, sikker og bærekraftig energiforsyning. Energiresurserne bør anvendes på et effektivt sæt for at styrke sysselsætningen og økonomien samtidigt som man tar miljøhensyn. Insatserne inom Energisektorn følger den strategi for samarbejdet som lagts fast genom ministerrådsforlaget "Det framtida nordiska energipolitiska samarbejdet". Ministerrådsforlaget, som godkändes av Nordiska Rådet 2001 omfattar perioden 2002 t.o.m. 2005. Konkret innebär forlaget en fokusering på tre kärnområden; Den öppna elmarknaden, Klimatpolitiska frågor och Samarbete i Östersjöregionen och med Nordens närområde (Regionalt samarbete).

En annan viktig del av det energipolitiska samarbejdet är det nordiska energiforskningsprogrammet, som till helt övervägande del finansieras med medel direkt från länderna. Programmet genomförs i enlighet med den strategi och handlingsplan som tagits fram för institutionen Nordisk Energiforskning för perioden 2003-2006.

Den öppna elmarknaden fokuserar på en fortsatt integrering och vidareutveckling av den gemensamma nordiska elmarknaden. I samarbete med andra aktörer och samlarbetsorganisationer identifieras problem och utvecklingsmöjligheter på elmarknaden där det finns behov av åtgärder på det politiska planet. Ministerrådet har en viktig roll i denna process och inriktning och prioriteringar för Ministerrådets arbete inom elmarknadsområdet har preciserats genom energiministrarnas gemensamma uttalande om elmarknadens utveckling vid energiministtermötet i Haugesund 2002 och i Göteborg 2003. Ett prioriterat område inom elmarknadsområdet är den långsiktiga försörjningstryggheten. Den ansträngda kraftsituationen under vintern 2002-2003 visade tydligt hur ömsesidigt beroende de nordiska ländernas elsystem är. Detta har givit ett ökat fokus på det nordiska samarbejdet och de konsekvenser detta har för varje enskilt lands effekt- och försörjningssäkerhet.

Arbetet inom kärnområdet klimat genomförs i samarbete med miljösektorn. Ministerrådet anser att de klimatpolitiska frågorna också i framtiden bör ägnas stor uppmärksamhet med en fokusering på det internationella samarbejdet. En prioriterad uppgift är att fullfölja satsningen på att utveckla Östersjöregionen som en "Testing Ground" för Kyoto-protokollets flexibla mekanismer och arbeta med den konkreta operationaliseringen av testområdet. Ett betydelsefullt resultat har varit undertecknandet av ett ramavtal för samarbejdet om Testing Ground, Testing Ground Agreement (TGA), i samband med ministtermötet i september 2003. Avtalet trädde i kraft den 1 februari 2004 och har hittills undertecknats av 9 av 11 Östersjöländer. Ett annat viktigt resultat är etableringen av en investeringsfond för klimaprojekt i Östersjöregionen med ett kapital på 10 miljoner EURO och NEFCO som förvaltare.

Andra viktiga frågor inom klimatområdet är relaterade till framtida åtaganden efter

Kyotoprotokollets första åtagandeperiod och analys av konsekvenserna av implementeringen av EU:s direktiv om handel med utsläppsrätter och hur detta direktiv kan samverka med andra styrmedel på klimatområdet. Klimatgruppen är vidare ansvarig för implementeringen av klimatavsnittet i den nordiska strategin för hållbar utveckling. Inom ramen för denna strategi analyserar Klimatgruppen också förutsättningarna för att genomföra specifika insatser för uppföljning av energibesluten vid toppmötet i Johannesburg 2002.

Det nordiska regionala energisamarbetet är fördelat på dels ett direkt samarbete med länderna i Nordens närområde dels det energipolitiska samarbetet inom Baltic Sea Region Energy Co-operation (BASREC) mellan elva östersjöländer och EU Kommissionen. BASREC:s verksamhet är knuten till Council of the Baltic Sea States (CBSS). Att agera inom och stödja det fortsatta energipolitiska samarbetet inom BASREC är en av de viktigaste uppgifterna för kärnområdet och en prioriterad fråga för Ministerrådet. Det direkta samarbetet med de baltiska länderna och nordvästra Ryssland sker med stöd från Nordiska Ministerrådets närområdesprogram. Verksamheten består av informationsutbyte och nätverksuppbyggnad, stipendieprogram samt specifika projekt och utredningsinsatser som implementeras i samarbete med berörda länder och regioner. Av sektorns total budgetmedel under 2005 bedöms ca 50 % (ca 3,5 milj. DKK) gå till närområdesaktiviteter av olika slag.

Det regionala energisamarbetet med Närområdet har utvecklats i enlighet med prioriteringarna i Ny Nordisk Dagordning. Verksamheten inom energisektorns regionala samarbete är också starkt kopplad till EU:s Nordliga Dimension, där betydelsen av att sätta en nordisk prägel på samarbetet inom prioriterade områden så som miljö och energi betonats av såväl Ministerrådet som Nordiska Rådets Presidium.

3-3210-1 Projektmedel - Energi

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	6.279.000	6.156.000	5.071.000	100%	EK/MR-E

Formål Ministerrådets projektmedel används i enlighet med Ministerrådsförslaget "Det framtida energipolitiska samarbetet", ordförandelandets program, Nordiska rådets rekommendationer samt övriga beslut och planer relevanta för de nordiska länderna energipolitiskt samarbete, för energisamarbetet inom Norden och de glest bebyggda områdena samt för Nordens närområden och Arktis.

Prioriteringar i 2005 Budgetprioriteringarna utgår från de tre kärnområdena. Därutöver kommer insatser för en hållbar energiförsörjningen i glest befolkade områden att särskilt uppmärksammas. Arbetet med att ta fram en reviderad handlingsplan för energisektorns nästa verksamhetsperiod kommer att påbörjas under 2004 och avslutas under 2005. Insatser som stöttar detta arbete kommer att ha hög prioritet.

- Den öppna elmarknaden, där den långsiktiga försörjningstryggheten, återstående gränshinder för marknadens aktörer, och gemensamma insatser för hantering av effektproblem är prioriterade frågor.
- Klimatpolitiska frågor, där insatser för att fullfölja arbetet med att utveckla

Östersjöregionen till en "Testing Ground" för Kyotoprotokollets flexibla mekanismer, inklusive kapacitets uppbyggnad i Ryssland och de baltiska länderna, har hög prioritet. Samtidigt prioriteras också arbetet med att få nordiska synpunkter högt upp på Agendan m.h.t. de kommande internationala förhandlingar om reduktion av växthusgasutsläpp efter 2012.

- Regionalt energisamarbete där planeringen för BASREC:s ministermöte 2005 och mål och åtgärden inför nästa samarbetsperiod kommer att stå i fokus. Samtidigt kommer ett ökat fokus också att riktas mot nordvästra Ryssland.
- En särskild arbetsgrupp för en hållbar energiförsörjningen i glest befolkade områden har bildats under 2004 och insatser inom detta område kommer att vara prioriterade också under 2005.
- Insatser som stöttar arbetet med att ta fram en reviderad handlingsplan för energisektorns nästa verksamhetsperiod.

Resultater i 2003

Med anledning av elavbrottet i Sydsvetrike och Östdanmark den 23 september 2003 har särskilda initiativ tagits av de nordiska energiministrarna för att analysera elsystemets sårbarhet och möjligheterna att förbättra driftsäkerheten i det nordiska elsystemet. Bl.a. skall de systemansvarigas samarbetsorganisation Nordel senast i juni 2004 överlämna en rapport med förslag till hur det nordiska stamnätssamarbetet kan utvecklas för att ytterligare öka driftsäkerheten. Rapporten kommer att följas upp vid ministermötet i september 2004.

Flera viktiga steg har tagits för att förverkliga målet att etablera Östersjöregionen som ett försöksområde (Testing Ground) för Kyoto-protokollets flexibla mekanismer. Det förberedande arbetet med investeringsfaciliteten - Testing Ground Facility (TGF) - har avslutats under året. Fonden har kapitaliserats och kommer att vara operativ under 2004. Ett ramavtal för samarbetet om Testing Ground, Testing Ground Agreement (TGA), har undertecknats i samband med ministermötet i september 2003. Avtalet trädde i kraft den 1 februari 2004 och har undertecknats av de nordiska länderna samt Tyskland, Estland, Letland och Litauen. Polen förväntas att underteckna avtalet inom kort. Från rysk sida förväntas ett undertecknande först när Kyoto-protokollet är ratificerat.

Ett kontrakt mellan Nordiska ministerrådet och Östersjörådet har ingåtts angående finansiering av sekretariatsfunktionen i BASREC under 2003-2005. En arbetsplan för BASREC 2003-2005 har upprättats inom ramen för ministrarnas beslut i Vilnius hösten 2002. Den övergripande arbetsplanen liksom arbetsplaner för de särskilda arbetsgrupperna (elmarknad, gasmarknad, klimat, energieffektivisering och bioenergi) har under våren 2003 godkänts av BASREC:s Group of Senior Energy Officials(GSEO).

3-3220-3 Nordisk Energiforskning (NEPF)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	NMR FIN. 03	BUD.DISP AV
NOK	1.150.000	1.124.000	1.111.000	16%	Institutionen
MODSVARER DKK	1.012.000	1.057.000	1.089.000		

Formål

NEFP skal langsiktig bidra til kunnskapsbaserte forutsetninger for en kostnadseffektiv reduksjon av energiforbruket og utvikling av nye fornybare energikilder og miljøvennlig

energiteknikk gjennom å styrke grunnkompetansen ved universitet og høyskoler og andre forskningsinstitusjoner, samt å skape velfungerende forskernettverk mellom de nordiske landene, mellom forskning og næringsliv og med regionale aktører. Samarbeidet med landene i nærområdet skal videreutvikles. Virksomheten skal utføres slik at aktørene ved behov kan bistå nordiske embetsmenn og politikere med sakkunnskap i energispørsmål.

Energiforskningsprogrammet finansieres utover Nordisk Ministerråds basisfinansiering også direkte fra landene. Det er utarbeidet en ny handlingsplan 2003-06 som ble godkjent av Energiministrene i Helsingfors, 10. Sept 2001, samt en ny budsjettkontrakt mellom NEFP og NMR for perioden 2003-2005. Institusjonens virksomheter vil med basis i ovennevnte være:

- Forsknings, nettverk, utvikling og strategisk virksomhet
- Rådgivning, informasjon og forvaltning
- Interaksjon med Nordens nærområder
- Administrasjon og organisering av virksomheten

Prioriteringer i kontrakten

På basis av de overordnede prioriteringene i det nordiske energisamarbeidet med satsning på tre kjerneområder er det identifisert 5 innsatsområder der problemorientert forskning står sentralt; Integrasjon av energimarkedet, Fornybare energikilder, Energieffektivitet, Hydrogensamfunnet og Konsekvenser av klimaendringer på energiområdet. De ulike aktivitetene vil støtte opp under de 5 utvalgte innsatsområdene og vil også hver for seg i ulik grad reflektere en eller flere av de 3 kjerneområdene for nordisk energisamarbeid.

- Integrasjon av energimarkedet
- Fornybare energikilder
- Energieffektivitet
- Hydrogensamfunnet
- Konsekvenser av klimaendringer på energiområdet

Resultater i 2003

NEFP har i 2003 startet på implementeringen av vedtatt strategi- og handlingsplan for perioden 2003-2006. I tillegg ble 7 fag program for perioden 1999-2002 avsluttet. Samtlige av disse 7 programmer har gjennomført sitt arbeid på en god måte, og med dokumenterte resultater. Dette er rapportert gjennom årsrapporter for 2002 og sluttrapporter for hele perioden.

Nordisk Energiforskning startet 4-årsperioden med etablering av 15 nye prosjekter innen de 5 tematiske områdene.

I dagene 16. - 17. oktober arrangerte Nordisk Energiforskning informasjonsseminar i Stockholm for de nye prosjektlederne, styret og administrasjonen. Prosjektene ble presentert, og det ble gitt informasjon om nasjonale energipolitiske mål og forskningsmessige prioriteringer og virkemidler.

NEFPs websider ble fornyet med hensyn på struktur og design i 2003, og det legges stor vekt på å etablere dette som et dynamisk informasjonsverktøy for fremtiden.

Kontrakt-

2003-05

periode

**Kontrakt-
status**

Opfyldt

Økonomi

Ingen bemærkninger

**Ledelse og
adm.**

Planlagte udgifter: 1124 TNOK
Faktiske udgifter : 863 TNOK

Miljøsamarbejdet

Generel indledning

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	ÆNDRING 04-05
DKK	42.221.000	37.993.000	39.469.000	11,1%

Indledning

Det miljøpolitiske samarbejde

Et nyt miljøhandlingsprogram for det nordiske miljøsamarbejde træder i kraft den 1. januar 2005. Programmet tager udgangspunkt i evaluering af det tidligere miljøhandlingsprogram 2001-2004. Miljøhandlingsprogrammet 2005-2008 er målrettet på implementering og konkretisering af miljødelen af den overordnede strategi for bæredygtig udvikling i Norden og dets nærområder og bidrager til øget integration af miljøhensyn i sektorerne samt ligger til grund for en policyorienteret virksomhed.

I miljøhandlingsprogrammet 2005-2008 har miljøministrene valgt at sætte fokus på 4 integrerede temaer for at sikre integration mellem sektorerne og arbejdsgrupperne samt for at opnå mulighed for sammenfattende resultater. Temaerne er politisk aktuelle og der forventes mange nordiske og internationale aktiviteter indenfor disse i miljøhandlingsprogrammets periode.

De af miljøministrene 4 udvalgte temaområder er som følger:

1. Miljø og sundhed
2. Havmiljø
3. Natur, landskab og kulturmiljø
4. Økonomi og bæredygtig forbrug og produktion

Under temaerne beskrives de præcise mål og forventede resultater, der tilstræbes og forventes ved implementeringen af handlingsprogrammet.

Miljøsektorens faste arbejdsgrupper samt de tværsektorielle arbejdsgrupper indtager en central rolle i det miljøpolitiske samarbejde. De ovennævnte temaområder er omfattet af gruppernes respektive arbejdsområder. Gruppernes arbejde er endvidere koblet til EU og øvrige internationale processer.

Norden

I samarbejdet inden for Norden står beskyttelse af natur og miljø, herunder den biologiske mangfoldighed samt landskabets diversitet, kulturminder og kulturmiljø højt på dagsordenen. Temaer som blandt andet miljø og sundhed, havmiljø, miljø og økonomi er ligeledes væsentlige nordiske indsatsområder i miljøhandlingsprogrammet, herunder bæredygtig produktion og konsumtion samt klimaændringer.

Nærområdet, herunder Arktis

Samarbejdet med nabolandene og regioner herunder Ministerrådets samlede nærområdeaktiviteter er et strategisk vigtigt indsatsområde. Handlingsprogrammet for det nordiske miljøsamarbejde omfatter således også Nordens nærområder, idet der lægges stor vægt på at løse miljøproblemerne også i disse områder. Opfølgning af et seminar arrangeret af miljøsektoren i nordisk ministerråd i St. Petersburg i foråret 2003

vil i det kommende år udgøre et vigtigt element i miljøsamarbejdet i forhold til nærområderne med særlig henblik på at involvere Rusland i konkrete miljøprojekter. I samarbejdet med nærområderne vil fokus bl.a. være på indsats mod akutte miljøproblemer, støtte til miljøadministrationen, herunder kundskabsopbygning, kompetenceopbygning samt informationsformidling. På nærområdet har sektoren såvel egne finansierede aktiviteter, som aktiviteter der finansieres over det selvstændige nærområdebudget.

Miljøfinansieringsselskabet NEFCO spiller en central rolle i nærområdet. Gennem NEFCO bidrager de nordiske lande konkret til at gennemføre miljøforbedrende projekter og investeringer i miljøvenlig teknik og infrastruktur, samt til at opbygge og styrke landene i nærområdernes administrationer.

På det arktiske område vil der i 2005 være særlig fokus på at afslutte projekter under Den Nordiske Handlingsplan for natur- og kulturmiljøbeskyttelse i Arktis – Grønland, Island og Svalbard. Blandt prioriterede projekter indenfor handlingsprogrammet er, overvågning af natur- og kulturminder i Arktis og vurdering af miljøeffekterne af trawling og bundskrabning. Endvidere bliver der lagt vægt på en effektiv gennemførelse af miljøprogrammerne indenfor Arktis Råd.

I forhold til samarbejdet i Nordens vestnordiske område vil opfølgning af ministerrådets rapport ”-”Vest-Norden i det nordiske samarbejde” spille en central rolle. Miljøsektoren har i de seneste år været medarrangør til den Nordatlantiske havmiljøkonference som er en tilbagevendende begivenhed hvert andet år, hvor udover de nordiske lande såvel Skotland som Canada og USA deltager. Den næste nordatlantiske havmiljøkonference forventes afholdt i Norge 2005.

EU/EØS samt internationalt samarbejde i øvrigt

Samarbejdet omkring EU/EØS indtager en væsentlig plads i det nordiske miljøsamarbejde. I det nordiske miljøhandlingsprogram udgør EU/EØS relaterede spørgsmål derfor et højt prioriteret indsatsområde. EU's dagsorden på miljøområdet følges nøje og påvirkning af EU's miljøpolitik står højt på den politiske dagsorden. Et af miljøhandlings-programmets vigtigste mål er, at de nordiske lande samarbejder om at identificere og varetage fælles nordiske interesser i Europapolitikken og gennem en fælles indsats skaber opmærksomhed om nordiske værdier og prioriteringer, samt et forhøjet ambitionsniveau. Endvidere sættes fokus på integrering af miljøhensyn i alle EU's sektorer og støtteordninger samt miljølovgivning. Det nordiske samarbejde skal aktivt yde en indsats for at følge op på EU's 6. miljøhandlingsprogram og EU's strategi for bæredygtig udvikling. I forhold til EU vil der i de kommende år være særlig fokus på en ny kemikalielovgivning, der er på vej samt implementering af EU's vandrammedirektiv.

De fleste emner på miljøområdet er udover tilknytningen til EU også direkte knyttet til øvrige internationale processer. En vigtig opgave er fortsat at styrke den nordiske indsats på miljøområdet i europæiske og andre internationale fora. Størstedelen af arbejdet med kemikalier er udover EU knyttet til kemikaliearbejdet indenfor OECD og UNEP. Prioriteringerne omkring bæredygtig forbrug og konsumtion er en direkte opfølgning af verdenstopmødet i Johannesburg 2002. Endvidere vil betydningen af internationalt samarbejde indenfor ressourceeffektivitet samt miljø og helse blive øget. I miljø og helse vil ærinder, som berører børns helse, spille en vigtig rolle.

Bæredygtig udvikling

I Nordisk Ministerråds strategi for bæredygtig udvikling er miljø direkte nævnt som et af de strategiske indsatsområder. Implementeringen af strategien for bæredygtig udvikling vil automatisk styrke og øge det tværsektorielle samarbejde. Miljøsektoren forventer fremover at fortsætte sit samarbejde med økonomi-, fiskeri-, energi-, jord- og skovbrugs- samt nærings- og konsumentsektorerne. I forhold til energisamarbejdet er det særligt arbejdet med Testing Ground i Østersøområdet, som prioriteres. I de sidste år har miljøsektoren endvidere samarbejdet med transportsektoren omkring holdbar mobilitet. Endvidere er der initieret arbejde omkring miljø og sundhed, som man ønsker at udvide til også at omfatte helsesektoren i Nordisk Ministerråd.

Informationsstrategi

Miljøsektoren har udarbejdet en informationsstrategi for det nordiske miljøsamarbejde med henblik på at synlighed og informationsformidling sikres i alle processer. Målsætningen med strategien er, at øge informationen om det nordiske natur- og miljøsamarbejde til offentligheden i tråd med Århuskonventionens principper for samarbejde med offentligheden.

Nordisk råds natur- og miljøpris

Endvidere skal nævnes Nordisk Råds natur- og miljøpris, som bliver uddelt til en virksomhed, en organisation, et nyhedsmedium eller en person, der på fortrinlig vis har integreret miljøhensyn i sin virksomhed eller på anden vis har gjort en ekstraordinær indsats for natur og miljø. Prisen er på 350.000 DKK (2004 priser).

Endelig skal nævnes integrering af køns- og ligestillingsperspektivet. I overensstemmelse med Ministerrådets overordnede anbefalinger lægger miljøhandlingsprogrammet vægt på at inkludere ligestillingspolitiske målsætninger for arbejdet. Dette gælder især informationsvirksomhed og statistik på området, samt i de tilfælde, hvor miljøsektorens indsats har speciel betydning i forhold til mænd og kvinder eller til særlige befolkningsgruppers behov og forbrug, vilkår og muligheder.

3-3310-1 Projektmedel - Miljø

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	32.885.000	32.240.000	33.795.000	98%	MR-M, EK-M

Formål Miljøhandlingsprogrammet 2005-2008 definerer såvel overordnede som specifikke målsætninger, samt forventede resultater indenfor de valgte temaområder styringsinstrumentet for det nordiske miljøsamarbejde. Det nordiske miljøsamarbejde stræber efter at skabe øget indflydelse og gehør for nordisk miljøpolitik i et større internationalt perspektiv. Arbejdet koncentrerer omkring områder, hvor de nordiske lande har fælles interesser og hvor man opnår nordisk nytte og merværdi igennem samarbejdet.

Prioriteringer i 2005 Implementering af det nordiske miljøhandlingsprogram 2005-2008, herunder et seminar for miljøsektorens arbejdsgrupper inklusiv de tværsektorielle.

- Handlingsprogrammet indeholder følgende temaområder a) miljø og helse, b)

havmiljø, c) natur, landskab og kulturmiljø samt d) økonomi og bæredygtig forbrug og produktion. Indenfor disse temaområder nævnes en række indsatsområder, der er knyttet til internationale processer.

- Opfølgning af strategien for bæredygtig udvikling for Norden og dets nærområder.
- Øget informationsvirksomhed omkring det nordiske miljøsamarbejde.
- Opfølgning af miljøsektorens seminar omkring samarbejde med nærområderne med fokus på konkrete miljøforbedrende projekter.
- Indsatser omkring EU's nordlige dimension
- Opfølgning af verdentopmødet i Johannesburg, herunder øget fokus på bæredygtig forbrug og produktion i tråd med handlingsplanen herom fra topmødet.
- Havets miljøproblemer bl.a. i forhold til havstrategier og hvordan disse kan anvendes.

Resultater i 2003

En evaluering af miljøarbejdet, der blev igangsat i 2003, viser at man er godt på vej med opfølgning og implementering af miljøhandlingsprogrammet 2001-2004. Endvidere har der været fokus på opfølgning af strategien for bæredygtig udvikling med henblik på at sikre konkrete faglige og politiske resultater. Miljøsektorens informationsstrategi har vist sig at være et vigtigt redskab for at synliggøre resultaterne af miljøsamarbejdet. Endvidere er der initieret aktiviteter omkring miljø og helse som et nyt indsatsområde i det nordiske miljøsamarbejde. Derudover har man sat øget fokus på nærområderne, herunder blev der i foråret 2003 afholdt et seminar i St. Petersburg om, hvordan man kunne samarbejde om konkrete projekter med nærområderne.

- På hav- og luftområdet har virksomheden sigtet på at styrke forhandlingsunderlaget for beskyttelse af de marine områder samt beskyttelse mod effekter af grænseoverskridende luftforurening. Indsatsen har bl.a. omfattet bidrag til Luftkonventionen, EU's arbejde med luftkvalitet og begrænsning af udslip samt til de marine konventioner OSPAR og HELCOM.
- Arbejdet i kemikaliegruppen har været fokuseret på EU's nye lovgivning "REACH" og bl.a. arrangeret en workshop for at identificere fælles nordiske interesser vedrørende kemikalielovgivningen. Endvidere har gruppen arbejdet for at samordne nordisk stillingtagen i øvrig international fora som f.eks. OECD og FN samt de øvrige internationale konventioner som f.eks. POP's konventionen.
- På natur-, friluftsliv og kulturmiljøområdet har man udgivet bogen Natur i Nord som beskriver, hvordan Norden har arbejdet for at bevare den biologiske mangfoldighed samt nordisk landskab i de seneste 100 år. Endvidere har gruppen udarbejdet indspil til internationale forhandlinger, f.eks. den europæiske landskabskonvention.
- På miljøovervågnings- og dataområdet har arbejdet omfattet udvikling af overvågningsmetoder i Norden og nærområderne samt koordinering af nordisk miljøovervågning i forhold til internationale forpligtelser. Gruppen har fået en koordinerende rolle for miljøsektorens arbejdsgrupper i forhold til deres arbejde med EU's vandrammedirektiv.
- På produkt- og affaldsområdet har der været fokus på samordning af nordisk viden og statistik på affaldsområdet. Under året initierede gruppen et projekt for at etablere et nordisk videntcenter om affald og ressourcer, som kommer til at fungere som en fælles nordisk platform for formidling og udveksling af faglig relevant viden og innovation på området. Projektet er knyttet til et europæisk netværk.

I forhold til samarbejde på tværs med øvrige sektorer kan følgende fremhæves:

- Som opfølgning af energi- og miljøministrenes beslutning vedrørende Østersøen som

Testing Ground for Kyoto mekanismerne har arbejdet fokuseret på at afslutte det forberedende arbejde med investeringsfaciliteten samt udarbejdelsen af rammeaftalen mellem Østersølandene om fælles aktiviteter under Testing Ground samarbejdet.

- I samarbejdet med nærings- og konsumentsektoren omkring integreret produkt policy har man bl.a. besluttet at arrangere en stor nordisk/europæisk konference om miljøinformation.
- I samarbejdet med finanssektoren er det første delprojekt under projektet omkring afkobling af økonomisk vækst og øget miljøbelastning afsluttet.
- Samarbejdet med jord- og skovbrugssektoren har bl.a. fokuseret på landskabet som ressource og der har været afholdt en konference om emnet med henblik på at finde fælles nordiske retningslinjer indenfor området samt samle projektforslag.
- Miljøministrene har under året tiltrådt en deklaration om adgang og rettigheder til genetiske ressourcer.

Nordisk Råds natur- og miljøpris blev tildelt ungdomsorganisationen Luontto Liitto/naturförbundet i Finland. Prisen motiveres under hensyn til deres omfattende virksomhed med klubber for børn og unge, for fremstilling af et omfattende undervisningsmateriale af høj kvalitet samt for et langsigtet arbejde for et holdbart skovbrug i Norden og dets nærområder.

Når det gælder ligestilling mellem kønnerne stræber miljøsektoren efter at integrere kønsperspektivet i projekter og andre initiativer.

Ledelse og adm.

Planlagte udgifter: 2,5 MDKK
Faktiske udgifter : 3 MDKK

Sekretariats-funktion

En stor del af miljøsektorens projektvirksomhed udføres indenfor arbejdsgrupper, som serviceres af egne sekretariater i de nordiske landes administrationer.

3-3320-2 NEFCOS Miljøudviklingsfond

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	9.336.000	5.753.000	5.674.000	100%	MR-M

Formål

Virksomheden er målrettet mod at muliggøre finansiering af miljøforbedrende foranstaltninger i nærområdet på vilkår, som er mere fordelagtige end sædvanlige bankvilkår. NEFCO forvalter efter opgave fra de nordiske lande miljøudviklingsfonden. NEFCO bidrager med sin virksomhed til reduktion af forureningen i Østersøen og Barentshavet samt reduktion af grænseoverskridende luftforureninger. Tyngdepunktet ligger på beskyttelse af vand og luft

Prioriteringer i 2005

Virksomheden vil fortsat blive rettet mod at etablere finansieringspakker og -løsninger for miljøindsatser i nærområderne. De nordiske lande vil således bidrage konkret til at gennemføre miljøforbedrende projekter og investeringer i miljøvenlig teknik, energieffektivisering, forebyggelse af vand- og luftforurening, til infrastruktur samt til at opbygge og styrke landenes administrationer. En forstærkning af den katalytiske effekt medfører at færre men større projekter gennemføres i samarbejde med de store finansieringsinstitutioner i nærområdet. Tyngdepunktet i NEFCO's virksomhed geografisk henseende forskydes til Rusland.

**Resultater i
2003**

Fokus har været på projektvirksomhed for renere produktion i Rusland og Baltikum, som også har fået opmærksomhed i internationalt sammenhæng, idet man anser virksomheden som en værdifuld pioner indsats. Videre kan nævnes konkrete initiativer, som et program for energibesparelse i nordvest Rusland samt arbejdet med at udvikle driftkompetencen hos et kommunalt vandværk i Estland. Endelig har NEFCO bevilliget finansiering til at bortskaffe radioaktive fyr i den russiske del af Østersøen.

Afslutningsvis kan påpeges, at NEFCO nævnes specifikt i EU's nye handlingsprogram for den Nordlige Dimension som en samarbejdspartner i regionen og at NEFCO har fået pålagt en særlig opgave i forbindelse med målsætningen om at etablere et forsøgsområde i Østersøregionen for såkaldt "joint implementation" jfr. Kyotoprotokollen.

Regionalpolitik

Generel indledning

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	ÆNDRING 04-05
DKK	29.884.000	29.357.000	29.212.000	1,8%

Indledning

Det regionalpolitiske samarbejde baseres på et nyt samarbejdsprogram som gælder for perioden 2005-2008. Hertil kommer desuden ordførerskabsprogrammet. Samarbejdet består af tre dele; erfaringsudbyte, kundesudvikling og grænseregionalt samarbejde.

De nordiske lande har på mange områder en fælles platform og fælles udfordringer inden for regionalpolitikken. Gennem det nordiske erfaringsudbytte styrkes landenes rolle i europæiske og andre internationale fora.

Regionalmyndighederne har det overordnede ansvar for institutionen Nordregio der den overvejende del af kundesudviklingen sker gennem komparative analyser af regional udvikling, regional næringsudvikling, stadsudvikling og fysisk funktionel planlægning.

Av regionssektorens projektmedel går en væsentlig del til samarbejdet i åtte nordiske grænseregioner, vars handlingsplaner løber fra 2001 til 2006. Arbejdet i grænseregionerne inrettes bl.a. på at fjerne grænsbarrierer og på konkrete samarbejdsprojekter for at styrke integrationen. Under 2003 gennemførtes en udværdig af grænsregionernes virksomhed som viser at virksomheden i de fleste fald er vel fungerende og bidrager til integration mellem landene.

Regionssektoren har under de seneste år også etableret et netværk af grænseregioner i nærområdet. Målet med virksomheden i nærområdet er at modvirke grænsehindre og sprede kundes om de nordiske erfaringerne af grænseregionalt samarbejde.

3-6110-1 Projektmedel - Regionalpolitik

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	19.695.000	19.309.000	19.292.000	100%	MR-R/NERP

Formål

Regionssektorens projektmedel anvendes først i overensstemmelse med samarbejdsprogrammet og ordførerskabets program. En større del, cirka 75 procent, går til det grænseregionala samarbejdet. Øvrige medel anvendes for forskning, analyser og undersøgelser som underlag for at udvikle national regionalpolitik og bælbær planlægning.

Prioriteringer i 2005

- Under 2005 kommer regionssektoren fortsat at prioritere kundesudvikling først gennem støtte af og samarbejde med Nordregio.
- En vigtig spørgsmål er EU: nye regionalpolitik der erfaringsudbytte mellem landene fylder en vigtig funktion. Under året skal EU-politikens effekter på nordisk regionalpolitik og det nordiske regionalpolitiske samarbejde analyseres og et

- framtidige samarbeid kring Interreg diskuteres.
- Den fortsatte utvikling av det gransregionale samarbeidet i Norden og Nordens næringsregioner er høyt prioritert.
- Regionalsektoren skal fortsette å arbeide med spørsmålet om Västnordens rolle i det nordiske samarbeidet.
- Under 2005 skal også samarbeidet med andre regionale organisasjoner om gransoverskridende arbeid utvikles.

Resultater i 2003

Golin-prosjektet (Gransregional Optimala Løsninger i Norden) arrangerte en første workshop for handleggere ved myndigheter i gransregionene. Deltakerne var svært positive og den ønskede nettverkeffekten er oppnådd. Syftet med prosjektet er å sammenligne og utvärde konkrete eksempler på hvordan gransoverskridende samarbeid og felles ressursutnyttelse er håndtert i respektive region.

Et statistikkprosjekt om beregning av granspendning mellom de nordiske landene har påbegynnet og rapporteres under 2004.

Prosjektet "Gransregionalt samarbeid i Nordens Næringsregioner" har lyktes med å etablere et nettverk for gransregioner i næringsregionen. Dessuten har prosjektet begynt å støtte "twinning-samarbeid" mellom nordiske og baltiske gransregioner.

Embetsmannakommittéen for regionalpolitikk (NÄRP) sendte høsten 2003 en felles nordisk representant til ESPON (European Spatial Planning Observation Network) for perioden 2003-2005. Representanten skal fremføre nordiske synspunkter i programarbeidet og rapportere vitenskapelig og politisk informasjon av spesielt nordisk interesse til NÄRP.

Det svenske ordførerskapet arrangerte i september en konferanse om nordisk-skotsk samarbeid i Örnsköldsvik, Sverige. Under 2005 skal det vurderes om og i så fall hvordan det nordisk-skotske samarbeid videreføres.

En evaluering av de gransregionale samarbeidskommittéene gjennomførtes under høsten 2003.

Evalueringen viser at virksomhetene i de fleste fall er godt fungerende og bidrar til integrasjon mellom landene.

3-6180-3 Nordregion

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	NMR FIN. 03	BUD.DISPOS AV
SEK	12.579.000	12.405.000	12.246.000	43%	Institusjonen
MODSVARER DKK	10.189.000	10.048.000	9.920.000		

Formål

Nordregion arbeider med komparative analyser av regional utvikling, regional næringsutvikling, byutvikling og fysisk funksjonell planlegging i Norden og Europa. Nordregions mål er å være et fagmiljø for forskning, dokumentasjon, utredning, rådgivning og undervisning om romlig utvikling på et nordisk og europeisk nivå som kompletterer nasjonale institusjoner og blir ledende på området.

Prioriteringer i kontrakten	Nordregios arbeidsområde er sentralt både i Nordisk og i EU-sammenheng. Utvidelsen av EU/EØS medfører at de tidligere nærområdene nå også er del av den Europeiske romlige planleggingen og -politikken. Virksomheten fokuserer på internasjonalt komparative aspekter innom følgende tema: • Befolkning, sysselsetting og økonomisk utvikling • Nasjonal og europeisk utviklingspolitikk • Urbane strukturer og fysisk-funksjonell planlegging • Romlig utvikling og planlegging i Europa og nærområdene • Den bærekraftige utviklingens ulike dimensjoner
Resultater i 2003	Nordregio har siden starten i 1997 etablert seg i Norden og Europa som et felles nordisk kompetansesenter. Et stort antall FoU-opppdrag er gjennomført for internasjonale, nasjonale og regionale organer. Instituttet er også mye benyttet som kunnskapskilde og rådgiver. I løpet av 2003 ble de første resultatene fra det paneuropeiske ESPON-programmet publisert. Nordregio hadde i 2003 en prosjektgeografi som strakk seg fra Grønland til Kypros. De kvantitative målene er også innfridd: • FoU-resultater er rapportert gjennom drøyt 90 rapporter og artikler. • Resultater er også formidlet gjennom mer enn 200 foredrag i ulike sammenhenger, i alle de nordiske land. • Vi arrangerte 28 kurser, konferanser og seminarer med til sammen 1180 deltakere fra 30 land. • Tidsskriftet Journal of Nordregio utkommer hvert kvartal i et opplag på 2000 og distribueres gratis til abonnenter i 34 land, hvorav 80% har adresse i Norden. • Internett er den viktigste kanalen for resultatformidling. På Nordregios hjemmeside finnes rapporter og kart. Hjemmesiden hadde 170.000 besøk i 2003, en økning på 60% fra året før. Nordregio er ansvarlig for regionalsektorens forskningsprogram 2002-2004. Programmet er nå i avslutningsfasen.
Kontraktperiode	2004-06
Kontraktstatus	Oppfylt
Økonomi	Ingen bemerkninger
Ledelse og adm.	Faktiske udgifter : 5.041 TSEK

Transport

Generel indledning

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	ÆNDRING 04-05
DKK	1.079.000	1.058.000	1.043.000	2,0%

Indledning Samarbetet baseras på ett handlingsprogram för 2004-2008, men kommer dessutom att styras av det danska ordförandeskapets prioriteringar för 2005. Handlingsprogrammet omfattar erfarenhetsutväxling och kunskapsutveckling inom transportområdet. Viktiga frågor är trafiksäkerhet, miljö, transporttelematik och samarbete kring Östersjön. Det danska ordförandeskapet kommer att prioritera Östersjösamarbetet bl.a. genom ett nordiskt-baltiskt ministermöte. Viktiga frågor på den danska agendan är även trafiksäkerhet och trängselsproblematik.

Arbetet med miljöfrågor inom transportområdet fördjupas med fokus på aktuella EU-frågor. En av målsättningar för arbetet är att de utredningar och rapporter som tas fram skall kommuniceras så att de kan användas i ländernas politik.

Trafiksäkerhet är högt prioriterat i de nordiska länderna och under 2005 kommer arbetet att intensifieras bl.a med ett projekt om upphandling av trafiksäkra transporter. En ambition är även att arbeta för en nordisk nollvision d.v.s. inga dödade eller svårt skadade i den nordiska trafiken. Satsningen på trafiksäkerhet i Nordens närområden fortsätter även under 2005.

3-6210-1 Projektmedel - Transport

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	1.079.000	1.058.000	1.043.000	100%	MR-T/NET

Formål Transportsektorns projektmedel skall användas för att intensifiera samarbetet inom transport-, trafik- och kommunikationsområdet. Projektmedlen används bl.a. av de under NÄT verksamma arbetsgrupperna för utredningar och framtagande av övrigt underlag för det politiska samarbetet och diskussionen i Ministerrådet.

Prioriteringar i 2005

- Uppföljning av sektorns handlingsplan för åren 2004-2008
- Hållbar mobilitet med fokus på uppföljning av strategin om ett hållbart Norden.
-
- Transportavgifter och andra ekonomiska styrmedel som bidrar till ökad miljöanpassning och effektivisering
- Samarbete om trafiksäkerhetsarbetet i Norden och dess närområden
- Transporttelematik
- Samarbete inom trafik-, transport- och kommunikationsforskning
- EU/EES-frågor och internationellt samarbete, framför allt kring Östersjön.

Resultater i • Ett nytt handlingsprogram för perioden 2004-2008 har tagits fram.

2003

- Under hösten arrangerades ett nordiskt baltiskt transportministermöte med Östersjön som huvudtema. Länderna enades om att gemensamt ansöka till IMO om att Östersjön skall utses till ett särskilt känsligt område.
- En utredning har gjort om de institutionella arbetsformerna för transportsamarbetet kring Östersjön. Målsättningen är att se vilka möjligheter som finns för samarbete med andra organisationer.
- En rapport har tagits fram om allokeringmetoder för utsläpp från den civila luftfarten.
- En utredning har gjorts för att identifiera instrument för att utveckla stadsplanering och transportsystem för att minska utsläpp av drivhusgaser i de nordiska länderna.
- Ett flertal seminarier har arrangerats bl.a. om transporttelematik och "Östersjöns motorvägar".

Jord- og skovbrug, fiskeri og levnedsmidler

Generel indledning

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	ÆNDRING 04-05
DKK	38.371.000	37.670.000	37.159.000	1,9%

Indledning

Ministerrådet for fiskeri, jord- og skovbrug samt levnedsmidler omfatter nærings- og forbrugerpolitiske aspekter af fødevarer i hele kæden fra jord/fjord til bord og desuden skovbrugsområdet. Ministerrådets underliggende struktur dækker tre embedsmandskomiteer (sektorer) for hhv. fiskeri, jord/skovbrug og levnedsmidler.

2005 vil være fokuseret på implementering af en ny fælles strategi for ministerrådet for 2005-2008. Desuden vil ministerrådet gennem aktiv deltagelse følge op på den nordiske strategi for en bæredygtig udvikling inden for de indsatsområder, der er omfattet af Ministerrådet for fiskeri, jord- og skovbrug og levnedsmidler. Ligeledes vil man arbejde ud fra "Strategien for genetiske ressourcer 2005-2008". Endvidere vil man følge op på kapitel 5. "Miljø og bæredygtig udvikling" i strategien Ny nordisk dagsorden. Af politiske prioriteringer i 2005 skal specielt nævnes naturressourcer, fødevarer sikkerhed og bæredygtig udvikling samt forskning og uddannelse.

Et ministermøde den 7. november 2003 mellem de nordiske og baltiske lande satte fokus på det fremtidige samarbejde og har sammen med et informationsprojekt bidraget til ministerrådets samarbejde med nærområderne i 2005 og frem.

Ministerrådets budgetposter og områder

De tre embedsmandskomiteer under ministerrådet har i de senere år valgt at afsætte midler i en pulje til fælles prioriterede aktiviteter. Koordinationsgruppen for fiskeri, jordbrug, skovbrug og levnedsmidler træffer efter høring i de tre embedsmandskomiteer beslutning om anvendelse af midler fra denne pulje, og foruden aktiviteter indenfor ministerrådets egne virkefelter anvendes midlerne til tværsektorielle satsninger og samarbejder. I 2005 udgør puljen 5.447.000 DKK svarende til godt 14 % af ministerrådets budget. Af midlerne planlægges knap 4 mil.DKK (2004 priser) anvendt til tværsektorielle aktiviteter med sektorer udenfor ministerrådets regi, f.eks. miljø-, energi-, konsument-, forsknings- og undervisningssektorerne. Særligt inden for jord- og skovbrugsektoren og fiskerisektoren er der et etableret samarbejde med miljøsektoren, som i 2005 vil blive fortsat. Ligeledes vil et samarbejde mellem livsmiddelsektoren og konsumentsektoren fortsættes. De resterende midler forventes anvendt til politisk prioriterede satsningsområder indenfor eget ministerråds virkefelt.

3-6410-1 Projektmidler - fællespulje

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	5.447.000	5.340.000	0	-	KG-FJSL

Formål

Ministerrådet for fiskeri, jord- og skovbrug og levnedsmidler vil i 2004 vedtage en ny fælles handlingsplan for perioden 2005-2008, der vil danne baggrund for aktiviteter, der

med fordel kan løses i fællesskab mellem sektorerne under ministerrådet. Endvidere kan puljen anvendes til politisk prioriterede aktiviteter som Koordinationsgruppen anser for særligt vigtige. Spørgsmålet om det nordisk-baltiske samarbejde prioriteres fortsat højt i 2005, og det anses at en række opgaver med fordel kan løses samnordisk og i samarbejde med de nye EU-medlemslande rundt Østersøen. En fælles pulje giver ligeledes nogen fleksibilitet til at imødekomme initiativer, der måtte være enighed om blandt de tre sektorer.

**Prioriteringer i
2005**

- Tværsektorielle samarbejder og aktiviteter med sektorer udenfor ministerrådets regi, f.eks. miljø-, energi-, konsument-, forsknings- og undervisningssektorerne. Særligt inden for jord- og skovbrugsektoren og fiskerisektoren er der etableret samarbejde med miljøsektoren, som i 2005 vil blive fortsat. Ligeledes vil et samarbejde mellem livsmiddelsektoren og konsumentsektoren fortsættes.
- Aktiviteter som er fælles for de fire fagområder, og hvor man med fordel kan udføre arbejdet sammen.
- Formandskabsprioriteter der har til hensigt at støtte formandskabsinitiativer der omfatter de tre sektors virkefelt samt helt særlige satsninger som Koordinationsgruppen anser er vigtige med udgangspunkt i prioriteter i det fælles handlingsprogram.

**Resultater i
2003**

Puljen blev oprettet fra og med 2004. Se under de øvrige budgetposter.

**Ledelse og
adm.**

Planlagte udgifter: 600 TDKK

**Sekretariats-
funktion**

Sekretariatsfunktionen for samarbejdet mellem miljø-, jord og skovbrugssektoren varetages af Jordbrugsverket i Sverige, sekretariatet for Nordisk Genressource Råd varetages af Miljøministeriet i Finland og sekretariatet for Miljø og fiskerigruppen varetages af Danmarks Fiskeriundersøgelser.

3-6530-1 Nordisk handlingsplan om livsmedelssikkerhet

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	1.124.000	1.102.000	1.087.000	97%	EK-LIVS, NEF & NEJS

Formål Foruden ovennævnte fælles-pulje disponerer ministerrådet ”budgetpost 3-6530-1 Nordisk handlingsplan för livsmedelssäkerhet”. Endelig gennemføres sektorvis, men koordinerede aktiviteter, inden for de enkelte sektors budgetter.

Målsætningen er gennem regionalt samarbejde at opnå en merværdi i tråd med beslutninger taget på FN's topmøde om fødevarerikkerhed og i henhold til Nordisk Råds rekommandationer. Fødevarerikkerhed fra jord/fjord til bord, bæredygtighed i hele fødevarekæden, genetiske ressourcer, nærområderne og internationalt samarbejde er prioriterede områder. Ministerrådets handlingsprogram 2005 -2008 og øvrige strategier, for såvidt angår fødevarer, vil også være styrende for virksomheden i 2005.

Prioriteringer i 2005

- Implementering af ministerrådets politik for øget fødevarerikkerhed med fokus på fortsat udvikling af den nordiske platform i internationale fora samt styrket forbrugerindflydelse på fødevarerikkerhed og -kvalitet.
- I 2005 videreføres en række flerårige projekter af tværsektoriel karakter, bl.a. vedr. dioxiner, information om fødevarer (hjemmeside til folkeskoleelever for at øge unges kundskab og holdning til mad) samt modernisering af kontrollen i fødevareproduktionen.
- Tværsektorielle satsninger mht. fødevarer i hht. handlingsprogram/ strategier.

Resultater i 2003

- Igangsættelse af en lang række initiativer til gennemførelse af den strategiske plan for øget fødevarerikkerhed gennem en styrket nordisk platform i internationale fora og øget forbrugerindflydelse, ”Grønlandsdeklarationen”. Ministerrådet (MR-FJSL) udtrykte på deres møde i juni 2004 stor tilfredshed med fremdriften og understregede vigtigheden af fortsat fokus herpå.
- Ministerdeklaration om etisk mærkning af fødevarer blev vedtaget på ministermødet i august 2003 på basis af en omfattende udredning, TemaNord 2003:527. Ministrene fandt det vigtigt at søge at imødekomme kravet om forbrugerinformation om etiske forhold i levnedsmiddelproduktionen og anbefalede, at der arbejdes videre med problematikken i en dialog med forbrugere, handel og producenter.
- Tidligere ministerdeklarationer er også fulgt op med særlig fokus på sporbarhed og mærkning.

Af konkrete projekter skal peges på:

- Udredning om dioxin-problematikken er gennemført og fulgt op af flere projekter.
- Udredning om zoonose-situationen i de nordiske lande er gennemført og fulgt op med projekter i levnedsmiddelsektoren.
- Nordisk kursus i risikokommunikation blev afholdt og har ført til netværksopbygning og ny kundskab for risikokommunikation.
- Projekter inden for Sporbarhed, Modernisering af kødkontrollen og Akrylamid igangsat/videreført ligesom det tværsektorielle kundskabsprojekt for unge fortsatte.

Jord- og skovbrug

Generel indledning

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	ÆNDRING 04-05
DKK	21.356.000	20.989.000	22.808.000	1,7%

Indledning

Jord- og skovbrugssektoren vil i perioden arbejde og prioritere opgaver ud fra den nye fælles handlingsprogram for Ministerrådet for fiskeri, jord- og skovbrug og levnedsmidler. Handlingsprogrammet gennemfører flere af de målsætninger, som er fastlagt i Strategien for et Holdbart Norden. Jord- og skovbrugssektoren har hel- eller delansvar for at opfylde en betydelig del af målsætningerne i strategien, hvilket præger arbejdet i sektoren. Jord- og skovbrugssektoren har en stærk tradition for at arbejde på tværs af sektorer, og samarbejder i dag med mange andre sektorer i det nordiske samarbejde. Samarbejde søges også med interesseorganisationer indenfor sektorerne, særligt inden for rammerne af Nordisk Kontaktorgan for Jord- og Skovbrug.

Miljøaspekterne i jordbruget vægtes højt i arbejdet i sektoren. Initiativer som initieres under 2004 med direkte tilknytning til holdbarhedsstrategien vil blive prioriteret. Der arbejdes blandt med kulturlandskabet, økologisk jordbrugsproduktion, samt en række projekter inden for forbedret ressourceudnyttelse, alternative produktionsformer, jorderosion og biologisk mangfoldighed. Dyreetiske spørgsmål i relation til jordbrugserhvervet vil også blive berørt.

Bæredygtigt skovbrug prioriteres og skovens værdier fremhæves, blandt andet skovens sociale og kulturelle værdier samt forædling af træ og udvikling af nye produkter. Andre vigtige spørgsmål vedrører skovens potentiale i forhold til klima, natur- og miljøvenlige driftsformer samt fornybare energikilder fra skovprodukter.

De nordiske lande har stor nordisk nytte i sit samarbejde med at kortlægge, bevare og udnytte de genetiske ressourcer og biologiske mangfoldighed i Norden. Den genetiske diversitet er en forudsætning for et bæredygtigt jordbrug og fødevarer sikkerhed i Norden, og verden i øvrigt. Derfor har man i Ministerrådet for fiskeri, jord- og skovbrug og levnedsmidler en særlig strategi for bevaring af genetiske ressourcer. Jord- og skovbrugssektoren er ansvarlig for opfyldelsen af betydelige dele af denne strategi. Cirka halvdelen af budgetmidlerne anvendes til dette område. Nordisk Genbank, Nordisk Genbank for Husdyr, netværket for skovgenetiske ressourcer og Nordisk Skovbrugs Frø- og Planteråd er kernen i samarbejdet og former for yderligere integration skal udvikles. Nordisk Genressource Råd er rådgivende i spørgsmål af strategisk betydning.

Nordisk Genressourceråd udarbejdede i 2003 om en rapport i international klasse om adgang og rettigheder til genetiske ressourcer, der har bidraget til stor international opmærksomhed. Rapporten anbefalinger forventes at få indvirkning på både det nordiske og internationale arbejde i 2005. Rapporten resulterede i en Ministerdeklaration om adgang og rettigheder til genetiske ressourcer, der blev vedtaget af de nordiske ministre for fiskeri, jord- og skovbrug og levnedsmidler samt miljø i 2003. Deklarationen er enestående idet det fastslås, at man har fælles nordiske rettigheder for de genetiske ressourcer som varetages af Nordisk Genbank.

Der vil i 2005 fortsat være øget fokus på de særlige egenskaber som de genetiske ressourcer indeholder, og deres værdier i samfundet. Endvidere vil et større initiativ på informationsområdet blive vigtigt. Bevarelse af naturlandskabet er af stor vigtighed for den biologiske mangfoldighed og prioriteres.

Jord- og skovbrugssektoren har i en række år arbejdet med at effektivisere og optimere sektorens forskning og uddannelsesaktiviteter. Et afsluttende arbejde om implementering af et fælles nordisk forsknings- og uddannelsesrum for fiskeri, jord- og skovbrug og levnedsmidler kan få betydelig indflydelse på den fremtidige nordiske indsats inden for sektorens forsknings- og uddannelse. Resultatet af arbejdet forventes fremlagt på ministrenes sommermøde i 2004, og kan få indvirkning for arbejdet i 2005/2006.

Der lægges fortsat meget stor vægt på samarbejdet i nærområdet. Et prioriteret samarbejdsområde er bæredygtigt jord- og skovbrugsudvikling og de kommende udfordringer i relation til EU udvidelsen. Samarbejdet mellem de nordiske lande og Baltikum vil blive forstærket og samarbejdet mod det Nordvestlige Rusland, Rusland og Kaliningrad vil blive videreudviklet og fokuseret. Særlig vægt vil blive lagt på samarbejdet om genetiske ressourcer og skovbrug i nærområdet.

Sektoren har en gældende ligestillingsplan. Alle beslutningsforslag analyseres for køns- og ligestillingsperspektiver. Sektoren har igangsat et projekt, der skal analysere, hvordan sektorens ligestillingsplan bedst muligt implementeres i sektorens arbejde. Dette arbejde forventes at blive præsenteret i efteråret 2004 og få virkning fra 2005.

3-6510-1 Projektmedel- Jord- och skogsbruk

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	2.390.000	2.633.000	4.308.000	100%	NEJS

Formål Projektmidlerne skal anvendes til at følge op på målsætningerne i det kommende nye fælles handlingsprogram for fiskeri, jord- og skovbrug og levnedsmidler. Formandskabet har store muligheder for at anvende dele af projektmidlerne til gennemførelse af aktiviteter i formandskabets program for jord- og skovbrugssektoren. Endvidere vil en del af midlerne blive anvendt til følge op på igangværende projekter om f.eks. foderstofkontrol, uddannelse i plantepatologi, skovrejsning m.fl.

Prioriteringer i 2005 Der er følgende tre hovedprioriteringer:

- Formandskabets temaprojekt/er. Med dette forstås at det seneste, nuværende og kommende formandskaber har muligheder for at foreslå projekter indenfor en vis budgetmæssig ramme.
- Opfølgning af igangværende aktiviteter/projekter samt igangsætning af nye politisk prioriterede projekter/aktiviteter der ligger inden for jord- og skovbrugssektorens arbejdsområde, herunder opfølgning på projektet om adgang og rettigheder til genetiske ressourcer og Ministerdeklarationen om samme emne. EU skovpolitiske spørgsmål, FoU, land- og skovbrugets fremtidige roller og kulturlandskabet, økologisk jordbrug, internationale skovspørgsmål, genetiske ressourcer, GMO i foder

	og frø, fusioner i agroindustrien, foderstofkontrol samt øvrige tværsektorielle aktiviteter. • Stor vægt lægges på opfølgning af strategien for bæredygtig udvikling særligt arbejdet med kulturlandskabet, økologisk jordbrug, genetiske ressourcer og biodiversitet, samt udvikling af skovbrugets økonomiske, sociale og økologiske aspekter, herunder handel med illegalt skovet tømmer.
Resultater i 2003	• Der blev udarbejdet en rapport om adgang og rettigheder til genetiske ressourcer og en unik ministerdeklaration om samme emne blev vedtaget. Rapporten og deklARATIONEN er enestående, og er genstand for stor international opmærksomhed. • Der blev afholdt et særdeles succesfuldt seminar i Kalmar om Bæredygtig Forvaltning af genetiske ressourcer. • På ministrenes sommermøde vedtog man en deklARATION om skov. DeklARATIONEN pegede på vigtigheden af de internationale skovprocesser og vigtigheden af at samarbejde med nærområdet om især illegalt skovet tømmer. Der blev afholdt en workshop med BA21 om emnet. • Man afsluttede rapporten om implementering af et nordisk forsknings- og uddannelsesrum for alle sektorer i Ministerrådet. Ministrene besluttede at fortsætte arbejdet i endnu et år omfattende også fiskeri og levnedsmidler. • Projektgruppen om mikrokreditter afsluttede sit projekt, der blev en succes for igangsættelse af kvindeprojekter i de baltiske lande. • Formandskabet afholdt en succesfuld afslutning på projektet om jordbrugets fremtidige roller, som vil få betydning for det fremtidige arbejde i sektoren. • Som opfølgning på Ministermødet i 2002 blev der forelagt en rapport om øget brug af økologisk jordbrug i Norden på Ministermødet i 2003. Man blev enige om at sætte særlig fokus på markedsforhold. • Man igangsatte implementeringen af ligestillingshandlingsplanen for jord- og skovbrugssektoren konkrete resultater forventes i 2004.
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: 200 TDKK (2004 priser) Faktiske udgifter : 199 TDKK

3-6520-1 Nordiskt kontaktorgan för jordbruksforskning (NKJ)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	1.020.000	710.000	1.089.000	100%	NKJ

Formål	Nordisk kontaktorgan for jordbrugsforskning (NKJ) fremmer og støtter forskning til gavn for jordbrugssektoren i Norden. NKJ er rådgivende over for Nordisk Ministerråd i forskningspolitiske spørgsmål vedrørende jordbrugsforskningen. NKJ fungerer også som kontaktorgan mellem de nationale forskningsråd og koordinerer en omfattende forskningsvirksomhed som finansieres nationalt. Sekretariatsfunktionen varetages af Norges forskningsråd, Norge, og finansieres ligesom tidligere fuldt ud nationalt.
Prioriteringer i 2005	Fokus er rettet mod at udvikle et bæredygtigt jordbrug i Norden. NKJ vil initiere og finansiere fælles nordiske forskningsprojekter af høj kvalitet indenfor centrale og fælles prioriterede nordiske forskningsområder. Projekterne skal endvidere have stort udbytte af en fælles nordisk indsats og et fælles nordisk netværk. Nordiske forskningsgrupper

skal profileres og styrkes i forhold til videre satsning internationalt.

- Støtte forskning og netværksopbygning inden for bæredygtigt jordbrug, dyrehelse og dyrevelfærd, madsikkerhed - fra produktion til konsument, naturen som basis for helse og rekreation, cirkumpolare områder, genteknik, genetiske ressourcer og biologisk mangfoldighed.
- Støtte 10-15 forskningsprojekter af gangen, hvoraf der igangsættes 2-3 nye projekter om året. Den nationale medfinansiering forventes at være på mellem 15-20 millioner DKK per år.
- Udarbejde nye procedurer for beslutninger i NKJ om midler til forskningsprojekter.

Resultater i 2003

- NKJ gennemførte 10 fælles nordiske forskningsprojekter, 2 netværk og 4 seminarer, blandt andet blev seminaret om økologisk landbrug arrangeret ved SLU, og NKJ deltog som en af flere arrangører af seminaret Bærekraftig forvaltning af genetisk mangfold i Kalmar.
- Den totale finansiering var ca 17 MNOK (national finansiering)
- Ny strategi for 2004-2006 er vedtaget
- Der blev igangsat 3 nye projekter i 2003: Modification of rearing conditions to improve welfare of layers: Basic and applied ethological studies, Behaviour and welfare of dairy cattle housed in large groups og Studies of the new Nordic populations of Phytophthora infestans to improve potato late blight forecasting and control. Altså to projekter indenfor etologi, og et indenfor plantevern.
- Det er vedtaget at igangsætte 2 nye forskningsprojekter og et netværk
- NKJ er i gang med at udvikle nye arbejdsformer og procedurer, blandt andet motiveret af forslag fremmet i NMR-udredninger om et fælles nordisk forsknings- og uddannelsesrum indenfor jord- og skovbrugsområdet samt NKJs egne behov.

Kontrakt-status

Opfyldt

Sekretariats-funktion

Sekretariatsfunktionen varetages af Norges Landbrugshøjskole.

3-6540-1 Nordisk genbank för husdjur

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	3.242.000	3.178.000	3.134.000	100%	NGH

Formål

Nordisk Genbank Husdyr (NGH) har som formål at være et kompetencecenter for værdiskabning med udgangspunkt i de husdyrgenetiske ressourcer i Norden. Virksomheden skal fremme værdiskabning, hensigtsmæssig bevaring og bæredygtig udvikling af de genetiske ressourcer hos husdyr gennem fremme af netværksorganisering og samarbejde med deltagerne i genressourcearbejdet i Norden. Informationsarbejdet har en særlig stor vægt i arbejdet med at skabe forståelse i Norden for bæredygtig bevarelse og anvendelse af de husdyrgenetiske ressourcer og de fælles nordiske værdier, teknologier og kompetencer disse ressourcer bidrager med. Indeværende strategi gælder for 2004-2009.

Prioriteringer i

Kundskabsformidling og information, netværksarbejde, forskning og teknologiudvikling

2005	samt IT-værktøjer for bevaringsarbejdet prioriteres fortsat. I 2005 vægtes følgende aktiviteter højt: • Gennemførelse af informationsstrategien for genetiske ressourcer. • Øge antallet af forsknings- og udviklingsprojekter, specielt inden for avlsmæssige og genetiske indvirkninger på fødevarerens sikkerhed og optimal forvaltningspolitik af truede racer. • Formidle resultater fra forskningsprojekter til praktisk anvendelse og udvikling af nye forskningsprojekter. • Aktiv dialog med avlsorganisationer, raceforeninger, husdyrbrugere og myndigheder for at sikre bæredygtig forvaltning af de husdyrgenetiske ressourcer. • Netværksskabende aktiviteter mellem avlere og organisationer.
Resultater i 2003	• Spredning af information har været en af hovedsatsningerne. Hjemmesiden har fået ny layout og medført en bedre nyhedsprofil og mere aktuelt stof på siderne. Antal besøgende er mangedoblet i 2003 til ca. 50.000 besøgende. • Virksomheden har registreret øget interesse for husdyrgenetiske ressourcer. Dette kan dokumenteres gennem seminarer, møder og udsendelse af informationsmateriale. • Man har udviklet et eget Baltisk&Nordisk husdyrraceregister. • Virksomheden har videreudviklet sit netværk i Norden og internationalt gennem samarbejde, faglig udveksling og rådgivning indenfor forvaltning af husdyrgenetiske ressourcer. • Virksomheden har bidraget til udvikling af informationsmateriale som skal bruges internationalt (messer og konferencer) • Virksomheden har igangsat et nyt projekt i 2003 og fokuseret på at færdiggøre tidligere igangsatte projekter • Virksomheden har bidraget til at projektet om optimal avlssamarbejde mellem de "røde" raser i Norden er opstartet. Dette er et samarbejde mellem FoU- miljøerne og avlsorganisationerne i Danmark, Finland, Norge og Sverige for at finde løsninger som giver bæredygtig forvaltning for disse populationer. • Aktiviteterne i virksomheden afspejler, at der er sket ændringer i retning af mere operative aktiviteter som information og fagligt arbejde, for at sætte fokus på at skabe bæredygtige processer.
Kontrakt-status	Opfyldt
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: 600 TNOK Faktiske udgifter : 455 TNOK
Sekretariatsfunktion	Sekretariatsfunktionen varetages af Norges Landbrugshøjskole.

3-6581-1 Samnordisk skogsforskning (SNS)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	5.771.000	5.658.000	5.580.000	100%	SNS

Formål SNS arbejder for at skabe nordisk synergi indenfor skovforskningen gennem aktivt at initiere nye samarbejdsområder og fungere som et dynamisk, overgribende organ som samspiller med de nationale forskningsaktører/ finansierer og skovsektoren. En øget strategisk anvendelse af forskningsmidlerne tilstræbes for at spidskompetencen skal kunne udnyttes optimalt.

Prioriteringer i 2005 For 2005 vil SNS prioritere følgende:

- Fremme opbygning og udvikling af nye forskningområder med en nordisk dimension gennem at tage initiativ til og støtte nye tidsbegrænsede, temaindrettede aktiviteter (bevilling til forprojekter, netværksaktiviteter og udredninger)
- Støtte vidensudbytte og kontakter indenfor etablerede samarbejdsområder gennem økonomiske bidrag til netværksaktiviteter
- Vurdere og vedtage støtte til etablering af nordiske Centres of Advanced Research (CAR) indenfor SNS' ansvarsområde
- Skabe nordiske synergieffekter gennem bevilling af projektstøtte til koordinering/samarbejde indenfor nogen få udvalgte FOU-projekter med høj kvalitet og national basisfinansiering
- Søge at opretholde samarbejdet med de baltiske lande og øge samarbejdet med Nærområdet med hovedvægt på Nordvest-Rusland
- Medvirke til at skabe en platform som styrker nordisk deltagelse i EU-samarbejdet
- Videreføre og styrke vidensspredningen og kommunikationen i forhold til relevante målgrupper

Resultater i 2003 Af de resultater, som SNS har opnået i 2003, kan nævnes:

- Støttet 10 samnordiske forskningsprojekter og 12 netværksaktiviteter. Den nationale medfinansiering var 67%.
- I 2003 deltog forskere fra nærområderne i 64% af de netværksaktiviteter, som blev støttet af SNS.
- Været meget aktiv med information og kontaktvirksomhed om skovbrugsforskning og udvikling i forhold til EU's rammeprogram, og har opnået at Norden er godt repræsenteret i EU-projekter tilknyttet skovbrug.
- Bidraget med faglig og økonomisk støtte til udarbejdelse af en omfattende projektansøgning til EUs 6. rammeprogram.
- Deltaget i arbejdet med en ansøgning indenfor fagfeltet "Wood Material Science" til EUs ERA-netaktivitet. Ansøgningen blev støttet af EU og projektet WoodWisdom-Net starter i 2004. Netværksaktiviteten ledes fra Finland og SNS er en af 12 partnere.
- SNS bidrog fagligt og økonomisk til gennemførelse af konferencen "Research cooperation on multiple use of the forest resource" i som indgik i Forest Sector meeting Sigulda, Latvia høsten 2003.
- Revision af handlingsplanen.
- På grundlag af udredninger foretaget i 2002 blev der udarbejdet/vedtaget en kommunikationsstrategi for SNS.

Kontrakt-status	• Slutført arbejdet med en rapport om det fremtidige satsningsområde for træforskning og innovation baseret på træ. Rapporten er udgivet som TemaNord-rapport og desuden lagt ud i dansk og engelsk sprogversion på SNS' hjemmeside. • Deltaget i arbejdsgruppen om implementering af et nordisk forsknings- og uddannelsesrum. Opfyldt
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: 700 TDKK Faktiske udgifter : 725 TNOK
Sekretariatsfunktion	Sekretariatsfunktionen varetages af Norges Forskningsråd.

3-6580-3 Nordiska Genbanken (NGB)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	NMR FIN. 03	BUD.DISP AV
SEK	11.029.000	10.877.000	10.737.000	48%	Institutionen
MODSVARER DKK	8.933.000	8.810.000	8.697.000		

Formål Nordisk Genbank (NGB) er en fælles nordisk institution der skal bevare plantegentiske ressourcer af betydning for jord- og havebruget i Norden. NGB's virksomhed har været fremgangsrig, og har udviklet sig til en international kendt organisation med en meget stor samarbejdsflade med mange organisationer og lande.

NGB skal bevare og dokumentere nordisk materiale af arter af værdi for jord- og havebruget som en sikring af den fremtidig bevarelse og udnyttelse af den genetiske variation. NGB skal desuden initiere og koordinere aktiviteter som bidrager til at forbedre viden om plantegentiske ressourcer, bidrage til et langsigtet bæredygtigt udnyttelse af disse ressourcer samt stille sin ekspertise og tjenester til rådighed i forbindelse med udredninger og pålagte opgaver. Indeværende strategi gælder 2001-2009 med en delstrategi for 2004-2006.

Prioriteringer i kontrakten I kontrakten for 2004-2007 forventes det, at man prioriterer fire virksomhedsområder:

- **Bevarelse:** Den nordiske samling af frø og vegetativt materiale skal komplementeres og bevares på en bæredygtig måde, således at materialet fortsat er levedygtigt. Mandatet skal udvides til også at omfatte nordiske krydderi-, medicinal-, landskabs- og visse pryplanter.
- **Udnyttelse:** Kendskab om og praktisk anvendelse af det bevarede materiale skal øges. Stor vægt lægges på brugere og almenheden
- **Kompetenceudvikling:** Genbanken skal bidrage til øget kompetence og viden om plantegenetiske ressourcer både inden for Norden og internationalt. Stor vægt lægges på det igangværende samarbejde med de baltiske lande og Nordvest Rusland.
- **Ekspertbistand:** Genbankens eksperter skal bidrage med deres viden og kompetencer i det nationale arbejde i Norden samt i det europæiske samarbejde.

Resultater i 2003

- Det langsigtede arbejde med at komplementere og beskrive samlingerne har fortsat.
- Et stort arbejde er gjort for at kvalitetssikre frølager, frøforyngelse og opformering af materiale.

- Der har været en indsamling af 181 nye græsser i Norden samt en indsamling af peberrod.
- Informationsarbejdet er blevet mere integreret med de øvrige organisationer, der arbejder med genetiske ressourcer.
- Genbankens laboratorium har opstartet arbejdet med in vitro bevaring og molekylære markører.
- En større kvalitetssikringsarbejde af Genbankens aktiviteter er blevet gennemført
- Det intensive og perspektivrige samarbejde med de baltiske lande og Nordvest Rusland blev fortsat i 2002. Der blev udarbejdet et Memorandum of Understanding mellem NGB, de baltiske lande og Vavilov Institutet i Skt. Petersborg.
- NGB har deltaget i en række EU-projekter og EU-samarbejde.
- NGB har arbejdet med beskrivelse af en stor del af materialet i genbanken og nyt materiale samt kortlagt en række frugttræer og deres egenskaber.

Kontrakt- periode	2004-06 u. udarbejdelse
Kontrakt- status	Opfyldt
Økonomi	Ingen bemærkninger
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: 1.750 TSEK Faktiske udgifter : 2.618 TSEK

Fiskeri

Generel indledning

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	ÆNDRING 04-05
DKK	5.108.000	5.008.000	7.439.000	2,0%

Indledning Fiskeriet har lange traditioner for at skulle forholde sig til bæredygtigt fiskeri. Gennem hele 1900-tallet skete mange forandringer i internationale forhold, hvor man gik fra det totale frie fiskeri over til internationalt regulerede fiskerier. Overkapaciteten i det samlede fiskeri blev synliggjort, og den har været forvaltningernes store udfordring de sidste 30 år.

De nye tendenser inden for miljøforvaltning og specielt efter Rio-konferencen har medført et paradigmeskifte i fiskeriforvaltningerne. Man skal nu ikke kun se på forholdet mellem fangst og bestande men inddrage bæredygtighed, forsigtighedsprincip, økosystembetragtninger, biodiversitet og andre begreber i fiskeriforvaltningen. Disse udfordringer sætter store krav til det videnskabelige grundlag for rådgivningen, fiskernes holdninger til havet som økosystem og politikernes beslutningsproces.

Der er udbredte problemer i bestandsforvaltningerne. Torskebestandene i Østersøen og Nordsøen ligger på et historisk lavt niveau. Enighed kan ikke nås om blåhvilling i Nordatlanten med den konsekvens, at fiskeriet på denne bestand ikke sker på et bæredygtigt niveau.

Globaliseringen af handel med fisk er slået igennem. Gennem de sidste 20 år har fisk opnået status som en af de mest globale fødevarer. Dette på grund af de forbedrede kølekæder og hurtige transportveje. Denne globalisering har medført en internationalisering af fiskeriet og fiskeindustrien, hvor markedskræfterne medfører store monopollignende sammenslutninger i salget af fiskeprodukter, og at produktion af fiskeprodukter flyttes ud af Norden til områder med lave lønninger som f.eks. Kina.

Den økonomiske situation er dårlig for flere af fiskerisektorens brancher. Prisen på laks, rejer og dels også nogle hvidfiskearter er lav og har været det i relativ lang tid. Dette har skabt kritiske situationer med konkurser i opdrætsnæringen, og situationen er også kritisk i rejebranchen.

Det er i lyset af disse udfordringer næste strategiprogram skal ses. Den nordiske fiskerisektor står med ryggen mod muren. Sammen skal vi finde vejen frem. Det nordiske fiskerisamarbejde skal samordne og katalysere de nødvendige processer, som er i gang og som skal sættes i gang, således at vi i Norden bevæger os hen mod et bæredygtigt fiskeri, som er merværdiskabende i balance med de levende naturlige ressourcer.

Fiskerisamarbejdet for 2005 har sit udgangspunkt i de to strategiske dokumenter:

- Holdbar udvikling – En ny kurs for Norden 2005 – 2008, er under revision
- Handlingsprogram for det Nordiske fiskeri-, jord- og skovbrugs- og levnedsmiddelsamarbejde 2005 -2008, er under udarbejdelse

Endvidere bygger fiskerisamarbejdet på det danske formandskabs prioriteringer for 2005 samt erfaringerne fra ”Evaluerings af det Nordiske fiskerisamarbejde 2001 – 2004”.

3-6610-1 Projektmedel - Fiskeri

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	5.108.000	5.008.000	7.439.000	100%	NEF

Formål Den overordnede målsætning for det nordiske fiskerisamarbejde er at arbejde for en bæredygtig udvikling af de nordiske landes fiskerisektorer, som sektorer med væsentlig samfundsøkonomisk betydning, en bæredygtig udnyttelse af de levende marine ressourcer og et godt havmiljø. Dette indebærer også påvirkning af internationale processer af betydning for fiskeriet og havmiljøet. Samarbejdet skal bidrage til at fremme sunde og sikre fødevarer fra et sundt og rent hav.

Prioriteringer i 2005

- At arbejde med at forske i og udvikle effektive forvaltningssystemer for Nordens fiskerier, som bygger på bæredygtig udnyttelse af fiskebestandene, hvor man integrerer miljøhensyn i fiskeriforvaltningen. At integrere fiskeriøkonomi og fiskeriøkonomiske prognoser i fiskeriforvaltningen i balance med den biologiske rådgivning. At bidrage til at samfundsmæssige/socialt aspekter bliver inddraget i forskningen og debatten om bæredygtigt fiskeri. Dette søges blandt andet opnået gennem den i 2003 etablerede nordiske forskerskole – ’Nordic Marine Academy’ i

samarbejde med NorFA.

- At udvide dialogen om fiskeriforvaltning og miljøforvaltning. Der planlægges flere dialogmøder mellem 'fiskere, forskere og forvaltere' i Norden, i vore naboområder og andre nationer, der høster på den samme fælles ressource. Også vigtigt at inddrage øvrige "stakeholders" i debatten om fremtidens menneskelige aktiviteter på og i havet. At øge viden om havet og det marine økosystem, herunder fiskeriet, i samfundet gennem brug af nyhedsbreve, hjemmeside og andre tidssvarende medier
- At arbejde med den fortsatte proces i regionalisering af fiskerisamarbejdet fra østersøsamrådet BAFICO til det nordatlantiske samarbejde NAC.
- At øge det nordiske samarbejde i overvågningen af indhold af fisk og skaldyr og de ernæringsmæssige sunde aspekter i fisk samt kontaminanter. At forske i og udvikle biprodukter og brug af ikke-målarter og anden værdiøgning af produkter, samt sporbarhed og fisk som sund og god mad. Fortsat støtte udvikling og brug af selektive redskaber og redskaber der er skånsomme overfor havmiljøet og overfor bifangst af uønskede arter, samt teknologisk udvikling i bæredygtig opdræt.

**Resultater i
2003**

- NEF har anmodet sin arbejdsgruppe for mærkning af fisk til at følge den internationale udvikling på dette område. NEF har desuden bemærket sig, at næringen har vakt fornyet interesse for dette område. Arbejdsgruppen har således afholdt møder med repræsentanter for EU og Marine Stewardship Council (MSC), og et af gruppens medlemmer var formand for en 'expert consultation' afholdt af FAO i oktober måned.
- Med midler fra fiskesektoren og fra nærområde-puljen blev der 26. – 29. august afholdt konference i Bergen – 'Nordøstlig Marin Dialog'. Deltagere var forskere og forvaltere fra Grønland, Island, Færøerne, Norge og Rusland.
- Shetland var vært for den 2. 'North Atlantic' konference, som fandt sted i Leirwick 1. og 2. oktober.
- I regi af BAFICO (Baltic Fisheries Cooperation) var Rusland vært for en konference i St. Petersburg 21. – 23. oktober. Temaet var fremtidens fiskeriforvaltning i Østersøen
- NEF besluttede først på året at indgå en bindende aftale med NorFA (Nordisk Forsker Akademi) i 5 år, fra 2004 til og med 2008. Aftalen dækker etablering og drift af et 'Nordisk Marint Akademi'
- Forskningsprojekter: 11 nye projekter, 5 fortsættelser af projekt samt 5 afsluttede projekter
- 5 numre af Nyhedsbrevet NORDFISKERI. Nyhedsbrevet bliver distribueret til en stor læserskare i Norden og bliver flittigt citeret.

**Ledelse og
adm.**

Faktiske udgifter : DDK 604.958

Levnedsmidler

Generel indledning

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	ÆNDRING 04-05
DKK	5.336.000	5.231.000	5.825.000	2,0%

Indledning

Levnedsmiddelsektorens overordnede ramme for arbejdet i 2005 vil være det nye Fælles handlingsprogram for Ministerrådet for fiskeri, jord- og skovbrug og levnedsmidler 2005 - 2008, der også tager højde for en prioriteret implementering af kapitlet om "Fødevarer – Sikkerhed og Sundhed" i Strategien for bæredygtig i Norden gældende for samme periode.

De overordnede målsætninger på levnedsmiddelområdet er:

- Forbrugere skal kunne få fødevarer af høj fødevarerikkerhedsmæssig kvalitet, og fremstillet ved bæredygtige produktionsmetoder, som forbrugerne oplever som sikre.
- Forbrugerne skal gennem mærkning af fødevarerne og anden information have mulighed for at foretage et reelt og oplyst valg ud fra f.eks. etiske eller sundhedsmæssige overvejelser. Forbrugerne skal motiveres til sunde mad- og motionsvaner via øget viden.
- Sunde og sikre fødevarer skal sikres i hele kæden fra råvarer over producent til forbruger – dvs. fra jord og fjord til bord. Fødevarerhvervene har ansvaret for, at fødevarerne er i orden, men det er også vigtigt for fødevarerikkerheden, at landbruget og fiskerisektoren ikke påvirkes negativt af for eksempel jord- og havforurening.
- Risikofaktorer som sygdomsfremkaldende mikroorganismer og miljøforureninger m.m. skal bekæmpes ved kilden, og anvendelse af produktionshjælpemidler som pesticider og veterinære lægemidler samt andre kemiske stoffer skal begrænses til det, der er nødvendigt.
- Gennem forskning og information skal det sikres, at den fornødne viden findes for valget af fødevarer og sammensætning af en afbalanceret kost.

Som særlige nye prioriteter skal nævnes en øget indsats vedr. husdyrsundhed og –velfærd i relation til fødevarerikkerhed (i det omfang, det budgetmæssigt er muligt). Desuden opprioriteres indsatsen vedr. kost og sundhed med fokus på de stigende overvægtsproblemer hos børn og unge.

Det er fortsat et væsentligt mål for levnedsmiddelsektoren at styrke nordisk indflydelse i internationale forhandlinger og at samarbejde om udvikling og implementering af nyt regelværk i EU/EØS. Dette gennemføres i praksis på flere fronter: - ved løbende at identificere relevante temaer for nordisk samarbejde; - gennem udarbejdelse af projektrapporter og underlag med videnskabelig dokumentation, som kan ligge til grund for landenes forhandlinger; - gennem projekter med fokus på udformning af fælles nordiske holdninger til nyt regelværk både under forberedelses-, forhandlings- og implementeringsfasen; - og ikke mindst i form af samordning af nordiske synspunkter i både netværk, arbejdsgrupper, EK og MR. Desuden prioriteres en styrket forbrugerindflydelse på fødevarerområdet.

Levnedsmiddelsektoren vil udvikle sit samarbejde med nærområderne på embedsmandskomite- og arbejdsgruppeniveau og med særlig fokus på opfølgning af den nordisk-baltiske ministerdeklaration fra november 2003 om "food safety". Samarbejdet med vestnorden fortsættes med fokus på fødevarer sikkerhed og – kontrol.

I overensstemmelse med sektorens ligestillingsplan vil køns- og ligestillingsperspektiver blive inddraget på relevante områder som f.eks. visse projekter om overvægt- og kostproblematikken eller forbrugerinformation.

3-6810-1 Projektmedel - Levnedsmidler

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	5.336.000	5.231.000	5.825.000	100%	EK-Livs

Formål Projektmidlerne skal anvendes til opfølgning af målsætningerne om levnedsmidler i ministerrådets handlingsprogram samt øvrige prioriteringer for sektoren, herunder specielt ministerrådsbeslutninger og BU-strategien.

Prioriteringer i 2005

- Nordisk platform i internationale fora: Nordisk samarbejde og koordinering generelt i aktuelle forhandlinger og samarbejde om implementering og tolkning af lovgivningen.
- Øge indsatsen for husdyrsundhed og – velfærd i forhold til fødevarer sikkerhed
- Styrke indsatsen mod zoonoser og sygdomsfremkaldende mikroorganismer
- Styrke sikker fødevarerhåndtering og produktion hos erhverv og hos forbrugere
- Begrænse forekomsten af kemiske forureninger med fokus på dioxiner og PCB's
- Sporbarhed af fødevarer fra jord og fjord til bord. Beredskabsplaner og katastrofeberedskab indenfor fødevarerområdet. Ensartet tilsyn og effekt af tilsyn. Modernisering af kødkontrollen. Forbrugernes tillid til tilsynet
- Sammenhæng mellem kost, ernæring og sundhed med fokus på tiltag mod overvægt og fælles retningslinier for berigelse
- Styrke den forskningsbaserede viden om fødevarer sikkerhed
- Principper for risikovurderinger, konkrete mikrobiologiske, kemiske og ernæringsmæssige risikovurderinger samt risikohåndtering og risikokommunikation i tværgående samarbejde.
- Styrke viden hos forbrugere
- Tiltag til implementering af det danske formandskabs særlige prioriteringer.

Resultater i 2003 Gennemført en lang række aktiviteter til opfølgning af sektorens handlingsprogram, ministerdeklarationer og BU-strategien. Særligt skal peges på:

- Udarbejdelse af nordisk mærkningspolitik og en del andre projektrapporter/dokumentation som grundlag for landenes forhandlinger i EU og internationalt. Generelt øget nordisk samordning ved forhandlinger og implementering af fødevarerlovgivningen.
- Udredning om styrkelse af den forvaltningsrettede fødevarerforskning. Desuden udviklet samarbejdet med Nordic Innovationscenter om forskning vedr. fødevarer sikkerhed.
- Etableret en database over tilsætningsstoffer i EU, som fokuserer på sikker

anvendelse af tilsætningsstofferne. Forventes at danne udgangspunkt for en re-vurdering i European Food Safety Authority af de nuværende tilladte tilsætningsstoffer.

- En række rapporter om kemiske risikovurderinger er udgivet.
- Igangsat projekter om sygdomsfremkaldende bakterier og fastlagt et fælles nordisk syn på mikrobiologiske grænseværdier.
 - Nordiske Tilsynskonference: "Fremtidens Næringsmiddeltilsyn" blev afholdt i januar 2003 i Oslo. Konferencen var en stor succes med deltagelse fra alle dele af de nationale kontrolsystemer og vil bidrage til netværksdannelse, efteruddannelse og nordisk samsyn.
- Desuden gennemført en række seminarer om beredskabsplaner ved fødevarekriser, kompetenceudvikling i fødevarekontrollen m.m.
- Afholdt en velbesøgt formandskabskonference og øget samarbejdet om temaet "fedme/overvægt hos børn og unge". Publiceret "The Norbagreen 2002 study" med undersøgelse af forbruget af grønsager, frugt, brød, fisk og kartofler sammenlignet med ernærings-anbefalinger - disse fødevarer betragtes som indikatorfødevarer for en sund kost.
- Udviklet samarbejdet mellem de nordiske og baltiske lande vedr. fødevaresikkerhed og -ernæring. De nordisk-baltiske ministre for fiskeri, jord/skov og levnedsmidler vedtog i november 2003 en ministerdeklaration om øget samarbejde vedr. fødevaresikkerhed.
- Fortsat samarbejdet med Vestnorden om fødevarekontrol.

**Ledelse og
adm.**

Faktiske udgifter : 650 TDKK

Velfærds- og erhvervspolitik

Arbejdsmarked og arbejdsmiljø

Generel indledning

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	ÆNDRING 04-05
DKK	13.126.000	12.870.000	12.966.000	2,0%

Indledning

Det nordiske samarbejde på arbejdsmarkeds- og arbejdsmiljøområdet tager udgangspunkt i sektorens samarbejdsprogram 2005-2008, formandskabslandets årlige sektorprogram samt årlige ønsker fra Nordisk Råd i forbindelse med den løbende dialog om udviklingen på det nordiske arbejdsmarked. I samarbejdsprogrammet er der to hovedprioriteringer: Det internt nordiske og Norden i forhold til omverdenen.

Hovedfokus i 2005 vil fortsat være rettet imod fuld beskæftigelse og udvidelse af arbejdsudbuddet. Dette forventes at ske i samarbejde med de ministerråd der også har indflydelse på udbuddet og efterspørgslen på arbejdskraft. Udvidelsen af arbejdsudbuddet kommer også til at ske i tæt samarbejde med arbejdsmiljøområdet, specielt i forbindelse med det fælles nordiske samarbejde vedrørende sygefravær. I denne sammenhæng vil områder, som kan hindre udstødelse og nedslidning af arbejdskraften blive prioriteret.

Det danske formandskab vil følge op på de tidligere formandskaber og i den forbindelse fokusere på at optimere det fælles nordiske arbejdsmarked. I denne forbindelse vil også spørgsmålet om fjernelse af grænsehindre have en høj prioritering. Derudover vil forholdet mellem Norden og EU blive behandlet, hvor ikke mindst udvidelsen af EU i 2004 har skabt et behov for en øget kontakt, ikke mindst i Østersøregionen.

Disse områder vil sammen med andre arbejdsmarkeds relaterede problemstillinger blive konkretiseret på seminarer, konferencer og i policyoplæg, som diskuteres af Nordisk Ministerråd (arbejdsministrene). Formålet er, at resultaterne skal bidrage til landenes politiske processer og de nordiske landes ageren udenfor Norden. Tidsskrifterne "Arbejdsliv i Norden" og "Nordic Labour Journal" vil informere de relevante målgrupper om aktiviteterne.

EU's udvidelse i 2004 betød at det fælles nordiske arbejdsmarked ikke længere er noget unikt i vores del af verden. I den videre udvikling af det europæiske arbejdsmarked er det vigtigt, at Norden samlet styrker dialogen med de nye EU lande i Østersøområdet om såvel mobilitet som arbejdsmiljø. Der er derfor etableret en fælles nordisk-baltisk EU-koordineringsgruppe, som mødes forud for møderne i EU's arbejdsministerråd. En øget nordisk koordinering i forhold til EU vil kunne ske ved at finde emner, hvor samarbejdet kan udgøre en fælles platform for arbejds- og vidensdeling.

4-4110-1 Projektmedel – Arbetsmarknad och miljö

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	6.668.000	6.506.000	7.022.000	97%	MR-A/EK-A

Formål Projektmidlerne anvendes til at gennemføre sektorens samarbejdsprogram samt til at følge op på det danske formandskab. Hensigten er at foretage udredninger og projekter som kan styrke de nordiske landes dynamik på arbejdslivsområdet og dermed den økonomiske udvikling i regionen. Dette mål opnås ved at frembringe viden om aktuelle politiske emner, som kan bruges i de enkelte landes arbejdsmarkeds- og arbejdsmiljøpolitikker samt til at profilere nordiske synspunkter internationalt.

Prioriteringer i 2005 Hovedudfordringen for de nordiske lande på arbejdsmarkedsområdet er at sikre at arbejdsstyrken bliver vedligeholdt uanset konjunkturudsving. Dette vil have en stor betydning i forhold til at sikre et tilstrækkeligt arbejdsudbud i det kommende årti, hvor tilgangen til arbejdsmarkedet forventes at falde. Der vil blive igangsat analyser, som undersøger, hvordan grupper med en lav erhvervsfrekvens kan inddrages i arbejdsstyrken, og hvordan man kan mindske nedslidningen af den aktive arbejdsstyrke. Sektoren vil derudover undersøge tiltag som kan forbedre mobiliteten på det nordiske arbejdsmarked og bidrage til at udvikle arbejdsmarkedet i Østersøregionen.

- At de befolkningsgrupper, der i dag har en svag tilknytning til arbejdsmarkedet, bistandsklienter, førtidspensionister, indvandrere og flygtninge får et bedre fodfæste på arbejdsmarkedet.
- Nordisk standardiseringsarbejde i EU.
- At fraværet på grund af sygdom fra arbejdspladsen bliver så kort som muligt for, at man ikke mister forbindelsen til arbejdsmarkedet.
- At yderregionerne i det nordiske samarbejde også får del i en stigende aktivitet.
- At de grupper, der overvejer at forlade arbejdsmarkedet, fortsat bliver og arbejder noget længere (seniorpolitik).

Resultater i 2003 Under det svenske formandskab blev der gennemført et omfattende arbejde omkring problemstillinger vedr. arbejdsudbuddet og integrationen af indvandrere. Emnet blev behandlet i flere nordiske fagudvalg og drøftet på en konference i Sverige. Resultaterne fra konferencen er indgået i landenes arbejde videre arbejde. Foruden det nordiske ministermøde blev der også afholdt et nordisk-baltisk-polsk ministermøde. I forlængelse af mødet og med støtte fra Nordisk Råd, planlægges der arrangeret en nordisk-baltisk arbejdsmarkedskonference under det islandske formandskab.

Under det svenske formandskab blev der foretaget et omfattende arbejde i forbindelse med grænsehindringer. Dette arbejde vil blive fulgt op af Island for at finde frem til konkrete initiativer, som kan forbedre Nordboernes muligheder for mobilitet i forhold til EU.

Af andre resultater bør nævnes konkrete analyser af organisering og brug af virkemidler inden for arbejdsmiljøregulering i de nordiske lande samt nordisk markedskontrol af personligt sikkerhedsudstyr, som er indgået i det nationale arbejde på områderne.

Ledelse og adm. Planlagte udgifter: 700 DKK

4-4120-2 Nordjobb

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	2.244.000	2.231.000	1.840.000	100%	EK-A

Formål	Formålet med Nordjobb-programmet er at give den nordiske ungdom mulighed for at tage sommerjob i et andet nordisk land samt at deltage i kulturelle aktiviteter under opholdet. En Nordjobber defineres som en person fra 18 til 26 år, der både har ansøgt om en Nordjobb plads, og som har arbejdet i et formidlet Nordjobb. Nordjobberen skal tilbydes en passende bolig samt deltagelse i et fritidsprogram.
Prioriteringer i 2005	Programmet ledes fra et centralt sekretariat i Malmø som er samlokaliseret med Foreningen Nordens Forbund (FNF). FNF vil indgå aftaler med de nationale Foreninger Norden samt andre operatører. Foreningen Nordens Forbund har oplyst, at Foreningen planlægger at udveksle 1000 nordjobbere ud af de forventede 10.000 ansøgere. For at kunne matche de 1000 personer med jobs angiver FNF at der skal fremskaffes 1100 arbejdspladser. Til gennemførelse af fritidsaktiviteter ansættes der 13 fritidsledere. FNF skal aflevere et fuldstændigt kommenteret regnskab for samtlige afholdte udgifter i forhold til budgettet. • 1000 udvekslinger • 1100 arbejdspladser • 13 fritidsvejledere • 10.000 ansøgere
Resultater i 2003	I 2003 foretog organisationen 638 udvekslinger, hvilket er mindre end de forventede 1025 udvekslinger. Heraf deltog fra Sverige 156, fra Danmark 42, fra Norge 36, fra Island 131, fra Finland 254, fra Åland 0, fra Færøerne 1 og fra Grønland 9. Kønsfordelingen var 151 mænd og 478 kvinder. I forlængelse af evalueringen af Nordjobb-programmet i 2001 blev der foretaget en række organisatoriske ændringer. I denne forbindelse er Nordjobb-sekretariatet blevet placeret sammen med FNF's sekretariat.
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: 2 MDKK
Sekretariatsfunktion	Foreningen Nordens Forbund

4-4130-1 Informationsprojektet

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	1.396.000	1.369.000	1.354.000	100%	EK-A

Formål Projektets formål er at sprede information om aktuelle spørgsmål på arbejdsmarkeds- og arbejdsmiljøområdet i Norden samt at sprede viden om det nordiske samarbejde i Europa. Projektet skal endvidere skabe debat om arbejdslivsområdet i Norden og formidle resultater fra sektorens arbejde.

Prioriteringer i 2005 Tidsskriftet Arbejdsliv i Norden vil støtte sektoren og det danske formandskab i at fremlægge resultater og skabe debat om de aktuelle temaer. Der vil blive udsendt tidsskrifter på skandinavisk (Arbejdsliv i Norden) og på engelsk (Nordic Labour Journal).

- Udgivelse af 3 numre af Arbejdsliv i Norden
- Udgivelse af 1 nummer af Nordic Labour Journal

Resultater i 2003 Projektet har udgivet 3 numre af tidsskriftet Arbejdsliv i Norden, som er rettet mod myndighederne og andre professionelle inden for Norden, 1 nummer af tidsskriftet Nordic Labour Journal, som er rettet mod professionelle inden for EU/EØS landene, samt deltaget med udstillinger ved konferencer.

Tidsskrifternes layout og indhold er videreudviklet og profilerer i større grad de politiske diskussioner, som foregår inden for arbejdsmarkedsområdet i Norden. Tidsskriftets nyheder bruges også af andre medier.

Kontrakt-status 2005-2006

Ledelse og adm. Planlagte udgifter: 600.000 DKK

Sekretariats-funktion Arbejdsforskningsinstituttet i Norge

4-4180-3 Institut för vidareutb.inom arbetsmiljö (NIVA)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	NMR FIN. 03	BUD.DISP AV
EUR	378.700	372.000	370.100	79%	Institutionen
MODSVARER DKK	2.818.000	2.764.000	2.750.000		

Formål NIVAs hovedopgave er at sprede kundskab på basis af nordisk viden til fremme af et godt arbejdsmiljø og det gode arbejde. Dette sker ved at bedrive tværfaglig videnskabelig videre- og specialistuddannelse af høj kvalitet inden for arbejdsmiljø- og arbejdslivsområdet. Uddannelsen kan foregå via f.eks. kurser, seminarer og symposier, der er baseret på nordisk og international arbejdsmiljø- og arbejdslivsforskning samt nordisk arbejdsmiljø- og arbejdslivspolitik.

Prioriteringer i kontrakten	I NIVAs kontrakt for 2003-2005 skal institutionen årligt gennemføre 10-13 kurser/symposier inden for arbejdsmiljø/arbejdslivsområdet. Der skal samtidig ske en IT-pædagogisk udvikling i kursusvirksomheden. Samarbejdet med nærområderne vil blive opprioriteret i det omfang, der bevilges projektmidler. • Gennemførelse af 10-13 kurser • At der afholdes 1330 elev dage • At der deltager minimum 300 elever
Resultater i 2003	I 2003 blev der gennemført 12 kurser, hvoraf 2 var i Baltikum. Der var samlet 289 deltagere på i alt 1442 elev dage. I kontrakten står der, at der skal afholdes 10-13 kurser, være minimum 300 elever og afholdes 1330 elev dage.
Kontrakt-periode	2003-05
Kontrakt-status	Oppfyldt
Økonomi	Ingen bemærkninger.
Ledelse og adm.	Faktiske udgifter : 128 TEUR

Social- og helse

Generel indledning

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	ÆNDRING 04-05
DKK	41.753.000	41.578.000	41.422..000	0%

Indledning

Social- og helsesektorens virksomhet bygger på Sosial og helse – Nordisk Samarbeidsprogram 2001-2005. Programmets fire hovedmålsetninger er fjerning av grensehindre i Norden innenfor sektoren og i samarbeid med andre sektorer, vårt forhold til Nordens Nærområder, vårt forhold til Europa, og videreføringen av det nordiske samarbeid.

På sektoren finnes 6 nordiske institusjoner og to samarbeidsorganer. Størsteparten av sektorens budsjett er bundet i disse. Institusjonenes og samarbeidsorganenes virksomhet har ofte oppnådd betydelig gjennomslagskraft på nasjonalt plan, og derved har de overordnede målsetninger innen for det nordiske samarbeid kunnet omsettes til konkrete resultater i landene. Sosial- og helsesamarbeidets tyngde vil også i det kommende år være forankret i samarbeidsinstitusjonene.

Tverrsektorielt samarbeide blir stadig viktigere også i sosial- og helsesektoren. Dette vektlegges både i prosjektvirksomheten og i sektorens nye initiativer. Særlig viktig i denne sammenheng er arbeidet med barn og unges levevilkår både i Norden og i Nordens nærområder, arbeidet med grensehindre i Norden, og virksomheten i forbindelse med EU's nordlige dimensjon der sektoren deltar aktivt i utviklingsarbeidet. Även Valfärdsforskningsprogrammet som startade år 2000 inbegriper tvärsektoriella studier.

Et fortsatt hovedpunkt i aktivitetene vil også i 2005 være fjerning av grensehindre i Norden. De nordiske sosialkonvensjoner er grunnleggende i dette arbeidet, og vekten legges primært på informasjon til saksbehandlere og publikum om konvensjonenes innhold og muligheter. Samarbeidet med informasjonstjenesten "Hallo Norden" står sentralt. Barn og unge både i Norden og i Nordens nærområder vil også være et satsningsområde. Sosial- og helsesektoren deltar aktivt i iverksettelsen av den tverrsektorielle nordiske handlingsplan "Norden inn i et nytt årtusen" og i de årlige aksjonsplaner for utsatte barn og unge i nærområdene. I tillegg vil arbeid rundt oppfølging av den nordiske strategi om bæredyktig utvikling føres videre med utgangspunkt i den utarbeidelse av indikatorer for sektoren som ble igangsatt i 2002. En reviderad version av den s.k. BU-strategin (bæredyktig utvikling) är under utarbetning efter en remissomgång som bland annat har omfattat en större konferens i januari 2004. Det konstaterades att de sociala aspekterna, som är en av de tre pelarna, behövde ges ökad vikt i den reviderade BU-strategin.

En fortsatt viktig del inom social- och hälsosetorn är en vidare satsning på begrepet "Design for alle". Med utgangspunkt i Nordisk Handikap-politisk Råd og med fokus på en sektorbasert tilnærming til tilgjengelighet for alle er det viktig å utnytte planarbeid til å fjerne hindre, ikke bruke ressurser på å korrigere i ettertid. Arbetet omfattar framväxten av en handlingsplan som ska stimulera till att skapa ett samhälle för alla och

där alla samhällssektorer behöver driva sin verksamhet så att det blir ett samhälle tillgängligt för alla, inklusive personer med funktionshinder.

Sosial- og helsesektorens samarbeid med Nordens Nærområder har fått fornyet aktualitet gjennom deltagelse i arbeidet med utvikling av et Northern Dimension Partnership in Public Health and Social Wellbeing. Det nordiske samarbeides aktive rolle vil føres videre både som et ledd i sektorens strategi for nærmere samarbeide med nærområdene, og i Nordens forhold til Europa. Sosial- og helsesektoren (aksjonsplanen for barn og unga) agerer gemensamt med narkotika- og jämställdhetssektoren inom ramen för EU's Northern Dimension Partnership for Public Health og Social Well-being. Genom en integrering av de tre sektorerna kan mer effektivitet och ökade synergieffekter uppnås samtidigt som NMR:s insatser inom ramen för detta partnerskap säkras och koordineras i enlighet med de prioriteringar som växer fram inom CSR-kommittén (Committee of Senior Representatives). Genom de baltiska ländernas inträde i EU sker en ökad koncentration på satsningar i NV Ryssland. EU-medlemskapet för Estland, Lettland och Litauen förändrar såväl förutsättningar som maktbalans i arbetet inom närområdet österut.

Den tverrsektorielle handlingsplan for barn og unge i Nærområdene ble første gang behandlet av Nordisk Råd på sesjonen i 1998. Planen følges opp med årlige, konkretiserte handlingsplaner, og har fått stor utbredelse. I tråd med NMR's strategi, blir en stadig større del av virksomheten lagt til Nordvest-Russland. Arbeidet omfatter sosial-, helse-, kultur- og undervisningssektoren. Lokal forankring og medbestemmelse er stikkord for gjennomføring av dette programmet. Nettopp denne erfaringen, sammen med Nordisk ministerråds lokale kontor i de baltiske länderna och i NV Ryssland, er en viktig del av den kompetanse Nordisk Ministerråd kan tilby i samarbeidet med EU om den nye Northern Dimension Action Plan 2004 – 2006.

Bekjempelse av smittsomme sykdommer er fremdeles et hovedområde når det gjelder sosial- og helseproblemer i nærområdene. Gjennom samarbeide med Barentsrådet og Østersjørådet deltar NMR i direkte prosjektvirksomhet og koordinering av aktiviteter på dette felt.

Både i sektorens nordiske aktivitet og i nærområdeaktiviteten er det lagt vekt på innføring av kjønns- og likestillingsperspektivet. Målsetningen er nedfelt konkret i samarbeidsprogrammet, og er også en integrert del av institusjonenes mål- og resultatstyringskontrakter. Spesifikt kan nevnes at NOMESKO og NOSOSKO, de nordiske samarbeidskomitéer for hhv. medisinal- og sosialstatistikk, i sin virksomhet har en klar målsetning om at all relevant statistikk så langt som mulig skal gjøres kjønnsoppdelt. De årlige aksjonsplaner for barn og unge i Nordens nærområder er også gitt et særlig mainstreaming-innhold, med tanke på det spesielle utgangspunkt og behov for konkretisering av disse begreper i disse områdene.

Sektorens betydelige aktivitet i Nordens Nærområder er i 2004 finansiert med DKK 500.000 fra sektormidler, i tillegg til midler fra Nærområdeprogrammet. I tillegg yter sektoren også betydelige bidrag til aktiviteten gjennom institusjonenes arbeide og sekretariatets virksomhet i tilknytning til Nærområdegruppen under EK-S, administrasjon av prosjektvirksomhet og gjennomføring av handlingsplanen for barn og unge i Nærområdene.

4-4310-1 Projektnedl - Social- og helsepolitik

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	6.840.000	4.466.000	4.505.000	0%	MR/EK-S

Formål Å implementere sektorens politiske målsettinger slik de kommer til uttrykk i samarbeids-programmet gjennom aktiviteter med høy nordisk nytte på områder som ikke ivaretas av sektorens samnordiske institusjoner samt å igangsette nye initiativer/idéskapende prosjektvirksomhet, herunder forstudier til evt. senere nordiske prosjekter.

Prioriteringer i 2005

- Fjerning av grensehindre i Norden (Norrbäck- og NSH-rapportene)
- Strategiene for Bæredyktig utvikling og Design for alle
- Barn og unges levekår
- Deltagelse i EU Northern Dimension Partnership for Public Health and Social Wellbeing
- Formannskapsinitiativer
- Sektorfinansiering av aktiviteter i Nordens nærområder
- Støtte til nettverksbygging og erfaringsutveksling

Resultater i 2003

I alt ble det gitt støtte til 15 ulike prosjekter. Foruten støtte til det nordiske samarbeide innen Cochrane- og Campbellinstituttene, ble det avsatt midler til arbeidet med grensehindre i Norden. Videre fikk prosjekter rundt konflikthåndtering, små diagnosegrupper, tobakskontroll og rehabilitering av unge rusmisbrukere på Øst-Grønland støtte. Det ble også gitt midler til fortsettelse av prosjektene om Nord-RAI og indikatorer for bæredyktig utvikling. Tidsskriftet "Social- og Helsepolitikk i Norden" utgis både i papir- og internetutgave, og støttes av sektorens prosjektmidler.

4-4320-1 Nordiska Handikappolitiska Rådet (NHR)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	1.034.000	1.014.000	1.226.000	0%	NHR

Formål Nordiska Handikappolitiska Rådet (NHR) är ett tvärssektoriellt rådgivande och policyskapande organ för Nordiska ministerrådet och dess olika samarbetsorgan och institutioner. Det har sitt mandat från och tillsätts av samarbetsministrarna. Bland Rådets 19 medlemmar finns såväl parlamentariker som representanter för handikapporganisationer och olika fackdepartement. Rådet etablerades 1997.

Rådet skall främja nordiskt samarbete i handikappfrågor på alla relevanta samhällsområden och bidra till förverkligandet av gemensamma handikappolitiska mål om jämlikhet och full delaktighet i samhället för människor med funktionshinder. Rådet verksamhet skall relateras till frågor som ligger inom Nordiska Ministerrådets ansvarsområde och bedrivs i samverkan med Nordiska samarbetsorganet för handikappfrågor (NSH).

Prioriteringer i 2005	Rådet vill främja principen ”Design för alla” som underlag för politiskt nytänkande inom olika samhällssektorer. Rådet vill också arbeta utåtriktat och bland annat använda pristävlingar för att stimulera det nationella arbetet för ett samhälle som är tillgängligt och fungerar för alla. Genom att använda ministerrådsstrukturen som plattform skall Rådet bidra till att handikappolitiska aspekter inom alla relevanta samhällsområden synliggöra och beaktas i hela Ministerrådets verksamhet. Rådet skall också ta initiativ till handikappolitiska satsningar både inom enskilda sektorer och tvärsektoriellt.
Resultater i 2003	Genom det sektorsnätverk som finns uppbyggt kan 25 fackministerier engageras i Rådets verksamhet. Under året har möten arrangerats med vart och ett av de fem sektorsnätverken (bygg, transport, kultur, utbildning, arbetsmarknad). En gemensam årsbok har initierats från de fem nätverken för att visa på handikappfrågornas status inom de aktuella politikområdena i Norden. Tyngdpunkt i Rådets verksamhet under året har varit politikområdena byggnads- och samhällsplanering, kollektivtrafik, kultur samt turism. Slutrapporten ”Den moderna resan – från start till mål” publicerades under 2003 från den nordiska designtävlingen om tillgänglighetslösningar inom kollektivtrafiken. Mycket arbete bedrevs inom turismområdet exempelvis seminarierapporten ”Turism för alla – Hur märker man det?” Tävlingsresultat från temat ”Turism för alla” presenterades i anslutning till Rådets höstmöte i Stockholm. Köpenhamnskonferensen ”Finns det en nordisk handikappolitik?” genomfördes i april 2003 med medverkan av samtliga handikappolitiskt ansvariga ministrar i Norden. I samverkan med bl.a. Nordiska Muséekommittén genomfördes konferensen ”Muséer för alla i Norden” på Nationalmuseum i Stockholm. En mycket viktig aktivitet (berör såväl Rådet som NSH) är arbetet med att främja ”Design för alla-konceptet” som underlag för politiskt nytänkande inom alla relevanta samhällssektorer. Detta arbete avser att stärka sektorsansvarsprincipen samt att främja principerna för design för alla. Utgångspunkten är att alla människor ska ha samma möjligheter att känna sig delaktiga i allt som konstituerar det moderna samhället
Sekretariats-funktion	Nordiska Samarbetsorganet för handikapfrågor

4-4340-1 Nomesko og Nososko

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	1.713.000	1.679.000	1.686.000	0%	EK-S
Formål	Det nordiske samarbeid om medisinal- og sosialstatistikk skal sikre sammenlignelige statistikker på sine områder mellom de nordiske land, drive internasjonalt og koordinerende arbeid, påta seg utviklingsoppgaver og drive publikasjons- og informasjonsvirksomhet.				
Prioriteringer i 2005	Komitéene går inn i ny treårig budsjettkontrakt med Nordisk Ministerråd fra 2005. Hovedprioritering er nye utgivelser av hovedpublikasjonene Helsestatistik i de nordiske lande og Social tryghed i de nordiske lande. Som ledd i dette arbeides det også med				

temaseksjoner i begge publikasjonene. Arbeidet med utarbeidelse av sosiale og helsemessige indikatorer for bæredyktig utvikling forventes å fortsette. Med finansiering fra NMR's nærområdemidler vil det i 2005 bli utarbeidet en ny utgave av nordisk/baltisk helsestatistikk.

Resultater i 2003	Komitéene hovedpublikasjoner er utgitt som planlagt. NOSOSKO's temaseksjon omhandlet enslige forsørgere i Norden, mens NOMESKO's omhandlet dagkirurgi. En felles database vedr. "Social and Health indicators" er utviklet og lagt på komitéenes hjemmeside. Dette er et ledd i sektoroppfølgingen av den nye strategi om bæredyktig utvikling i Norden. Det har vært aktiv deltagelse i annet internasjonalt statistikkarbeid, både i forbindelse med EUROSTAT og i de baltiske land. En ny nordisk/baltisk sosialstatistikk ble utgitt.
Kontrakt-status	2005 - 2007
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: 225 TDKK Faktiske udgifter : 225 TDKK
Sekretariats-funktion	Sundhedsstyrelsen i Danmark

4-4620-1 Velfærdsforskning

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	6.399.000	6.274.000	5.314.000	0%	MR/EK-S

Formål Syftet med det femårige forskningsprogrammet, med en samlet ramme på DKK 35 millioner, er å analysere den nordiske velfærdsmodellen ut fra et europeisk perspektiv. Det innebærer dels å klarlegge om man kan identifisere en spesifikk nordisk modell og innen hvilke områder, dels å analysere den relative framgangen for denne. Ett viktig syfte er å spesifisere på hvilke områder den nordiske modellen har vært framgangsrik i sammenlignelse med andre utviklede nasjoner, først og fremst vesteuropeiske land. Ett hovedsyfte er også å søke presisere innen hvilke områder modellen må moderniseres og tilpasses til samfunnet med andre økonomiske og sosiale vilkår enn de som gjaldt for 20-30 år siden. Spesielt gjelder dette hvordan modellen kan moderniseres for å bibeholde og forbedre de samfunns mål som styrer den nordiske kulturelle identiteten og utvikler den nordiske samfunnsstrukturen.

Prioriteringer i 2005 Den overordnede målsætningen er å øke kunnskapen om de nordiske velferdssamfunnene i et tverrsektorielt forskningsprogram og ut fra dette utgangspunktet legge ulike aspekter på den nordiske velfærdsmodellen. En del kan direkte relateres til den særpræge som kjennetegner hvert enkelt nordisk land og andre kan studeres ut fra gruppetilhørighet t ex kjønn, civilstand, alder, etnisitet, sexuell lægning og regional tilhørighet. Programmet kommer å inneholde forskning innen arbeidsmarked, sosial-helse, marginalisering, jämställdhet og konsumentområdet samtidig som det kommer å forsøke besvare følgende spørsmål:

Programmet administreres og koordineres av Norges Forskningsråd. Forskningen skal

täcka åtminstone tre av de nordiska länderna och helst också inkludera en europeisk dimension.

- Finns det en distinkt nordisk välfärdsmodell - och utgör den i så fall ett alternativ i ett europeiskt perspektiv?
- Vilka utmaningar innebär utvecklingen i Norden inom demografi och ekonomi för välfärdssamhällets utveckling?

Programmet administreras och koordineras av Norges Forskningsråd. Forskningen skall täcka åtminstone tre av de nordiska länderna och helst också inkludera en europeisk dimension

**Resultater i
2003**

Välfärdsforskningsprogrammet startade sitt arbete under år 2000. Sedan starten har programkommittén tagit initiativ till att få fram nordiska kunskapsöversikter om aktuella teman inom: Invandringens välfärdspolitiska krav, Hälsa och välfärd, Konsumentperspektiv på offentliga och privata marknadsbaserade välfärdstjänster, Europeiska perspektiv, Välfärdspolitiska förhållanden i väst-Norden (Island, Färöarna och Grönland).

Redan 2003 planerades det för en halvvägskonferens som kommer att äga rum under år 2004. En större avslutningskonferens kommer att genomföras mot slutet av programperioden. Verksamheten i pågående projekt är tillfredsställande med stor aktivitet bl.a. i form av projektseminarier.

Programmets koordinator har under år 2003 medverkat i olika sammanhang för att informera om och ge översikter av pågående studier. Social- och hälsosektorn har via MR-S och ÅK-S tagit del av allmän information om Välfärdsforskningsprogrammet. En diskussion har påbörjats om hur de slutliga resultaten ska hanteras och kommuniceras med omvärlden. Via programkommittén planeras för en särskild förmedlingsplan av de kommande slutresultaten som utöver vetenskapliga mottagare också behöver förmedlas till strategiskt valda mottagare. Webpublicering kommer även att ingå. MR-S har lagt vikt vid att programmets resultat ska göras lätt tillgängliga både inom och utom Norden. En ambition är att lägga vikt vid att presentera nordiska välfärdspolitiska spørsmål i ett europeiskt perspektiv.

Programportföljen följer väl programkommitténs planer. Under år 2003 har Välfärdsforskningsprogrammets verksamhet genomförts i samsvar med de ramar som fastlagts av NMR.

**Sekretariats-
funktion**

Norges Forskningsråd

4-4381-3 Nordiska Hälsovårdshögskolan (NHV) *

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	NMR FIN. 03	BUD.DISPV AV
SEK	41.010.000	40.444.000	40.364.000	85%	Institutionen
MODSVARER DKK	33.218.000	32.760.000	32.694.000		

Formål	NHVs verksamhetsidé är att med Norden som bas skapa och sprida kunskap som främjar en god och jämlik hälsa. NHV är unik genom att på nordisk grund bedriva utbildning och forskning i folkhälsovetenskap. NHVs huvuduppgift är att som nordisk institution skapa nordisk nytta och nordiskt mervärde. På nordisk bas erbjuder NHV kunskap och diskussion om modeller för sjukdomsförebyggande, skadeförebyggande och hälsofrämjande arbete. NHV är ett nordiskt lärocentrum och en mötesplats för diskussioner och nätverksbyggande i folkhälsofrågor. I ett europeiskt sammanhang, särskilt i ett utvidgat Europa, rönar nordisk hälsa och välfärd stor uppmärksamhet som god förebild i det hälsofrämjande arbetet. NHV använder också i framtiden institutionens mycket goda erfarenheter av tio års samarbete med de baltiska staterna inom ramen för BRIMHEALTH.
Prioriteringar i kontrakten	• NHV's verksamhetsområden är utbildning och forskning och inom utbildningsområdet erbjuds MPH-program, diplom, examina, handledning för MPH samt uppdragsutbildning. Forskningsområdet omfattar forskarutbildning, handledning för MScPH och DrPH, examina, forskningsprojekt, samarbete med andra forskningsinstitutioner, forskarseminarier och konferenser. Studenterna stimuleras att bygga nordiska nätverk att användas professionellt. • Tvärvetenskap och tvärfacklighet råder i utbildning och forskning med tre pelare i det nordiska samarbetet dvs. Norden, Nordens närområde, EU och övriga Europa. Samarbete sker med olika institutioner och där samarbete med internationell folkhälsovetenskaplig utbildning och forskning särskilt kan framhävas med tanke på NHV's fokus på folkhälsovetenskap som blir allt viktigare i det växande Europa och dess närområde. • NHV's profilområden är Health Promotion och Health Management med speciell fokus på Child Public Health och Intersectorial Collaboration.
Resultater i 2003	NHV har under år 2003 avverkat det sista året av sitt treårskontrakt 2001-2003 med NMR. Inom sitt specialområde dvs. folkhälsområdet har NHV en särskilt god tradition inom forskarutbildningen jämfört med andra aktörer inom samma fält. NHV's kurser är sammansatta av studenter från hela Norden, en mindre del från Baltikum och några från övriga världen. NHV's lärare/forskare är mycket produktiva då det gäller publicerade vetenskapliga artiklar och i funktionen som sakkunniga inom Norden och även internationellt. Lärarstaben är både mycket kompetent och välrenommerad. Externfinansierad uppdragsutbildning ingår även i verksamheten för NHV. Antalet Master of Public Health (MPH) och Doctor of Public Health (DrPH) är på mycket god nivå och överstiger kontraktet. NHV's strategiska betydelse som nordisk högskola för folkhälsa är i växande då nordiska välfärdslösningar tilldrar sig allt större uppmärksamhet internationellt, inte minst i det utvidgade Europa med sitt närområde.
Kontrakt- periode	2004-06

Kontrakt- status	Opfyldt
Økonomi	Ingen bemærkninger.
Ledelse og adm.	Faktiske udgifter : 14.454 TSEK

4-4382-3 Institutt for odontologisk materialprøvning (NIOM)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	NMR FIN. 03	BUD.DISP AV
NOK	10.382.000	10.149.000	10.213.000	72%	Institutionen
MODSVARER DKK	9.136.000	9.540.000	10.009.000		

Formål NIOM skal arbeide for at materialer og metoder som anvendes i tannpleien i Norden er sikre og hensiktsmessige. NIOMs forsknings- og informasjonsvirksomhet er vitenskapelig basert og skal være praktisk anvendbar. NIOM skal være et kompetanse- og rådgivningssenter innen området dentale biomaterialer for de nordiske helsemyndigheter, tannhelsepersonell og publikum. Med basis i spesialkunnskap om dentale biomaterialer samarbeider NIOM med de nordiske fagmiljøene i utvikling og gjennomføring av forskningsprosjekter på området. NIOM's har en omfattende kontakt med internasjonella forskningsmiljøer eksempelvis EU-kommissionen, standardiseringsorgan og fabrikanter.

Prioriteringer i kontrakten Oppbyggingen av et formalisert nordisk nettverk prioriteres i løpet av 3-års perioden. Informasjonsvirksomheten omfatter kurs, seminarer, oversiktsartikler, foruten forskningsrapporter og vitenskapelige publikasjoner.

Forskningen prioriterar kliniskt-biologiska problemställningar relaterade till biomaterial. Forskningsverksamheten är grundläggande för att rådgivning, utredningar och information skall kunna vara baserad på vetenskapliga data. En ökning i informationsaktivitet eftersträvas och är högt prioriterat med tanke på brukarnas behov av aktuell information. Målgrupper är myndigheter, politiker, tandhälsopersonal och andra intressegrupper. Att bidra till kunskapsöverföring genom vidareutbildning av tandhälsopersonal är ännu en viktig del för NIOM som även prioriterar värdering av biverkningar av dentala biomaterial. Standardiseringsarbete inom dentalområdet är ytterligare ett viktigt fält för NIOM.

Virksomhetsområder:

- Forskning og utredninger (basisfinansiering fra NMR)
- Forskningsbasert kunnskapsoverføring / informasjonsvirksomhet (basisfinansiering fra NMR)
- Standardiseringsvirksomhet (nasjonal finansiering)
- Eksterne oppdrag og materialprøving (ekstern finansiering)

Resultater i 2003 NIOM har en av ÄK-S behandlad 3-årig investerings- och strategiplan för 2002-2004 som främst syftar till att förnya analys- och testutrustning och att uppgadera laboratorieutrustning. Dessa investeringar är viktiga med tanke på nordiskt och europeiskt forskningssamarbete för att NIOM ska kunna kvalificera sig som samarbetspartner och även för att kunna rekrytera kvalificerade forskare. NIOM har under året, utöver den kontraktsstyrda verksamheten, även arbetat vidare med sin framtida organisering och finansiering.

NIOM har under 2003 fungerat som kunskaps- och kompetenscenter och fristående organ för sina olika målgrupper. En mängd olika kanaler i form av artiklar, kurser, expertoppdrag, konferenser har använts för att nå ut med information om verksamheten

som till 90 % är relaterad till Norden och i övrigt orienterad mot Europa. Gästforskarverksamheten är en kärnverksamhet och gästforskarna utgör en betydlig resurs för NIOM och bidrar till det nordiska och internationella nätverket. NIOM Cert är en egen stiftelse från den 31 december 2003 och därmed helt avskilt från NIOM.

Ett samarbete har inletts med andra dentala biomaterialcentra i Norden i syfte att stärka den nordiska slagkraften. En samverkan finns även med Oslo Universitet i syfte att få igång en nordisk forskarskola inom området biomaterialforskning. Utanför Norden pågår verksamhet inom Europa genom att NIOM-forskare deltar i olika europeiska fora inom sitt område. Standardiseringsarbetet är i mycket hög grad en europeisk och internationell verksamhet där NIOM representerar såväl forskarsamhället som brukare och nationell förvaltning. NIOM-forskare leder flera av de mera omfattande internationella grupper som arbetar med internationell standardisering.

Resultaten från NIOM's fyra verksamhetsområden har varit tillfredsställande med hög aktivitetsnivå. Volymen externa uppdrag har skett planerligt och NIOM's värdering av sina framtidsutsikter och sin investeringstakt är god. NIOM siktar på en ökad koncentration av verksamheten där forskning mot biologiska och patientnära spörsmål blir viktiga.

Kontrakt- periode	2005-2007
Kontrakt- status	Opfyldt
Økonomi	Stram styring på grund af investeringer og lav egenkapital.
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: 2.163 TNOK Faktiske udgifter : 2.163 TNOK

4-4383-3 Nord. nämnden för alkohol- och drogforsk. (NAD)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	NMR FIN. 03	BUD.DISP AV
EUR	397.300	355.300	360.000	99%	Institutionen
MODSVARER DKK	2.956.000	2.640.000	2.674.000		

Formål NAD är ett nordiskt samarbetsorgan inom social- och hälsovårdsområdet. NAD skall främja, stimulera och stödja nordiskt samhällsvetenskapligt inriktat forskningssamarbete om samhällspolitiskt viktiga alkohol- och drogfrågor. NAD skall främja och stimulera kontakt och dialog mellan forskare, beslutsfattare och praktiker samt verka för ett mångsidigt och effektivt utbud och användning av nordisk forskningsinformation.

NAD skall stärka det nordiska samarbetet inom sitt specialområde och även främja och utveckla ett vidare samarbete mellan Norden och dess närområden, med Europa och även i en bredare internationell samverkan. NAD skall i sitt internationella samarbete ha Norden och nordiska intressen som utgångspunkt. Samarbetet med de baltiska länderna är speciellt viktigt med tanke på dessa länders framtida medlemskap i EU.

NAD skall i sin verksamhet som nordisk institution bygga på gemensamma nordiska värden inom social- och hälsovårdspolitiken och i synnerhet inom alkohol- och drogområdet. Inför de förändringar som Norden står inför skall NAD över tid följa och belysa förändrad konsumtion av rusmedel, nya villkor för sätten att handskas med sociala problem och även belysa hur man inom Norden tar sig an rusmedelsproblem och nya betydelser av rusmedel i de nordiska kulturerna.

Prioriteringar i kontrakten	NAD's verksamhetsområden er forskning og utredning, og forskningsbasert kunnskapsutveksling og informasjon. I kontraktperioden skal aktiviteten konsentreres om: • Kunnskaper om alkohol- og narkotikamisbruk og deres konsekvenser • Behandling, prevensjon og kontroll med rusmiddelproblem – nordiske og internasjonale perspektiv på praksisformer • Alkohol og narkotika i det lokale miljø
Resultater i 2003	Under år 2003 har etterfrågan på kunnskaper, bedømminger og insatser om alkohol- og narkotikaproblem i Norden varit stor. NAD's temamöten och seminarier har fungerat som en arena för utbyte av kunnskaper mellan intressenter i de nordiska länderna. Alkoholbruk och alkoholpolitik har stått i fokus för tre projekt under året. Vid två seminarier var temat alkoholpolitiska frågor. Inom narkotikaområdet har nya teman introducerats, brukarinflytande i narkotikapolitiken samt könsperspektiv i drogforskningen. Inom sina tre prioriterade insatsområden har satts igång ett antal forskningsprojekt. Som exempel kan nämnas Globalisering i form av internationella kontakter och livsstilar samt Ungdomars bruk av narkotika i kulturellt och etniskt heterogena samhällen. Globaliseringens betydelse för utövande av nordisk alkoholpolitik har analyserats vid ett seminarium under året. Inom narkotikaområdet har i seminarieform diskuterats liberaliseringsprocessen inom Europa och globalt, samt aktuella trender. Beträffande alkohol och narkotika i närmiljön så har startats ett projekt om restauranger som social arena för unga vuxna. Merparten av NAD's aktiviteter handlar om Norden och utförs i samverkan med nordiska forskare. Forskare från utomnordiska länder har dock deltagit i vissa av aktiviteterna under år 2003. Forskarmöten och forskarkurser är viktiga delar i NAD:s verksamhet. NAD arbetar mycket genom de forskarnätverk som utvecklats genom åren. Verksamheten är både nordisk, europeisk och internationell. NAD har via många olika externa seminarier och konferenser tagit initiativ till att belysa nordiska särdrag i rusmedelsbruk. Prevention, politik och behandling är centrala delar i NAD:s verksamhet inom alkohol- och drogområdet.
Kontrakt-periode	2004-06
Kontrakt-status	Opfylt
Økonomi	Ingen bemærkninger.

Ledelse og adm. Planlagte udgifter: 108 TEUR
Faktiske udgifter : 108 TEUR

4-4384-3 Nord. samarbejtsorgan for handikappfrågor (NSH)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	NMR FIN. 03	BUD.DISP AV
SEK	5.915.000	8.920.000	8.968.000	96%	Institutionen
MODSVARER DKK	4.791.000	7.225.000	7.264.000		

Formål NSH er Nordisk Ministerråds institusjon for nordisk samarbeid om handikappspørsmål, særlig innen sosial- og helsedepartementenes ansvarsområder. NSH driver Nordisk Utveklingscentral för handikaphjälpmiddel (NUH) og administrerer støtteordningen for bidrag til handikaporganisasjonenes nordiske samarbeide. NSH er sekretariat for Nordisk Handikappolitisk Råd.

Prioriteringer i kontrakten NSH's arbeidsområder er:

1. Handikappolitiske strategier
2. Hjelpemidler og ny teknikk
3. Samfunnets utformning
4. Brukermedvirkning.

Ved siden av disse legges det i kontrakten vekt på at det nordiske samarbeid skal underlette landenes realisering av nasjonale handikappolitiske mål, samt bidra til å skape felles plattform for de nordiske lands deltagelse i det europeiske samarbeid på handikapområdet.

I de nordiska länderna är handikappolitiken både en del av den sociala välfärdspolitiken och en del av politiken inom olika samhällsområden. En gemensam strävan är att i största möjliga utsträckning integrera handikappaspekter i den generella samhällspolitiken. Det nordiska samarbetet skall stödja sådana processer. Bland NSH:s övergripande mål finns nämnt kvalificerad kunskapsförmedling med sikte på effektivare handikappolitiska strategier i samhället.

Budgeten för år 2005 kommer att påverkas av ett för högt egenkapital som successivt byggs upp under åren.

Resultater i 2003 Bland resultaten skall särskilt nämnas att NSH liksom Nordiska Handikappolitiska Rådet har prioriterat arbete med att främja ett "Design för alla perspektiv" inom olika politikområden i de nordiska länderna, ett arbete som fortsätter inom ministerrådssekretariatet med att ta fram en handlingsplan. För NSH's del gäller att öka genomslaget för principen Design för alla inom mainstreamutvecklingen på IT och telekommunikationsområdet.

NSH's arbete omfattar utredningar, publikationer och extern information i olika former. Bland publikationerna kan bl.a. nämnas form & Funktion det nordiska Design för alla magasinet från år 2002. Produktionsplanen med informationsservice har genomförts med ett stort antal publikationer och annan förmedling. År 2003 var Europeiskt Handikappår, något som bidrog till vissa extra insatser. En dialog har inletts med

koordinatør for Velfærdsforskningsprogrammet da denne medverkede med programpresentation ved ett av NSH's styrelsemøten under året. Dialogen kommer att fortsätta.

NSH arbete med brukarinflytandet genom funktionshindrades egna organisationer har haft en fortsatt utveckling för att underlätta handikapporganisationernas möjligheter till inflytande inom handikapppolitiken. Norden har cirka 450 nationella handikapporganisationer vars adressregister uppdaterats under året. Verksamheten inom NSH skapar även en gemensam nordisk plattform i det europeiska samarbetet. Nordiska Handikappolitiska Rådet disponerar för övrigt cirka 40 % av NSH:s administrativa resurser. NUH Nordiskt utvecklingscenter för handikapphjälpmedel, NSH:s dotterinstitution i Helsingfors, har under år 2003 bl.a. initierat 7 nya nordiska projekt och avslutat fyra NUH-stödda projekt. Prioriterade insatsområden har varit "Barn och funktionshinder", "Kognitiva funktionshinder och ny teknologi" samt "Nytta och effekt av hjälpmedel"

Kontrakt- periode	2005-2007
Kontrakt- status	Opfyldt
Økonomi	Egenkapitalen er høj. Der er ikke oplyst planer for at nedbringe denne i forbindelse med aktivitetsplaneringen for år 2004-ff.
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: 1.508 TSEK Faktiske udgifter : 1.508 TSEK

4-4385-3 Uddannelsescenter for døvblindepersonale (NUD)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	NMR FIN. 03	BUD.DISP AV
DKK	7.253.000	7.132.000	7.127.000	89%	Institutionen

Formål NUDs oppgave er å fremme og videreføre det nordiske samarbeidet innenfor døvblindeområdet. NUD skal bidra til profesjonell utvikling av døvblindemedarbeidere og de institusjoner/ organisasjoner de er tilknyttet.

NUD skal:

- Sørge for en nordisk utdanning som støtter og kompletterer nasjonal utdanning.
- Fungere som formidler av informasjon og kunnskaper på døvblindeområdet og ha et fagbibliotek for kursdeltagere og andre brukere
- Samle inn informasjon om døvblindhet og opprettholde et kontaktnett innenfor døvblindefeltet både i og utenfor Norden for å innhente den nyeste kunnskapen samt bidra til internasjonalt samarbeid
- Initiere og koordinere utviklings- og dokumentasjonsarbeid med sikte på forbedring av døvblindearbeidets teori og praksis i Norden

Prioriteringer i kontrakten NUD innleder ny treårig kontraktsperiode i 2005. Hovedmålsetningene fra den gamle kontrakt er beholdt. Dette innebærer:

- Utdanningsaktivitetene er åpne for alle som arbeider med døvblinde. Tverrfaglighet og kunnskapsformidling prioriteres.
- Ressursservice er et utadrettet servicetiltak som også er tilgjengelig for alle. Aktivitetene er kunnskapsbevarende og kunnskapsformidlende og har til hensikt å reflektere status.
- Aktivitetene i utviklingsarbeidet er ikke tilgjengelig for alle. De foregår over lange tidsperspektiver og er ikke nødvendigvis tverrfaglige. Aktivitetene er kunnskapsutviklende.
- NUD har et uforpliktende, men viktig samarbeid med ulike organisasjoner og institusjoner innenfor døvblindeområdet utenfor Norden. Det ytes ikke rent finansiell støtte til europeiske og andre internasjonale prosjekter.
- Arbeidet i Nordens Nærområder er et prosjekt og av koordinerende karakter. NUD bidrar med ressurser og formidler kontakt mellom de ulike aktørene i samarbeidsprosjektene som etableres.

Hovedmålsetningen er å bidra til at den høye standarden i nordisk døvblindearbeid opprettholdes samt at den synliggjøres i og utenfor Norden.

Resultater i 2003

Virksomhet og økonomi er i samsvar med kontrakt. NUD utvikler sin virksomhet i forhold til landenes behov, og i denne prosess er fleksibilitet og bruk av fjernundervisning viktige stikkord. NUD er blant de ledende nordiske institusjoner når det gjelder bruk av videokonferanser og fjernundervisning, og disponerer avansert utstyr til dette formål. Forøvrig oppleves NUD's nettverksskapende funksjon som stadig viktigere av brukerne, og det arbeides med videre utvikling av dette. Det internasjonale samarbeide utgjør en stadig viktigere del av virksomheten.

**Kontrakt-
periode**

2005 – 2007

**Kontrakt-
status**

Opfylt

Økonomi

Ingen bemerkninger.

**Ledelse og
adm.**

Planlagte udgifter: 1.788 TDKK
Faktiske udgifter : 2.306 TDKK

4-4386-3 Nord. utbild.program för social service (NOPUS)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	NMR FIN. 03	BUD.DISP AV
SEK	2.013.000	1.985.000	1.996.000	36%	Institutionen
MODSVARER DKK	1.631.000	1.608.000	1.617.000		

Formål

NOPUS skal drive etter- og videreutdanning av personale i de nordiske lands sosialsektor, fortrinnsvis personale som er i, eller kan få få, ledende stillinger. Institusjonen skal være et nordisk senter for erfaringsutveksling, idéutvikling og utdanning på det sosiale område på bakgrunn av målgruppenes ønsker og behov. Med vekt på en nordisk profil skal NOPUS initiere studier av utviklingsbehov, løsningsmuligheter og forskning i de nordiske lands sosialsektor, og sørge for å gjøre ny

kunnskap tilgjengelig for målgruppen. NOPUS skal også være aktiv i forhold til kompetanseutvikling og samarbeid med sosialektoren i Nordens nærområder. Institusjonens virksomhet skal ha hovedvekt på lederskap og organisasjon.

- Prioriteringer i kontrakten**
- NOPUS skal ha ny kontrakt fra 2005. Den nye kontrakt vil legge vekt på:
- Konsolidering av NOPUS' organisasjon og struktur.
 - Gjennomføring av aktiviteter og oppbygning av nettverk.
 - Utvikling av virksomhetsområdene og aktivitetene i forhold til landenes behov.

Også den nye kontrakt vil bære preg av at NOPUS er i en oppbygningsfase.

Resultater i 2003

Institusjonen etablerte seg i Malmø i løpet av året, og hadde ved utgangen av 2003 fem ansatte. Administrative rutiner, strukturer og nettverk er bygget opp, og utvikling av undervisningsforløp er gjennomført i samarbeide med undervisningsinstitusjoner i landene.

Kontrakt-status

2005 – 2007

Økonomi

Institusjonen anmodes om at benytte vejledningen om Nordisk Ministerråds regnskabsprincip ved opbygning af de økonomiske rutiner.

Ledelse og adm.

Planlagte udgifter: 1.609 TSEK
Faktiske udgifter : 3.900 TSEK

Jämställdhet

Generel indledning

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	ÆNDRING 04-05
DKK	8.185.000	8.351.000	8.427.000	-2,0%

Indledning

Samarbetsprogrammet Nordiskt jämställdhetssamarbete 2001-2005 är utgångspunkten för det nordiska jämställdhetssamarbetet, och det kompletteras årligen med en handlingsplan. En grundhållning i programmet är att det på alla områden av samhället är nödvändigt att arbeta mer målmedvetet för att främja jämställdhet.

Nordiska ministerrådet har valt ut tre huvudsattningsområden för det nordiska jämställdhetsarbetet 2001-2005. Dessa tre områden är:

- Integrering av könsperspektiv i de nordiska statsbudgeterna
- Män och jämställdhet
- "kvinnofrid", dvs mäns våld mot kvinnor

Arbetet med dessa tre områden är väl igång och många initiativ och projekt foregår på tvärs af ministerråd.

Inom ramen av Pornoficering av det offentliga rummet skall ett nordiskt projekt undersöka hur pornografins utbredning påverkar flickors och pojkars uppfattning om kön och under året arrangeras ett seminarium kring temat. Temat Unga och våld diskuteras ur olika perspektiv under år 2005. Arbetet med mansperspektiv på jämställdhet fortsätter. Under året arrangeras ett seminarium i Danmark med fokus på hur könsocialisationen fungerar inom idrott och militär i Norden och ett seminarium i Finland med temat män mellan arbetsliv och familjen, som belyser mäns rättigheter och skyldigheter i familjerelationer. Samarbetet med MR-Finans fortsätter inom det nordiska projektet Integrering av ett könsperspektiv i de nordiska statsbudgeterna. Under år 2005 fortsätter det västnordiska och arktiska samarbetet och planeringen och diskussionerna kring ett nytt samarbetsprogram för det nordiska jämställdhetsarbetet.

Arbetet med integrering av jämställdhet inom ministerrådets egen verksamhet fortsätter under året. Ministerrådet fortsätter att arbeta med jämställdhetsintegrering som metod inom det nordiska samarbetet genom att arrangera ett seminarium tillsammans med ordförandeskapet.

Institutet för Kvinno- och könsforskning (NIKK) initierar forskning och sprider information och har via detta en betydelse i det nordiska och europeiska jämställdhetssamarbetet. NIKK bidrar i en hög grad till att forma den samnordiska forskningsplattform som är viktig i internationella fora. Institutet samarbetar med MR-jäm kring projekt som har en hög politisk prioritering i det nordiska jämställdhetssamarbetet.

Ministerrådet fortsätter med att stöda och bidra till att skapa förutsättningar för jämställdhet i närområdena. Samarbetet kring myndighetssamarbetet fortsätter genom att

tillsammans arrangera möten med kolleger från de baltiska länderna och NV Ryssland och utbildningsseminarier om jämställdhetsintegrering. Samordningen mellan MR-JÄM, MR-Narko och handlingsplanen för barn och unga fortsätter genom samarbetet med myndigheter och NGOs i Nordvästra Ryssland.

År 2005 arrangeras konferensen WoMen & Democracy i St Petersburg. Konferensen skall ta upp teman om politik och inflytande, kvinnor och näringslivet, våld mot kvinnor, inkl. människohandel.

4-4410-1 Projektmedel - Jämställdhet

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	3.069.000	4.009.000	2.954.000	100%	MR/ÄK-JÄM

Formål Samarbetet i MR-JÄM skall leda till en fortsatt utveckling av en nordisk samsyn och en gemensam nordisk plattform inför ett vidare europeiskt och internationellt perspektiv och bidra till ett effektivare och rikare nationellt jämställdhetsarbete i vart och ett av de nordiska länderna.

De olika projekten syftar till att stärka det nordiska jämställdhetsarbetet, främja kvinnors och mäns lika tillgång till politiska och ekonomiska beslutsprocesser, främja kvinnors och mäns lika ekonomiska ställning och inflytande samt förbättra möjligheterna för både kvinnor och män att förena föräldraskap och förvärvsarbete.

Prioriteringar i 2005 Prioriteringarna och projekten för år 2005 fastställs i handlingsplanen som utarbetas i enlighet med samarbetsprogrammet för åren 2001-2005. MR-JÄM kommer även i fortsättningen att prioritera aktiviteter på nya områden. I jämställdhetsarbetet är det viktigt att inkludera och inte exkludera dagens mångfald inom minoritetsgrupper och kulturer. Det är viktigt att utvecklingen i de nordiska länderna reflekterar de nya utmaningarna i våra pluralistiska samhällen, och att de förändringar som är nödvändiga både socialekonomiskt, politiskt och juridiskt genomförs.

Närområdessamarbetet genomförs i olika samarbetsprojekt kring teman som är prioriterade i MR-JÄMs samarbetsprogram. Speciellt fokuseras på samarbetet med myndigheter, som arbetar med jämställdhet i hela närområdet. I samarbetet med NV Ryssland prioriteras projekt som fokuserar på arbete mot handel med kvinnor genom att arrangera olika aktiviteter i samarbete med myndigheter och NGOs för att öka den allmänna diskussionen och kunskap kring människohandel.

- Integrering av könsperspektivet i nordiska statsbudgetar,
- Pornoficering av det offentliga rummet
- Mansperspektiv på jämställdhet och hur förebygga mäns våld mot kvinnor fortsätter

Resultater i 2003 En nordisk konferens arrangerades under år 2003 med temat Integration och jämställdhet i Norden. Syftet med konferensen var att belysa invandrarkvinnornas livssituation i Norden och skapa samarbete mellan organisationer, etablera nätverk mellan myndigheter på ett nordiskt plan för att stärka invandrarkvinnors möjligheter till utbildning och arbete samt rätt och möjlighet att delta i den politiska beslutsprocessen.

Under år 2003 fortsatte samarbeidet med arbeidsmarknadssektoren inom ramen för likalønsprosjektet. Den nordiska arbetsgruppen overlempnede till ÅK-JÅM och ÅK-A projektforslaget På sporet av likalønn – et nordisk kunnskapsprosjekt. Projektforslaget inneholder tre delar: Statistikk, indikatorer og kunnskapsanalyser. Samarbeidet med MR-Finans i om projektet Integrering av ett kønsperspektiv på nordiska statsbudgetar fortsetter og en nordisk projektledare har anstallts for att koordinere projektet.

Den nordiska arbetsgruppen for män og jämställdhet har producerat en bok om kønssocialisering i skolor, og utarbetat en handlingsplan for män og jämställdhet for åren 2004-2005.

De nordiska og baltiska justitiesektorene har fortsatt sitt samarbeidet for att bekjempe handel med kvinner. De nordiska og baltiska jämställdhets- og justitieministrarna godkande en deklaration med rekommendationer for framtidige aktiviteter. Under året startede ett nordiskt ryskt projekt om handel med kvinner i Murmanskregionen.

3rd Baltic Sea Women's Conference on Women and Democracy arrangerades den 13-14.2.2003 i Tallinn. I konferensen deltog politikere, beslutstakere, forskere og NGO og diskuterte makt og beslutstakende, økonomi, media og volds mot kvinner.

4-4480-3 Nordiskt institutt for kvinde og kønsforskning (NIKK)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	NMR FIN. 03	BUD.DISP AV
NOK	5.814.000	4.619.000	5.584.000	79%	Institutionen
MODSVARER DKK	5.116.000	4.342.000	5.473.000		

Formål NIKK skall befrämja, initiere, koordinere og informere om nordisk kvinno- og kønsforskning og om undervisning på området både i Norden og internasjonelt, og skall bedrive egen forskning.

Prioriteringer i kontrakten Ett nytt treårskontrakt for åren 2005-2007 ingås med NMR. Det nordiske forskningsprosjektet *Hur pornografins utbredning inverkar på flickors og pojkers oppfattning av køn* med finansiering från NMR og länderna pågår. En avslutningskonferens holdes i Danmark i slutet av 2005. NIKK har beviljats medel från NMR for att stimulere og befrämja nordisk mansforskning; dette projekt pågår også under 2005. Den nordiske forskarskolan i tvärvetenskaplig kønsforskning er inne på sitt andre år. Ett nätverk om män og helse, ett om køn og forskning i förändring samt ett om sosiologens køn i Norden pågår. Nordiske journalistkurser om kønsforskning ordnas. NIKK:s tioårsjubileum firas høsten 2005. NIKK deltar i nordiske, europeiske og internasjonelle arrangement, bl.a. på Verldskonferensen for kvindeforskning i Sydkorea. Tre nummer av NORA (engelskspråkig vetenskaplig tidskrift) og tre av NIKK magasin (populärvetenskaplig) utges. NIKK har fortsatt kontakt og samarbeide med kvinno-mans- og kønsforskningssmiljøer og jämställdhetssenheter. NIKK utvikler sin informasjonstjeneste, også gjennom webbsiden.

Resultater i 2003 Under 2003 har NIKK samarbeidet med kvinno-, mans- og kønsforskere i Norden, i nabolandene og internasjonelt, med jämställdhetssektoren i NMR og i länderna samt

med medborgarorganisationer. NIKK:s verksamhet har fokuserat flera aktuella teman i de nordiska länderna, såsom jämställdhetsdiskurser och –paradoxa, pornificeringen av det offentliga rummet, män och jämställdhet samt konstruktion av kön inom utbildningen. Projekten ”Living for Tomorrow” om ungdomar och sexuell hälsa, ”psykologins kön i Norden” samt NIKK:s och ÅK/JÄMs projekt kring jämställdhetsstatistiken i Norden avslutades. Nordiska nätverk förvaltades, organiserades och initierades av NIKK (bl.a. om könsdiskurser i det jämställda Norden; män och hälsa; kön forskning i förändring i Norden). På uppdrag av MR/JÄM och ÅK/JÄM utarbetade NIKK undersökningsplaner för projekt kring den nordiske mannen och om pornificering av det offentliga rummet. Tillsammans med ca 30 universitet i Norden och närområdena erhöll NIKK finansiering för en femårig forskarskola i tvärvetenskaplig könsforskning. Den femte europeiska könsforskningskonferensen hölls i Lund med deltagare från 58 länder. NIKK hade en viktig roll i genomförandet av konferensen. Också NIKK:s medverkan i Women and Democracy-konferensen i Estland bidrog till att göra NIKK och nordisk könsforskning kända i närområdena och Europa. På konferensen ”Kjønnspekt i Norden” arrangerade NIKK workshops om pornificering och om kön i akademien. Tre nummer av NIKK magasin och tre nummer av NORA utgavs. En specialutgåva av nyhetsbulletinen News from NIKK lanserades till den europeiska könsforskningskonferensen. Arbetet med en ny version av webbplatsen inleddes.

Kontrakt- periode	2002-04
Kontrakt- status	Uppfyllt
Økonomi	Egenkapitalen er stadig høj. Det forventes at denne bruges til at imødekomme de politiske prioriteringer i året.
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: 1.304 TNOK Faktiske udgifter : 1.612 TNOK

Narkotikasamarbejde

Generel indledning

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	ÆNDRING 04-05
DKK	1.755.000	1.521.000	1.431.000	15,4%

Indledning

Narkotikaproblemet er, trods massive indsatser verden over, fortsat et af de alvorligste problemer for såvel samfundet som enkelte mennesker. Endvidere berøres i høj grad af den øgede narkotikahandel og misbruket omfang og udvikling. Trods den delvis skiljagtige narkotikapolitik mellem landene og forskelle i misbruket omfang og former findes en grundlæggende fælles nordisk syn på bekæmpelse af narkotikamisbrug og dens følger. Behovet af nordisk og internationalt samarbejde er særligt vigtigt med tanke på at såvel narkotikahandel og kriminalitet knyttet til narkotika som livsstilspåvirkning og propaganda i dag sker over grænser. Ministerrådet og embedsmannakommittens opgaver er at rådgive i politiske og praktiske betingede narkotikafråger, udveksle information og erfaringer og i størst muligt udstrækning koordinere de nordiske synspunkter og indsatser i internationalt narkotikasamarbejde.

Samarbejdsprogrammet "Nordisk Samarbejde på Narkotikaområdet 2001-2005" er grundlaget for arbejdet. I samarbejdsprogrammet lyfter man frem narkotikapolitiken som en del af den nordiske velfærdspolitik og særligt det forebyggende arbejde inklusive indsatser fra politiet og told. For år 2005 kommer det danske ordforandelsesprogrammet at være centralt.

Den tværsektorielle repræsentation i Ministerrådet for narkotikafråger (MR-Narko) og i embedsmannakommittén (ÅK-Narko) - med ministre og tjenstemænd som ansvar for forebyggende indsatser, sund- og behandling, kontrol, retsvæsen og kriminalvård - skal bidrage til at sektorens mål og prioriteringer fuldføres. Samarbejdet med blandt andet PTN (Politiet og Told i Norden) og NAD (Nævnet for Alkohol- og Drogforskning) har stor betydning for sektorens arbejde.

Projektindsatsen og dens resultater skal være en grund for landenes informationsudveksling og handling. Prioriterede projekter under år 2004 kommer at gennemføres og rapporteres i forskellige fora år 2005, bl. a. om narkotikasituationen i Norden og i nabolandene, forebyggende arbejde blandt børn og unge og indsatser mod narkotikamisbrug inden kriminalvården. Narkotikasektoren agerer fælles med bl. a. børn og unge handlingsplanen inden rammen for EU's Northern Dimension Partnership for Public Health og Social Well-being. Gennem en integrering af de tre sektorer kan mere effektivitet og øgede synergieffekter opnås samtidigt som NMR's indsatser inden rammen for dette partnerskab sikres og koordineres i overensstemmelse med de prioriteringer som vokser frem inden CSR-kommittén (Committee of Senior Representatives).

Narkotikasektoren kommer at følge narkotikautviklingen i nordens nabolandene og sammen med berørte myndigheder identificere vigtige samarbejdsinitiativer samt følge op på det arbejde som sker i forskellige former med nabolandene. Dette samarbejde følger bl. a. af den s.k. Lunddeklaration (Letter of Intent) som antogs af de nordiske

och baltiska narkotikaministrarna i september 2003. Aktiviteten i NV Ryssland kommer att fortsätta att öka.

4-4510-1 Projektmedel - Narkotikasamarbejde

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	1.755.000	1.521.000	1.431.000	100%	EK-Narko

Formål Att med utgångspunkt i den årliga handlingsplanen og sektorns samarbejtsprogram at sikre gennemførelsen af de aktiviteter og prioriteringer som antages af narkotikasektorns ministre. Projektverksamhetens innehåll och resultat ska ligga till grund för en kunskapsstyrd politisk debatt, praktisk verksamhet och erfarenhetsutbyte mellan länderna om narkotikasituationen, insatser mot missbruk mm.

Prioriteringer i 2005

- Danske formandskabsprioriteringer
- Erfaringsudveksling og dialog om den nationale og internationale udvikling, herunder f.eks. drøftelse og eventuel fælles nordisk formulering af grundlæggende narkotikapolitiske præmisser for indsatsen mod narkotikamisbrug
- Erfaringsudveksling og dialog om konkrete spørgsmål, herunder f.eks. a) inddragelse af lokale kræfter i det forebyggende arbejde, b) behandlingsindsatsen overfor unge stofmisbrugere, c) behandlingsindsatsen i fængslerne og d) retshåndhævelsen i festmiljøet samt e) uddannelsen af behandlere
- Forebygge grænsehindre

Resultater i 2003

- Under året har sektoren inden for rammerne af det overordnede samarbejdsprogrammet:
- Fulgt op på det svenske ordførerskabsprogram 2003
 - Taget initiativ til erfaringsudveksling og samarbejde om helsetjenester til de tyngst problembelastede misbrugerne
 - Taget initiativ til et erfarenhetsutbyte när det gäller utbildning av behandlare inom missbrukarvården.
 - Fullfölja arbetet med att utveckla en handlingsplan för narkotikafrågorna i nordens närområde – Lund-deklarationen.
 - Arbetet för att närområdena i større grad kommer med i samarbeidet om narkotikaproblemene, herunder udarbejdelsen af ”Informationsstrategi for narkotikasektorens samarbejde i nærområderne”.

Næring

Generel indledning

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	ÆNDRING 04-05
DKK	67.780.000	68.039.000	72.723.000	3,7%

Indledning

”Nordiskt Näringspolitiskt samarbetsprogram 2002 – 2005”, som MR-Næring vedtog – og Nordisk Råd godkendte - i 2001 er grundlaget for det nordiske samarbejde på det næringspolitiske område. Aktiviteterne inden for erhvervssektoren tager udgangspunkt i dette samarbejdsprogram, men vil derudover blive gennemført inden for de prioriteringer, der ligger i det danske formandskabs arbejdsprogram for 2005, samt af de rekommandationer, som Nordisk Råd fremkommer med.

Samarbejdsprogrammet rummer to overordnede politikområder. Det første vedrører en målrettet satsning på at fremme Norden som en internt grænseløs og dermed bedre fungerende region med et mere konkurrencekraftigt miljø for erhvervsvirksomhedernes udvikling. Det andet område vedrører mere selektivt udvalgte foranstaltninger med henblik på at styrke de nordiske virksomheders internationale konkurrencekraft inden for særligt udvalgte områder og vedrørende tilgængeligheden af visse strategisk vigtige udviklingsressourcer. Man vil lægge vægt på, at indsatserne inden for disse to fokusområder udnytter de erhvervspolitiske muligheder, som en offensiv miljøbevidsthed og ligeværdige arbejdsmarkedsforudsætninger for kvinder og mænd giver.

MR-Næring er blevet pålagt ansvaret for opfølgning på temaet ”Indre marked, afvikling af grænsehindre” i rapporten ”Ny Nordisk Dagsorden”. Denne opgave tillægges stor betydning.

I overensstemmelse hermed vil det danske formandskab prioritere indsatsen for større åbenhed og fjernelse af grænsehindre inden for Norden. De nordiske næringsministre besluttede i september 2003 at gennemføre en kortlægning af erhvervslivets grænsehindringsproblemer, og Danmark vil i formandskabet videreføre opfølgningsarbejdet med at fjerne identificerede grænsehindre.

I denne forbindelse vil et regionalt samarbejde om implementering af relevante dele af det indre marked blive prioriteret højt. Det regionale samarbejde kan både omfatte de nordiske lande og andre lande inden for EU’s nordlige dimensions område.

Samarbejde om innovation vil ligeledes blive prioriteret højt. Med udgangspunkt i den Innovationsbog, som bliver færdiggjort i 2004 vil man gennemføre aktiviteter, som kan fremme udvekslingen af viden og fremme innovation i erhvervslivet i såvel Norden som i den nordlige dimensions område.

Nordisk InnovationsCenter har en central rolle som operatør i den næringspolitiske samarbejde.

Det nordiske erhvervspolitiske samarbejde med erfaringsudveksling og samråd om

aktuelle og mere langsigtede EU/EØS-spørgsmål vil blive videreført. Sager af fælles interesse tages op så tidligt som muligt i forhold EU-beslutningsprocessen.

Næringssektoren vil i videst muligt omfang gennemføre sine aktiviteter under hensyntagen til de målsætninger for integrering af ligestillingsaspektet, som MR-Næring besluttede 2001.

4-5110-1 Projektmedel - Næring

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	1.123.000	1.101.000	1.134.000	0%	MR/EK Erhverv

Formål At fremme Norden som et internt grænseløs og dermed bedre fungerende og mere konkurrencedygtigt miljø for virksomhedsudvikling i overensstemmelse med sektorens overordnede samarbejdsprogram samt opfølgning på ansvarsområdet ”Det indre marked og fjernelse af grænsehindre”, som er blevet pålagt MR-Næring. I budgetåret lægges vægt på fjernelse af grænsehindre og samarbejde om innovation, ligesom det regionale samarbejde med andre lande inden for den nordlige dimensions område vil blive prioriteret.

Prioriteringer i 2005 Hovedindsatsen vil blive lagt på igangsætning og gennemførelse af aktiviteter til opfølgning på sektorens samarbejdsprogram samt opfølgning på Ny Nordisk Dagsordens tema vedrørende ”Det indre marked og fjernelse af grænsehindre”. Der vil blive lagt vægt på at fremme det regionale samarbejde mellem Norden og de andre lande i den nordlige dimensions område.

- Fjernelse af grænsehindre i Norden
- Innovation
- Fremme af entreprenørskab og etablering af nye virksomheder, herunder opfølgning på ”Nordisk Charter for små innovative virksomheder, iværksættere og selvstændige opfindere”, som MR-Næring vedtog i oktober 2002
- Regelforenkling for virksomhederne, specielt for så vidt angår oplysninger til myndigheder og forenkling af administrative regler, specielt med henblik på samarbejde over de nordiske landegrænser

Resultater i 2003 I virksomhedsåret lagde man fortsat vægt på igangsætning og gennemførelse af aktiviteter til opfølgning på sektorens samarbejdsprogram samt opfølgning på Ny Nordisk Dagsordens tema vedrørende ”Det indre marked og fjernelse af grænsehindre”.

Der blev især lagt vægt på følgende:

- Fremme af entreprenørskab og etablering af nye virksomheder, herunder opfølgning på ”Nordisk Charter for små innovative virksomheder, iværksættere og selvstændige opfindere”, som MR-Næring vedtog i oktober 2002.
- Innovationssystemet med fokus på processen fra entreprenør over innovation og frem til et produkt.
- Igangsætning en udarbejdelse af en selvstændig udredning – Innvationsbog – med

- vægt på de forskellige indsatsområder, som påvirker innovation.
- Regelforenkling for virksomhederne, specielt for så vidt angår oplysninger til myndigheder og forenkling af administrative regler, specielt med henblik på samarbejde over de nordiske landegrænser.
 - Iværksættelse af en udredning om grænsehindringsproblemer, som berører næringslivet.
 - Videreudvikling af bæredygtig turisme, herunder vedtagelse af en ministerdeklaration om bæredygtig turisme.
 - Tiltag med henblik på at gøre det lettere for de baltiske lande og Polen at indtræde i EU's indre marked.
 - Vedtagelse af en ministerdeklaration om "An efficient internal market – A vehicle for cooperation and growth".
 - Videreudvikling af elektronisk handel og elektroniske betalingsmidler i og på tværs af de nordiske landegrænser, med fokus på konsumenters og næringslivets forventninger, erfaringer og tillid til elektronisk handel.
 - Iværksættelse af en udredning om konkurrenceforholdene på de nordiske tele- og kommunikationsmarkeder.

4-5130-1 Expo 2005

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	2.550.000	0	0	0%	NSK/ MR-SAM

Formål

Fra den 25. marts 2005 og seks måneder frem gennemføres verdensudstillingen EXPO 2005, Aishi, Japan. De fem nordiske regeringer investerer 50 MDKK i en fælles tilstedeværelse på Verdensudstillingen. Herudover bidrager NMR med 5 MDKK bl.a. for at illustrere den nordiske samarbejdsmodel. Dertil kommer bidrag fra erhvervsliv og organisationer

Arrangørerne venter op til 15 millioner besøgende, heraf hovedparten fra Japan og de omkringliggende asiatiske lande. I Japan – og i Asien generelt – er kendskabet til de enkelte lande i Norden lavt, men mange kender Skandinavien eller "Nordeuropa", som Skandinavien normalt oversættes til på japansk.

De nordiske lande får derfor en enestående mulighed for at give ét samlet billede af Norden. Samarbejdet foregår mellem de fem landes erhvervsministerier og er organiseret i en fælles EXPO-organisation med sæde i Nordisk Ministerråds sekretariat i København.

Udstillingen vil rumme en række af de centrale erhvervsmæssige områder, som kendetegner de nordiske lande, og som er værdsat og kendte på det asiatiske og japanske marked. Det drejer sig blandt andet om fiskeindustrien, skovdrift, fødevarer, vindmølleindustrien samt højteknologiske områder som telekommunikation og bioteknologi. Der lægges op til et tæt og åbent samarbejde med brancheorganisationer og virksomheder i alle fem lande.

4-5180-3 Nordisk InnovationsCenter

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	NMR FIN. 03	BUD.DISP AV
NOK	72.849.000	59.355.000	61.236.000	93%	Institutionen
MODSVARER DKK	64.107.000	55.794.000	60.011.000		

Formål I begyndelsen af 2004 blev Nordisk InnovationsCenter etableret ved en sammenlægning af Nordisk Industrifond og Nordtest. Nordisk InnovationsCenter er Nordiska Ministerrådets vigtigste organ for at gennemføre et nordisk næringspolitisk samarbejde, med sikte på at udvikle og styrke det nordiske næringsliv som et af de fremste og mest konkurrencraftige i verden. Nordisk InnovationsCenter har overtaget Nordisk Industrifonds projektnummer.

Prioriteringer i kontrakten Foruden den årlige bevilling gives en tilsagnsfuldmagt på 70 MNOK. Tilsagnene vil komme til udbetaling med maksimalt 50 MNOK i 2006 og 20 MNOK i 2007.

- Øke kunnskapen innen områder av strategisk betydning i Norden – fra teknologiområder til markedsmuligheter.
- Arbeide med "Conformity Assessment" innen områder av stor betydning for Norden og gjøre resultatene gjeldende internasjonalt.
- Forsterke felles politikkutforming innen næringslivsområdet på nordisk nivå.
- Arbeide for økt integrasjon og avskaffing av barrierer og handels hindringer.
- Hevde det høye nordiske ambisjonsnivået innen miljø, helse og sikkerhet.
- Markere nordisk lederstil og bedriftsdemokrati som forbilder internasjonalt.
- Videreutvikle den nordiske næringslivskulturen og bevisstheten om økonomisk, sosial og miljømessig bærekraft i næringslivet.

Resultater i 2003 Under 2003 har etableringen av den nye institutionen Nordisk InnovationsCenter, varit en viktig oppgift for Nordisk Industrifond, som tillsammans med Nordtest utgör grundlaget för etableringen. Ambitionen är att den nya institutionen skall engagera seg i projekt som både er større och mer betydande för det nordiske innovationsklimatet, än de projekt som hittills har blitt gjennomført i regi av de to opprinnlige institutionerna.

Nordisk Industrifond har under året startet flere engagemang som har vakt betydelig interesse både inom den nordiska familjen och i externa miljøer, nämligen Innovationsboken, gränshinder för näringslivet och ett EU-relaterat projekt rörande matvarusäkerhet.

Under 2003 finansierade Nordisk Industrifond 41 stycken olika projekt och aktiviteter vilket är en nedgång på 46% jämfört med tidigare år. Detta är ett faktum p. g. a. mindre disponibla medel. Totalt sett uppfyller 98% av alla Nordisk Industrifonds projekt minst ett av de definierade målen enligt kontraktet och 95 % uppfyller strategin "Föregångare i att utnyttja synergiskapande nätverk i innovationssystemet". Under året har också Nordisk Industrifond medverkat i totalt 41 olika aktiviteter (seminarier/workshops) för att initiera nya projekt. Nordisk Industrifond har under 2003 effektivt hanterat likviditetsfrågan och fondens likviditet har minskat till drygt MNOK 36 vilket är en minskning med 50% jämfört med år 2002. En ytterligare reduktion av likvida medel bedöms som inte möjlig utan att bryta NMRS räkenskapsprinciper.

Fonden har under året vidareutvecklat samarbetet med andra nordiska institutioner bland

annat med NorFA, Nefp och Nordtest rörande närområdessamarbete och profilerat sig starkt i Baltikum och Nordvästra Ryssland.

Kontrakt- periode	2004
Kontrakt- status	Opfyldt
Økonomi	Der henstilles til at NMRs regnskabsprinsipper, vejledning og opsætning benyttes.
Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: 10.000 TNOK Faktiske udgifter : 9.728 TNOK

4-5181-3 Nordtest

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	NMR FIN. 03	BUD.DISP AV
EUR	0	1.499.900	1.558.300	98%	Institutionen
MODSVARER DKK	0	11.144.000	11.578.000		

Formål Se budgetposten Nordisk InnovationsCenter 4-5180-3.

Resultater i 2003 Fra årsskiftet 2003/2004 blev Nordtest og Nordisk Industrifond slået sammen til Nordisk InnovationsCenter. Nordtests projektaktiviteter resulterer i tekniske rapporter, Nordtest-metoder og internationale standarder og metoder. I virksomhedsåret har Nordtest godkendt 53 projektbevillinger og der er udarbejdet 37 tekniske rapporter samt 27 nye metoder, hvorved kontraktens mål er overopfyldt.

I løbet af 2003 har Nordtest afsluttet mange projekter med perspektiv for det europæiske samarbejde indenfor Conformity Assessment. Dokumenter med "varemærket" Nordtest er anvendt som referencer i guidelines for oliespildidentifikation, validering af software, kvalitetskontrol på måleresultater (Usikkerhedsberegning), byggevarestandarder, samplingsdokumentation etc.

Indenfor Norden har grænsebarrierer for handel, service og produktion mellem de nordiske lande været i fokus. Nordtest har påtaget sig sekretariatsopgaven for samordning af legale regler med basis i metrologi (salgspris afhænger af en måling af vægt, længde, volumen etc).

**Kontrakt-
status** Opfyldt

Økonomi Under omlægning.

**Ledelse og
adm.** Planlagte udgifter:
Faktiske udgifter : 394 TEUR

Økonomi- og finanspolitik

Generel indledning

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	ÆNDRING 04-05
DKK	1.691.000	1.658.000	1.635.000	2,0%

Indledning

Nordiska ministerrådets samarbejde på det økonomiske og finansielle område skal bidrage til at skabe forudsætninger for at de grundlæggende økonomiske og politiske mål om en stabil og sund økonomisk udvikling med fuld sysselsættelse og god og uholdbar tillvækst skal kunne opnås. Samarbejdet lægger grunden for at fremme nordiske interesser internationalt og for en mere omfattende økonomisk integration såvel mellem de nordiske lande som mellem Norden og EU. Med syfte at styrke den nordiske velfærdsmodel bør økonomiske politikken formuleres så den fremmer tillvækst og sysselsættelse via strukturreformer. I dette syfte føres en aktiv dialog om den økonomiske politik i Norden, Nærområdet og EU i Ministerrådet. Videre fokuserer dialogen på den offentlige sektor, skatter og afgifter, infrastruktur og arbejdsmarked. Arbejde bedrives også i syfte at de nordiske länders fælles ressourcer i form af arbejdskraft, kunders, innovationer og strategiske netværk skal kunne udnyttes på et så effektivt måde som muligt. Dette er fortsat en vigtig opgave for det nordiske samarbejde. Grænseoverskridende virksomhedsopkøb, bankfusioner o.d. fortsætter i økende takt. Denne udvikling stiller også krav på det nordiske samarbejde. Spørgsmål relaterede til grænsehindre i Norden, Nordiske Investeringsbanken (NIB) og de baltiske länders deltagelse, den Nordiske Miljø- og Økonomigruppen, Referensgruppen for nordisk-baltisk virksomhedsarbejde ligesom spørgsmål vedrørende den nordiske velfærdsmodel forventes at udgøre vigtige dele af arbejdet i sektoren under 2005.

EU-spørgsmål er af fortsat høj prioritet i den nordiske økonomiske og finansielle samarbejde. Sektoren har en ordning for systematisk samråd og samarbejde om EU-spørgsmål på det økonomiske og finansielle område. Flere EU-relaterede spørgsmål som kommer at behandles i rammen for Ekofin-rådets virksomhed forventes at blive aktuelle.

Samarbejdet med nærområdet pågår i flere projekter, ikke mindst på miljøområdet, og forventes at fortsætte under 2005. Sektoren forventes også at arbejde med spørgsmål i den økonomiske og finansielle område relaterede til arbejdet med EU's Nordlige dimension.

Sektorens arbejde understøttes af en række arbejdsgrupper som t.ex. Nordiske konjunkturgruppen, Referensgruppen for nordisk og nordisk-baltisk virksomhedsarbejde med undergrupper, Nordiske miljø- og økonomigruppen, Arbejdsgruppen for nordisk samarbejde om indrivningsspørgsmål og den Nordiske skattegruppen. Disse grupper forventes at komme med centrale input til embedsmannakommittén og de nordiske finansministre.

4-5210-1 Projektmedel- Økonomi og finanspolitik

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
--------	-----------	-----------	-----------	--------------	-------------

DKK	1.691.000	1.658.000	1.635.000	90%	EK-Finans
Formål	Nordiska Ministerrådets økonomi- og finanssektor har som målsætning at fremme det nordiske samarbejde vedrørende økonomiske og finanspolitiske spørgsmål.				
Prioriteringer i 2005	Under år 2005 planeres sektorens virksomhed fokusere på følgende områder/spørgsmål: • En fortsat aktiv dialog mellem de nordiske lande om økonomisk politik; • En evaluering og udvikling af nordisk samarbejde og samarbejde, informationsudveksling og initiativ vedrørende spørgsmål af nordisk interesse i EU/EES og andre internationale fora; • Drøftelser af resultaterne af EU-regeringskonferencen, herunder især følgerne for de nordiske lande; • Spørgsmål relaterede til de nordiske finansieringsinstitutioner i Helsingfors især de baltiske landes deltagelse i Nordiske investeringsbanken; • Opfølgning på det nordiske projekt om growth accounting; • Opfølgning på arbejdsgruppen om etablering af en skatteportal, et virtuelt skattekontor, og en skatteberegningsmodel; • Spørgsmål relaterede til EU's Nordlige dimension inden for det økonomiske og finansielle område; • Uppfølgning af arbejdet med at fjerne grænsehindre mellem de nordiske lande; • Et fortsat nordisk og nordisk-baltisk samarbejde bl.a. knyttet til lagstiftningsarbejdet inden for EU i øjeblikket at fremme en effektiv og velfungerende nordisk og nordisk-baltisk finans- og værdipapirmarked; • At arbejde for at den økonomiske dimensionen inkorporeres på et tydeligere sæt i (den nordiske strategien om) bæredygtig udvikling; • Uppfølgning af projektet vedrørende integrering af kønsperspektiv i de nordiske budgetter.				
Resultater i 2003	• Under det Svenske ordførerskab under år 2003 fortsatte dialogen mellem de nordiske økonomi- og finansministre om den økonomisk-politiske situation i Norden. I den årlige udgivne rapporten "Økonomiske udsigter i Norden" redegøres for den nordiske konjunkturgruppens bedømmelse af udviklingen. • Vedrørende grænsehindre besluttes ved det nordiske finans- og økonomiministremøde i Oslo den 27 oktober at give den nordiske skattegruppe i opdrag at udarbejde detaljerede forslag til hvordan en nordisk skatteportal, en elektronisk skatteberegningsmodel og et nordisk skattekontor skulle kunne udvikles og gennemføres. • Flere spørgsmål relaterede til Nordiske investeringsbanken (NIB) blev behandlet af finansministrene. Et stort skridt fremad i samarbejdet med Estland, Letland og Litauen togs ved det nordiske statsministremøde i Oslo i slutningen af oktober 2003. De nordiske landes regeringer besluttede at bjude ind de baltiske lande at blive medlemmer i NIB. Disse medlemsforhandlinger under finansministrenes ansvar påbegyndtes 2003. Videre besluttede finansministrene at hæve beløbet for NIB's projekfinansieringslånordning (PIL) fra 3.300 millioner euro til 4.000 millioner euro. • Mod baggrund af den øgede integration af værdipapirmarkederne har et nordisk og nordisk-baltisk myndighedssamarbejde vedrørende værdipapirmarkeds spørgsmål indledt. Arbejdet har afkastet en række værdifulde resultater				

under 2003.

- Tre centrala och viktiga projekt om (i) den framtida finansieringen av de nordiska välfärdsstaterna, (ii) effektivisering av den offentliga sektorn samt (iii) den nya ekonomin och de nordiska länderna slutfördes under 2002. Projekten följdes upp vid ett heldagsseminarium i Stockholm i februari 2003. Som en följd härav igångsattes bl.a. ett projekt rörande s.k. "growth accounting".
- Ett projekt rörande integrering av ett jämställdhetsperspektiv i de nordiska budgetarna har påbörjats under året.
- Arbetet med ett nordiskt avtal om indrivningssamarbete avrapporterades till de nordiska finansministrarna under 2002 och förhandlingar om ett avtal inleddes 2003.
- Den tvärssektoriella arbetsgruppen för miljö och ekonomi arbetade med en rad relevanta projekt under året. Bl.a. beslutades att inleda ett projekt på temat: "The use of economic instruments in environmental policy in Nordic and Baltic Countries".
- Det nordiska samarbetet kring EU-frågor har blivit alltmer betydelsefullt. En ordning för systematiskt samråd och samarbete om EU-frågor på det ekonomiska och finansiella området har fortsatt genomförts under 2003. EU-frågor har varit en stående dagordningspunkt på såväl ÅK som MR möten.

Byg- og bolig

Generel indledning

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	ÆNDRING 04-05
DKK	903.000	885.000	873.000	2,0%

Indledning MR-BO vedtog - og Nordisk Råd godkendte - i 2001 et overordnet samarbejdsprogram for bygge- og boligsektoren, som omfatter tidsrummet 2002 – 2005. Det bygge- og boligpolitiske samarbejde tager udgangspunkt i dette program.

I overensstemmelse med målsætningerne i samarbejdsprogrammet vil der blive lagt vægt på boligpolitik, byudvikling og bypolitik.

Høje byggeomkostninger er et problem i mange lande. Med henblik på at skabe mere konkurrence på byggemarkederne er der ved at blive udarbejdet en handlingsplan for tilvejebringelse af viden om, hvordan byggemarkederne fungerer. Samarbejdet, der foruden de nordiske lande også omfatter de baltiske lande og Polen, vil blive videreført under det danske formandskab.

I bygge og boligsektorens samarbejdsprogram for 2002 – 2005 anføres, at sektorens aktiviteter skal gennemføres under hensyntagen til køns- og ligestillingsaspektet. Sektoren tilstræber, at dens aktiviteter lever op til disse målsætninger.

Man vil over for nærområderne så vidt muligt formidle information og erfaringer fra den nordiske bygge- og boligsektor.

4-5310-1 Projektmedel – Bygg och Bolig

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	903.000	885.000	873.000	0%	MR-BO

Formål Samarbejdet har til formål at udveksle erfaringer og udvikle fællesnordiske metoder og løsningsmuligheder, som det ville være irrationelt at lade landene gøre hver for sig.

Der sættes fokus på boligpolitik, byudvikling og bypolitik samt øget konkurrence inden for byggeriet.

Prioriteringer i 2005

- Øget konkurrence inden for byggeriet
- Boligpolitik
- Byudvikling og bypolitik.
- Embedsmandskomiteen er ved at planlægge en seminarrække for de kommende år. Seminarrækken vil dække forskellige emner under overskriften ”Fremtidens boliger”.

**Resultater i
2003**

I løbet af året blev der holdt ét boligministermøde, ét møde på statssekretærniveau med de baltiske lande og Polen samt fire embedsmandskomitemøder, og et antal fagseminarer og konferencer. Et af EK-møderne blev holdt på Færøerne, som har været en ny aktiv deltager i samarbejdet. Endvidere udtrykte Grønland i løbet af året ønske om også blive en aktiv deltager i det fremtidige bygge- og boligpolitiske samarbejde.

På møderne blev bl.a. følgende emner drøftet: By- og boligpolitik, herunder social boligpolitik, problemer omkring center og periferi, boligmangel, boligløse, nedbrydning af grænsehindre imellem de nordiske lande, de baltiske land og Polen på byggeområdet samt andre aktuelle boligpolitiske emner.

Der blev i årets løb påbegyndt og gennemført en række seminarer og udredninger, herunder om bl.a.: ”Almennyttige og sociale boligers fremtid i Norden”, ”Regioner i balans”, fase II til ”Virkemidler til fremme af tilgængelighed”, endvidere blev det besluttet at iværksætte projektet ”Handlingsplan för ökat utbyte inom byggsektoren mellan de nordiska länderna och mellan Norden, Baltikum og Polen”.

**Ledelse og
adm.**

Planlagte udgifter: 885.000
Faktiske udgifter : 873.000

Konsument

Generel indledning

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	ÆNDRING 04-05
DKK	8.497.000	8.330.000	8.915.000	2,0%

Indledning

I år 2005 træder sektorens nye samarbejdsprogram i kraft, som skal styre sektorens fremtida arbejde. Samarbejdsprogrammet er blandt andet blevet til på baggrund af dialog med Nordisk Medborger- og forbrugerudvalg og med nordiska folkrörelser. Som et naturligt følge af det nye samarbejdsprogrammet vil der ske en omorganisering i sektoren i løbet af 2005 i overensstemmelse med målene i samarbejdsprogrammet.

Sektorn skall bl.a. arbeta för ett stärkt konsumentskydd i Norden och övriga Europa och trygghet för konsumenterna. Det ska bl.a. ske genom aktivt arbete med att påverka den europeiska utvecklingen på konsumentområdet. Samtliga nordiska länder deltar i den europeiska inre marknaden, varför utvecklingen inom EG-rätten med avseende på konsumentskydd bevakas i samarbete mellan de nordiska länderna. Dialog sker vad gäller genomförandet och tillämpningen av gemenskapsdirektiv. Den af forbrugerministrene i år 2002 vedtagne standardiseringsstrategin indeholder dessutom flere prioriteringer der skal løses på EU-plan. Arbejdet med strategien vil fortsætte i 2005.

Vidare skall politikområdet utvecklas som instrument i välfärdssamhället till en integrerad del av samhällsekonomin. I 2004 intensifierades arbejdet om børn og unge som forbrugere, herunder kommercielt pres mod børn og unge.

Sektorn fortsätter att lägga vikt vid konsumentaspekter på hållbar utveckling. Arbetet sker genom den tvärspektoriella s.k. NMRIPP-gruppen och miljömärkningsordningen Svanen.

Konsumentforskningen bidrar med politiska impulser i framkant av utvecklingen. Den nordiska forskardatabasen får under 2004 ökad betydelse, genom att sökningsmöjligheterna på föreliggande forskningsresultat utvidgas och förenklas.

E-handelns ökade möjligheter för gränsöverskridande handel till trygghet både för konsumenter och näringsliv har analyserats i den nordiska e-handelsstrategi som utarbetats i samarbete mellan konsument-, närings- och IT-sektorn. Under 2005 ska man börja arbeta i enlighet med strategins förslag.

Den demokratiska utvecklingen i närområdena skall stödjas genom att sektorn bidrar till att grundläggande konsumenträttigheter säkerställs. I maj 2003 hölls ett första nordiskt-baltiskt ämbetsmannakommittémöte. Ambitionen är att utveckla befintligt samarbete mot bakgrund av att de baltiska länderna blir EU-medlemmar. På några års sikt avser sektorn att vidareutveckla samarbetet med frivilligorganisationer och myndigheter i nordvästra Ryssland, på underlag av ett första kontaktmöte på ämbetsmannanivå som hålls under 2004. I linje med den övergripande målsättningen att bidra till en stabil och säker utveckling, att stärka demokratin och utvecklingen av en fungerande

marknadsekonomi, är samarbetet på konsumentområdet angeläget.

Konsumentpolitiken är ett viktigt instrument i utvecklingen av en marknadsekonomi. Konsumentsektorn önskar främst att bistå och sprida kunskap om nordiska erfarenheter. Under 2005 vidareutvecklas samarbetet kring konsumentfrågor i Västnorden som startade under 2003 med utredning av former för konsumentpolitik och –organisering i mindre samhällen med mer begränsade resurser, samt översyn av den konsumentskyddande lagstiftningen.

Under embedsmandskomiteen behandles förbrukerspørgsmål i arbejdsgrupper samt i tværsektorielle ad hoc arbejdsgrupper med næringssektoren og miljøsektoren. Det tværsektorielle arbejdet ses som et vigtigt del til konsumentsektorens arbejde, eftersom flere konsumentfrågor har en sektorsövergripande karaktär. I sektorens egne arbejdsgrupper er der deltagelse fra både myndigheder og forbrugerorganisationer. Endelig er tilhør Nordiska miljömärkningsnämnden, som ansvarar för miljömärkningssystemet Svanen, sektoren.

Sektoren eftersträvar att beakta köns- och jämställdhetsperspektiv vid utarbetandet av strategiska och taktiska dokument, inklusive mandat för arbetsgrupper etc., samt vid beviljande av medel till projekt och annan verksamhet.

4-6710-1 Projektmedel - Konsument

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	6.212.000	6.124.000	6.739.000	0%	MR/EK-Konsum

Formål Sektoren skall bl.a. arbeta för ett stärkt konsumentskydd i Norden och övriga Europa och trygghet för konsumenterna. Det ska bl.a. ske genom aktivt arbete med att påverka den europeiska utvecklingen på konsumentområdet.

Prioriteringer i 2005 Sektorens samarbejdsprogram indeholder prioriteringer, både for sektoren selv og i form af tværsektorielt samarbejde. De prioriterede områder er:

- Stärkt konsumentskydd, bl.a. gennem nordisk konsumentindflydelse på EU-lovgivningens udformning og implementering, fortsatt dialog kring aktuella direktiv.
- Arbete i enlighet med den gemensamma nordiska e-handelsstrategi som presenteras för de nordiska konsument-, närings- och IT-ministrarna 2004.
- Stärkt konsumentinflytande i standardiseringen i enlighet med sektorns 10-punkts program.
- Ökad trygghet för konsumenterna för en ökad gränsöverskridande handel, bl.a. genom nordiskt samarbejde om IT-sikkerhed, markedstilsyn og produktsikkerhed.
- En fortsatt dialog med nærområdet om produktsikkerhed bl.a. med udgangspunkt från det nya direktivet om produktsikkerhet och det arbejde som påbörjades 2003.
- Forbrugerinformation og rådgivning.
- Effektmåling og opsamling af viden; beslutningsgrundlag med udgangspunkt i viden om forbrugernes tilfredshed og problemer på markedet.
- Det finansielle marked.
- Børn og unge som forbrugere; øget bevidsthed hos unge om kommercielt pres og reklamens påvirkning
- Konsumentensamarbejdet i Vestnorden

- Nærområdesamarbejde og politisk partnerskab utifrån det första nordisk-baltiska konsumentministermötet som äger rum 2004.

Resultater i 2003

Blandt de omfattande resultater i 2003 kan följande nämnas:

- Uppföljning av utvärdering och seminarium om förnyelse av sektorn.
- Påbegyndt arbejde med ny samarbejdsprogram gældende fra 2005; proces og vedtagelse i løbet af 2004. Bl.a. i dialog med Nordiska Rådets Meborgar- och konsumentudvalg och med nordiska konsumentorganisationer.
- Det första nordiska förmötet inför EU-ministerråd ägde rum för de nordiska konsumentministrarna.
- Utarbetande av den nordiska e-handelsstrategin som presenterades i mars 2004. Arbetet skedde i samarbete med närings- och IT-sektorn.
- Samarbetet med Baltikum fördjupades genom ett första gemensamt nordisk-baltiskt möte på ämbetsmannakommitténivå, som följdes av en nordisk-baltisk dialog kring det nya produktsäkerhetsdirektivet.
- Ett utvecklat samarbete i EU-frågor genom dialog kring direktivförslagen om konsumentkrediter, otillbörliga affärsmetoder och kring revideringen av leksaksdirektivet.
- Dialogen med nordiska frivilligorganisationer utvecklades genom ett nordiskt seminarium för konsumentorganisationer vars resultat presenterades vid det nordiska konsumentministermötet av en representant för frivilligorganisationerna.
- Arbetet för ett stärkt nordiskt konsumentskydd fortsatte också genom ett seminarium om hur en hög konsumentskyddsnivå ska kunna vidmakthållas och utvecklas i ett allt gränslösare Europa.
- En kartläggning av gränshinder som rör konsumenter i Norden genomfördes.
- Ett arbete som syftar till att kartlägga frågan om tillgång till basala banktjänster påbörjades. Projektet tittar särskilt på vilken roll frågan om personnummer spelar för tillgängligheten till banktjänster i de olika nordiska länderna.
- Arbete för ökat konsumentinflytandet i standardiseringsarbetet; samarbete med Nordtest
- Konsumentensamarbete i Västnorden.
- Nærområdesamarbete och politiskt partnerskap.

4-6720-4 SVANEN – Nordisk miljömärkning

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	2.285.000	2.206.000	2.176.000	0%	MR/EK-Konsum

Formål

Den nordiska miljömärkningen är en frivillig, positiv märkning av varor och tjänster som genom marknadskrafterna skall bidra till att konsumtionen belastar miljön mindre. Miljö-märkningens uppgift är att vägleda konsumenter och inköpare i deras önskan att göra miljö-vänliga inköp samt att stimulera till en utveckling av varor och tjänster som belastar miljön mindre än vad andra, i övrigt likvärdiga, produkter gör. NMR:s andel av Svanens budget används till sekretariat och till en förstärkning av den nordiska profilen externt och i det in-terna arbetet. Svanen är till stor del självfinansierad via licensavgifter.

**Prioriteringer i
2005**

Med forbehold for ændringer prioriteres følgende:

- Organisationens nordiske profil styrkes gennem at flere fælles funktioner samles ved et af sekretariatene.
- Det nye konceptet for miljømærkning af s.k. miljøpionjere videreudvikles med kriterier for nye produkter.
- Instruktionen for virksomheden justeres i overensstemmelse med beslutningen ved revidering af Svanens strategi for perioden 2005 – 2007.
- Den nordiske profilen styrkes med produktion af fælles informationsmateriale.

**Resultater i
2003**

- Svanen fik fem nye produktgrupper som øgede antallet til totalt 58 kriterier. Ved årsskiftet findes totalt 1016 licenser fordelt på 45 produktgrupper (den s.k. EU-blomsten har ca. 150 licenser og kriterier for 21 produktgrupper).
- Sekretariatet indarbejdede den fælles kommunikationsplatform.
- En kriterieredaktør fik i opdrag at både layout- og indholdsmæssigt udvikle kriterierne til et mere kundenvenligt format.
- Specialtilpassede kurser for projektledere og sekretariatsledningen gennemførtes med godt resultat. Den nordiske organisation bliver stærkere med alt flere fælles kurser og centraliseret fordeling af arbejdsopgaver.
- Nye måder at udvikle kriterier på med en væsentligt hurtigere proces end tidligere evalueredes. De tre første s.k. miljøpionjerne fik sine kriterier.

Lovgivning på justitssektorens område

Generel indledning

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	ÆNDRING 04-05
DKK	1.341.000	1.315.000	1.247.000	2,0%

Indledning

Ett samarbetsprogram för det nordiska lagstiftningssamarbetet gäller under perioden 2002-2005. Detta program och den årliga handlingsplan som antas av justitieministrarna, utgör grunden för samarbetet inom sektorn kring bl.a. utarbetandet av ny lagstiftning samt utbyte av information och erfarenheter rörande befintlig lagstiftning.

Samarbetsprogrammet och den årliga handlingsplanen stödjer en fokusering på nordiskt samarbete i lagstiftningsprocessen och främjar nya initiativ med ett gemensamt nordiskt intresse. Handlingsplanen innehåller riktlinjer för fördelningen av sektorns projektmedel. Utifrån riktlinjerna ges ekonomiskt stöd för genomförande av konferenser, seminarier, forskning eller studier i syfte att belysa en politisk eller juridisk fråga som är aktuell inom sektorn.

Inom det traditionella nordiska lagstiftningssamarbetet intar privaträtten en central roll. Bl.a. avser sektorn att fortsätta uppföljningen av de studier som en arbetsgrupp lagt fram i fråga om familje- och arvsrätt. De senaste årens terrorhändelser har riktat stor uppmärksamhet på internationellt samarbete i olika fora. Sektorn fortsätter att i ett brett perspektiv följa upp erfarenheterna kring det internationella samarbetet med anledning av dessa händelser. Under 2005 kan sektorn komma att ta initiativ till en uppföljning av de maktutredningar som förekommit i några nordiska länder de senare åren, bl.a. vad gäller domstolarnas roll i förhållande till den lagstiftande makten och den internationella rättsutvecklingens betydelse i förhållande till nationell lagstiftningsmöjlighet, med fokus på s.k. rättsliggörande eller judikalisering. Frågor relaterade till bl.a. alternativ konfliktlösning, krigsförbrytares rättsliga ställning, bekämpande av sexuellt utnyttjande av barn, en reviderad nordisk utlämningsordning samt viss forskning kring straffrätt och möjlighet till domstolsprövning kan väntas utgöra viktiga delar av arbetet inom sektorn under 2005.

Samarbetet kring EU/EES-frågor är en viktig del av det nordiska lagstiftningssamarbetet eftersom en stadigt ökande andel av lagstiftningsarbetet numera föranleds av EG/EES-regler; hit hör bl.a. samarbetet i rättsliga och inrikes frågor. Särskilt prioriterade områden är samarbete och gemensam nordisk analys av EU/EES-förslag samt EG/EES-rättsakter i ett så tidigt skede av EU-processen som möjligt. Mycket angeläget är också det lagstiftningssamarbete som förekommer i anslutning till det nationella genomförandet av rättsakterna. Denna inriktning på samarbetet kommer att fortsätta och intensifieras, inte minst mot bakgrund av regeringskonferensen i EU. Som förberedelse inför regeringskonferensen har en nordisk tjänstemannagrupp tillsatts med uppgift att följa EU:s framtidsfrågor, särskilt vad gäller politikområdet rättsliga och inrikes frågor samt eventuellt även civil krishantering. I gruppens mandat ingår också att följa upp resultatet av regeringskonferensen. Uppmärksamhet kommer då att ägnas åt eventuella effekter på de nordiska lagstiftarnas verksamhet.

Även arbetet i andra internationella sammanhang, t.ex. inom Europarådet och FN har inflytande på lagstiftningsarbetet. I det internationella samarbetet inom justitiesektorn strävar man efter att säkerställa nordisk kontakt, diskussioner och vid behov samordning i förberedelsefasen, detta såväl på politisk som tjänsteman-nanivå.

Med utgångspunkt i mötet mellan de nordiska och baltiska justitieministrarna som ägde rum i maj 2004 kommer samarbetet med närområdenas rättsväsenden att fortsätta. Prioriterade frågor väntas bl.a. bli de baltiska staternas integrering i EU-samarbetet, åtgärder mot gränsöverskridande organiserad brottslighet respektive kriminalteknik. En fortsatt viktig fråga blir samarbete kring åtgärder riktade mot handel med människor, särskilt kvinnor och barn, som behandlades vid ett nordiskt-baltiskt justitie- och jämställdhetsministermöte i april 2003. Sektorn överväger att allokera ca. 10 % av sin budget till närområdesinitiativ. Det bör noteras att bi- och multilaterala samarbeten inom flera av sektorns arbetsområden har utvecklats i andra internationella regionala samarbetsorgan än Nordiska ministerrådet. Under 2005 kan fortsatta initiativ komma att tas för att öka samverkan och dialogen mellan dessa fora.

4-7110-1 Projektmedel - Lagstiftning

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	1.341.000	1.315.000	1.247.000	79%	MR/ÅK-lag

Formål Med utgångspunkt i den årliga handlingsplanen skall genomförandet av de prioriteringar som antagits av justitieministrarna säkras. Samarbetet rör förberedelser inför lagstiftning, initiativ avseende förebyggande och bekämpande av brottslighet, samarbete med de rättsvärdande myndigheterna i de baltiska länderna samt gemensamt nordiskt samarbete rörande EG/EES-rätt.

Prioriteringar i 2005 Under 2005 avser sektorn att prioritera följande ämnen och verksamhetsområden:

- Alternativ konfliktlösning.
- Bekämpande av sexuellt utnyttjande av barn med Internet-relaterade spørsmål.
- Forskning kring straffrätt och möjlighet till domstolsprövning.
- Fortsatt uppföljning av sektorns projekt om familje- och arvsrätt.
- Krigsförbrytares rättsliga ställning.
- Revidering av den nordiska utlämningsordningen.
- Organiserad kriminalitet.
- Uppföljning av de maktutredningar som har förekommit i några nordiska länder.
- Initiativ för att följa upp på EU:s andra handlingsplan för Nordliga dimensionen.
- Samverkan och dialog med andra internationella organisationer i regionen.
- Uppföljning av 2004 års nordisk-baltiska ministermöte.
- Uppföljning av frågor som kan aktualiseras inom ramen för EU:s regeringskonferens.

Resultater i 2003

- Ett arbete med att revidera den nordiska utlämningsordningen i ljuset av EU:s rambeslut om arresteringsorder i syfte att stärka det nordiska samarbetet har inletts.
- Sektorn har inrättat en särskild tjänstemannagrupp som har haft samråd och överläggningar i frågor av gemensamt nordiskt intresse inför och under EU:s regeringskonferens.
- Fortsatt brett samarbete med de baltiska länderna inom ramen för den nordisk-baltiska kontaktgruppen.

- Fortsatt utvärdering av den jämförande studien över de nordiska ländernas äktenskapsrätt och arvsrätt. För detta ändamål anordnade det svenska justitiedepartementet – med finansiering av sektorn – en konferens med brett deltagande från samtliga länder.
- Initiering av överväganden om eventuell utökad möjlighet att överföra straffverkställighet mellan de nordiska länderna.
- Löpande samarbete i arbetet med rättsakter inom EU/EES.
- Nordiskt-baltiskt jämställdhets- och justitieministermöte med fokus på handel med kvinnor.
- Publicering av rapporterna Nordisk äktenskapsrätt (Nord 2003:002), Nordisk arverett (Nord 2003:003), Nordisk børneret - Del II (Nord 2003:014), Kampen mot brottslighet med nazistiska eller rasistiska förtecken (TemaNord 2003:506), Straffutmåling i Norden (TemaNord 2003:546), Nordisk Redningskonference 2003 i København (TemaNord 2003:548).

**Sekretariats-
funktion**

- Nordisk Ministerråds sekretariat

Sekretariat og andre fællesaktiviteter

Budgetudviklingen: øvrig virksomhed

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	ÆNDRING 04-05
DKK	113.172.000	111.287.000	106.288.000	1,7%

5-0180-3 Nordisk Ministerråds sekretariat (NMRS)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	65.221.000	64.344.000	61.544.000	100%	Generalsekre.

Formål Nordisk Ministerråds sekretariat er et politisk sekretariat for multilateralt samarbejde i Norden og dets nærområder. Det virker i et europæisk miljø præget af et meget bredere samarbejde. Sekretariatet vil gennem høj kompetence og effektivitet være en eftertragtet samarbejdspartner. NMRS bidrager på oppdrag fra de nordiske lands regeringer og de selvstyrende områdenes landstyre til at videreføre, forstærke og udvikle det nordiske samarbejde, samt fremme fælles nordiske interesser i en verden under stadig forandring. NMRS tager egne initiativer for at fremme det nordiske samarbejde.

Prioriteringer i 2005 Sekretariatet skal lægge vægt på tværsektorielle arbejdsmetoder og netværksorganisering inden- og udenfor det nordiske samarbejds rammer, samt fungerer som en koordinator inddnfor netværkene. Dette bygger på at nordisk nytte udvikles ved:

- Identificering og forberedelser af temaer med fælles nordisk betydning for politisk behandling i ministerråd og embedsmannskomiteer i et nært samarbejde med de ansvarlige nationale myndigheder.
- Gennem udredninger, seminarer og konferencer at give medlemslandene muligheder for at tage initiativ omkring relevante nordiske temaer.
- At implementere politiske beslutninger, og bidrage til at evalueringer og resultater bliver rapporteret til de politiske beslutningsorganer.
- Sikre kvalitet, kontinuitet og fremdrift i udførelse af sekretariatets arbejdsoppgaver.
- Give kundskab og bidrage til øget interesse for det nordiske samarbejde både i og udenfor Norden gennem effektiv og målrettet informationsformidling. I denne sammenhæng er det vigtig at informere for at tydeliggøre resultaterne og konsekvenserne af det nordiske samarbejde specielt overfor den enkelte nordbo, samt at synliggøre hvordan de nordiske erfaringene kan være et bidrag til samfundsudviklingen i verden udenfor Norden.
- Ministerrådets ressourcer udnyttes bedst ved at fokusere på politiske mål og prioriteringer, på brugere i bred forstand, og på synergieffekter ved samarbejde med Nordisk Råd samt nationale, nordiske og internationale organisationer.
- Sekretariatet skal opfattes som en professionel, attraktiv arbejdsplads, med et arbejdsmiljø præget af medarbejdere som tager ansvar, viser engagement og integritet, har vilje og evne til nytænkning og samarbejde. Udvikling af kompetence, fysisk og psyksocialt arbejdsmiljø skal indgå som en integreret del af sekretariatets

virksomhed.

Resultater i 2003

I kraft af sin funktion er sekretariatet involveret i en række politiske initiativer. Disse er beskrevet under budgettets øvrige budgetposter. Af administrative initiativer internt i sekretariatet kan nævnes NMRSs eManagement.

I følge NMRSs vision for eManagement for sekretariatet, skal alle arbejdsgange og al udveksling af information være fuldt digitaliseret inden udgangen af 2005. Endvidere vil sekretariatet søge at udvikle relevante og brugervenlige digitale tjenester i det omfang, det er relevant. Der blev i 2003 ansat en rådgiver på fuld tid til at varetage eManagement projektet. Desuden blev arbejdet med at realisere visionen sat i gang i 2003 med udarbejdelsen af en IT-politik, etablering af en superbrugerorganisation, modernisering af eksisterende løsninger, anskaffelse af en eMødeplads-løsning og anskaffelse af et nyt økonomi-, løn- og personaleadministrationssystem. De nye løsninger forventes sat i drift i løbet af 2004.

5-0185-1 Nedbrydelse af grænsehindringer

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	2.295.000	0	0	0%	Generalsek.

Formål

Under det svenske formandskab i 2003 iværksattes en omfattende indsats for at fjerne bestående grænsehindringer mellem de nordiske lande. Arbejdet med fjernelse af grænsehindringer blev med samme intensitet videreført under islandsk formandskab i 2004 og vil i 2005 fortsat have en høj prioritet inden for rammerne af Nordisk Ministerråd.

Midlerne skal derfor anvendes til at forsætte ministerrådets arbejde på dette område, inklusive opfølgning af den indsats som gennemføres af den særlige repræsentant Poul Schlüter og det grænsepolitiske sekretariat.

Prioriteringer i 2005

De grænsebarrierer, som hidtil er blevet fjernet eller formindsket har i første række drejet sig om forhold, der har direkte betydning for den enkelte nordiske borger, som ønsker at bo, arbejde eller studere i et andet nordisk land. Parallelt med denne indsats blev der i 2004 sat fokus på grænsehindringer i Norden, som har særlig betydning for virksomheder og næringsdrivende. Denne indsats sammen med opfølgning af de hidtidige problemområder bliver de vigtigste opgaver for arbejdet for fjernelse af grænsehindringer i 2005.

5-0190-1 Reformen på institutionsområdet

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	510.000	0	0	0%	Generalsek.

Formål Ministerrådet har de sidste år initieret udredninger og reformer af institutioner på række områder. Dette gælder områderne kultur og velfærd og erhverv, og ikke mindst uddannelse og forskning. En række institutioner gennemgår omfattende ændringer, f.eks. sammenlægninger, overførsel til nationalt niveau eller nedlægning. Formålet er at sikre at organisationsformen bidrager til at opgaver løses mest effektivt i en foranderlig verden med nye udfordringer.

Denne og lignende processer har vist sig at medføre en række omkostninger. De fleste er blevet finansieret af eksisterende budgetposter, men der opstår også situationer hvor der er behov for at kunne finansiere enkelte udgifter fra en central budgetpost.

Prioriteringer i 2005 Midlerne vil blive anvendt til at finansiere omorganiseringer på institutionsområdet og andre lignende processer. Det vil typisk dreje sig om:

- Udredninger og evalueringer
- Konsulentbistand på række områder, inklusive organisation, økonomi og personale
- Forpligtelser på personaleområdet
- Andre kontraktlige forpligtelser

5-0195-1 Europa og den nordlige dimension

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	510.000	0	0	0%	Generalsekr.

Formål Nordiska ministerrådet ökar sin satsning på Europasamarbetet generellt och bland annat vad gäller genomförandet av EU:s andra handlingsplan för Nordliga Dimensionen 2004 – 2006. Budgetmedlen kommer att användas för att finansiera utarbetandet av rapporter, utredningar, seminarier m.m. som har betydelse för det nordiske samarbetet i förhållande till EU.

Prioriteringer i 2005 Europasamarbetet blir allt viktigare. Nordiska ministerrådet deltar aktivt i genomförandet av EU:s andra handlingsplan för Nordliga Dimensionen 2004–2006. Ministerrådet välkomnar EU-kommissionens initiativ att involvera regionala organisationer i arbetet.

Prioriteringer i 2005 er:

- Redan existerande samarbetsformer vidareutvecklas och nya etableras i ett utvidgat EU. Särskilt fokus riktas på regionalt samarbete och nätverksbyggande.
- Under 2005 fortsätter ministerrådet för sin del genomförandet av handlingsplanen.

5-0410-4 Föreningarna Nordens Förbund

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	3.303.000	3.238.000	2.943.000	100%	Generalsek.

Formål Bevillingen til Foreningen Nordens Forbund er et alment virksomheds bidrag, men dækker også omkostninger ved visse faste aktiviteter i FNFs regi.

En del af bevillingen, DKK 1.870.000 (i 2004 priser), reserveres til driften af de regionale informationskontorer i de nordiske lande, informationspunktet i Syd-Slesvig og nordisk informationsvirksomhed i Danmark (Foreningen Nordens tidsskrift). Udbetalingen af bevillingen sker direkte til informationskontorerne, infopunktet og de ansvarlige for tidsskriftet i Danmark.

Prioriteringer i 2005 Forbundet vil lægge særlig vægt på aktiviteter, som kan øge kundskaberne om og interessen for Norden blandt befolkningen, herunder særligt børn og unge, men også indvandrere i de nordiske lande, og tilbyde disse muligheder for oplevelser og udvekslinger for at knytte kontakter, bl.a. gennem venskabssamarbejdet.

I øvrigt har man bl.a. følgende prioriteringer:

- Et nyt folkeligt projekt "Vi bor også i Norden" rettet til indvandrerunge udvikles og tilbydes ungdomsgrupper
- Tilrettelagt information om de nordiske lande og det nordiske fællesskab
- Videreførsel af "Skumringstimen" og "Nordisk Gæstebud", som nordiske mødepladser lokalt

Resultater i 2003 Foreningen Nordens Forbund har i 2003 fortsat arbejdet med opfølgningen af Ole Norbacks rapport om Nordboeres rettigheder. Projektvirksomheden har i 2003 været præget af videreførsel af allerede igangsatte projekter; det gælder Nordjobb, NordProLink, Nordskol, Nordplus-Mini, det nordiske biblioteksprojekt "skumringstimen" samt "Nordisk Gæstebud".

Nordisk skolesamarbejde er fortsat et af kerneområderne i Norden Foreningernes virksomhed..

Der er redegjort for de enkelte projekter, som FNF administrerer, i forbindelse med årlig rapportering for de sektorer projekterne tilhører.

5-0425-4 Bidrag för Västnorden

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	2.761.000	2.707.000	2.670.000	100%	Generalsekr.

Formål Bidraget används primært till resestöd för att underlätta för västnordiska tjänstemän att delta i det nordiska samarbetet. Bidraget utgår till Färöarna, Grönland och Island efter en fördelning från 1992.

Prioriteringer i 2005	Fördelningen för år 2005 blir 43 % till Island, 35 % till Grönland och 22 % till Färöarna, vilket är samma fördelning som för tidigare år.
Resultater i 2003	Antallet af rejser ligger stort set på samme niveau som tidligere år.

5-0430-1 Nordisk statistisk samarbejde

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	1.812.000	1.776.000	1.721.000	100%	Generalsekr.

Formål I 2001 blev der indgået en femårig aftale med Danmarks Statistik om produktion af Nordisk statistisk årsbok og miniårhbøgerne og den nordiske database hvor tallene trækkes fra for årene 2002-2006. Danmarks Statistik har til opgave at koordinere indsamlingen af data fra de nordiske statistikbureauer til databasen og redigere årbogen og miniårhbøgerne.

Prioriteringer i 2005 At fortsætte udviklingsarbejdet med årbogen sådan at indholdet tilpasses den aktuelle samfundsdebat og at der inddrages nye statistikker i den udstrækning, det er fagligt muligt.

- Allerede i 2004 arbejdes der på at indarbejde internationale sammenligninger i bogen med henblik på implementering i 2004 og 2005.
- Bogen skal fortsat udvikles til at være mere brugervenlig og bogens omfang skal holdes på det nuværende niveau.
- Oplaget fastholdes på de nuværende 2500. Der distribueres ca. 140 eksemplarer af Nordisk statistisk årsbok til pligtaflevering og der udleveres frieksemplarer og anmeldereksemplarer i størrelsesordenen 250-300 stk. Salget, der ligger på mellem 17-1800, forsøges øget eller i det mindste fastholdt på samme niveau.

Resultater i 2003 Der blev ikke foretaget de store indholdsmæssige ændringer i 2003-udgaven af bogen på grund af et redaktørskifte. Men der blev fortsat arbejdet på at øge brugervenligheden og at undersøge mulighederne for at inddrage statistik der kan være med til at belyse aktuelle emner.

5-0435-1 Generalsekretærens disponeringsreserv

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	597.000	585.000	577.000	100%	Generalsekr.

Formål Generalsekretærens dispositionsreserve er afsat til rådighed for Generalsekretæren med henblik på at imødekomme eksterne ansøgninger om f.eks projekter, seminarer etc. Reserven skal give sekretariatet fleksibilitet i relation til indledende projekter og undersøgelser samt mulighed for at dække uforudsete udgifter i forbindelse med afslutningen af projekter etc. Det er derimod ikke meningen, at Generalsekretærens

reserve skal benyttes til tillægsbevillinger til institutioner, embedsmandskomiteer eller sekretariatet til formål, som er prøvet i den ordinære budgetbehandling.

Prioriteringer i 2005 I første række prioriteres projekter, som ikke naturligt kan henføres til en særskilt sektor. I konsekvens af formålet med reserven angives i øvrigt ingen specifikke forhåndsprioriteringer. Eksempler på projekter/aktiviteter, som er (med-)finansieret i 2003:

- Nordisk Administrativt Forbund
- Udstillingsvirksomhed i Nordisk Ministerråds Sekretariat
- Støtte til Baltic Development forum
- Samarbejdsministrenes arbejdsgruppe vedørende Vest-Norden.

5-0445-1 Ministerrådets strategiske initiativer

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	10.200.000	13.182.000	10.325.000	93%	MR-SAM/NSK

Formål Ressourcerne til de strategiske initiativer skal bidrage til at skabe større overordnet fleksibilitet i det nordiske samarbejde gennem finansiering af nye strategiske politiske initiativer (f.eks. Nordisk Ministerråds deltagelse i "EU – Nordlige Dimension, Handlingsplan 2004 – 2006"; "Ny Nordisk Dagsorden" – Del: Nya Strategiska Satsningar) og aktiviteter fra formandskabsprogrammerne og andre overgribende indsatser. Der skal specielt lægges vægt på nye initiativer med tværsektorielle dimensioner.

Tildeling af midler skal ske ud fra strategiske overvejelser og forudsætter som udgangspunkt medfinansiering fra berørte fagsektorer. Flerårige aktiviteter skal fortrinsvis kun finansieres, når der også samtidig beslutes om mere permanente finansieringsløsninger. På denne måde skabes ikke uløste fremtidige budgetbindinger og budgetpostens fleksibilitet videreføres. ressourcerne skal ikke bruges som almen tillægsfinansiering.

For anvendelse af midler gælder en samrådsordning med Nordisk Råd. Når der skal vedtages en bevilling fra budgetposten, sendes samarbejdskomitéens beslutningsforslag til Rådets sekretariat til orientering inden MR-SAM/NSK tager sin beslutning.

Prioriteringer i 2005 Midlerne er i første række beregnet på aktiviteter og projekter initieret af Nordisk Ministerråd.

- Tværsektorielle indsatser til opfølgning af Nordisk Ministerråds indspil til "EU-Nordlige Dimension, Handlingsplan 2004-2006"
- Indsatser til fortsat bekæmpelse af grænsehindre i Norden, herunder eventuel aktivitet vedrørende servicetjenesten "Hallo Norden"
- Prioriterede tværsektorielle indsatser til opfølgning af samarbejdsministrenes overordnede retningslinier: Det internationale Norden – Nordisk samarbejde i europæisk ramme, hhv. "Ny Nordisk Dagsorden" – Del: Nya Strategiska Satsningar.
- Nye initiativer og projekter fra formandskabsprogrammerne samt hovedprioriteringer i det islandske formandskabsprogram for 2004.
- Nordisk råds rekommandationer.

- Strategiske aktiviteter fra sektorovergribende handlingsplaner
- Overvejelse af samarbejdsprojekter med Nordens vestlige nabolandes kystområder indenfor fælles nordiske prioriteringer.

**Resultater i
2003**

I 2003 blev der bevilget midler til en lang række projekter inden for bl.a. følgende temaer:

- Mangelkulturel indsats
- Bekæmpelse af grænsehindre
- Øget fødevarer sikkerhed
- Uddannelse for holdbar vidensdeling
- Integration af næringsliv
- Informationsseminarer for nationale myndigheder.

Med medel avsatta för strategiske initiativ finansieres i dag koordineringen av ministerrådets arbete för att avlägsna gränshinder för medborgare i Norden. Detta arbete utveckles nu tills att gälla också för företag. Tidigare statsministern Poul Schlüter är samarbetsministrarnes särskilda representant för att säkra att gränshindersarbetet bedrivs med kraft.

Inom ministerrådets sekretariat finns et särskilt gränspolitiskt sekretariat direkte under generalsekretæren. Her koordineres allt gränshinderarbete inom Nordiska ministerrådet, särskilt Poul Schlüters arbete, Hallo Norden och det gränsregionale samarbetet.

Arbetet för att avskaffa gränshinder kommer att behöva pågå i flere år med uforandret styrke.

5-0450-2 Stöd till frivillig sektorn

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	1.240.000	1.216.000	1.199.000	100%	Generalsekr.

Formål Øge kundskaberne om frivillig-sektorens rolle i de nordiske samfund
 Styrke organisationernes og netværkernes muligheder for nordisk samarbejde
 Styrke frivillig-sektorens muligheder for samarbejde med den officielle del af det nordiske samarbejde, forbedre kontakten, udbyttet og den videnskabsmæssige vekselvirken mellem Nordisk Ministerråd og frivillig-sektoren
 Styrke samarbejdet mellem Nordisk Ministerråd og frivillig-sektoren i hele Norden for at skabe forudsætninger for at et større antal nye aktører kan tage del i det nordiske samarbejde

Prioriteringer i 2005

- Rejsestøtteordningen, som retter sig til vestnordiske deltagere i nordiske samarbejdsfora. Ordningen administreres af Nordens Hus i Reykjavik, Nordens Hus på Færøerne og Nordens Institut på Grønland.
- Tolkingsstøtteordningen giver støtte til tolkning for frivilligsektor-deltagere fra områder, hvor de nordiske hovedprog ikke er dækkende.
- Som en indsats under temaet projektsamarbejde vil der i løbet af 2004 og 2005 blive iværksat to projekter henholdsvis indenfor ligestillingssektoren med fokus rettet mod kvinder med anden etnisk eller kulturel baggrund end nordisk henholdsvis et projekt rettet mod syd/øst Europa under temaer som kultur, tolerance, netværk.

Resultater i 2003

- Som en indsats under temaet "projektsamarbejde og dannelse af netværk" blev der i 2003 udgivet redegørelsen "Indvandrerorganisationer i Norden". Der blev endvidere afholdt en konference og udgivet en rapport om "Den frivillige sektors bidrag til integration af flygtninge og indvandrere i Norden".
- Nordens Hus i Reykjavik bevilgede 55 rejsestipendier, Nordens Hus på Færøerne gav 31 rejsestipendier og Nordens Institut på Grønland bevilgede 7 rejsestipendier. Der blev uddelt 86 rejsestipendier, hvoraf 53 gik til kvinder og 47 til mænd.
- Der blev givet tolkningsstøtte til 6 møder.

5-0460-1 Holdbart Norden

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	4.029.000	3.950.000	4.445.000	97%	MR-SAM/NSK

Formål Den tværsektorielt forankrede reviderede strategi "Bæredygtig udvikling – En ny kurs for Norden" skal implementeres. Strategien omfatter såvel langsigtede målsætninger for perioden 2001-2020 som mere kortsigtede målsætninger for perioden 2005-2008. Strategien fokuserer på områder, hvor Norden har fælles interesser og særlig gode forudsætninger for at bidrage til en holdbar udvikling, og hvor det nordiske samarbejde

skaber en særlig merværdi.

Tildeling af midler forudsætter medfinansiering fra berørte fagsektorer. Samarbejdsministrenes kriterier for at søge midler er, at projektet opfylder kravet om nordisk nytte, udgør en direkte opfølgning af strategien, er forankret i den/de ansvarlige sektor/er, samfinansieres af en eller flere sektorer med mindst 50% og udgør merværdi; løftestangsprincippet. Endvidere vil der blive lagt vægt på, at projektet er tværsektorielt, nyt og/eller innovativt og så vidt muligt indeholder og/eller integrerer de tre komponenter af holdbar udvikling (miljø/økonomi/social).

Prioriteringer i 2005

Den reviderede strategi 2005 – 08 træder i kraft. Strategien skal fortsat fungere som det overordnede tværsektorielle styringsinstrument for bæredygtig udvikling i Nordisk Ministerråd. Arbejdet med opfølgningen og implementeringen af strategien i de berørte sektorer skal fortsætte i 2005. BU er anført som et prioriteret overordnet og tværgående emne i det danske formandsskabs program 2005.

Bæredygtig udvikling er en højt prioriteret strategisk satsning i ”Ny nordisk dagsorden-opfølgning af vismandsrapporten”. Bæredygtig udvikling vil være et overordnet tværgående tema og ramme for samarbejdet om den Nordlige Dimension og om Vest-Norden.

- Styrkelsen af den sociale og økonomiske dimension samt indsatsen vedrørende bæredygtig produktion og forbrugsmønstre vil medføre, at projekter vedrørende bæredygtig udvikling kan bruges som strategiske spydspidsindsatser, og efterspørgslen efter midler til samfinansiering øges
- Information og påvirkning af det internationale samarbejde om bæredygtig udvikling prioriteres. Et overordnet mål vil være at øge synligheden af den nordiske strategi og at Norden ses som en rollemodel. Det prioriteres, at der fortsat afholdes et fællesnordisk seminar om bæredygtig udvikling med en bred deltagelse af regionale og lokale aktører
- Det nordiske sæt af indikatorer skal revideres, bl.a. med hensyn til de nye mål og indsatser i strategien 2005 – 08.

Resultater i 2003

- Samarbejdsministrene nedsatte en nordisk forhandlingsgruppe med ansvar for arbejdet med, at opfølgningen og afrapportering m.v. forankres nationalt samt at en revideret strategi færdigforhandles. Den sociale og økonomiske dimension skal styrkes. Den nordiske forhandlingsgruppe iværksatte en evaluering af strategien 2001-04. Evalueringen samt et udbygget sæt indikatorer knyttet til strategien blev godkendt af samarbejdsministrene og drøftet af parlamentarikere på Nordisk Råds session i oktober. Indikatorerne blev fremsendt til EU kommissionen og til EUs Miljøagentur i København, som et nordisk indspil til EUs bæredygtighedsproces. Landene og sektorerne i Nordisk Ministerråd er godt i gang med at implementere strategien.
- Nordisk Ministerråd har igangsat projekter til opfyldelse af mål og indsatser. 17 projektansøgninger om midler fra Holdbart Norden blev imødekommet.
- Ministerrådet holdt et 2 dages seminar i København med relevante aktører, 100 deltagere, om opfølgning og implementering af bæredygtig udvikling i de nordiske

lande, EU og de baltiske lande.

- Strategien og indikatorerne blev præsenteret og udleveret på diverse internationale konferencer, bl.a. på Østersøfondens årskonference i Åland, nordisk konference i Petrozavodsk, Nordatlantisk havkonference på Shetlandsøerne, Baltic 21 møde i Strahlsund og nordisk konference i Gdansk.

5-0461-1 Nordisk Sikkerhetspolitisk Forskningsprogram

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	0	0	1.599.000	0%	Progr.Styr

Formål Avsikten med det femåriga (1999-2003) säkerhetspolitiska forskningsprogrammet är att stimulera en ny forskargenerations kompetensutveckling inom samnordiska ramar. Programmet skall fungera som ett forum och nätverk för nordiska forskare som studerar säkerhetspolitiska frågor.

Prioriteringar i 2005 Programmet erhåller inga nya medel från Nordiska ministerrådet under 2004 och 2005, men har ubrugte midler til rådighed også for 2005. Programmet prioriterar följande sex aktivitetsområden:

- Interventionsproblematik (Peace Support Operations)
- Komparativ nordisk säkerhetspolitisk doktrin – nu och i framtiden
- Samarbete, konflikt eller kaos – den framtida ryska säkerhetspolitiken och dess konsekvenser för den nordisk-baltiska regionen
- Komparativ nordisk säkerhetspolitik under det kalla kriget
- Militära styrkors roll och funktion i ljuset av den nya säkerhetsordningen
- Funktionell säkerhet i en globaliserad värld

Resultater i 2003 • Drygt 90 forskare från fem länder medverkar i programmet. Under 2003 deltog 56 män och 34 kvinnor. Närområdena var involverade i aktivitetsområdena 2 och 3 med 10% respektive 80% av den totala aktiviteten. En Web-baserad hemsida med adressen www.nnss.org finns från våren 2003. De viktigaste resultaten 2003 summeras nedan enligt aktivitetsområde.

- Peace Support Operations är baserad i Oslo. En skrift är under arbete med arbetsnamnet PSO-a Nordic Perspective. Stipendier har utlysts för yngre forskare.
- Comparative Nordic Security Thinking är baserad i Helsingfors. Uppsatser publiceras som temanummer av Cooperation and Conflict: Nordic Journal of International Studies.
- Russia and Nordic Security samordnas i Helsingfors. Ett bokmanuskript föreligger. Stipendiering av yngre forskare har genomförts efter utlysning.
- Nordic Security Policy During the Cold War leds från Aarhus. Samlingsvolymen publiceras och stipendier för yngre forskare har utlysts.

- Military Forces in the new Security Order leds från Köpenhamn. Böckerna, New Roles of Military Forces: Implications of the Revolution in Military Affairs, samt, Challenges and Capabilities: Nato in the 21st Century, har publicerats.
- Functional Security leds från Stockholm. Analyser genomförs av hur det nydanande sårbarhets- och säkerhetstänkandet i de nordiska länderna påverkar EUs säkerhetsstrategi. De säkerhetspolitiska och sårbarhetsrelaterade konsekvenserna för Norden av USAs Homeland Security doktrin studeras.

Ledelse og adm.	Planlagte udgifter: Faktiske udgifter : 147.338 SEK
Sekretariats-funktion	Programmet har administrerats av Försvarshögskolan i Stockholm.

5-0462-1 Nordiskt forskningsprogram om Oceanografi

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	2.757.000	2.703.000	2.666.000	100%	Progr.Styre

Formål Avsikten med programmet (2000-2005) är att med hjälp av observationer och modellering ta fram en kvantitativ beskrivning av områdets tre viktigaste havsströmmar, förändringar i dessa och påföljande inverkan på plant- och djurliv. Ändringar i dessa havsströmmar, dvs den varma Golfströmmen och de kalla Östgrönländska och Östisländska havsströmmarna, påverkar starkt livsvillkoren och fiskeriet i de västnordiska länderna. En modell som belyser de observerade ändringarna skall utvecklas. Programmet skall också bidra till att kompetensen på små västnordiska institut utbyggs och förstärks genom ett formaliserat samarbete.

Prioriteringer i 2005 Fortsatt insamlande och behandling av data. Ett aktivt samarbete omkring det hydrografiska dataprogrammet MICON.
Två av de tre PhD studerandena förväntas avlägga sin doktorsgrad våren 2004.
Under 2005 anordnas ett seminarium och ett arbetsmöte.
Programstyrelsen kommer att dryfta fortsättningen av programmets aktiviteter efter år 2005.

Resultater i 2003 Programmets tre PhD studerande (1 kvinna och 2 män) och ena postdoc stipendiat (1 kvinna) har framgångsrikt fortsatt forskningsaktiviteterna. Ett tvådagars seminarium "Workshop to investigate the potential for using hydrodynamic models to explain herring and/or capelin variations in the Nordic Seas" genomfördes i Danmark i september. 15 personer deltog bland annat programmets stipendiater och medlemmar av programkommittén. Seminariet resulterade i ett förslag att initiera två projekt som fokuserar på sill (i den östliga delen av det västnordiska havsområdet) respektive på torsk (i den västliga delen, runt Island och Grönland). Den nya havsströmsmodellen som utarbetats av Nansenssentret i Bergen kommer att utnyttjas i projekten.
Programmet har en hemsida med adressen <http://www.norfa.no/oceanklima>

Ledelse og Faktiske udgifter : Administrative udgifter: 89.000 NOK

adm.

Sekretariats-
funktion

Programmet har administrerats av NorFA.

5-1010-1 Informationsverksamhet

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	3.882.000	3.806.000	3.753.000	100%	Generalsekr.

Formål

Informationsafdelingen er en fælles afdeling for Nordisk Ministerråd og Nordisk råd. Informationsafdelingen skal øge kundskab om og bidrage til øget interesse for det nordiske både i og udenfor Norden gennem effektiv og målrettet formidling for at tydeliggøre resultater og konsekvenser af det nordiske samarbejde for den enkelte nordbo, og synliggøre hvordan de nordiske erfaringer kan bidrage til samfundsudviklingen i verden udenfor Norden.

Informationsafdelingens formål er gennem et bredt scenario af informationsaktiviteter, hjemmeside, seminarer og konferencer at synliggøre temaer med fælles nordisk betydning i ministerråd og NMR og præsidiets og NR, i et nært samarbejde med de ansvarlige nationale myndigheder.

Informationsafdelingens arbejde retter sig mod følgende målgrupper: nordboere i almindelighed og mere specifikt de nordiske samarbejdsorganer, politikere og journalister.

Prioriteringer i 2005

Stor synlighed af nordiske temaer i pressen. Så ofte som muligt skal nyheder/artikler have en særlig fokus på NR præsidiets prioriterede temaer og NMRs formandskabsprogram som udvikles indenfor rammen af et informationsnetværk.

- Fokus på følgende temaer: Norden og EU, Norden og Baltikum, den Nordlige Dimension, grænsehindringer, Expo og NMR's formandsskabsprogram
- Intern informationsundervisning i sektorerne gennemføres for at give bedre mediadækning.
- Årsberetningen fortsætte som en mindre publikation, som udkommer i årets første kvartal på skandinavisk, finsk og engelsk.
- Nyhedsbrevet Norden - the Top of Europe bearbejdes med henblik på at få øget udbredelse. Nyhedsbrevet "Norden i veckan" videreføres.
- Analys Norden, politiske analyser fra de 5 nordiske lande, udkommer regelmæssigt på nettet 2004 og videreføres 2005 hvis den fortsat modtages positivt.
- Årbogen udvides med et "road show" med forskellige aktører og arrangementer. Blandt mulige samarbejdspartnere er FNF.
- www.norden.org har fortsat fokus på brugervenlighed, sprog og aktualitet og stadig flere brugere, samt markedsføring af daglige nyheder og Norden i Veckan.
- Den nye grafiske profil indarbejdes.

Resultater i 2003

Året var præget af omstrukturering af informationsprodukter og informationskanaler. Antallet af besøgende på www.norden.org steg fra omkring 90.000 til over 150.000

besøgende pr. måned. Web-nyhederne er blandt de mest besøgte sider på NMR's hjemmeside. Nordiske medier, især web-aviser, benytter sig i stadig øget grad både af Norden.org's pressetjeneste og billede-database.

Temaerne for sessionen i Oslo og temamødet i Lund fik en solid dækning i de nordiske medier. Efter mødet i Lund produceredes en nyhedsrapport på skandinavisk og engelsk, Nordic-Baltic Dialog. I årets løb blev der oprettet en intern presseklipservice.

En ny grafisk profil er introduceret med svanen og "Norden" som gennemgående bomærke.

5-1020-1 Informationsverksamhet utanför Norden

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	993.000	974.000	961.000	100%	Generalsekr.

Formål

Informationsaktiviteterna utanför Norden skall framhäva ämnesområden där Norden har ett väletablerat samarbete och svara på en efterfrågan. Ministerrådet arrangerar seminarier, workshops, konferenser i tätt samarbete med sektorerna, med nordiska institutioner, med nordiska beskickningar i länder där seminarier arrangeras och med mottagarländernas / regionernas egna myndigheter/organisationer. En del av satsningarna görs också i samarbete med Nordiska rådet. Budgetmedlen är ministerrådets nettotillskott till verksamheten.

Prioriteringar i 2005

- Att informera om den nordiska samarbetsmodellen och nordiska värden i relevanta regioner / gäller primärt för länder inom Europa.
- Att briefa diplomater stationerade i de nordiska länderna och genomföra målinriktade aktiviteter utanför Nordens gränser då detta är speciellt motiverat.
- Att möjliggöra för journalister att närmare följa det nordiske samarbetet.
- Att presentera den nordiska modellen för regionalt samarbete inte minst i ljuset af EU:s utvidgning, Nordens plats i Europa och internationellt och ett Hållbart Norden.
- Att synliggöra nordiska specialfokus som t.ex spetsforskning, IT som demokratiskt redskap och redskap för utveckling.
- Att lyfta fram ordförandeprogrammets prioriteringar för internationella aktiviteter.

Resultater i 2003

Seminarium om hållbar utveckling hölls i Petrozavodsk, seminarium om erfarenheter av regionalt samarbete i Sofia, Bulgarien, ett Round Table om ev. framtida nordiskt-polskt samarbete i Warszawa med uppföljning i Gdansk. Seminarierna lockade 40-150 deltagare och fick uppmärksamhet i lokal och nationell media. En föredragsserie med nordiska politiker inleddes i Berlin. Nordiska talare var Uffe Ellemann-Jensen, Vigdis Finnbogadóttir och Carl Bildt. Serien slutförs 2004 med Martti Ahtisaari och Torbjörn Jagland. Inom programmet deltog GS Unckel med ett föredrag om Norden och Europa inför 70-tal journalister från Barents Press i Rovaniemi i Finland. Diplomatsbriefingar hölls i Stockholm och Oslo.

5-1025-1 Norden i Fokus (info.vinduene)

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	4.964.000	4.867.000	4.800.000	100%	Generalsekr.

Formål

Informationskonceptet Norden i Fokus er udformet for at øge tilstedeværelsen og synligheden af det officielle nordiske samarbejde i de nordiske hovedstæder. Konceptet har været et prøveprojekt i perioden 2000-2002. På baggrund af evalueringsresultatet er der indgået kontrakter med samtlige NiF om fortsættelse af projektet i 2003 med forventet forlængelse til 2005.

NiF skal informere generelt (informationstjeneste) om det nordiske samarbejde og udtrykke dette gennem kulturaktiviteter og arrangementer (programaktiviteter) som blandt andet giver bidrag til samfundsdebatten. NiF er etableret i København, Oslo og Stockholm, hvor NiF drives af Foreningen Norden på vegne af NMR. Når det gælder Helsingfors og Reykjavik har etablering fundet sted i 2001 og opgaven varetages dér af eksisterende fællesnordiske institutioner – Nordens Hus på Island og Nordens Institut i Finland (NIFIN) – som allerede har lignende opgaver.

Prioriteringer i 2005

- Fortsat koordinere og anvende de muligheder NiF repræsenterer indenfor NMRs totale informationsindsatser.
- Fortsat integrere NiF i netværk, som omfatter de nordiske kulturinstitutioner og informationskontorerne i Baltikum og NV-Rusland.

Resultater i 2003

- Der er gennemført en ekstern evaluering af indsatsen i NiF, som var positiv.
- Det er ambitionen i formidlingsopgaven for Norden i Fokus at sprede kundskab om Norden og det nordiske samarbejde også i nye miljøer.
- Om virksomheden kan bl.a. nævnes, at NiF i Stockholm også i 2003 har drevet omfattende programvirksomhed - herunder blandt andet sprogundervisning, film- og kunsthørelser samt seminarer om regionale forhold - og har afholdt forskellige arrangementer som Nordiske Dage, næringslivskonferencer og EU-seminarer.
- NiF i København har haft fokus på kunst- og kulturpræsentation, nordiske film (Nordiska Filmdagar, som blev arrangeret for andet år i træk), det multikulturelle samfund i Norden, børn og unge samt Øressundssamarbejde.
- NiF i Oslo har bl.a. fokuseret på etablering af nordiske netværk med samarbejde med centrale institutioner på kunst- og kulturområdet og har desuden lagt vægt på udvikling af programvirksomheden
- NiF i Helsingfors har blandt andet afholdt et seminar om børnelitteratur og det mangekulturelle. NiF i Island har haft blandende kulturelle og debatrelaterede arrangementer.

5-1030-1 Hallo Norden

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	4.536.000	4.447.000	3.641.000	100%	Generalsekr.

Formål

Hallå Norden är en informationstjänst som i de nordiska länderna informerar privatpersoner om nordiska teman. Syftet är framför allt att ge klarhet kring frågor som rör förhållanden i samband med flyttningar över gränserna samt att minska gränshinder i Norden. Verksamheten är uppbyggd med en heltidsanställd operatör i samtliga fem nordiska länder och en koordinator på sekretariatet i Köpenhamn.

Hallå Norden har utvecklats från att vara en renodlad telefontjänst till att bli en dynamisk webbaserad informationstjänst. Portalen finns placerad på www.hallonorden.org och skall fungera som ett nordiskt bibliotek med information.

Därutöver finns databasen Nordsvar, där de enskilda operatörerna kan besvara förfrågningar från nordbor direkt på Internet samt förmedla problemfrågor till koordinatören för vidare behandling.

Verksamheten går framför allt ut på att lotsa privatpersoner till rätt instans och få kontakt med rätt tjänsteman för att få sitt problem löst. En annan viktig uppgift är att analysera de problem som uppstår när en privatperson hamnar mellan två stolar och lyfta fram dessa problem till ansvarig myndighet.

Hallå Norden är en av tre delar av Nordiska ministerrådets (NMR) gränspolitiska sekretariatet, som startade 1 november 2003. Målsättningen är att sätta ökad fokus på arbetet med gränshinder och skapa synergieffekter mellan de som arbetar med gränshindersfrågor på NMR. De tre delarna är Hallå Norden, Schlüter-processen och arbetet med gränskommittéerna.

Prioriteringar i 2005

Fokus under 2005 kommer fortsatt vara att nå ut till fler privatpersoner och myndigheter med information om nordiska teman. Målgruppen kommer även byggas ut för att innefatta webbinformation för företag.

Det är nödvändigt med en ökad synlighet av tjänsten och ett förbättrat samarbete mellan Hallå Norden, andra informationstjänster och övrigt gränsregionalt samarbete i Norden. Under 2004 bildades ett gränsregionalt forum för detta ändamål, vilket kommer byggas ut med en e-mötesplats under 2005.

- 3000 frågeställare skall kontakta Hallå Norden under 2005 och Hallå Nordens webbportal bör ha ca. 100.000 besökare.
- Ökad fokus på uppföljning av problemfrågor samt en ständigt uppdaterad webbplats är andra prioriteringsområden under 2005.
- Marknadsföring av tjänsten kommer att utformas efter de resultat som uppnås av marknadsföringsplanen för 2004.

Resultater i 2003

Hallå Norden har under 2003 kontaktats av 2015 frågeställare och Hallå Nordens Internetportal www.hallonorden.org hade 58.046 besökare.

Fr.o.m. høsten 2003 har verksamheten förstärkts till en heltidstjänst i samtliga fem länder. Koordinatortjänsten har blivit en permanent rådgivartjänst på Nordiska ministerrådet och verksamheten har därav blivit en mer permanent verksamhet. Nya projektkontrakt och projektmandat för perioden 2004-2006 har utformats.

Fokus har varit:

1. Uppföljning av problemfrågor: det arbetet har skett på flera plan – direkt till ÅK, MR och arbetsgrupper, via Poul Schlüters arbete och genom det nystartade gränspolitiska sekretariatet.
2. Förbättrad synlighet av Hallå Norden: fokus har varit på att sprida information om Hallå Norden till berörda användare och frågeställare. Utformning av ett helt nytt marknadsföringskoncept har igångsatts. Målgruppen är alla privatpersoner som skall flytta, studera, arbeta eller liknande inom Norden.
3. Informationsspridning om de nordiska avtalen: arbetet har skett både via Hallå Nordens Internetportal och via de informationsseminarier, som har arrangerats av Hallå Norden nationellt.

5-1040-1 Översättning och tolkning

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	1.103.000	1.081.000	1.066.000	100%	Generalsekr.

Formål Midlene er beregnet for oversetting av Ministerrådets dokumenter, hjemmesider, tryksaker ol. til finsk og islandsk samt for dekking av spesielle behov for tolking først og fremst i finsk. Midlene skal ikke brukes til lønnskostnader for de ordinære stillingene ved sekretariatet.

Prioriteringer i 2005 Midlene skal brukes til prioriterte finske og islandske tolke- og oversettelsesoppgaver som overskrider kapasiteten på sekretariatet.

- Utgifter til frilansoversettelse og -tolking i forbindelse med formannskapets ministerkonferanser.
- Utgifter til frilansoversettelse og -tolking i forbindelse med ministerrådsmøter og møter i embetsmannskomiteer, samt frilansoversettelse av sentrale dokumenter som f.eks. årsberetning, ministerrådsforslag ol.
- Fokus på hjemmesider er stadig økende, og dermed øker også behovet for satsning på oversettelse av hjemmesider til finsk og islandsk.
- Øket fokus på kvalitetssikring av oversettelser.

Resultater i 2003 Midlene ble brukt til å finansiere finsk og islandsk tolking på ministerkonferanser samt på overlappende ministerrådsmøter og embetsmannskomiteer. Oversettelse og oppdatering av finsk og islandsk informasjonsmaterial, oversettelse av deler av årsberetningen samt en del ministerrådsforslag og strategidokumenter ble finansiert av budsjettposten. Oppdatering og vedlikehold av oversettelsesteknisk EDB-ustyr ble også finansiert av midlene.

5-1050-2 Tjänstemannautbyte

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	1.947.000	1.909.000	1.883.000	100%	Generalsekr.

Formål Tjenestemandsudvekslingen giver statsligt ansatte i Norden mulighed for at lære forvaltning at kende i et andet nordisk land. Den årlige bevilling fordeles mellem landene af en gruppe bestående af kontaktpersoner fra hvert land plus Færøerne og Grønland. Stipendierne fordeles, udbetales og rapporteres nationalt. Information om resultatet af nogle af udvekslingerne lægges på ministerrådets hjemmeside.

Prioriteringer i 2005 Der foretages løbende justeringer i ordningen. Mulighederne for bedst mulig samordning af bevillingskriterierne i de enkelte lande søges løbende optimeret.

Resultater i 2003 Danmark gav 17 stipendier, Finland gav 15 stipendier, Färöarna gav 8 stipendier, Grønland gav 3 stipendium, Island gav 9 stipendier, Norge gav 30 stipendier och Sverige gav 10 stipendier. I blev uddelt 89 stipendier, hvoraf 47 gik til kvinder og 42 til mænd.

5-8030-1 Publikationsverksamheten

VALUTA	BUDGET 05	BUDGET 04	BUDGET 03	DISP./BUD 03	BUD.DISP AV
DKK	512.000	502.000	495.000	100%	Generalsekr.

Formål Formålet med publikationsvirksomheden er at give adgang til viden om Norden, nordisk samarbejde og nordisk nytte ved at udgive, markedsføre og distribuere tekster gennem forskellige medier - både trykte og elektroniske. Publiceringsenheden (PUB) betjener både Nordisk Ministerråd og Nordisk Råd.

Prioriteringer i 2005 At sikre at Publikationsenheden er en naturlig og attraktiv samarbejdspartner ved produktion af nordiske publikationer, brochurer og andre grafiske produkter. Fortsat sikre at Publikationsenheden alsidigt og effektivt udnytter de teknologier, der er tilgængelige i forbindelse med publicering og markedsføring og benytte disse teknologier til at øge brugervenligheden af publikationsenhedens informationer på hjemmesiden. Webben får en mere central plads for publikationer udgivet af Nordisk Ministerråd.

- Med mindre der er indgået andre aftaler skal alle rapporter og publikationer, hvor Nordisk Ministerråd står for mere end 50% af finansieringen, produceres gennem Publikationsenheden.
- Samtlige publikationer TemaNord og ANP-serien som udgives i 2005 skal, i brugervenlige udgaver, ligge elektronisk tilgængelige på www.norden.org

Resultater i 2003 I løbet af 2003 udgav PUB 139 rapporter fordelt på 16 i Nord-serien, 63 i serien TemaNord og 60 i serien ANP.

- Antallet af elektronisk tilgængelige publikationer (udgivet gennem PUB) er i 2003

øget med 109 styk - fra 70 til 179. De elektroniske versioner består både af udgivelser fra tidligere år og for 2003.

- Markedsføringsindsatsen blev for udvalgte publikationer (især fra Nord-serien) øget bl.a. gennem annoncering i egne publikationer, pressemøder, udarbejdelse af nyheder, udlægning af billeder på hjemmesiden etc.
- Publikationsenheden deltog med en udstilling på bogmessen i Goteborg og hvor der bl.a. blev afholdt et pressemøde hvor bogen Våld, populism och extremism blev offentliggjort.

Bilag 1: Flerårig planlægningsramme, samlet.

Kulturavd.	Budget 2004	Budget 2005	BO 2006	BO 2007
Kultursamarbeidet	157.473	160.537	160.537	160.537
<i>Generelle kulturinnsatser</i>	<i>36.222</i>	<i>35.212</i>	<i>35.212</i>	<i>35.212</i>
1-2203-1 Strategiske og kulturpolitiske satsinger	6.714	5.114	5.114	5.114
1-2205-2 Nordisk kulturfond	29.508	30.098	30.098	30.098
<i>Barn og unga</i>	<i>13.426</i>	<i>13.694</i>	<i>13.694</i>	<i>13.694</i>
<i>Projektmedel och generella stödordningar</i>	<i>13.426</i>	<i>13.694</i>	<i>13.694</i>	<i>13.694</i>
1-2210-1 Nordiskt idrottssamarbete	1.246	1.271	1.271	1.271
1-2212-1 Nordiska ungdomskommittén	6.171	6.294	6.294	6.294
1-2214-1 Ledningsgrupp för nord. barn- och ungdomskultur	6.009	6.129	6.129	6.129
<i>Film och media</i>	<i>32.154</i>	<i>32.780</i>	<i>32.780</i>	<i>32.780</i>
<i>Projektmedel och generella stödordningar</i>	<i>26.605</i>	<i>27.137</i>	<i>27.137</i>	<i>27.137</i>
1-2220-1 Styrgruppen for kultur- og massemediesamarbeid	5.544	5.655	5.655	5.655
1-2222-2 Nordisk Film- och TV-fond	21.061	21.482	21.482	21.482
<i>Institutioner</i>	<i>5.549</i>	<i>5.643</i>	<i>5.643</i>	<i>5.643</i>
1-2228-3 NORDICOM	2.200	2.237	2.237	2.237
1-2229-3 Nordisk Journalistcenter (NJC)	3.349	3.406	3.406	3.406
<i>Konstområdet</i>	<i>35.315</i>	<i>35.895</i>	<i>35.895</i>	<i>35.895</i>
<i>Projektmedel och generella stödordningar</i>	<i>18.854</i>	<i>19.231</i>	<i>19.231</i>	<i>19.231</i>
1-2230-1 Nordisk litteratur och bibliotekskommitté (NORDBOK)	7.684	7.838	7.838	7.838
1-2238-2 Sleipnir	2.706	2.760	2.760	2.760
1-2239-1 Den nordiska kulturarv (Musèkommittén)	1.203	1.227	1.227	1.227
1-2246-4 Skandinavisk förenings Konstnärskollegium i Rom	839	856	856	856
1-2256-1 Nordisk Musikkommitté (NOMUS)	6.422	6.550	6.550	6.550
<i>Institutioner</i>	<i>16.461</i>	<i>16.664</i>	<i>16.664</i>	<i>16.664</i>
1-2255-3 Nordiskt center for scenkunst (NordScen)	7.085	7.205	7.205	7.205
1-2257-3 Nordiskt Kunstnercentrum (Dalsåsen)	1.603	1.535	1.535	1.535
1-2258-3 Nordiskt Institut för Samtidskonst	7.773	7.924	7.924	7.924
<i>Nordiska kulturhus (institutioner)</i>	<i>29.488</i>	<i>31.870</i>	<i>31.870</i>	<i>31.870</i>
1-2270-3 Nordens hus i Reykjavik	6.746	7.484	7.484	7.484
1-2272-3 Nordens hus på Färöarna	10.135	10.958	10.958	10.958
1-2274-3 Nordens institut på Åland	1.854	2.084	2.084	2.084
1-2277-3 Nordens institut på Grönland (NAPA)	4.481	4.949	4.949	4.949
1-2279-1 Vedlikehold kulturhusene	1.026	1.047	1.047	1.047
1-2548-3 Nordens institut i Finland (NIFIN)	5.246	5.348	5.348	5.348
<i>Andra kultursatsningar</i>	<i>10.868</i>	<i>11.086</i>	<i>11.086</i>	<i>11.086</i>
<i>Projektmedel och generella stödordningar</i>	<i>10.868</i>	<i>11.086</i>	<i>11.086</i>	<i>11.086</i>
1-2234-4 Samisk samarbeid	4.128	4.211	4.211	4.211
1-2296-1 Nordiska kulturprojekt i utlandet	6.740	6.875	6.875	6.875

1) Budgetposten 1-2545-2 Norden undervisning i udlandet er fra og med 1.1.2005 overført fra kultur til Uddannelses- og Forskning. Teknisk er også budgetbeløbet for 2004 flyttet mellem sektorerne, som medfører en diskrepans i forhold til rammerne for 2004 i budget 2004.

Utdannelse, forskning og IT		Budget 2004	Budget 2005	BO 2006	BO 2007
Uddannelse, forskning samt IT		201.977	203.351	203.351	203.351
Utdanning og forskning		200.905	202.258	195.418	183.714
	<i>Generelle uddannelses- og forskningsinnsatser</i>	<i>1.793</i>	<i>4.034</i>	<i>4.034</i>	<i>4.034</i>
2-2505-1	Dispositionsmedel-Utbildning och forskning	1.793	4.034	4.034	4.034
	<i>Politikudvikling m.v.</i>	<i>13.395</i>	<i>20.648</i>	<i>20.648</i>	<i>20.648</i>
2-2510-1	Nordiskt skolsamarbete (NSS)	3.142	2.564	2.564	2.564
2-2520-1	Styr.gruppen for voksne læring (SVL)	2.234	1.823	1.823	1.823
2-2530-1	Ledn.gruppen för högre utbildning-HÖGUT	2.646	2.159	2.159	2.159
2-2540-1	Nordisk Språkråd	0	0	0	0
2-2544-1	Ledningsgruppen for sprogssamarbetet	2.028	2.069	2.069	2.069
2-2550-1	Ministerrådets (MR-U) IT-policygruppe	552	563	563	563
2-3110-1	Nordiska forskningspolitiska rådet (FPR)	1.892	1.544	1.544	1.544
2-3127-1	Politikudvikling voksne læring	0	6.437	6.437	6.437
2-3129-1	Nordisk videnskabelig information	0	2.550	2.550	2.550
2-3140-1	Nordisk komité for Bioetik	901	939	939	939
	<i>Mobilitets og støtteprogrammer</i>	<i>107.810</i>	<i>107.665</i>	<i>107.665</i>	<i>107.665</i>
2-2512-2	NORDPLUS- junior	19.911	20.309	20.309	20.309
2-2514-2	Elevudveksling Vestnorden	0	0	0	0
2-2516-2	NORDPLUS-mini	0	0	0	0
2-2522-2	Nordplus Voksen	8.891	9.069	9.069	9.069
2-2532-2	NORDPLUS	32.126	32.769	32.769	32.769
2-2534-4	Bidrag till Nordisk Sommaruniversitet (NSU)	1.128	1.151	1.151	1.151
	Nordiska kurser i sprog og litteratur				
2-2542-1	(NORDKURS)	0	0	0	0
2-2543-1	Nordplus sprog	8.802	8.978	8.978	8.978
	<i>Institution</i>	<i>36.952</i>	<i>35.389</i>	<i>35.389</i>	<i>35.389</i>
2-3115-3	Nordisk forskeruddannelsesakademi (NorFA)	36.952	35.389	35.389	35.389
	<i>Forskning: projekter og programmer</i>	<i>30.126</i>	<i>34.796</i>	<i>33.955</i>	<i>31.577</i>
	Nordiske spidsforskningsenheder, globala				
2-3111-1	förändringar	3.174	5.277	5.277	5.277
2-3128-1	Nordisk Forskningsssamarbejde	0	8.178	8.178	8.178
2-3130-1	Nordisk arktisk forskningsprogram	0	0	0	0
2-3131-1	Nordisk forskningsprogram om køn og vild	3.861	0	0	0
2-3132-1	Nordisk forskningsprogram om sprogteknologi	5.157	0	0	0
2-3133-1	Nordisk forskningsprogram om epidemiologi	3.109	3.171	3.171	3.171
2-3136-2	Forskningsprogram NORDUnet3	0	3.566	3.566	3.566
2-3138-1	Nordisk Forskerskoleprogram	2.484	2.534	2.534	2.534
2-3139-1	Nordiske spidsforskningsenheder, medicin	2.991	3.051	3.051	3.051
2-3184-1	Nordisk vulkanologisk institut (NORDVULK)	7.819	7.975	7.134	4.756
2-2545-2	Norden-undervisning i utlandet	1.024	1.044	1.044	1.044
2-2554-1	Udviklingsprojektet NORDUnet2	507	0	0	0
	<i>Institutioner</i>	<i>47.781</i>	<i>35.115</i>	<i>29.116</i>	<i>19.790</i>
2-2524-3	Nordens Folkelige Akademi (NFA)	6.311	0	0	0
2-3180-3	Nordisk Institut for Teoretisk Fysik (NORDITA)	19.113	19.495	15.604	10.403
2-3181-3	Nordiska Institutet for Sjørett (NIFS)	2.877	2.935	2.935	2.935
2-3182-3	Nordisk Institutt for Asiastudier (NIAS)	7.151	7.294	6.983	4.655

2-3183-3	Nord. samarbeidsorgan for vitenskaplig information	5.489	0	0	0
2-3185-3	Nordisk Samisk Institutt (NSI)	6.840	5.391	3.594	1.797
	IT-ministerråd	1.072	1.093	1.093	1.093
2-3410-1	Det Nordiske IT-samarbeid under MR-IT	1.072	1.093	1.093	1.093

Miljø-, resourcepolitik og nærområderne		Budget 2004	Budget 2005	BO 2006	BO 2007
Miljø-, ressourcer og nærområderne		202.233	203.802	203.802	203.802
	<i>Nærområderne</i>	88.942	84.956	84.956	84.956
3-0810-3	Informations- og kontaktverksamh.	13.902	13.933	13.933	13.933
3-0820-2	Stipendieordninger	19.266	24.058	24.058	24.058
	<i>Projektmedel</i>	36.555	27.374	27.374	27.374
3-0830-1	Demokrati og medborgarpolitik	17.745	0	0	0
3-0840-1	Kulturfremmedling	3.600	0	0	0
3-0860-1	Bärkraftig resurshushållning	10.140	0	0	0
3-0870-1	Arktisk samarbeidsprogram	5.070	7.038	7.038	7.038
3-0910-1	Politiske initiativer i Nærområderne	0	3.200	3.200	3.200
3-0920-1	Projektvirksomhed i Baltikum	0	6.426	6.426	6.426
3-0930-1	Handlingsplan for NV-Rusland	0	10.710	10.710	10.710
	<i>Institutioner</i>	19.219	19.591	19.591	19.591
3-5280-3	Nordiska Projektexportfonden (NOPEF)	19.219	19.591	19.591	19.591
	<i>Energi</i>	7.213	7.291	7.291	7.291
3-3210-1	Projektmedel – Energi	6.156	6.279	6.279	6.279
3-3220-3	Nordisk Energiforskning (NEPF)	1.057	1.012	1.012	1.012
	<i>Miljö</i>	37.993	42.221	42.221	42.221
3-3310-1	Projektmedel – Miljö	32.240	32.885	32.885	32.885
3-3320-2	NEFCOS Miljøudviklingsfond	5.753	9.336	9.336	9.336
	<i>Regionalpolitik</i>	29.357	29.884	29.884	29.884
3-6110-1	Projektmedel – Regionalpolitik	19.309	19.695	19.695	19.695
	<i>Institutioner</i>	10.048	10.189	10.189	10.189
3-6180-3	Nordregio	10.048	10.189	10.189	10.189
	<i>Transport</i>	1.058	1.079	1.079	1.079
3-6210-1	Projektmedel – Transport	1.058	1.079	1.079	1.079
	<i>Jord- og skogsbruk, fiskeri og levnedsmidler</i>	37.670	38.371	38.371	38.371
	<i>Projektmidler</i>	6.442	6.571	6.571	6.571
3-6410-1	Projektmidler – fællespulje	5.340	5.447	5.447	5.447
3-6530-1	Nordisk handlingsplan om livsmedelssikkerhet	1.102	1.124	1.124	1.124
	<i>Jord- og skogsbruk</i>	20.989	21.356	21.356	21.356
	<i>Projektmedel</i>	12.179	12.423	12.423	12.423
3-6510-1	Projektmedel- Jord- og skogsbruk	2.633	2.390	2.390	2.390
	Nordiskt kontaktorgan för jordbruksforskning (NKJ)	710	1.020	1.020	1.020
3-6520-1	Nordisk genbank för husdjur	3.178	3.242	3.242	3.242
3-6540-1	Samnordisk skogsforskning (SNS)	5.658	5.771	5.771	5.771
	<i>Institutioner</i>	8.810	8.933	8.933	8.933
3-6580-3	Nordiska Genbanken (NGB)	8.810	8.933	8.933	8.933
	<i>Fiskeri</i>	5.008	5.108	5.108	5.108
3-6610-1	Projektmedel – Fiskeri	5.008	5.108	5.108	5.108
	<i>Levnedsmidler</i>	5.231	5.336	5.336	5.336
3-6810-1	Projektmedel – Levnedsmidler	5.231	5.336	5.336	5.336

Velfærds- og erhvervspolitik		Budget 2004	Budget 2005	BO 2006	BO 2007
Næring og velferd		144.547	145.031	139.082	136.082
	<i>Arbetsmarknad och –miljö</i>	12.870	13.126	13.126	13.126
	<i>Projektmedel</i>	10.106	10.308	10.308	10.308
4-4110-1	Projektmedel – Arbetsmarknad och miljø	6.506	6.668	6.668	6.668
4-4120-2	Nordjobb	2.231	2.244	2.244	2.244
4-4130-1	Informationsprojektet	1.369	1.396	1.396	1.396
	<i>Institutioner</i>	2.764	2.818	2.818	2.818
4-4180-3	Institut för vidareutb.inom arbetsmiljö (NIVA)	2.764	2.818	2.818	2.818
	<i>Social- och hälsovård</i>	41.578	41.753	38.354	35.354
	<i>Projektmedel</i>	13.433	15.986	12.587	9.587
4-4310-1	Projekmedel - Social- och hälsovårdspolitik	4.466	6.840	6.840	6.840
4-4320-1	Nordiska Handikappolitiska Rådet (NHR)	1.014	1.034	1.034	1.034
4-4340-1	Nomesko og Nososko	1.679	1.713	1.713	1.713
4-4620-1	Välfärdsforskning	6.274	6.399	3.000	0
	<i>Institutioner</i>	28.145	25.767	25.767	25.767
4-4381-3	Nordiska Hälsovårdshögskolan (NHV) *	32.760	33.218	33.218	33.218
4-4382-3	Institutt for odontologisk materialprøvning (NIOM)	9.540	9.136	9.136	9.136
4-4383-3	Nord. nämnden för alkohol- och drogforsk. (NAD)	2.640	2.956	2.956	2.956
4-4384-3	Nord. samarbetsorgan för handikappfrågor (NSH)	7.225	4.791	4.791	4.791
4-4385-3	Uddannelsescenter for døvblindepersonale (NUD)	7.132	7.253	7.253	7.253
4-4386-3	Nord. utbild.program för social service (NOPUS)	1.608	1.631	1.631	1.631
	<i>Jämställdhet</i>	8.351	8.185	8.185	8.185
4-4410-1	Projektmedel - Jämställdhet	4.009	3.069	3.069	3.069
	<i>Institutioner</i>	4.342	5.116	5.116	5.116
4-4480-3	Nordiskt institutt for kvinde og kønsforsk. (NIKK)	4.342	5.116	5.116	5.116
	<i>Narkotikasamarbejde</i>	1.521	1.755	1.755	1.755
4-4510-1	Projektmedel - Narkotikasamarbejde	1.521	1.755	1.755	1.755
	<i>Näring</i>	68.039	67.780	65.230	65.230
4-5110-1	Projektmedel – Näring	1.101	1.123	1.123	1.123
4-5130-1	Expo 2005	0	2.550	0	0
	<i>Institutioner</i>	66.938	64.107	64.107	64.107
4-5180-3	Nordisk InnovationsCenter	55.794	64.107	64.107	64.107
4-5181-3	Nordtest	11.144	0	0	0
	<i>Ekonomi och finanspolitik</i>	1.658	1.691	1.691	1.691
4-5210-1	Projektmedel- Ekonomi och finanspolitik	1.658	1.691	1.691	1.691
	<i>Bygg- og bolig</i>	885	903	903	903
4-5310-1	Projektmedel – Bygg og Bolig	885	903	903	903
	<i>Konsument</i>	8.330	8.497	8.497	8.497
4-6710-1	Projektmedel - Konsument	6.124	6.212	6.212	6.212
4-6720-4	SVANEN – Nordisk miljömärkning	2.206	2.285	2.285	2.285
	<i>Lagstiftning</i>	1.315	1.341	1.341	1.341
4-7110-1	Projektmedel - Lagstiftning	1.315	1.341	1.341	1.341

Sekretariat og andre fellesaktiviteter		Budget 2004	Budget 2005	BO 2006	BO 2007
		111.287	113.172	110.415	110.415
5-0180-3	Ministerrådets sekretariat (NMRS)	64.344	65.221	65.221	65.221
5-0185-1	Nedbrydelse af grænsehindringer	0	2.295	2.295	2.295
5-0190-1	Reformer på institutionsområdet	0	510	510	510
5-0195-1	Europa og den nordlige dimension	0	510	510	510
5-0410-4	Föreningarna Nordens Förbund	3.238	3.303	3.303	3.303
5-0425-4	Bidrag för Västnorden	2.707	2.761	2.761	2.761
5-0430-1	Nordiskt statistiskt samarbete	1.776	1.812	1.812	1.812
5-0435-1	Generalsekreterarens disponeringsreserv	585	597	597	597
5-0445-1	Ministerrådets strategiske initiativer	13.182	10.200	10.200	10.200
5-0450-2	Stöd till frivillig sektor	1.216	1.240	1.240	1.240
5-0460-1	Holdbart Norden	3.950	4.029	4.029	4.029
5-0461-1	Nordisk Sikkerhetspolitisk Forskningsprogram	0	0	0	0
5-0462-1	Nordiskt forskningsprogram om Oceanografi	2.703	2.757	0	0
5-1010-1	Informationsverksamhet	3.806	3.882	3.882	3.882
5-1020-1	Informationsverksamhet utanför Norden	974	993	993	993
5-1025-1	Norden i Fokus (info.vinduene)	4.867	4.964	4.964	4.964
5-1030-1	Hallo Norden	4.447	4.536	4.536	4.536
5-1040-1	Översättning och tolkning	1.081	1.103	1.103	1.103
5-1050-2	Tjänstemannautbyte	1.909	1.947	1.947	1.947
5-8030-1	Publikationsverksamheten	502	512	512	512

Bilag 2: Budgettet konverteret til EURO

Nedenfor er forslaget til budget 2005 konverteret til EURO til informationsbehov. Konverteringen har ingen betydning for det reelle budgetniveau for budgetposterne, som er i DKK og domicillandets valuta for institutionerne. Der er anvendt følgende valutakurser for 2004 og 2005:

2004: 100 EUR= 743 DKK
 2005: 100 EUR= 744 DKK

SAMMENSTILLING AF BUDGET 2005 OG 2004 (løbende priser, TEUR)

	BUDGET 2005	Andel	BUDGET 2004	Andel	Difference +/- %	
Kultur-, uddannelse og forskningspolitik	48.910	44,1%	48.378	44,0%	532	1,1%
Kultursamarbejdet	21.578	19,4%	21.194	19,3%	383	1,8%
Utbildning och forskning	27.185	24,5%	27.040	24,6%	146	0,5%
IT-ministerråd	147	0,1%	144	0,1%	3	2,0%
Miljø-, resourcepolitik og nærområderne	27.393	24,7%	27.218	24,7%	174	0,6%
Nærområderne	11.419	10,3%	11.971	10,9%	-552	-4,6%
Energi	980	0,9%	971	0,9%	9	0,9%
Miljö	5.675	5,1%	5.113	4,6%	561	11,0%
Regionalpolitik	4.017	3,6%	3.951	3,6%	66	1,7%
Transport	145	0,1%	142	0,1%	3	1,8%
Jord- og skogsbruk, fiskeri og levnedsmidler	5.157	4,6%	5.070	4,6%	87	1,7%
Velfærds- og erhvervspolitik	19.493	17,6%	19.455	17,7%	39	0,2%
Arbetsmarknad och -miljö	1.764	1,6%	1.732	1,6%	32	1,9%
Social- och hälsovård	5.612	5,1%	5.596	5,1%	16	0,3%
Jämställdhet	1.100	1,0%	1.124	1,0%	-24	-2,1%
Narkotikasamarbejde	236	0,2%	205	0,2%	31	15,2%
Näring	9.110	8,2%	9.157	8,3%	-47	-0,5%
Økonomi og finanspolitikk	227	0,2%	223	0,2%	4	1,9%
Bygg- og bolig	121	0,1%	119	0,1%	2	1,9%
Konsument	1.142	1,0%	1.121	1,0%	21	1,9%
Lagstiftning	180	0,2%	177	0,2%	3	1,8%
Sekretariat og andre felles- aktiviteter	15.211	13,7%	14.978	13,6%	233	1,6%
TOTALT	111.007	100,0%	110.029	100,0%	978	0,9%

Kulturavd.		Budget 2005	Budget 2004	Differanse +/- %	
Kultursamarbeidet		21.578	21.194	383	1,8%
	<i>Generelle kulturinnsatser</i>	<i>4.733</i>	<i>4.875</i>	<i>-142</i>	<i>-2,9%</i>
1-2203-1	Strategiske og kulturpolitiske satsinger	687	904	-216	-23,9%
1-2205-2	Nordisk kulturfond	4.045	3.971	74	1,9%
	<i>Barn og unga</i>	<i>1.841</i>	<i>1.807</i>	<i>34</i>	<i>1,9%</i>
	<i>Projektmedel och generella stödordningar</i>	<i>1.841</i>	<i>1.807</i>	<i>34</i>	<i>1,9%</i>
1-2210-1	Nordiskt idrottssamarbete	171	168	3	1,9%
1-2212-1	Nordiska ungdomskomittén	846	831	15	1,9%
1-2214-1	Ledningsgrupp för nord. barn- och ungdomskultur	824	809	15	1,9%
	<i>Film och media</i>	<i>4.406</i>	<i>4.328</i>	<i>78</i>	<i>1,8%</i>
	<i>Projektmedel och generella stödordningar</i>	<i>3.647</i>	<i>3.581</i>	<i>67</i>	<i>1,9%</i>
1-2220-1	Styrgruppen for kultur- og massemediesamarbeid	760	746	14	1,9%
1-2222-2	Nordisk Film- og TV-fond	2.887	2.835	53	1,9%
	<i>Institutioner</i>	<i>758</i>	<i>747</i>	<i>12</i>	<i>1,6%</i>
1-2228-3	NORDICOM	301	296	5	1,5%
1-2229-3	Nordisk Journalistcenter (NJC)	458	451	7	1,6%
	<i>Konstområdet</i>	<i>4.825</i>	<i>4.753</i>	<i>72</i>	<i>1,5%</i>
	<i>Projektmedel och generella stödordningar</i>	<i>2.585</i>	<i>2.538</i>	<i>47</i>	<i>1,9%</i>
1-2230-1	Nordisk litteratur och bibliotekskommitté (NORDBOK)	1.053	1.034	19	1,9%
1-2238-2	Sleipnir	371	364	7	1,9%
1-2239-1	Den nordiska kulturarv (Musèkomittéen)	165	162	3	1,9%
1-2246-4	Skandinavisk förenings Konstnärskollegium i Rom	115	113	2	1,9%
1-2256-1	Nordisk Musikkommitté (NOMUS)	880	864	16	1,9%
	<i>Institutioner</i>	<i>2.240</i>	<i>2.215</i>	<i>24</i>	<i>1,1%</i>
1-2255-3	Nordiskt center for scenkunst (NordScen)	968	954	15	1,6%
1-2257-3	Nordiskt Kunstnercentrum (Dalsåsen)	206	216	-9	-4,4%
1-2258-3	Nordiskt Institut för Samtidskonst	1.065	1.046	19	1,8%
	<i>Nordiska kulturhus (institutioner)</i>	<i>4.284</i>	<i>3.969</i>	<i>315</i>	<i>7,9%</i>
1-2270-3	Nordens hus i Reykjavik	1.006	908	98	10,8%
1-2272-3	Nordens hus på Färöarna	1.473	1.364	109	8,0%
1-2274-3	Nordens institut på Åland	280	250	31	12,3%
1-2277-3	Nordens institut på Grönland (NAPA)	665	603	62	10,3%
1-2279-1	Vedlikehold kulturhusene	141	138	3	1,9%
1-2548-3	Nordens institut i Finland (NIFIN)	719	706	13	1,8%
	<i>Andra kultursatsningar</i>	<i>1.490</i>	<i>1.463</i>	<i>27</i>	<i>1,9%</i>
	<i>Projektmedel och generella stödordningar</i>	<i>1.490</i>	<i>1.463</i>	<i>27</i>	<i>1,9%</i>
1-2234-4	Samisk samarbeid	566	556	10	1,9%
1-2296-1	Nordiska kulturprosjekt i utlandet	924	907	17	1,9%
Uddannelse, forskning og IT		Budget 2005	Budget 2004	Differanse +/- %	
Uddannelse, forskning samt IT		27.332	27.184	148	0,5%
Utdanning og forskning		27.185	27.040	146	0,5%
	<i>Generelle utdannings- og forskningsinnsatser</i>	<i>542</i>	<i>241</i>	<i>301</i>	<i>124,7%</i>
2-2505-1	Dispositionsmedel-Utbildning och forskning	542	241	301	124,7%

Bilag 2: Budgettet konverteret til EURO

	<i>Politikudvikling m.v.</i>	2.775	1.803	972	53,9%
2-2510-1	Nordiskt skolsamarbete (NSS)	345	423	-78	-18,5%
2-2520-1	Styr.gruppen for voksnes læring (SVL)	245	301	-56	-18,5%
2-2530-1	Ledn.gruppen for højere utbildning-HÖGUT	290	356	-66	-18,5%
2-2540-1	Nordisk Språkråd	0	0	0	-
2-2544-1	Ledningsgruppen for sprogssamarbetet	278	273	5	1,9%
2-2550-1	Ministerrådets (MR-U) IT-policygrupp	76	74	1	1,9%
2-3110-1	Nordiska forskningspolitiske rådet (FPR)	208	255	-47	-18,5%
2-3127-1	Politikudvikling voksnes læring	865	0	865	-
2-3129-1	Nordisk videnskabelig information	343	0	343	-
2-3140-1	Nordisk komité for Bioetik	126	121	5	4,1%
	<i>Mobilitets og støtteprogrammer</i>	14.471	14.510	-39	-0,3%
2-2512-2	NORDPLUS- junior	2.730	2.680	50	1,9%
2-2514-2	Elevudveksling Vestnorden	0	0	0	-
2-2516-2	NORDPLUS-mini	0	0	0	-
2-2522-2	Nordplus Voksen	1.219	1.197	22	1,9%
2-2532-2	NORDPLUS	4.404	4.324	81	1,9%
2-2534-4	Bidrag till Nordisk Sommaruniversitet (NSU)	155	152	3	1,9%
2-2542-1	Nordiska kurser i sprog og litteratur (NORDKURS)	0	0	0	-
2-2543-1	Nordplus sprog	1.207	1.185	22	1,9%
	<i>Institution</i>	4.757	4.973	-217	-4,4%
2-3115-3	Nordisk forskerutdanningsakademi (NorFA)	4.757	4.973	-217	-4,4%
	<i>Forskning: projekter og programmer</i>	4.677	4.055	622	15,3%
2-3111-1	Nordiske spidsforskningsenheder, globale forandringer	709	427	282	66,0%
2-3128-1	Nordisk Forskningsssamarbejde	1.099	0	1.099	-
2-3130-1	Nordisk arktisk forskningsprogram	0	0	0	-
2-3131-1	Nordisk forskningsprogram om køn og vold	0	520	-520	-100,0%
2-3132-1	Nordisk forskningsprogram om sprogteknologi	0	694	-694	-100,0%
2-3133-1	Nordisk forskningsprogram om epidemiologi	426	418	8	1,9%
2-3136-2	Forskningsprogram NORDUnet3	479	0	479	-
2-3138-1	Nordisk Forskerskoleprogram	341	334	6	1,9%
2-3139-1	Nordiske spidsforskningsenheder, medicin	410	403	8	1,9%
2-3184-1	Nordisk vulkanologisk institut (NORDVULK)	1.072	1.052	20	1,9%
2-2545-2	Norden-undervisning i udlandet	140	138	3	-26,6%
2-2554-1	Udviklingsprojektet NORDUnet2	0	68	-68	-100,0%
	<i>Institutioner</i>	4.720	6.431	-1.711	-26,6%
2-2524-3	Nordens Folkelige Akademi (NFA)	0	849	-849	-100,0%
2-3180-3	Nordisk Institut for Teoretisk Fysik (NORDITA)	2.620	2.572	48	1,9%
2-3181-3	Nordiska Institutet for Sjørett (NIfS)	394	387	7	1,9%
2-3182-3	Nordisk Institutt for Asiastudier (NIAS)	980	962	18	1,9%
2-3183-3	Nord. samarbeidsorgan for videnskabelig information	0	739	-739	-100,0%
2-3185-3	Nordisk Samisk Institutt (NSI)	725	921	-196	-21,3%
	IT-ministerråd	147	144	3	2,0%
2-3410-1	Det Nordiske IT-samarbeid under MR-IT	147	144	3	2,0%

1) Budgetposten 1-2545-2 Norden undervisning i udlandet er fra og med 1.1.2005 overført fra kultur til Uddannelses- og Forskning. Teknisk er også budgetbeløbet for 2004 flyttet mellem sektorerne, som medfører en diskrepans i forhold til rammerne for 2004 i budget 2004.

Miljø-, resourcepolitik og nærområderne		Budget 2005	Budget 2004	Differanse +/- %	
Miljø-, ressurer og nærområderne		27.393	27.218	174	0,6%
	<i>Nærområderne</i>	<i>11.419</i>	<i>11.971</i>	<i>-552</i>	<i>-4,6%</i>
3-0810-3	Informations- og kontaktverksamh.	1.873	1.871	2	0,1%
3-0820-2	Stipendieordninger	3.234	2.593	641	24,7%
	<i>Projektmedel</i>	<i>3.679</i>	<i>4.920</i>	<i>-1.241</i>	<i>-25,2%</i>
3-0830-1	Demokrati og medborgarpolitik	0	2.388	-2.388	-100,0%
3-0840-1	Kulturförmedling	0	485	-485	-100,0%
3-0860-1	Bärkraftig resurshushållning	0	1.365	-1.365	-100,0%
3-0870-1	Arktisk samarbeidsprogram	946	682	264	38,6%
3-0910-1	Politiske initiativer i Nærområderne	430	0	430	-
3-0920-1	Projektvirksomhed i Baltikum	864	0	864	-
3-0930-1	Handlingsplan for NV-Rusland	1.440	0	1.440	-
	<i>Institutioner</i>	<i>2.633</i>	<i>2.587</i>	<i>47</i>	<i>1,8%</i>
3-5280-3	Nordiska Projektexportfonden (NOPEF)	2.633	2.587	47	1,8%
	<i>Energi</i>	<i>980</i>	<i>971</i>	<i>9</i>	<i>0,9%</i>
3-3210-1	Projektmedel - Energi	844	829	15	1,9%
3-3220-3	Nordisk Energiforskning (NEPF)	136	142	-6	-4,4%
	<i>Miljö</i>	<i>5.675</i>	<i>5.113</i>	<i>561</i>	<i>11,0%</i>
3-3310-1	Projektmedel - Miljö	4.420	4.339	81	1,9%
3-3320-2	NEFCOS Miljøudviklingsfond	1.255	774	481	62,1%
	<i>Regionalpolitik</i>	<i>4.017</i>	<i>3.951</i>	<i>66</i>	<i>1,7%</i>
3-6110-1	Projektmedel - Regionalpolitik	2.647	2.599	48	1,9%
	<i>Institutioner</i>	<i>1.369</i>	<i>1.352</i>	<i>17</i>	<i>1,3%</i>
3-6180-3	Nordregio	1.369	1.352	17	1,3%
	<i>Transport</i>	<i>145</i>	<i>142</i>	<i>3</i>	<i>1,8%</i>
3-6210-1	Projektmedel - Transport	145	142	3	1,8%
	<i>Jord- och skogsbruk, fiskeri og levnedsmidler</i>	<i>5.157</i>	<i>5.070</i>	<i>87</i>	<i>1,7%</i>
	<i>Projektmidler</i>	<i>883</i>	<i>867</i>	<i>16</i>	<i>-</i>
3-6410-1	Projektmidler - fællespulje	732	719	13	-
3-6530-1	Nordisk handlingsplan om livsmedelssikkerhet	151	148	3	1,9%
	<i>Jord- och skogsbruk</i>	<i>2.870</i>	<i>2.825</i>	<i>46</i>	<i>1,6%</i>
	<i>Projektmedel</i>	<i>1.670</i>	<i>1.639</i>	<i>31</i>	<i>1,9%</i>
3-6510-1	Projektmedel- Jord- och skogsbruk	321	354	-33	-9,4%
3-6520-1	Nordiskt kontaktorgan för jordbruksforskning (NKJ)	137	96	42	43,5%
3-6540-1	Nordisk genbank för husdjur	436	428	8	1,9%
3-6581-1	Samnordisk skogsforskning (SNS)	776	762	14	1,9%
	<i>Institutioner</i>	<i>1.201</i>	<i>1.186</i>	<i>15</i>	<i>1,3%</i>
3-6580-3	Nordiska Genbanken (NGB)	1.201	1.186	15	1,3%
	<i>Fiskeri</i>	<i>687</i>	<i>674</i>	<i>13</i>	<i>1,9%</i>
3-6610-1	Projektmedel - Fiskeri	687	674	13	1,9%
	<i>Levnedsmidler</i>	<i>717</i>	<i>704</i>	<i>13</i>	<i>1,9%</i>
3-6810-1	Projektmedel - Levnedsmidler	717	704	13	1,9%

Velfærds- og erhvervspolitik		Budget 2005	Budget 2004	Differanse +/- %	
Næring og velferd		19.493	19.455	39	0,2%
	<i>Arbetsmarknad och –miljö</i>	<i>1.764</i>	<i>1.732</i>	<i>32</i>	<i>1,9%</i>
	<i>Projektmedel</i>	<i>1.385</i>	<i>1.360</i>	<i>25</i>	<i>1,9%</i>
4-4110-1	Projektmedel – Arbetsmarknad och miljö	896	876	21	2,4%
4-4120-2	Nordjobb	302	300	1	0,4%
4-4130-1	Informationsprojektet	188	184	3	1,8%
	<i>Institutioner</i>	<i>379</i>	<i>372</i>	<i>7</i>	<i>1,8%</i>
4-4180-3	Institut för vidareutb.inom arbetsmiljö (NIVA)	379	372	7	1,8%
	<i>Social- och hälsovård</i>	<i>5.612</i>	<i>5.596</i>	<i>16</i>	<i>0,3%</i>
	<i>Projektmedel</i>	<i>2.149</i>	<i>1.808</i>	<i>341</i>	<i>18,8%</i>
4-4310-1	Projektmedel - Social- och hälsovårdspolitik	919	601	318	53,0%
4-4320-1	Nordiska Handikappolitiska Rådet (NHR)	139	136	3	1,8%
4-4340-1	Nomesko og Nososko	230	226	4	1,9%
4-4620-1	Välfärdsforskning	860	844	16	1,9%
	<i>Institutioner</i>	<i>3.463</i>	<i>3.788</i>	<i>-325</i>	<i>-8,6%</i>
4-4381-3	Nordiska Hälsovårdshögskolan (NHV) *	4.465	4.409	56	1,3%
4-4382-3	Institutt for odontologisk materialprøvning (NIOM)	1.228	1.284	-56	-4,4%
4-4383-3	Nord. nämnden för alkohol- och drogforsk. (NAD)	397	355	42	11,8%
4-4384-3	Nord. samarbeidsorgan för handikappfrågor (NSH)	644	972	-328	-33,8%
4-4385-3	Uddannelsescenter for døvblindepersonale (NUD)	975	960	15	1,6%
4-4386-3	Nord. utbild.program for social service (NOPUS)	219	216	3	1,3%
	<i>Jämställdhet</i>	<i>1.100</i>	<i>1.124</i>	<i>-24</i>	<i>-2,1%</i>
4-4410-1	Projektmedel - Jämställdhet	413	540	-127	-23,6%
	<i>Institutioner</i>	<i>688</i>	<i>584</i>	<i>103</i>	<i>17,7%</i>
4-4480-3	Nordiskt institutt for kvinde og kønsforsk. (NIKK)	688	584	103	17,7%
	<i>Narkotikasamarbejde</i>	<i>236</i>	<i>205</i>	<i>31</i>	<i>15,2%</i>
4-4510-1	Projektmedel - Narkotikasamarbejde	236	205	31	15,2%
	<i>Näring</i>	<i>9.110</i>	<i>9.157</i>	<i>-47</i>	<i>-0,5%</i>
4-5110-1	Projektmedel - Näring	151	148	3	1,9%
4-5130-1	Expo 2005	343	0		
	<i>Institutioner</i>	<i>8.617</i>	<i>9.009</i>	<i>-393</i>	<i>-4,4%</i>
4-5180-3	Nordisk InnovationsCenter	8.617	7.509	1.107	14,7%
4-5181-3	Nordtest	0	1.500	-1.500	-100,0%
	<i>Ekonomi och finanspolitik</i>	<i>227</i>	<i>223</i>	<i>4</i>	<i>1,9%</i>
4-5210-1	Projektmedel- Ekonomi och finanspolitik	227	223	4	1,9%
	<i>Bygg- og bolig</i>	<i>121</i>	<i>119</i>	<i>2</i>	<i>1,9%</i>
4-5310-1	Projektmedel – Bygg och Bolig	121	119	2	1,9%
	<i>Konsument</i>	<i>1.142</i>	<i>1.121</i>	<i>21</i>	<i>1,9%</i>
4-6710-1	Projektmedel - Konsument	835	824	11	1,3%
4-6720-4	SVANEN – Nordisk miljömärkning	307	297	10	3,4%
	<i>Lagstiftning</i>	<i>180</i>	<i>177</i>	<i>3</i>	<i>1,8%</i>
4-7110-1	Projektmedel - Lagstiftning	180	177	3	1,8%

Sekretariat og andre fellesaktiviteter		Budget	Budget	Differanse	
		2005	2004	+/-	%
		15.211	14.978	233	1,5%
5-0180-3	Ministerrådets sekretariat (NMRS)	8.766	8.660	106	1,2%
5-0185-1	Nedbrydelse af grænsehindringer	308	0	308	-
5-0190-1	Reformer på institutionsområdet	69	0	69	-
5-0195-1	Europa og den nordlige dimension	69	0	69	-
5-0410-4	Föreningarna Nordens Förbund	444	436	8	1,9%
5-0425-4	Bidrag för Västrnorden	371	364	7	1,9%
5-0430-1	Nordiskt statistiskt samarbete	244	239	5	1,9%
5-0435-1	Generalsekreterarens disponeringsreserv	80	79	2	1,9%
5-0445-1	Ministerrådets strategiske initiativer	1.371	1.774	-403	-22,7%
5-0450-2	Stöd till frivillig sektorn	167	164	3	1,8%
5-0460-1	Holdbart Norden	542	532	10	1,9%
5-0461-1	Nordisk Sikkerhetspolitisk Forskningsprogram	0	0	0	-
5-0462-1	Nordiskt forskningsprogram om Oceanografi	371	364	7	1,9%
5-1010-1	Informationsverksamhet	522	512	10	1,9%
5-1020-1	Informationsverksamhet utanför Norden	133	131	2	1,8%
5-1025-1	Norden i Fokus (info.vinduene)	667	655	12	1,9%
5-1030-1	Hallo Norden	610	599	11	1,9%
5-1040-1	Översättning och tolkning	148	145	3	1,9%
5-1050-2	Tjänstemannautbyte	262	257	5	1,9%
5-8030-1	Publikationsverksamheten	69	68	1	1,9%